ROBERT VAN GULIK

Gyilkosság Kantonban

EURÓPA KÖNYVKIADÓ

Robert van Gulik holland diplomata volt, a kínai kultúra szerelmese és jó ismerője. Krimijei cselekményét a régi kínai bűnügyi történetekből merítette. Márpedig a kínai krimik elsősorban a legendás Dee bíróról szólnak, aki minden bűncselekményt kinyomoz.

Ebben a könyvben már hivatali pályafutása végén találkozunk a bíróval, aki Kantonba érkezik a császári cenzor eltűnését felderíteni. Vele van két segédje, Tao Gan, a hajdani csaló és Chiao Tai, az egykori katona és útonálló. Nekik hármuknak kell egy nyüzsgő nagyvárosban a nyomára bukkanni az eltűnt főhivatalnoknak. Ehhez persze tudniuk kéne, miért ment Kantonba a cenzor, miért álruhában, és miért nem fordult a kantoni tartományi kormányzóhoz. Vegyük ehhez hozzá a lázongó arab közösséget, egy gyönyörű félarab táncosnőt, egy perzsa hajóskapitányt és a szolgálatára álló tizenhat éves ikerlányokat, a vak tücsökáruslányt, és keverjük meg erőteljesen! Az eredmény egy ismeretlen világban játszódó, rendkívül szórakoztató krimi, amely még Hollywood képzeletét is megmozgatta: a regényből John McTiernan készül filmet forgatni.

ROBERT VAN GULIK

Gyilkosság Kantonban

Európa Könyvkiadó
Budapest, 2006

Robert van Gulik: Murder in Canton
© 1966 Robert van Gulik
Hungarian translation © Katona Ágnes, 2006

SZEREPLŐK

Megjegyzés: Kínában, akárcsak Magyarországon, a családi név áll elöl, itt nagybetűkkel

FŐSZEREPLŐK

DEE	Jen-Djieh a Fővárosi Bíróság elnöke, Ebben a regényben Kantonba látogat Kr. u. 680-ban
CHIAO Tai	a császári testőrség ezredese
TAO Gan	a bíróság első titkára

A CSÁSZÁRI CENZOR ESETÉNEK SZEREPLŐI

WENG Kien	Kanton és a Déli Terület kormányzója
PAO Kwan	Kanton elöljárója
LEW Tao-ming	Császári cenzor
SOO	doktor a tanácsadója

A SMARAGDTÁNCOSNŐ ESETÉNEK SZEREPLŐI

Zumurrud	egy arab táncosnő
Mansur	a kantoni arab közösség vezetője
LIANG Foo	híres pénzember
YAU Tai-kai	gazdag kereskedő

A TITKOS SZERETŐK ESETÉNEK SZEREPLŐI

Lan-lee	egy vak lány
MEE	tengerészkapitány
Dunyazad	
Dananir	a rabszolganői

Ez a regény, a sorozatban elsőként, létező kínai városban játszódik. Noha a hetedik századi Kanton pontos leírását nem ismerjük, valószínűleg a mai „Óváros" területét ölelte fel. A városkapukat és a történelmi helyszíneket, melyek a térképen kínai írásjelekkel vannak jelölve, nagyrészt találgatás alapján helyeztem el. A következő évszázadokban a város főleg kelet és délnyugat felé – a mai Shameen területére – és a Gyöngy folyó déli partjára terjeszkedett.

I.

A vámház sarkánál álldogáló két férfi csöndben figyelte a hosszú, csúnya rakpartot Az idősebbik sovány, szögletes alakja fejtől lábig öreg kecskebőr kaftánba burkolózott. A másik, egy nagydarab, jóképű, negyvenes évei végén járó ember, foltozott barna ruhát és kabátot viselt. Amíg álldogáltak, a meleg, nyomasztó pára langyos esőre váltott, benedvesítette a fejükön lévő, nyűtt fekete bársonysapkát. A mozdulatlan levegő fülledt volt, mert bár késő délutánra járt, még nem támadt fel a frissítő esti szellő.

Egy tucat félmeztelen kuli rakodta ki a folyó partján távolabb, a vámház íves kapujával szemközt horgonyzó külföldi hajót. Nehéz terhek alatt roskadozva, görnyedt háttal araszoltak lefelé a hajópallón, szomorú munkadal ritmusára. A kapunál álló négy őrszem a feje tetejére tolta izzadó homlokáról csúcsos sisakját. Hosszú alabárdjukra támaszkodva, unottan figyelték a munkát.

– Nézd, ott megy a hajó, amelyikkel ma reggel lejöttünk a folyón! – kiáltott föl az idősebbik férfi. Odamutatott a sötét tömegre, amely lassan kivált a ködből, a külföldi hajó mellett horgonyzó többi vízialkalmatosság árbocain túl. A fekete katonai dzsunkát gyorsan repítették az evezők a Gyöngy folyó torkolata felé, fedélzetén állandóan zengett a bronzgong, hogy figyelmeztesse az útjába kerülő folyami áruscsónakokat. Ha jó az idő, hamarosan Annámban lesznek! – jegyezte meg morogva széles vállú társa. – Jó kis harcok lehetnek arrafelé. De neked meg nekem ebben az isten háta mögötti városban kell rostokolnunk, azzal a paranccsal, hogy mérjük föl a helyzetet! A fenébe, már megint végigfutott egy csöpp a nyakamon! Mintha nem izzadnék eleget ebben az átkozott nyirkos hőségben!

Szorosabbra húzta bokszolóhoz illően vastag nyakán a kabát gallérját, de vigyázott, hogy eltakarja a páncélt, amit alatta viselt,

mellén a császári testőrség ezredesének kerek aranyjelvényével, amely két összefonódó sárkányt ábrázolt. Aztán dühösen megkérdezte: Te tudod, miről van szó, Tao bátya?

A sovány megrázta ősz fejét. Az arcán lévő anyajegyből kiálló három szőrszálat húzogatva, megfontoltan így válaszolt:

– A főnökünk semmit sem mondott nekem, Chiao öcsém. De biztosan fontos. Különben nem hagyta volna ott a fővárost olyan gyorsan, és nem száguldott volna ide velünk együtt, először lóháton, aztán azon a sebes katonai dzsunkán. Biztos valami baj készül itt, Kantonban. Reggel óta, amióta megérkeztünk...

Hangos csobbanás szakította félbe. Két kuli beleejtett egy bálát a hajó és a rakpart közötti mocskos vízbe. Egy fehér turbános figura ugrott le a fedélzetről, és rugdosni kezdte a kulikat, idegen nyelven kiabálva. Az unatkozó vámőrök hirtelen életre keltek. Egyikük előrelépett, és meglendítve alabárdját, a lapos végével rávágott az átkozódó arab vállára. Hagyd az embereinket, te kutyafi! – kiabálta. – Kínában vagy, ne feledd!

Az arab megragadta vörös övébe tűzött tőre markolatát. Egy tucat fehér ruhás alak ugrott le a hajóról, és kivonta görbe kardját. A kulik elejtették a bálákat, és elfutottak, a négy őr meg a káromkodó tengerészekre szegezte alabárdját. Hirtelen vasalt csizmák csattogtak az utcaköveken. Húsz katona masírozott elő a vámház kapuján. Gyakorlottan bekerítették a dühös arabokat, és lándzsáik hegyével noszogatva visszaterelték őket a rakpart szélére. Egy kampós orrú, magas, sovány arab hajolt ki a hajóról, és nyers hangon szidni kezdte a matrózokat. Ők hüvelybe dugták a kardjukat, és visszamásztak a hajóra. A kulik újra felvették a bálákat, mintha mi sem történt volna.

– Vajon hány ilyen pimasz kurafi lehet ebben a városban? – kérdezte az ezredes.

– Hát, négy hajót számoltunk meg a kikötőben, ugye? És a folyótorkolatban még kettő vár indulásra készen. Add hozzá az arabokat, akik a parton telepedtek le, és szerintem kijön vagy

kétezer. És a te nyomorult fogadód a muzulmán negyed közepében van! Pont a legjobb hely, hogy kést kapj a hátadba egy éjjel! Az én szállásom sem valami elegáns, de mivel éppen a déli kapun kívül van, ha kell, csak kiáltok az őröknek.

– Melyik a szobád? A sarokszoba az emeleten, ahonnan jól látom a rakpartot és a dokkokat, ahogy a parancsom szólt. Nem gondolod, hogy elég időt töltöttünk már itt? Egyre jobban esik. Menjünk, és kóstoljuk meg, mit mérnek amott.

Odamutatott a rakpart végére, ahol egy árny éppen egy csapszék piros lampionját gyújtotta meg.

– Nem mondom, hogy nem jönne jól! – morogta Chiao Tai. – Életemben nem láttam még nyomasztóbb helyet! És még a nyelvet sem beszélem.

A csúszós utcaköveken sietve nem vették észre, hogy az egyik raktár árnyékából egy lomposan öltözött, szakállas ember lép elő és követi őket.

A rakpart végén Chiao Tai látta, hogy a Kuei-te-kapu előtti árkon átívelő híd zsúfolva van emberekkel. Szalma esőkabátjukban siettek a dolgukra.

– Senki sem lopja a napot errefelé soha – morogta. Ezért lett Kanton a dél leggazdagabb kikötője! — jegyezte meg Tao Gan. – Itt vagyunk!

Elhúzta a foltos bejárati függönyt, és beléptek a sötét, tágas ivóba. Orrukat állott fokhagyma és sós hal szaga csapta meg. Az alacsony, gerendákról függő füstölgő olajlámpások bizonytalan fényüket néhány tucat vendégre vetették, akik négyes-ötös csoportokba húzódtak a kis asztalok körül. Szaporán, halkan folyt a beszélgetés. Senki sem vett tudomást a két újonnan érkezettről.

Mikor a két férfi leült egy üres asztalhoz az ablak közelében, bejött a szakállas, aki követte őket. Rögtön hátrament az ócska fapulthoz, ahol a csapláros éppen ón boroskupákat melegített egy fazék forró vízben.

Tao Gan folyékony kantoni nyelven két nagy kupa bort rendelt a pincértől. Amíg vártak. Chiao Tai rákönyökölt a zsíros asztalra, és mogorván szemügyre vette a vendégeket. Micsoda tömeg! – morogta egy idő múlva. – Látod ott azt a szörnyű törpét? Nem értem, hogy nem vettem észre a ronda képét, amikor bejöttünk!

Tao Gan ránézett az alacsony, testes emberre, aki egyedül ült az ajtó mellett egy asztalnál. Lapos, sötét arca volt, alacsony, redős homloka és széles orra. Kicsi, mélyen ülő szeme gyanakodva nézett a világba busa szemöldöke alól. Nagy, szőrös keze üres boroskupát szorongatott.

– Az egyetlen elfogadható külsejű ember a szomszédunk! – suttogta Tao Gan. – Hivatásos bokszolónak látszik. – Állával a szomszéd asztalnál egyedül ülő, széles vállú férfi felé bökött. A férfin tiszta, sötétkék ruha volt, karcsú derekán fekete övvel. Félig lehunyt szeme miatt kellemes, erősen lesült arca álmosnak látszott. A semmibe bámult, látszólag nem is törődött környezetével.

Az ápolatlan pincér két nagy kupát tett eléjük. Aztán visszament a pulthoz. Feltűnően nem vette észre a törpét, aki feléje lengette üres kupáját.

Chiao Tai gyanakvó arccal kortyolt egyet.

– Nem is rossz! – mondta örömteli meglepetéssel hangjában. Kiürítette a kupát, és így folytatta: – Ami azt illeti, egész jó! – A második kupát egy hajtásra itta ki. Tao Gan elégedett vigyorral követte példáját.

A pultnál a szakállas egész idő alatt figyelte őket. Számolta a kiürült kupákat. Mikor látta, hogy a két barát újabb kört hozat, a hatodikat, elindult a pulttól. Pillantása a törpére esett, mire megtorpant. A bokszoló, aki álmos szeme sarkából a szakállast is és a törpét is figyelte, most kihúzta magát. Elgondolkodva simogatta rövid, rendezett körszakállát.

Chiao Tai letette az üres kupát. Nehéz kezét ráejtette barátja csontos vállára, és vigyorogva azt mondta:

– Nem szeretem a várost, nem szeretem ezt az átkozott forróságot, nem szeretem ezt a büdös csapszéket. De az égre mondom, a bor jó, és jó végre megint dolgozni valamin. Te hogy gondolod, Tao bátya?

– Nekem is elegem volt a fővárosból[1]- válaszolta a másik. – Vigyázz, kilátszik a jelvényed.

Chiao Tai összehúzta a kabátját. De a pultnál álló szakállas észrevette a kivillanó aranyjelvényt, és ajka elégedett mosolyra húzódott. Aztán ismét elkomorult, mikor meglátta, hogy egy kék turbános, bal szemére bandzsa arab lép be, és csatlakozik a törpéhez. A szakállas a pult felé fordult, és jelt adott a kocsmárosnak, hogy töltse meg a kupáját.

– Isten a tanúm, nem való nekem a díszezredesség! – kiáltott fel Chiao Tai, miközben megtöltötte a kupáikat. – És már négy éve csinálom! Látnod kéne az ágyat, amiben aludnom kell! Selyempárna, selyemtakaró, brokátfüggöny! Úgy érzem magam, mint egy kurva! Tudod, mit csinálok minden áldott este? Előveszem az ágy mögé rejtett gyékényemet, leterítem a földre, és odafekszem, hogy aludni is tudjak! Az egyetlen baj, hogy reggel mindig össze kell gyűrnöm egy kicsit az ágyneműt, hogy a beosztottjaim előtt megmaradjon a tekintélyem!

Nagyot nevetett. Tao Gan is csatlakozott hozzá. Jókedvükben nem vették észre, hogy túlságosan harsány a nevetésük. A beszélgetés elhalt; a vendégek mogorva némaságban bámulták az ajtót. A törpe dühösen beszélt a pincérhez, aki karba font kézzel állt az asztala előtt. A bokszoló is őket figyelte, majd visszafordította tekintetét a pultnál álló férfira.

– Én pedig – mondta csúfondáros mosollyal Tao Gan – ma békében alhatok a padlásszobámban. Nem kell előtte elhessegetnem azokat a fiatal szolgálókat, akiket a házvezetőm

állandóan a nyakamra küld. A gazember még mindig azt hiszi, egy nap az egyiket eladhatja nekem, mint ágyast!

– Miért nem mondod meg a gazembernek, hogy hiába ügyeskedik? Igyál még egyet!

– Így takarékoskodom, barátom! A nőszemélyek ingyen dolgoznak, mert azt remélik, megfogják a gazdag öreg agglegényt, tudod! – Tao Gan kiitta a kupáját, aztán folytatta. – Szerencsére te meg én nem vagyunk házasodós fajta, Chiao öcskös! Ellentétben barátunkkal és kollégánkkal, Ma Joonggal!

– Ne is említsd a szerencsétlent! – kiabálta Chiao Tai. – Ha arra gondolok, hogy amióta négy éve elvette azokat az ikerlányokat, hat fia és két lánya született! Ez komoly munkává alacsonyítja azt, aminek úriemberi élvezetnek kellene lennie! És már nem mer részegen hazamenni! Tudod, hogy...

Elállt a szava, és elképedve figyelte az ajtónál kialakult veszekedést. A csúf törpe és az arab felálltak. Vörös fejjel, dühösen átkozták a pincért, aki megpróbálta túlkiabálni őket. A többi vendég rezzenéstelen arccal figyelte a jelenetet. Az arab hirtelen a tőréért nyúlt. A törpe elkapta a karját, és kirángatta az ajtón. A pincér fogta a törpe kupáját és utána hajította. Darabokra tört az utcakövön. A tömeg egyetértően morgott.

– Nem szeretik itt az arabokat – jegyezte meg Chiao Tai.

A szomszéd asztalnál ülő férfi feléjük fordult.

– Nem, nem az arabbal volt a baj – mondta tiszta északi nyelven. – De igaza van, az arabokat sem szeretik itt. Miért jöttek ide? Még a borunkat sem isszák. Nem szabad nekik, a hitük tiltja.

– Azok a fekete kurafiak az élet legjobb dolgairól maradnak le – mondta vigyorogva Chiao Tai. – Tartson velünk egy körre! – Mikor az idegen elmosolyodott, és odahúzta a székét, Chiao Tai megkérdezte: – Szintén északról származik?

– Nem, itt születtem és nevelkedtem Kantonban. De sokat utaztam, és az utazónak nyelveket kell tanulnia. Hajóskapitány vagyok. Neenek hívnak. Magukat mi szél hozta erre?

– Átutazóban vagyunk – magyarázta Tao Gan. – Egy hivatalnok beosztottaiként dolgozunk, aki ezt a tartományt járja éppen.

A kapitány elgondolkozva nézte Chiao Tait.

– Magáról azt hittem, katona.

– Bokszoltam és vívtam egy kicsit régebben szórakozásból – vetette oda Chiao Tai. – Érdekli ez?

– Elsősorban a vívás. Főleg arab karddal Meg kellett tanulnom, mert rendszeresen jártán a Perzsa-öbölbe. Sok arrafelé a kalóz, tudják.

– Nem értem, hogy tudják forgatni azokat a görbe kardokat – jegyezte meg Chiao Tai.

– Nem is olyan nehéz – mondta Nee kapitány. Ezzel lelkes beszélgetésbe merült Chiao Taijal a különböző vívásmódokról. Tao Gan fél füllel figyelt és vigyázott, hogy a kupák sose legyenek üresek. De mikor azt hallotta, hogy a kapitány egy szakkifejezést arabul mond, felnézett.

– Beszéli a nyelvüket?

– Egy kicsit. Perzsául is tudok valamennyit. A munkámmal jár! – Aztán Chiao Taihoz fordult: – Szívesen megmutatnám a külföldi kardgyűjteményem. Mi lenne, ha eljönnének hozzám egy italra? A keleti városrészben lakom.

– Ma este dolgunk van – válaszolt Chiao Tai. – Lehetne holnap reggel?

A másik futó pillantást vetett a pultnál álldogáló férfira.

– Persze – mondta. – Hol szállt meg?

– Az Öt Halhatatlan fogadóban, a mecset mellett.

A kapitány mondani akart valamit, de meggondolta. Kortyolt egyet a borából, és hanyagul azt kérdezte:

– A barátja is ott lakik? – Mikor Chiao Tai megrázta a fejét, a kapitány megrántotta a vállát, és így folytatta: – Hát, biztos tud vigyázni magára. Majd hordszéket küldök egy órával reggeli után.

Tao Gan fizetett, és elbúcsúztak új ismerősüktől. Az ég kitisztult, a folyó felől fújó szellő kellemesen hűsítette felhevült homlokukat. A rakpart csupa élet arcát mutatta most. Árusok állították fel egész éjjel nyitva tartó bódéikat a vízparton, lampionok sora világított. A folyó tele volt egymás mellé kikötött apró, fáklyás csónakokkal. A vízen élő emberek esti rizsüket főzték.

– Béreljünk hordszéket – mondta Tao Gan. – Jó messze van a kormányzó palotája.

Chiao Tai nem felelt. Gondterhelt arccal vizsgálta a tömeget. Hirtelen azt kérdezte:

– Nem érzed úgy, hogy valaki figyel minket?

Tao Gan hátrapillantott.

– Nem. De a te megérzéseid általában helyesek, ezt tudom. Mivel a bíró megparancsolta, hogy hatkor jelentkezzünk, még van egy óránk. Sétáljunk egy kicsit, külön-külön. Akkor jobban meg tudjuk állapítani, hogy kémkednek-e utánunk. Nekem meg lehetőségem lesz ellenőrizni, jól emlékszem-e a városra.

– Rendben. Elmegyek a fogadómba, és átöltözöm, aztán átvágok a muzulmán negyeden. Ha északkeletnek tartok, előbb-utóbb elérem azt a széles utcát, ami északnak visz, ugye?

– Ha rendesen viselkedsz, és nem kerülsz bajba, akkor igen! Vess egy pillantást a főutcán a Vízióra-toronyra, híres látványosság. A pontos időt úszók jelzik egy sor bronz víztartóban, amelyek úgy állnak egymás fölött, mint a lépcsőfokok. A víz lassan csöpög a fönti edényekből az alsókba. Nagyon ügyes szerkezet!

– Azt hiszed, szükségem van ilyen vacakokra, hogy tudjam, mennyi az idő? – kérdezte sértődötten Chiao Tai. – Én a nap és a szomjúságom után megyek. Éjjel meg borús napokon elég a szomjam. Majd találkozunk a palotában!

II.

Chiao Tai befordult a sarkon, átment az árok fölötti hídon, és a Kuei-te-kapun lépett be a városba.

Ahogy átnyomakodott a sűrű esti tömegen, időről időre hátranézett a válla fölött, de látszólag senki sem követte. Elment az Öt Halhatatlan templomának nagy, vörösre lakkozott kapuja előtt, befordult balra az első utcába, így ért el a fogadójához, amelyet a templomról neveztek el. Rozoga, emeletes épület volt. A tető fölött látta a muzulmán mecset minaretjét, amely több mint tizenöt öl magasra emelkedett.

Vidáman jó estét kívánva a rosszkedvű fogadósnak, aki a kis előtérben terpeszkedett egy bambuszszéken, Chiao Tai azonnal a szobájába ment, az emeleten hátul. Meleg és büdös volt, mert az ablak tábláit egész nap nem nyitották ki. Miután reggel kivette a szobát, csak annyi ideig maradt, míg csomagját lerakta a puszta deszkaágyra. Morogva kitárta a zsalut. Megnézte a minaretet, amelyet most teljes egészében láthatott.

– Ezek az idegenek még egy pagodát sem tudnak építeni – vigyorgott. – Se emelet, se kunkorodó tető, se semmi! Olyan egyenes, mint a cukornád!

Egy dalt dúdolva tiszta inget vett, visszabújt a vértjébe, sisakját, lánckesztyűjét és magas, katonai csizmáját egy darab kék vászonba burkolta. Aztán lement.

Az utcán még mindig nagyon meleg volt, folyóról fújó szellő nem hatolt be ilyen mélyen a városba. Chiao Tai bánta, hogy nem veheti le a kabátját a vért miatt. Futólag megnézte a járókelőket, majd befordult a fogadó melletti sikátorba.

A keskeny utcákat az éjszakai árusok lampionjai világították meg, de kevés ember járt kelt. Több arabot látott, feltűnő volt fehér turbánjuk és gyors, hosszú léptük. Miután elment a mecset mellett, az utcák idegen képet öltöttek. A fehérre meszelt

házaknak nem volt abl ka a földszinten, fényt csak az emeleti ablakokon át kaptak, amit díszes rácsozat szűrt meg. Itt-ott szamárhátú, fedett hidak kötötték ossz az utca két oldalán lévő házak emeletét. Chia Tai még mindig jókedvű volt a bor miatt, ezért elfelejtette megfigyelni, követik-e.

Amikor egy elhagyatott sikátorba fordult be azt vette észre, hogy egy szakállas kínai lép mellé, és megkérdezi:

– Te vagy ugye az a testőr, akinek Kao vagy Shao a neve?

Chiao Tai megállt. A bizonytalan megvilágításban alaposan megnézte az ismeretlen merev arcát, a hosszú barkót, a szürkülő szakállat, é észrevette a szakadt barna ruhát, a kopottas fejfedőt és sáros csizmát is. Az idegen szegénynek tűnt, de olyan természetes méltósággal viselkedett, mint egy fontos ember, és a fővárosi nyelvet beszélte. Óvatosan válaszolt:

– Chiao a nevem.

– Hát persze! Chiao Tai ezredes! Mondd csak, a főnököd, Dee Őméltósága is itt van Kantonban?

– És ha igen? – kérdezte mordan Chiao Tai.

– Ne szemtelenkedj! – fortyant fel az idegen. – Azonnal találkoznom kell vele. Vezess hozzá.

Chiao Tai összeráncolta a homlokát. A férfi nem látszott gazembernek. De ha mégis az, úgy kell neki! Azt mondta:

– Véletlenül éppen hozzá készültem. Úgyhogy velem jöhet.

Az idegen gyorsan hátranézett a válla fölött az árnyékba.

– Te menj elöl – mondta. – Követlek. Jobb, ha nem látnak minket együtt.

– Ahogy akarja – válaszolt Chiao Tai, és elindult. Óvatosnak kellett lennie, mert nagy lyukak tátongtak az utcakövek között, és csak az elszórt ablakokból szűrődött ki némi fény. Senki sem járt arra, csak az idegen csizmájának dobogása hallatszott mögötte.

Amikor Chiao Tai befordult egy újabb sarkon, egy teljesen sötét utcában találta magát. Felnézett, hogy meggyőződjön róla, látja-e a minaret csúcsát, hogy tudja, merre megy. De az utca két

oldalán álló magas házak egymás felé hajoltak, csak a csillagos ég egy szeletét látta. Megvárta, míg az idegen utoléri, majd hátravetette:

– Semmit sem látok. Vissza kéne fordulnunk, és keresni egy hordszéket. Még elég messze van a főutca.

– Kérj útbaigazítást a sarokházban lakóktól – válaszolta az idegen. A hangja rekedt volt.

Chiao Tai meresztette a szemét, és valóban észrevett egy fényecskét a sötétben.

– A vénember hangja vacak, de a szemével nincs baj – motyogta, míg a halvány fény felé baktatott. Miután befordult a sarkon, látta, hogy olcsó olajlámpa világít magasan egy fülkében a bal oldalán futó áthatolhatatlan falon. Egy kicsit távolabb észrevett egy rézveretes ajtót. A feje fölött újabb híd kötötte össze az emeleteket utca két oldalán. Odalépett az ajtóhoz. Ahogy a kukucskálóablak fedelét megverte, hallotta, hogy társa megáll. Chiao Tai odakiáltott neki.

– Nem mozdul senki, de én majd fölverem kurafiakat!

Egy darabig dörömbölt, majd a fára tapasztotta a fülét. Semmit sem hallott. Néhányszor belerúgott az ajtóba, aztán addig verte a kucskálóablak fedelét, míg meg nem fájdultak a bütykei.

– Jöjjön már! – kiáltott oda dühösen a társának. – Berúgjuk ezt a vacak ajtót! Valakinek itthon kell lenni, különben nem égne a lámpa.

Senki sem válaszolt.

Chiao Tai megfordult. Egyedül volt a sikátorban.

– Hova a fenébe tűnhetett... – kezdte meglepetten, aztán elállt a szava. Meglátta az idegen sapkáját a földön, az összekötő híd alatt. Chiao Tai káromkodva lerakta batyuját, felnyúlt elvette a fülkéből az olajlámpást. Ahogy előlépett, hogy alaposabban megvizsgálja a sapkát, finoman megkopogtatták a vállát. Hátra perdült. Senki sem volt ott. Aztán egy pár sáros csizmát látott

himbálózni a feje mellett. Megint káromkodott egyet, felnézett, és felemelte az olajlámpást is. Az idegen ott lengett nyakánál fogva az összekötő híd túloldalán, feje természetellenes szögben billent oldalra, karja mereven lógott a teste mellett. Vékony zsinór tűnt el egy, a sikátorra nyíló ablak párkánya mögött.

Chiao Tai az összekötő híd alatti ajtóhoz lépett, és erősen belerúgott. Az ajtó kinyílt, és döngve a falnak csapódott. Chiao Tai felsietett a keskeny, meredek kőlépcsőn, és az utca fölött futó sötét, alacsony mennyezetű folyosóra ért. Felemelte a lámpást, és az ablak alatt egy arab ruhába öltözött heverő alakot vett észre. Mozdulatlanul feküdt, jobb kezében hosszú, tűszerű hegyben végződő rövid lándzsát szorongatott. Csak egy pillantást kellett vetni püffedt arcára és kilógó nyelvére, hogy kiderüljön, halott – megfojtották. Egyik dülledt szemére kancsalított.

Chiao Tai megtörölte verejtékező homlokát.

– Pont az a látvány, amire egy elégedetten iddogáló ember vágyik! – morogta. – Lehet ennél szörnyebb módon kijózanodni? Ezt a kurafit láttam az ivóban. De hol a ronda törpe?

Lámpásával gyorsan odavilágított a folyosó túlsó végére. Sötét lépcsősor ereszkedett alá, és semmi nesz nem hallatszott. A lámpást letette a földre, átlépte az arab holttestét, és rángatni kezdte a vékony zsinórt, amely az ablakpárkány alatt egy horoghoz volt erősítve. Lassan felhúzta a halott szakállast. Eltorzult arca felbukkant az ablakban, vicsorgó szája sarkából vér szivárgott.

Chiao Tai behúzta a még meleg holttestet, és a földre fektette, az arab mellé. A kötél mélyen belevágott aszott nyakába, és valószínűleg a nyakcsigolyája is eltört. Chiao Tai lerohant a folyosó túlsó végén a lépcsőn. Félúton egy alacsony ajtót talált. Alaposan megdöngette. Mikor senki sem válaszolt, nekivetette magát. A régi, féregrágta deszka engedett, és Chiao Tai egy félsötét szobába zuhant, csörömpölő tányérok és edények, meg deszkadarabok közé.

Chiao elveszíti útitársát

Egy pillanat múlva már talpra is ugrott. Egy arab vénasszony, aki a szobácska közepén kuporgott, fogatlan száját eltátva, ijedten nézte. A megfeketedett gerendáról lógó rézlámpás fényében egy fiatal arab nő ült a sarokban és szoptatott. Rémülten felsikoltott, és meztelen mellére húzta rongyos ruháját. Chiao Tai éppen mondani akart valamit, mikor a szemben lévő ajtó kinyílt, és berontott rajta két sovány arab, szablyával a kezében. Azonnal megtorpantak, amikor Chiao Tai széthúzta kabátszárnyát, és megmutatta aranyjelvényét.

Míg az arabok gondolkoztak, egy harmadik, fiatal férfi odébb tolta őket, és odalépett Chiao Tai elé. Nehézkes kínaisággal megkérdezte:

– Miért tört be házunk asszonyainak lakrészébe, tiszt uram?

– Két embert meggyilkoltak odakinn a folyosón – rivallt rá Chiao Tai. – Beszélj! Ki tette?

A fiatalember a betört ajtóra pillantott. Aztán kelletlenül megszólalt:

– Ami a folyosón történik, ahhoz semmi közünk.

– A ti házatokba vezet, te kutyafajzat! – morgóit Chiao Tai. – Két hulla fekszik ott. Beszélj, vagy letartóztatlak mindannyiótokat, és a kínpadon foglak kivallatni!

– Ha alaposabban szemügyre veszi, uram –, mondta lenézően az arab láthatja, hogy azt az ajtót, amelyet betört, évek óta nem használták.

Chiao Tai megfordult. A deszkadarabok amik szerteszét hevertek, egy szekrény maradványai voltak. Egy pillantás az ajtónyílás élőt poros foltra és a betört, rozsdás zárra meggyőzt arról, hogy az arab igazat beszél. A folyosóra nyíló ajtót valóban rég nem használták.

– Ha valakit megöltek az utca fölötti folyosón – mondta a fiatal arab akárki tehette Mindkét végén lépcső vezet az utcára, és léc jobb tudomásom szerint az ajtókat sohasem zárják.

– Akkor mire való az a folyosó?

– Hat évvel ezelőttig atyám, Abdallah, a kereskedő volt a szemben lévő ház tulajdonosa. Miután eladta, a folyosó másik végén lévő ajtót befalazták.

– Hallottak valamit? – kérdezte Chiao Tai fiatal nőt. A nő nem válaszolt, értetlen félelemmel nézett rá. A fiatalember lefordította a kérdést, erre határozottan megrázta a fejét. Az ara azt mondta Chiao Tainak:

– A fal vastag, és mivel az ajtó előtt szekrény állt... – Sokatmondóan legyintett.

A másik két arab övébe dugta a szablyát. Suttogva beszélgetni kezdtek, mire a vénasszony is életre kelt, hosszú tirádát intézett hozzájuk sipító hangon, miközben a földön heverő cserepekre mutogatott.

– Mondd meg neki, hogy kifizetjük! – mondta Chiao Tai. – Te pedig gyere velem!

Lehajolt, és átbújt az ajtónyíláson, a fiatalember követte. Mikor a folyosón álltak, rámutatott a halott arabra, és megkérdezte:

– Ki ez az ember?

A fiatalember leguggolt a hulla mellé. Gyors pillantást vetett eltorzult arcára, majd kioldotta a selyemsálat, amely a halott nyakára volt tekerve. Aztán ügyesen átkutatta a turbánja redőit. Felállva azt mondta:

– Nincs nála se pénz, se irat. Még soha nem láttam, de dél-arábiai kell hogy legyen, mert az ott élők a rövid dárda hajításának nagymesterei. – Odaadta a sálat Chiao Tainak, és így folytatta: – De nem arab ölte meg. Látja az ezüstpénzt, amit a sál sarkába csomóztak? Súlyt ad neki, így a fojtogató hátulról az áldozat nyakába tudja keríteni. Gyáva módszer. Mi, arabok, megmaradunk a dárdánál, szablyánál, tőrnél – Allah és az ő prófétája dicsőségére.

– Ámen – mondta Chiao Tai keserűen. Elgondolkozva nézte a két hullát. Most már értette, mi történt. Az arab nemcsak a

szakállas idegent akarta megölni, hanem őt is. Lesben állt, és várta őket az ablaknál. Hagyta, hogy ő elmenjen, de amikor a társa megállt és várt, míg Chiao Tai kopogott, a nyakába dobta a hurkot, és egy hatalmas rántással felhúzta. A zsineg végét a kampóhoz kötözte, és megragadta a dárdát. De amikor a szemben lévő ablakot nyitotta volna, hogy második áldozata hátába hajítsa a dárdát, valaki hátulról a nyakába vetette a sálat, megfojtotta és elmenekült.

Chiao Tai kinyitotta az ablakot, és lenézett az utcára.

– Ahogy ott álltam és azon az átkozott ajtón dörömböltem, tökéletes célpontot nyújthattam! – motyogta. – És az a vékony hegy átdöfte volna a páncélomat. Az életemet az ismeretlen jótevőnek köszönhetem. – Odafordult a fiatal arabhoz, és rámordult: – Szólj valakinek, hogy szaladjon el a főutcára, és béreljen egy nagy gyaloghintót.

Míg a fiatalember bekiáltott valamit az ajtón. Chiao Tai átkutatta a szakállas kínai ruháját. De semmit sem talált, amiből kiderült volna, ki is volt. Chiao Tai csüggedten ingatta a fejét.

Gyanakvó hallgatással vártak, míg kiabálás nem hallottak lentről, az utcáról. Chiao Tai kihajolt az ablakon, és négy gyaloghintó-hordozó látott füstölgő fáklyákkal. Vállára vetette a halott kínait, és megparancsolta a fiatal arabnak:

– Őrködj itt a honfitársad mellett, míg a csendbiztosok érte nem jönnek. A családoddal együtt felelsz, ha történik vele valami.

Terhét cipelve óvatosan lebotorkált a lépcsőn

III.

Tao Gan visszasétált a vámházhoz. Befordult a nagy, boltíves kapun, és elnézte a hivatalnokokat, akik még mindig bálákat és ládákat szortíroztak. Idegen fűszerek erős illata terjengett. Tao Gan a hátsó ajtón át távozott, vetett egy pillantást nyomorúságos fogadójára, majd a déli kapun át belépett a városba.

A sűrű tömegben bandukolva elégedetten állapította meg, hogy felismeri a legtöbb fontos épületet, amely mellett elmegy. Kanton szemlátomást nem sokat változott a *húsz-egynéhány* évben, amióta nem járt itt.

Felismerte a jobbján emelkedő templomot: a Hadistennek szentelték. Kivált a tömegből, felsétált a széles márványlépcsőkön a kapuig, amelynek két szárnya mellett egy-egy kőoroszlán üldögélt nyolcszögletű talapzaton. A bal felőli hím oroszlán szokás szerint csukott szájjal, dühösen bámult maga elé, míg a nőstény a jobb oldalon felemelte a fejét és kitátotta a száját.

– Nem bírja becsukni a pofáját! – motyogta rosszkedvűen Tao Gan. – Mint a nyavalyás volt feleségem!

Ritkás bajszát húzogatva eltöprengett rajta, hogy húsz éve alig jutott eszébe házasságtörő felesége. Most, hogy visszatért abba a városba, ahol fiatalon néhány évig élt, feléledtek az emlékei. Felesége, akit szeretett, aljas módon elárulta és megpróbálta romlásba dönteni, úgyhogy életét mentendő szöknie kellett. Ekkor fogadta meg, hogy fütyül a nőkre, és mivel bosszút akart állni a világon, amelytől undorodott, utazó szélhámossá vált. De aztán találkozott Dee bíróval, aki rávette, hogy változzon meg, és segédjévé fogadta, új értelmet adva így életének. Minden körzetben, ahová főnökét helyezték, Dee bíró mellett szolgált, és amikor jelenlegi magas posztját elnyerte a fővárosban, Tao Gan lett az első titkára. Ferde mosoly öntötte el Tao Gan hosszú,

bánatos képét, míg elégedetten azt mondta a nőstény oroszlánnak:

– Kanton semmit sem változott, de nézz csak rám! Nemcsak magas rangú tisztviselő vagyok, hanem jómódú is. Igen, jómódú, ha szabad ezt mondanom. – Egy rántással megigazította sapkáját, lenézően bólintott a dühös kőállat felé, és belépett a templom területére.

A fő csarnok mellett elhaladtában bepillantott. A nagy vörös gyertyák imbolygó fényében kis csapat ember dugdosott új füstölőrudakat a magas oltáron álló bronzfüstölőbe. A sűrű kék füstön keresztül homályosan látta a szakállas hadisten hatalmas aranyozott szobrát, fenyegetően felemelt kardját. Tao Gan lebiggyesztette a száját, mert nem becsülte sokra a harci erényeket. Nem volt olyan jókötésű és erős, mint kollégája, Chiao Tai, és soha nem hordott fegyvert. De félelmet nem ismerő természete és éles esze veszélyes ellenféllé tette. Továbbsétált, megkerülte a fő csarnokot, és a templomterület hátsó kapujához ment. Emlékezett rá, hogy a város legnagyobb piaca a templomtól északra fekszik, körülnéz hát ott is, mielőtt rátér a főutcára, amely a kormányzó palotájához vezet az északi városrészben.

A templom mögötti negyed szegényes faházakból állt, mindenhonnan nevetés és kiabálás szűrődött ki. Olcsó sütőzsír szaga szállt a levegőben. Egy kicsit távolabb azonban hirtelen nagyon csendes lett a környék. Itt lakatlan házak sorakoztak, sok közülük romos volt. A halmokban álló új tégla, a nagy malterosdézsák mind arra utaltak, hogy komoly építkezés folyik. Időről időre hátranézett, de senkit sem látott. Nyugodtan baktatott tovább, maga köré tekerve kaftánját a fullasztó hőség dacára.

Mikor a következő sikátor sarkán befordult, meghallotta a piac zaját. Ugyanakkor az utca másik végén dulakodókat vett észre. Egy elferdült kapuoszlopról lógó lámpa fényében két

szakadt ruhájú csavargó egy nőt támadott meg. Ahogy Tao Gan odafutott, látta, hogy az egyik csavargó karját a nő szája elé fonta, a másik kezével meg összefogta két karját a háta mögött. A másik csavargó előtte állt, feltépte a ruháját és éppen formás keblét fogdosta. Mikor ruhájának övét kezdte bontogatni, a nő kétségbeesetten belerúgott. De a mögötte álló hátrarántotta a fejét, a másik meg hasba vágta.

Tao Gan gyorsan közbelépett. Jobb kezével fölkapott a legközelebbi rakásról egy téglát, a ballal kimarkolt egy csomó meszet a rakás melletti cserépedényből. Lábujjhegyen odalopózott a támadókhoz, és nagyot csapott a lányt fogva tartó férfi vállára a tégla élével. A férfi elengedte a lányt, és fájdalmas kiáltással odakapott összezúzott vállához. A másik gazember Tao Ganra támadt, az övébe dugott tőr után nyúlva. Tao Gan azonban a szemébe csapta a meszet, mire a támadó a fájdalomtól üvöltve kapta kezét az arca felé.

– Fogjátok el a gonosztevőket, emberek! – kiáltotta Tao Gan.

A sérült vállú gazfickó megragadta üvöltő társa karját. Maga után ráncigálta, és amilyen gyorsan csak tudott, elfutott a sikátorból.

A lány összehúzta magán köntösét, és levegőért kapkodott. Tao Gan úgy nézte, egész csinos; haját két fonatba csavarta a nyakán, mint a hajadonok. Huszonöt évesnek látszott.

– Menjünk gyorsan a piac felé! – mondta neki Tao Gan kantoniul. – Az a két fickó rájön majd, hogy csak blöfföltem.

A lány bizonytalankodott, mire Tao Gan megfogta a ruhája ujját, és a piac zaja felé húzta.

– Ilyen elhagyatott helyen járkálni csak bajt hozhat, kisasszony – mondta szemrehányóan. – Vagy ismeri azt a két gazembert?

– Nem, csavargók lehetnek – válaszolt a lány halk, kulturált hangon. – A piac felől jövet le akartam vágni az utat a Hadisten temploma felé, így találkoztam velük. Hagyták, hogy elmenjek

mellettük, majd hátulról rám támadtak. Nagyon köszönöm a segítségét, éppen időben jött!

– Köszönje a szerencsecsillagának – morogta Tao Gan. Amikor kiértek a zsúfolt utcára, amely a fényesen kivilágított piac déli oldalán futott, hozzátette: – Jobb lenne, ha csak napvilágnál keresné fel a templomot! Isten áldja.

Be akart fordulni a két árusbódé között nyíló sikátorba, de a lány megfogta a karját, és félénken megkérdezte:

– Meg tudná mondani, melyik bolt előtt állunk? Biztos gyümölcsárus, mert érzem a mandarin illatát. Ha tudom, hol vagyunk, már egyedül is tudok tájékozódni.

Azzal elővett a köntöse ujjából egy vékony bambuszrudat, és megrázta. Összetolható sétapálca volt

Tao Gan a lány szemére nézett. Fénytelen és szürke volt.

– Természetesen hazakísérem — mondta szégyenkezve.

– Fölösleges, uram. Ismerem a környéket, csak tájékozódási pontra van szükségem.

– Meg kellett volna ölnöm azokat a gyáva gazembereket! – motyogta dühösen Tao Gan. A lányhoz így szólt: – Tessék, itt a köntösöm ujja. Ha én vezetem, hamarabb hazaér. Merre lakik?

– Nagyon kedves. A piac északkeleti csücskénél lakom.

Tao Gan csontos könyökével tört maguknak utat. Egy idő múlva a lány megkérdezte:

– Ugye, maga csendbiztos, akit ideiglenesen a városi közigazgatás szolgálatára rendeltek?

– Á, dehogy, csak egy kereskedő vagyok a nyugati városrészből — vágta rá Tao Gan.

– Hát persze! Elnézését kérem – mondta halkan a lány.

– Miért hitte, hogy hivatalos személy vagyok? – kérdezte kíváncsian Tao Gan.

Egy pillanatnyi habozás után kapta a választ:

– Hát, folyékonyan beszéli a kantonit, de az én hallásom nagyon éles, és felfigyeltem a fővárosi kiejtésre. Másodsorban,

amikor becsapta azokat a gazfickókat, a hangja úgy csengett, mint egy igazi csendbiztosé. Harmadrészt ebben a városban mindenki szigorúan csak saját ügyével törődik. Egy polgárnak nem jutni eszébe, hogy szembeszálljon két gazfickóval, akik egy nőt bántalmaznak. Hozzátehetem, hogy érzésem szerint maga kedves és figyelmes ember.

– Jó okfejtés – mondta szárazon Tao Gan. – Kivéve az utolsó kijelentést, ami ugyancsal távol áll az igazságtól.

Ahogy oldalról a lány arcára pillantott, láthatta, hogy lassú mosoly dereng fel rajta. Távol ülő szeme és telt ajka idegenszerű külsőt kölcsönzött neki, de Tao Gan módfelett vonzónál találta. Csendben sétáltak tovább. Amikor a piac északkeleti csücskéhez értek, a lány azt mondta

– Jobbra a negyedik sikátorban lakom. Mostantól hadd vezessem én.

A keskeny utca egyre sötétebb lett, ahogy beljebb mentek, a lány könnyedén kopogtatta a macskaköveket a botjával. Mindkét oldalon elhanyagolt külsejű faházak álltak. Mikor elérték a negyedik sikátort, már szuroksötét volt. Tao Gannak vigyáznia kellett, hogy el ne essen az egyenetlen, csúszós talajon.

– Ezekben a bérházakban sok piaci áru lakik a családjával – mondta a lány. – Csak késő éjjel jönnek haza, azért van ilyen csönd. Itt is volnánk. Vigyázzon a lépcsőn, nagyon meredek.

Ekkor kellett volna elbúcsúznia, de Tao Gan arra gondolt, ha már idáig elkísérte, megpróbál minél többet megtudni erről a furcsa lányról. Ezért utánament a nyikorgó, sötét lépcsőn. A tetején a lány egy ajtóhoz vezette, benyitott, és így szólt:

— Talál gyertyát jobbra az asztalon.

Tao Gan szikrát csiholt és meggyújtotta, majd körülnézett a kicsi, szinte üres szobában. A padló deszkából volt, három falat repedezett vakolat borított, de a negyedik csak egy bambuszkorlát volt, amely a szobát a szomszéd ház lapos tetejétől elválasztotta. Távolabb magasabb épületek hajlott tetői

rajzolódtak az esti égre. A szoba tökéletesen tiszta volt, és az enyhe szellő eloszlatta a fullasztó hőséget, amely megrekedt az utcán. A gyertya mellett olcsó teáskosár állt, cserépcsésze és egy tányér, rajta néhány szelet uborkával és egy hosszú, vékony pengéjű késsel. Az asztal előtt egyszerű, alacsony faülőke, a fal mellett keskeny pad. A szoba hátsó részében bambuszrács látszott.

– Nem ajánlhatok túl sokat – mondta komolyan a lány. – Azért hoztam ide, mert gyűlölök adósa maradni bárkinek. Fiatal vagyok és elég szemrevaló. Ha szeretne testi kapcsolatba kerülni vélem, megteheti. Az ágyam a rács mögött van. — Míg Tao Gan szótlan elképedéssel meredt rá, nyugodtan hozzátette: – Nem kell aggódnia, nem vagyok szűz. Négy részeg katona megerőszakolt tavaly.

Tao Gan rámeredt a nyugodt, sápadt arcocskára. Lassan válaszolni is képes volt.

– Maga vagy teljesen szégyentelen, vagy tökéletesen, hihetetlenül őszinte. De bármelyik is, nem érdekel az ajánlata. Viszont érdekelnek az embertípusok, és a magáé új nekem. Tehát egy rövid beszélgetés és egy csésze tea kiegyenlíti a tartozását.

A lány halványan elmosolyodott.

– Üljön le! Veszek másik köntöst e helyett a szakadt helyett.

Eltűnt a rács mögött. Tao Gan öntött magának egy csésze teát a teáskosárban ülő kannából. A teát iszogatva kíváncsian vett szemügyre egy csomó dobozkát, amelyek bambuszhorgokon lógtak egy, az eresz alatt futó rúdról. Volt vagy egy tucat, mind más méretű és külsejű. Ahogy megfordult, a pad fölötti polcon négy nagy, zöld cserépedényt vett észre, mindegyiknek szorosan záródó, fonott bambuszfedele volt. Valami megütötte a fülét. Hallgatózni kezdett. A város zaja mellett kitartó percegést hallott, és el sem tudta képzelni, mi lehet az. Mintha a dobozokból jött volna.

Felállt, odament a korláthoz és alaposan szemügyre vette őket. Minden dobozon kis lyukak voltak, a percegés ezekből jött. Hirtelen megértette. Tücskök voltak bennük. Őt ugyan nem nagyon érdekelték ezek a rovarok, de tudta, hogy sokan szeretik hallgatni ciripelésüket és sokan tartanak néhányat a házban, néha drága faragott elefántcsont vagy ezüstdrót ketrecben. Megint mások a tücsökviadalok megszállottjai. Bajnokaikat csapszékekben vagy a piacon állítják ki egymás ellen, a harcias rovarokat párosával faragott bambuszcsövekbe dugják és fűszállal birizgálják, hogy feldühítsék. Ezeken a viadalokon komoly tétekben megy a fogadás. Tao Gan most vette észre, hogy mindegyik tücsök más hangon ciripel. Mindet túlharsogta azonban az a tiszta, kitartó hang, amely a sor végén függő apró lopótökből jött. Mélyen kezdődött, fokozatosan emelkedett valószerűtlenül tiszta, magas regiszterbe. Levette a lopótököt, és a füléhez tartotta. A rezgő hang halk mormolássá vált.

A lány előjött a rács mögül, egyszerű olívzöld, feketével szegett köntösben, derekán vékony, fekete övvel. Odasietett Tao Ganhoz, és idegesen nyúlkált a levegőbe, az apró ketrecet keresve.

– Vigyázzon az Aranyharangomra! – kiáltott föl.

Tao Gan a kezébe adta a lopótököt.

– Csak hallani akartam kellemes hangját – mondta. – Eladja ezeket a rovarokat?

– Igen – válaszolt a lány, és visszaakasztotta a rúdra a lopótököt. – Vagy a piacon, vagy egyenesen legjobb vásárlóimnak. Ez a legértékesebb; nagyon ritka, főleg itt délen. A szakértők „Aranyharangnak” nevezik.

Leült a padra, ölébe ejtette karcsú kezét, és így folytatta:

– A polcon a hátam mögött a cserépedényekben néhány harci tücsök van. Szánalomra méltó teremtmények, gyűlölök arra gondolni, hogy izmos lábuk, szép, hosszú csápjuk eltörik harc közben. De tartanom kell belőlük, mert nagy a kereslet.

Tao Gan találkozik az Aranyharanggal

– Hogyan fogja őket?

– Sétálgatni szoktam a kertek kőfala és öreg házak mellett. Hangjukról felismerem a megfelelő tücsköket, és szeletelt gyümölcs segítségével fogom meg őket. Ezek az apró lények nagyon okosak, szerintem engem felismernek. Amikor kieresztem őket ebben a szobában, azonnal visszatérnek a ketrecükbe, ha szólok nekik.

– Senki sem gondoskodik magáról?

– Nincs szükségem senkire, el tudom látni magam.

Tao Gan bólintott. Aztán felkapta a fejet. Mintha a lépcsőt hallotta volna nyikorogni.

– Nem azt mondta, hogy a szomszédai csak késő éjjel jönnek haza?

– De igen.

Tao Gan hallgatózott. Most már csak a tücskök énekét hallotta. Biztosan tévedett. Aggódva megkérdezte:

– Biztonságos az, hogy az idő nagy részében egyedül van ebben a házban?

– Hát persze! Mellesleg beszélhet a saját nyelvén is. Jól ismerem.

– Köszönöm, de inkább gyakorolnám a kantoni nyelvjárást. Nincs családja a városban?

– De van. Amikor a szememet baleset érte, elhagytam a házunkat. A nevem Lan-lee különben. És még mindig úgy gondolom, hogy maga csendbiztos.

– Igaza van. Amolyan titkárféle vagyok, egy fővárosi tisztviselő emberei közé tartozom. A nevem Tao. Keres annyit a tücskökkel, hogy napi szükségleteit fedezze?

– Bőven! Csak annyi pénzre van szükségem, hogy egy olajlepényt vegyek reggel és este, délben meg egy tálka tésztát. A tücskök nem kerülnek pénzembe, és jó áron adok túl rajtuk. Vegyük például az Aranyharangot. Egy ezüstpénzt ér, ha nem tudná! Bár nem szándékozom eladni. Olyan boldog voltam ma

reggel, mikor felébredtem és meghallottam az énekét. – Elmosolyodott. – Csak tegnap éjjel találtam, tudja. Nagyon nagy szerencsém volt. Éppen a Hwa-ta nyugati fala mellett sétáltam... Ismeri ezt a buddhista templomot?

– Természetesen. A Virágos Pagoda temploma a nyugati negyedben.

– Igen. Hát ott hallottam meg a hangját, ijedtnek tűnt. Letettem egy szelet uborkát a fal tövébe, és hívni kezdtem, így. – Összecsücsörítette ajkát, és olyan hangot adott, ami nagyon hasonlított a tücsökciripelésre. – Aztán leguggoltam és vártam. Végül odajött, hallottam, hogy az uborkát ropogtatja. Mikor teleette magát és elégedett volt, belecsalogattam abba a kivájt lopótökbe, amit mindig a köntösöm ujjában hordok. – Felemelte a fejét. – Hallgassa csak! Most megint nagyon szépen énekel, ugye?

– Szépen bizony.

– Azt hiszem, maga is megszeretné őket idővel. Kedves hangja van, nem olyan, mint egy erőszakos embernek. Mit csinált azzal a két alakkal, akik megtámadtak? A hangjukból ítélve nagy fájdalmaik voltak.

– Hát, én nem vagyok harcos. Idős ember vagyok. Vagy kétszer olyan idős, mint maga. De sokfelé megfordultam, és megtanultam, hogyan vigyázzak magamra. Remélem, Lan-lee, maga is megtanulja majd. A világ tele van ocsmány emberekkel, akik a magához hasonló lányokat bántják.

– Tényleg így gondolja? Én általában rendesnek találom az embereket. És ha komiszak, akkor főleg azért, mert egyedül vannak és boldogtalanok, vagy nem tudják megszerezni azt, amire vágynak; vagy túl sok jutott nekik abból, amire vágytak. Szóval szerintem annak a két fickónak annyi pénze sem volt, hogy egy tisztességes vacsorát vegyenek maguknak, nemhogy egy nőt! Megijedtem tőlük, mert azt hittem, félholtra vernek, miután kedvüket töltötték rajtam. De mostanra rájöttem, hogy nem

tették volna, mert tudták, hogy vak vagyok, nem tanúskodhatnék ellenük.

– Ha legközelebb találkozom velük – mondta mérgesen Tao Gan –, majd mindkettőnek adok egy ezüstpénzt a jóindulatáért! – Kihörpintette teáját, és elégedett mosollyal folytatta: – Ami az ezüstöt illeti, szükségük lesz rá! Mert az egyik soha nem használja már a jobb karját, a másik meg megpróbálja kimosni a meszet a szeméből és egy életre megnyomorodik!

A lány felugrott.

– Milyen szörnyű dolgokat csinált! — kiáltott fel haragosan. – És még élvezte is! Gonosz, kegyetlen ember!

– Ostoba kislány! – vágott vissza Tao Gan. Felállt, az ajtó felé indult, és rosszkedvűen mondta: — Köszönöm a teát.

A lány a gyertya után kotorászott, és kilépett utána a lépcsőhöz, magasra tartva a világot.

– Legyen óvatos. Csúszósak a lépcsők.

Tao Gan motyogott valamit és lement.

Amikor már a sikátorban állt, a szemét meresztgetve jól megnézte a házat. Csak szokásból, mondta magának; eszemben sincs visszajönni ide! Nincs szükségem nőkre, főleg nem erre a buta libára a tücskeivel. Továbbindult. Nagyon mérges volt.

IV.

A főutcát, amely észak-déli irányban szelte át a várost, fényesen kivilágították a boltok, éttermek és csapszékek díszes lampionjai. Ahogy Tao Gan a sokszínű tömegben sodródott, fülét dühös veszekedések és heves viták foszlányai ütötték meg; lassan a kedve is visszatért. Szokásos gunyoros mosolya ült már az arcán, mikor feltűnt a kormányzó palotájának magas kerítésfala.

Itt kevesebb volt az üzlet, a forgalom is ritkult. Tao Gan magas épületeket látott, kapujukat fegyveres őrök vigyázták. Baloldalt a városi bíróság különböző hivatalainak épületei álltak, jobbra a helyőrség szállása. Tao Gan elment a széles márványlépcső mellett, amely a palota csodálatos, vörösre lakkozott kapujához vezetett. Végigsétált a magas, csipkézett fal mentén, és bekopogott az épületegyüttes keleti sarkán egy kisebb kapu kémlelőnyílásán. Elmagyarázta az őrnek, ki is ő. Az ajtó kinyílt, és Tao Gan végigsétált a hosszú, visszhangos márványfolyosón a keleti szárny azon udvarába, ahol Dee bírót elszállásolták.

Az előtérben az elegáns egyenruhát viselő háznagy felvont szemöldökkel mustrálta végig a rosszul öltözött vendéget. Tao Gan nyugodtan levette kecskebőr kaftánját. Alatta sötétbarna köntöst viselt, aranyhímzéses gallérral és kézelővel, amint titkári rangja megkívánta. A háznagy gyorsan meghajolt előtte, és tisztelettel elvette tőle az ócska ruhadarabot. Aztán kitárta a nagy, kétszárnyú ajtót.

A hatalmas, üres csarnokot halványan világította csak meg tizenkét ezüstkandeláber, melyek az oldalfalak mellett két sorban futó, tömzsi, vörösre lakkozott oszlopok között álltak. Balra faragott szantálfa kerevet és egy asztal, magas bronzvázával, a csarnok közepén azonban csak az üres, kék szőnyeg díszlett. A legtávolabbi falnál Tao Gan hatalmas íróasztalt látott aranyozott paraván előtt. Ott ült Dee bíró, vele szemben egy alacsony széken

pedig Chiao Tai. Hűvös volt a csarnokban és nagy csend. Tao Gan hátrasétált, szantálfa és hervadó jázminvirágok illatát érezte.

Dee bírón aranyhímzéses szegélyű bíborlila köntös volt és magas, szárnyas kalap, amelyen aranyjelvény mutatta, hogy viselője államtanácsos. A bíró hátradőlt hatalmas karosszékében, kezét köntöse bő ujjába dugta. Chiao Tai is elgondolkozónak látszott; az asztalon nézegette az antik bronztárgyakat válla közé húzott fejjel. Tao Gannak az jutott eszébe, mennyit öregedett a bíró az elmúlt négy év alatt. Arca beesett, mély barázdák vésődtek a szeme és a szája köré. Busa szemöldöke még szénfekete volt, de hosszú szakállát, bajszát és barkóját már ősz csíkok tarkították.

Tao Gan odament az íróasztalhoz és meghajolt, Dee bíró erre fölnézett. Felegyenesedett, megrázta köntöse bő ujját, és mély, zengő hangján így szólt:

– Ülj le ide, Chiao Tai mellé. Rossz híreink vannak, Tao Gan. Igazam volt, amikor álöltözetben elküldtelek titeket a rakpartra, mert mozgásba lendültek tőle a dolgok. Gyorsan. – A háznagyhoz, aki ott maradt, miután Tao Gant bevezette, így szólt: – Hozz friss teát!

Miután a háznagy kiment, a bíró az asztalára könyökölt, egy darabig két segédjét figyelte, majd keserű mosollyal folytatta:

– Jó megint magunk között lenni, barátaim! Mikor a fővárosba érkeztünk, mindannyian úgy el voltunk foglalva a kötelességeinkkel, hogy alig akadt lehetőség kötetlen megbeszélésre, amit körzeti bíró koromban szinte naponta megtettünk. Azok voltak a szép idők, mikor Hoong őrmester még köztünk volt és... – Fáradt mozdulattal végigsimított az arcán. Aztán erőt vett magán, és kihúzta a derekát. Kinyitotta összecsukható legyezőjét, és határozottan azt mondta Tao Gannak: – Az előbb Chiao Tai tanúja volt egy különösen ocsmány gyilkosságnak. Mielőtt azonban elmesélhetné, szeretném hallani a te benyomásaidat a városról.

Odabólintott sovány alárendeltjének, hátradőlt a székében, és legyezni kezdte magát. Tao Gan kényelmesebben elhelyezkedett és belefogott.

– Miután Chiao Tai meg én elkísértük méltóságos uramat ide a palotába, hordszéken a déli városrészbe mentünk, és szállást kerestünk az arab negyed közelében, ahogy parancsolta. Chiao öcskös a muzulmán mecset környékén választott egy fogadót, én a déli kapun kívül, a rakparton. Egy kis étkezdében találkoztunk, hogy megegyük déli rizsünket, és az egész délutánt a folyóparton sétálgatva töltöttük. Sok arabot láttunk; azt hallottam, hogy vagy ezren letelepedtek a városban, és még vagy ezren élnek a hajóikon a kikötőben. Maguknak való népek különben, nem nagyon közösködnek a kínaiakkal. Néhány arab matróz felháborodott, mikor egy vámőr megütötte egyiküket, de gyorsan lehiggadtak, mikor előmasírozott a katonaság, ráadásul egyik vezetőjük is megrótta őket. – Elgondolkozva megsimogatta a bajuszát, majd folytatta: – Kanton a leggazdagabb város délen, uram, híres vidám éjszakai életéről, főleg a Gyöngy folyón horgonyzó virághajókról. Az élet itt lázas tempóban folyik: egy kereskedő, aki ma gazdag, lehet, hogy holnap koldus lesz, és a játékasztaloknál vagyonokat lehet nyerni és veszíteni minden éjjel. Mondani se kell, hogy valóságos paradicsom ez mindenféle ügyeskedőnek és csalónak, nagynak is, kicsinek is, és jelentős pénzügyi bűvészkedés folyik. De a kantoniak elsősorban üzletemberek, nem nagyon törődnek a politikával. Ha morognak is a központi kormányzatra, csak azért, mert mint minden üzletember, rossz néven veszik a hivatalos beavatkozást a kereskedésükbe. De nem találtam jelét igazi elégedetlenségnek, és egyszerűen nem értem, hogyan tudna egy maroknyi arab komoly bajt csinálni itt.

Dee bíró hallgatott, Tao Gan meg folytatta:

– Mielőtt elhagytuk a rakpartot, egy csapszékben megismerkedtünk egy tengerészkapitánnyal, a neve Nee,

kellemes ember, aki arabul és perzsául is beszél, és régebben a Perzsa-öbölben kereskedett. Mivel hasznos kapcsolatnak bizonyulhat, Chiao Tai elfogadta a meghívását és felkeresi holnap reggel. – Aggódva pillantott a bíróra, és megkérdezte: – Miért érdeklődik ennyire ezek iránt a fekete barbárok iránt, uram?

– Azért, Tao Gan, mert ők az egyetlen reményünk, hogy tudomást szerezzünk egy nagyon fontos ember hollétéről, aki ebben a városban tűnt el. – A bíró megvárta, míg két szolga a csodálatos antik porcelánnal megrakott teástálcát letette az íróasztalra, a háznagy figyelmes tekintetétől kísérve. Mikor az utóbbi kitöltötte a teát, Dee bíró így szólt hozzá: – Kimehetsz, várj az ajtó előtt. – Aztán két beosztottját figyelmesen nézve, folytatta:

– Amióta őfelsége megbetegedett, viszálykodó csoportok alakultak ki az udvarban. Egyesek a koronaherceget, a trón jogos örökösét támogatják, mások a császárnét, aki saját családjának egy tagját ültetné a trónra; ismét mások hatalmas szövetséget kötöttek és régensséget szeretnének a császár halála után. A mérleg nyelve egyetlen személy, Lew császári cenzor. Nem hiszem, hogy valaha találkoztatok vele, de biztos hallottatok róla. Fiatal, de nagyon tehetséges férfi, aki hatalmas birodalmunk jólétét tartja szem előtt. Én szoros kapcsolatban állok vele, mert nagyra tartom becsületességét és hozzáértését. Ha krízis következik be, minden erőmmel őt fogom támogatni.

Dee bíró ívott egy korty teát. Gondolkozott egy ideig, majd folytatta:

– Hat hete Lew cenzor ideutazott Kantonba, kíséretében volt bizalmas tanácsadója, Soo doktor és néhány katonai szakértő. A Nagytanács arra utasította, hogy ellenőrizze az Annám elleni tengeri hadjárat előkészületeit. Visszatért a fővárosba, és megnyugtató jelentést írt, dicsérte Weng Kien, a Déli Terület kormányzójának munkáját, akinek a vendége vagyok.

– A múlt héten a cenzor hirtelen visszatért Kantonba, most csak Soo doktor kíséretében. Nem szólították föl erre, és senki sem tudja, második látogatásának mi volt a célja. Nem értesítette érkezéséről a kormányzót, és nem tette tiszteletét itt a palotában; nyilván inkognitóban akart maradni. De a kormányzó egyik különleges ügynöke meglátta a cenzort és Soo doktort az arab negyed közelében; gyalog voltak, szegényes ruhában. Miután a kormányzó jelentette ezt a fővárosba, a Nagytanács arra utasította, hogy derítse ki a cenzor hollétét, és hozza tudomására, hogy a tanács parancsára azonnal vissza kell térnie a fővárosba, mert sürgős szükség van rá az udvarban. A kormányzó mozgósította minden nyomozóját, különleges ügynökét, mindenkit. Átfésülték a várost, de fáradozásuk hiábavaló volt. A cenzor és Soo doktor nyomtalanul eltűnt.

A bíró felsóhajtott. Megrázta a fejét, és folytatta:

– A dolgot szigorúan hivatali titokként kellett kezelni, mert a cenzor huzamos távollétének a fővárosból komoly politikai következményei lehetnek. A tanács azt gyanította, hogy nagy baj lehet errefelé, ezért értesítették a kormányzót, hogy az ügyet megoldották, és megparancsolták neki, hogy hagyja abba a keresést. Ugyanakkor a tanács utasított engem, hogy jöjjek Kantonba, és folytassak titkos vizsgálatot, úgy álcázva, mintha a külkereskedelemről gyűjtenék információkat a Pénzügyi Hivatal kérésére. Valójában azonban az a feladatunk, hogy kapcsolatba lépjünk a cenzorral, megtudjuk tőle, miért jött Kantonba és miért maradt itt. Soo doktort nem kell tovább keresnünk. Holtteste az oldalcsarnokban fekszik. Meséld el, mi történt, Chiao Tai!

Chiao Tai röviden beszámolt elképedt társának a kettős gyilkosságról az arab negyedben. Mikor befejezte, Dee bíró így szólt:

– Azonnal felismertem, hogy a holttest, amelyet Chiao Tai hozott, Soo doktoré. A doktor valószínűleg észrevette Chiao Tait, mikor a rakparton sétáltatok, de nem akart odamenni hozzá,

amíg te, Tao Qan, vele voltál, mert téged még soha nem látott. Ezért követett titeket a csapszékbe, és miután elváltatok, megszólította Chiao Tait. De Soo doktort követte az arab orgyilkos és a titokzatos törpe. Biztosan látták, mikor Soo doktor találkozott Chiao Taijal, és gyorsan cselekedtek. Mivel az arab negyed valóságos labirintusa a kanyargós sikátoroknak és váratlan keresztutcáknak, ők és cinkosaik előreszaladtak, és lesben álltak abban a két-három utcában, amerre Chiao Tainak és Soo doktornak mennie kellett. Az arab orgyilkos részben sikerrel járt, mert megölte Soo doktort. Meg akarta ölni Chiao Tait is, de ekkor egy ismeretlen harmadik közbelépett és megfojtotta. Tehát két jól szervezett csoporttal kell számolnunk, melyek egyformán kíméletlenek, de céljaik különböznek. A cenzor nagyon nagy bajban van.

– Nem utal valami arra, miféle bajban lehet? – kérdezte Tao Gan.

– Nem, hacsak az nem, hogy érdeklődött az itteni arab negyed iránt. Miután reggel elmentetek, hogy szállást keressetek, a kormányzó megmutatta nekem a szállásomat itt, a keleti szárnyban. Arra kértem, küldje át a tavalyi évre vonatkozó titkos dossziékat a tartományi és városi igazgatásról, hogy tájékozódhassak. A délelőttöt ezek tanulmányozásával töltöttem. De csak rutingondokat találtam, semmit, ami az arabokkal kapcsolatos lenne és semmit, ami felkelthette volna a cenzor érdeklődését. De megtaláltam az ügynök jelentését, aki megpillantotta a cenzort és Soo doktort. Azt írja, hogy mindketten szegényesen voltak öltözve, fáradtnak és idegesnek látszottak. A cenzor éppen kérdezett valamit egy arra járó arabtól. Amikor az ügynök oda akart menni, hogy megbizonyosodjon személyazonosságukról, a három férfi eltűnt a tömegben. Az ügynök ekkor a palotába sietett, és jelentette a kormányzónak, mit látott. – A bíró kiitta teáját, és így folytatta: – Mielőtt elhagytam a fővárost, tanulmányoztam az ügyeket,

melyeken a cenzor dolgozott, de egyetlen utalást sem találtam Kantonra vagy az itteni arabokra. Magánéletéről csak annyit tudok, hogy vagyonos ember, de még nőtlen és Soo doktoron kívül nincs közeli barátja. – Élesen ránézett két segédjére, és hozzátette: – A kormányzónak minderről nem szabad tudomást szereznie! Mikor nemrég vele teáztam, azt mondtam neki, hogy Soo doktor kétes valaki volt a fővárosban, aki itt kapcsolatba került az arab gonosztevőkkel. A kormányzónak azt kell hinnie, hogy csak a külkereskedelmet tanulmányozni vagyunk itt.

– De miért, uram? – kérdezte Chiao Tai. – Mivel ő a legmagasabb helyi méltóság, segíthetne...

A bíró határozottan megrázta a fejét.

– Ne felejtsétek, hogy a cenzor nem szólt második kantoni útjáról a kormányzónak. Ez jelentheti azt, hogy a cenzor tennivalója olyan titkos, hogy még a kormányzót sem meri bizalmába avatni. De azt is jelentheti, hogy a cenzor nem bízik a kormányzóban, és arra gyanakszik, hogy belekeveredett abba a titokzatos ügybe, amelyben a cenzor vizsgálódik. Mindkét esetben a cenzor teljes titoktartásához kell alkalmazkodnunk – legalábbis addig, amíg meg nem tudjuk, mi folyik itt. Ezért nem számíthatunk mindarra a segítségre, amit a helyi hatóságok nyújthatnának. De miután elköltöttem déli rizsem, magamhoz hívattam a katonai rendőrség különleges osztagának parancsnokát, és ő kiválasztott négy ügynököt, akik segíteni fognak nyomozásunk rutin részében. Mint tudjátok, a különleges osztag teljesen önálló, a helyi katonai parancsnokság nem rendelkezik fölötte, és jelentést egyenesen a fővárosnak tesz. – Felsóhajtott, majd folytatta: – Mint láthatjátok, különösen nehéz feladatunk van. Egyrészt úgy kell tennünk, mintha szorosan együttműködnénk a kormányzóval egy kitalált ügyben, másrészt a legteljesebb titokban folytatnunk kell saját vizsgálatainkat.

– Miközben egy ismeretlen ellenfél állandóan figyel! – jegyezte meg Tao Gan.

– Nem minket, hanem a cenzort és Soo doktort – helyesbített Dee bíró. – Mert ennek az embernek, vagy ezeknek az embereknek, fogalmuk sem lehet róla, mi a valódi célja látogatásunknak; ez államtitok, csak a Nagytanács ismeri. Soo doktort figyelik, és valószínűleg a cenzort is, mert nem akarják, hogy szóba álljanak bárkivel. És mivel a gyilkosságtól sem riadnak vissza, a cenzor komoly veszélyben van.

– Van bármi okunk rá, hogy gyanakodjunk a kormányzóra, uram? – kérdezte Chiao Tai.

– Tudomásom szerint semmi. Mielőtt elhagytam a fővárost, átnéztem a kartotékját a Személyügyi Hivatalban. Szorgalmas és tehetséges hivatalnok, már húsz éve is figyelemre méltó fiatalember volt, mikor titkárhelyettesként szolgált az itteni bíróságon. Utána kiváló magisztrátus lett különböző körzetekben, és előléptették prefektusnak. Két évvel ezelőtt megint Kantonba helyezték, mint az egész déli tartomány kormányzóját. Családi élete példamutató: három fia és egy lánya van. Az egyetlen bíráló megjegyzés, amit találtam, az volt, hogy mardossa az ambíció, és hőn reméli, hogy fővárosi kormányzóvá nevezik ki. Nos, miután előadtam neki a mesét Soo doktor meggyilkolásáról, utasítottam, hogy hívja össze megbeszélésre fél órával vacsoraidő előtt a külkereskedelem szakértőit. Remélem, így sikerül némi általános információkat szereznem az arabokról, miközben tájékozódni igyekszem általában a külkereskedelemről. – Felállt. – Menjünk a tanácsterembe, már várnak.

Miközben az ajtóhoz mentek, Tao Gan megkérdezte:

– Mi köze lehet egy császári cenzornak e fekete barbárok nyomorúságos ügyeihez, uram?

– Hát, sosem lehet tudni – mondta óvatosan Dee bíró. – Úgy hallom, hogy az arab törzsek egy vezetőféle alatt egyesültek, akit kalifának hívnak, és felfegyverzett hordáik lerohanták annak a kietlen nyugati régiónak a nagy részét. Hogy mi történik azon az elátkozott földön, a mi civilizált világunk perifériáján, az persze

nem a mi ügyünk; az a kalifa még ahhoz sem elég fontos, hogy merészeljen ajándékokkal megrakott követeket küldeni Ő Császári Felségéhez és kérni, hogy ismerje el hűbéresének. De fennáll az a lehetőség, hogy idővel északnyugati határunkon kapcsolatot teremt ősi ellenségünkkel, a tatárokkal. Ezenkívül az arab hajók itt délen fegyvereket szállíthatnak az annami lázadóknak – hogy csak két lehetőséget említsek, ami eszembe jutott. De ne foglalkozzunk meddő találgatással! Gyerünk!

V.

A háznagy fedett folyosók valóságos labirintusán vezette végig a bírót és két segédjét. Miután átvágtak a központi udvaron, ahol írnokok, futárok és őrök nyüzsögtek a színes lampionok fényében, keresztülmentek egy impozáns kapun és beléptek a fényűző Tanácsterembe, amelyet több tucat ember magasságú kandeláber fénye árasztott el.

A kormányzó, magas, szakállas, széles vállú férfiú, olyan mély meghajlással fogadta a bírót, hogy pazar, fényeszöld brokátköntösének ujja a márványpadlót söpörte. A magas kalap rezgő szárnyaihoz erősített aranyjelvények halkan csörömpöltek. Amikor Dee bíró bemutatta Chiao ezredest és Tao főtanácsadót, őket meglehetősen gépies meghajlással köszöntötte. Aztán bemutatta a mellette térdelő sovány öregembert, Pao Kwant, a kantoni elöljárót, a városi közigazgatás vezetőjét. Az öreg a földhöz érintette homlokát.

Dee bíró arra kérte az elöljárót, hogy álljon fel. Futó pillantást vetett az öreg barázdált, aggodalmas arcára, majd követte a kormányzót, aki a terem végében álló trónszerű székhez vezette. A kormányzó ezután tiszteletteljesen megállt az emelvény előtt, mert noha a déli vidéken ő volt a legmagasabb rangú hivatalnok, több fokkal Dee bíró alatt állt a ranglétrán; a bíró a Fővárosi Bíróság elnöke volt, és két éve emellett államtanácsos is.

A bíró leült, Chiao Tai és Tao Gan az emelvény két oldalán állt meg. Tao Gan nagyon elegáns volt hosszú, barna köntösében és magas gézkalapjában. Chiao Tai csúcsos sisakját tette föl, és a palota fegyverraktárából vételezett egy kardot is. Szoros páncélinge kiemelte széles, dagadozó vállát és izmos karját.

A kormányzó meghajolt, és tisztelettudó hangon így szólt:

– Ahogy méltóságos uram utasított, elhivattam Liang Foo és Yau Tai-kai urakat. Liang úr az egyik leggazdagabb kereskedő a városban...

– Annak a Liang-klánnak a tagja, amelyet szinte kiirtott a híres kilencszeres gyilkosság? – vágott közbe a bíró. – Én nyomoztam abban az ügyben tizennégy éve, Poo-yang magisztrátusaként.

– Méltóságos uram egyik legismertebb esete! – mondta udvariasan a kormányzó. – Még ma is hálával és csodálattal beszélnek róla itt Kantonban. Nem, ez a Liang úr egészen más klánhoz tartozik. Egyetlen fia a néhai Liang tengernagynak.

– Dicső család – jegyezte meg Dee bíró. Szétnyitotta legyezőjét. – A tengernagy bátor harcos volt és nagy hadvezér. „A Déli tenger leigázója”, így nevezték. Én csak egyszer találkoztam vele, de jól emlékszem különös megjelenésére. Masszív, széles vállú férfi volt, lapos, meglehetősen csúnya arcú – alacsony homlok, széles pofacsontok. De ha egyszer meglátta valaki azt a metsző szempárt, azonnal tudta, hogy igazán nagy ember társaságában van!

Meghúzogatta a bajszát, és azt kérdezte: – A fia miért nem folytatta a családi hagyományt?

– Rossz egészsége alkalmatlanná tette a katonáskodásra, uram. Ez nagy kár, mert örökölte atyja vezetői tehetségét, ezt bizonyítja az éleslátás, amellyel kiterjedt gazdasági érdekeltségeit irányítja. És ritka tehetség egy szűkebb területen, a sakkban. Liang úr a tartomány sakkbajnoka. – A kormányzó száját keze mögé rejtve köhentett egyet. – Természetesen egy olyan magas származású ember, mint Liang úr, nem kerül... öööö... közvetlen kapcsolatba a barbár kereskedőkkel. De a tágabb kérdésekről igen tájékozott. Yau Tai-kai úr viszont szoros kapcsolatban áll a külföldi kereskedőkkel, főleg az arabokkal és perzsákkal. Nem bánja, ő aránylag... öööö... szerény család sarja, ezenkívül széles látókörű, barátságos ember. Úgy véltem, Liang és Yau úr szinte

teljes képet tud adni önnek a kereskedelem helyzetéről az én tartományomban.

– Nagy város ez – mondta könnyedén a bíró. – Azt gondolná az ember, több külkereskedelemben járatos férfi él itt, mint kettő.

A kormányzó gyorsan rápillantott. Halkan ennyit mondott:

– A külkereskedelem nagyon szervezett tevékenység, uram. Annak kell lennie, mert részben az állam ellenőrzi. Ez a két férfi mozgatja a szálakat.

Chiao Tai előlépett, és azt mondta:

– Úgy hallottam, hogy egy tengerészkapitány, Nee nevezetű is szakértőnek számít. A hajói Kanton és az arab kikötők között járnak.

– Nee? – kérdezte a kormányzó. Kérdő pillantást vetett az elöljáróra. Pao lassan huzigálta ritkás kecskeszakállát, és bizonytalanul válaszolt:

– Á, igen. A kapitányt jól ismerik tengerészkörökben. De állítólag az elmúlt három évet a szárazföldön töltötte, és elég... öööö... szabados életet él.

– Értem – mondta Dee bíró. A kormányzóhoz fordult. – Hát hívassa be a két férfit, akiről beszélt.

A kormányzó parancsot adott az elöljárónak, aztán fellépett az emelvényre, és megállt Dee bíró jobbján. Pao visszatért, két férfi követte a csarnokon keresztül, egy kistermetű sovány és egy magas, nagy hasú. Mikor az emelvény előtt térdeltek, az elöljáró bemutatta őket: az első Liang Foo volt, a kereskedő, a második Yau Tai-kai.

A bíró felszólította őket, hogy álljanak fel. Látta, hogy Liang Foo sápadt, fagyos arckifejezésű ember, selymes, szénfekete bajsza van és ritkás kecskeszakálla. Ívelt szemöldöke és hosszú pillái arca felső részének szinte nőies jelleget adtak. Hosszú, olívzöld köntöst viselt, fején a fekete gézkalap mutatta, hogy irodalmi fokozata van. Yau úr egészen más típus volt; kerek,

derűs arcát szúrós bajusz és rövidre nyírt korszakán díszítette. Nagy ökörszeme körül apró ráncok futottak. Kicsit lihegett, kipirult arcán izzadság gyöngyözött. Ünnepi ruhája, amely nehéz barna brokátból készült, szemmel láthatóan kényelmetlen volt.

Dee bíró néhány udvarias szót szólt hozzájuk, aztán elkezdte Liang Foot kifaggatni a kereskedelem helyzetéről. Liang kitűnően beszélte a bevett kínai nyelvet, és válaszai lényegre törőek voltak. Átlagon felül értelmesnek tűnt, és olyan könnyed méltósággal viselkedett, mint egy született úr. Dee bíró legnagyobb megdöbbenésére megtudta, hogy Kantonban nagyobb az arab kolónia, mint képzelte; Liang szerint vagy tízezren éltek a városban és a külvárosokban. De azt is hozzátette, hogy számuk változik az évszakokkal, mert az arab és a kínai hajóskapitányoknak is meg kell várniuk Kantonban a téli monszunt, mielőtt Annámba és Malayába hajózhatnának. Onnan továbbmennek Ceylonra, onnan pedig keresztülvitorláznak az Indiai-óceánon a Perzsa-öbölbe. Liang úr szerint az arab és perzsa dzsunkák ötszáz embert tudnak szállítani, a kínaiak még többet.

Aztán Yau úrra került a sor. A magas társaságban láthatóan zavarban érezte magát, és eleinte próbált felvágni. De amikor üzleti ügyeiről kezdett beszélni, Dee bíró rájött, hogy szokatlanul ravasz ember, akinek a gazdasági kérdések a kisujjában vannak. Mikor Yau befejezte annak felsorolását, hogy az egyes arab kereskedők milyen árukat hoznak be, a bíró megjegyezte:

– Nem értem, hogy tudja megkülönböztetni ezeket az idegeneket. Nekem mind egyforma! Kellemetlen lehet nap mint nap műveletlen barbárokkal közösködni!

Pao elöljáró bemutatja Yaut és Liangot Dee bírónak

Yau megvonta a vállát.

– Az üzleti életben úgy kell fogadni a dolgokat. ahogy vannak, méltóságos uram. És néhány arab szert tett egy kevés kínai műveltségre. Vegyük például Mansurt, az arab közösség vezetőjét. Folyékonyan beszéli a nyelvünket és bőkezű vendéglátó. Ami azt illeti, ma kora estére vacsorameghívásom van hozzá.

A bíró észrevette, hogy Yau zavartan áll egyik lábáról a másikra, és szeretne elbúcsúzni már. így szólt hát hozzá:

– Nagyon köszönöm értékes információit, Yau úr. Elmehet. Vigye magával Chiao ezredest erre az arab vendégségre, érdekes tapasztalat lesz számára. – Intett Chiao Tainak, és halkan ezt mondta: – Tudd meg, hogyan oszlanak el az arabok a városban, és tartsd nyitva a szemed és a füled!

Miután egy szárnysegéd az ajtóhoz vezette Chiao Tait és Yau urat, Dee bíró beszélgetett egy kicsit Liang úrral néhai édesapja tengeri hadjáratairól, aztán őt is elbocsátotta. Egy ideig csöndben legyezgette magát. Váratlanul így szólt a kormányzóhoz:

– Messze vagyunk a fővárostól, és a hír szerint a kantoniak makacsak és független természetűek. Ha az ember hozzáadja ehhez a sok idegent is, azt mondhatnánk, hogy nem egyszerű itt a nyugalmat fenntartani.

– Nem panaszkodhatom, uram. Pao elöljáró tehetséges vezető, gyakorlott munkatársakkal, és a helyőrségünk harcedzett északi katonákból áll. Igaz, hogy a helyi lakosság néha egy kicsit barátságtalan, de általában törvénytisztelők, és egy kis ügyességgel...

A kormányzó megvonta a vállát. Pao elöljáró mondani akart valamit, de meggondolta magát.

Dee bíró összecsattintotta a legyezőjét, és felállt. A kormányzó az ajtóhoz vezette a bírót és Tao Gant, és a háznagy Dee bíró szárnyába kísérte őket.

A bíró egy kis, holdfényben fürdő hátsó kertben álló pavilonhoz vezettette magát. Mesterséges aranyhalastó árasztott egy kevés hűvösséget mellette. Amikor a teázóasztalnál ültek a faragott márvány mellvéd előtt, Dee bíró elbocsátotta a háznagyot. Lassan ezt mondta:

– Érdekes megbeszélés volt. De azon a tényen kívül, hogy sokkal több arab van itt, mint amennyire számítottunk, nem sokat tudtunk meg. Vagy elkerülte valami a figyelmemet?

Tao Gan szomorúan megrázta a fejét. Várt egy kicsit, majd így szólt:

– Azt mondta, uram, hogy a cenzor hivatalos élete feddhetetlen volt. De mi van a személyes kedvteléseivel? Egy nőtlen fiatalember...

– Erre már én is gondoltam. Mivel a Bíróság elnökeként különleges lehetőségeim vannak, egyszerű volt ellenőrizni a magánéletét. Bár jóképű férfi, semmi érdeklődést nem mutat a nők iránt. A fővárosban sok fontos család próbálta vejévé tenni, de hiába. Nem keresi a szép kurtizánok társaságát sem, akik azokon az összejöveteleken szórakoztatják a vendégeket, amelyeken pozíciója miatt majdnem minden este részt kell vennie. Az érdeklődés hiánya nem a nők iránti vele született ellenszenvben keresendő – mint tudod, ez sok jóképű fiatalemberre jellemző. Önmegtartóztatása abból fakad, hogy teljesen lefoglalja a munkája.

– Nincs semmilyen kedvtelése?

– Nincs, legfeljebb a tücskök iránt érdeklődik. Nagy gyűjteménye van belőlük, énekes és harcos fajtából egyaránt. Ez a téma akkor merült föl, amikor utoljára beszéltem vele. Felfigyeltem rá, hogy ciripelés hallatszik a köntöse ujjából, erre elővett egy tücsköt ezüstdrót ketrecben. Azt mondta, mindig magánál hordja ezt a ritkaságot, ha jól emlékszem, Aranyharangnak nevezte. Azt... – megállt, és Tao Gan elképedt arcát nézte. – Mi furcsát mondtam? – kérdezte csodálkozva.

– Hát – válaszolt Tao Gan – az úgy történt, hogy idefelé tartva találkoztam egy vak tücsök-áruslánnyal, aki tegnap éjjel fogott egy kósza Aranyharangot. Biztosan csak véletlen, de mivel ő is azt mondta, hogy nagyon ritka, főleg itt, délen, lehet, hogy...

– Minden attól függ, hol és hogyan fogta – vágta rá Dee bíró. – Mesélj el mindent erről a találkozásról!

– Véletlenül találkoztam vele a piac közelében, uram. Ő maga fogja a tücskeit, énekükről felismeri a megfelelő példányokat. Amikor a Virágos Pagodának, a nyugati városrész híres templomának nyugati fala mellett sétált, meghallotta az Aranyharang jellegzetes hangját. A fal egy repedésében bujkálhatott; ijedtnek hangzott, azt mondta a lány. Csalit tett le, és beleédesgette a tücsköt egy kis lopótökbe.

Dee bíró semmit sem szólt erre. Egy ideig a bajszát húzogatta, aztán elgondolkodva ezt mondta:

– Természetesen kicsi rá az esély. De nem zárhatjuk ki, hogy tényleg a cenzor Aranyharangja az, ami elszökött a ketrecéből, mikor azon a vidéken járt a gazdája. Amíg Chiao Tai Mansur vacsoráján gyűjti az értesüléseket, mi megnézhetnénk a templomot, hátha találunk valami nyomot, ami a cenzor hollétére utal. És azt hallottam, hogy ez a város egyik történelmi nevezetessége. Útközben meg is vacsorázhatunk valahol.

– Nem teheti ezt, uram! – Tao Gan egészen kikelt magából. – Régen, amikor még helyi magisztrátus volt, nem volt abban semmi rossz, hogy álruhában járta a várost. De most, mint a birodalom egyik legmagasabb rangú hivatalnoka, nem szabad...

– Dehogynem! – vágott közbe a bíró. – A fővárosban kénytelen vagyok mindazzal a pompával és méltósággal viselkedni, ami a hivatalommal jár – ezen nem változtathatok. De most nem a fővárosban vagyunk, hanem Kantonban. Nem hagyhatom veszni ezt a remek alkalmat, hogy kilépjek önmagámból! – A további tiltakozásnak elejét vette azzal, hogy fölállt. – Az előcsarnokban találkozunk, amint átöltöztem.

VI.

Mikor Chiao Tai és Yau úr elhagyták a tanácstermet, az előbbi a fegyvertárba sietett, levette egyenruháját, és vékony, szürke pamutköntöst öltött, meg fekete gézkalapot. Aztán csatlakozott Yau úrhoz a palota kapusházánál. Yau azt javasolta, menjenek hozzá, mert ő is át akart öltözni a vacsora előtt. Yau kényelmes, kipárnázott gyaloghintójában a házához vitették magukat, amely a palotától nyugatra, a Kwang-Siao-templom közelében állt.

Míg Chiao Tai a tágas előtérben várta Yaut, kétkedve nézte a közönséges, méregdrága berendezést. A fal mellett álló asztalok zsúfolva voltak csillogó ezüstvázákkal, bennük viaszvirágok, a falon vörös tekercsek dicsőítették Yau fontosságát és vagyonát. A szolgáló, aki teát hozott neki, egyszerűen volt öltözve, de erősen festette magát, és nyíltan méregető pillantása hajdani táncosnőre vallott.

Nemsokára érte jött Yau. Vékony kék köntöst vett, és hetykén félrecsapta fekete sapkáját.

– Induljunk! Sok a teendőm ma este. A vacsora után egy sürgős dolgot kell elintéznem. Szerencsére ezek az arab vacsorák korán véget érnek.

– És mit kapunk majd? – kérdezte Chiao Tai, ahogy a gyaloghintóban elindultak.

– Egyszerű ételeket, de jók a maguk módján. Azért nem lehet őket egy napon említeni a mi kínai konyhánkkal. Megpróbálta már a kantoni főtt polipot? Vagy az angolnát?

Részletes magyarázatot adott ezekről az ételekről, amitől Chiao Tainak a nyála csörgött, aztán dicsőítő szavakat szólt a helyi borról és pálinkáról. Nyilván nem tartóztatja meg magát, gondolta Chiao Tai. Noha Yau közönséges, felkapaszkodott ember, de azért kellemes társaság.

Mikor kiszálltak a gyaloghintóból egy fehérre meszelt, egyszerű kapusház előtt, Chiao Tai felkiáltott:

– Korán ettem meg ma a déli rizsem, és a meséd alatt ugyancsak megéheztem! Egy egész sült disznót be tudnék falni, de be ám!

– Csitt! – figyelmeztette Yau. – Ne beszélj disznóról. A muzulmánoknak érinteniük sem szabad, a húsa tisztátalannak számít. Bort sem szabad inniuk, de van egy italuk, aminek nagyon kellemes az íze. – A figyelmeztetés után bekopogott a kapun, amit hal alakú fémveretek díszítettek.

Egy öreg, púpos, csíkos turbánt viselő arab nyitotta ki. Keresztülvezette őket egy kis udvaron egy négyzetes kertbe, amelyben furcsa mintákban ültetett, alacsony, virágzó bokrok voltak. Egy magas, karcsú férfi jött eléjük. Turbánja és hosszú, bő kaftánja vakítóan fehérlett a holdfényben. Chiao Tai felismerte. Ugyanaz az ember volt, aki leteremtette az arab matrózokat a rakparton.

– Béke legyen veled, Mansur! – kiáltotta barátságosan Yau. – Vettem a bátorságot, és elhoztam egy barátomat is, Chiao ezredest a fővárosból.

Az arab nagy, csillogó szemét Chiao Taira függesztette. Barna arcából kivilágított szeme fehére. Zengő hangon szólalt meg, lassú, de jó kínaisággal.

– Béke legyen minden igazhitűvel!

Chiao Tai úgy gondolta, hogy ha az üdvözlés csak muzulmánokra vonatkozik, akkor ő meg Yau kimaradtak belőle, amit elég modortalannak talált. De mire ezt végiggondolta, az arab és Yau már egy bokor fölé hajoltak és a dísznövények neveléséről beszélgettek.

– A nemes Mansur ugyanúgy szereti a virágokat, mint én – magyarázta Yau, és felegyenesedett. – Ezeket az illatos növényeket egyenesen a hazájából hozta.

Chiao Tai érezte az illatot, ami a kertben lengett, de a szemtelen köszöntésnek és üres hasának hála, nem volt virágkedvelő hangulatban. Utálattal nézte a kert végében álló

alacsony házat. Látta mögötte a mecset minaretjét a holdas égre rajzolódni, amiből arra a következtetésre jutott, hogy Mansur háza nincs messze az ő fogadójától.

Mansur végre bevezette vendégeit a kert végében álló tágas, szellős terembe. A kert felé furcsa, hegyes ívek nyíltak belőle. Amikor beléptek, Chiao Tai döbbenten látta, hogy a teremben semmi bútor sincs, nemhogy ebédlőasztal. A padlót vastag, kék szőnyeg borította, a sarkokban néhány kövér selyempárna hevert. A mennyezetről nyolcégőjű bronzlámpás függött. A hátsó falat olyan függöny borította, amilyet még soha nem látott: karikákkal erősítették egy, a mennyezet alatt lógó rúdhoz, nem bambuszpálcára varrták, ahogy kell.

Mansur és Yau törökülésben leült a földre, némi tétovázás után Chiao Tai is követte példájukat. Mansur észrevehette mérges pillantását, mert kimért hangján megszólította:

– Remélem, tisztelt vendégem nem átall a földön ülni szék helyett.

– Katonaként – morogta Chiao Tai – megszoktam a kényelmetlenséget.

– Mi kifejezetten kényelmesnek találjuk az életmódunkat – felelte hidegen vendéglátója.

Chiao Tai ösztönös ellenszenvet érzett iránta, de el kellett ismernie, hogy nem hétköznapi ember. Szabályos, tiszta arca volt, keskeny, hajlott orra és hosszú bajsza, aminek hegye külföldi módra felállt. Nagyon egyenesen tartotta magát, és vékony, fehér köntöse alatt kidolgozott izmok hullámzottak. Alighanem kemény fából faragták.

Hogy megtörje a kínos csendet, Chiao Tai rámutatott a fal tetején egy csíkban körbefutó bonyolult díszítésre, és megkérdezte:

– Mit jelentenek azok a cirádák?

– Arab írás – magyarázta gyorsan Yau. – Szent szöveget írtak oda.

– Hány betűjük van? – kérdezte Chiao Tai Mansurtól.

– Huszonnyolc.

– Szentséges ég! – kiáltott föl Chiao Tai. – Csak annyi? Nekünk több mint húszezer.

Mansur ajka gúnyos mosolyra húzódott. Megfordult és tapsolt egyet.

– Hogyan képesek kifejezni a gondolataikat összesen huszonnyolc betűvel? – kérdezte Chiao Tai halkan Yautól.

– Nincs annyi gondolatuk! – válaszolta ideges mosollyal Yau. – Itt az étel!

Egy arab fiatalember lépett be, kezében kerek, vésett réztálcával. Volt rajta néhány sült csirke meg egy színes zománcdíszítésű kancsó és három pohár. Miután a fiú valami színtelen folyadékot töltött, visszavonult. Mansur felemelte poharát, és komolyan így szólt:

– Legyen üdvözölve a házamban!

Chiao Tai megkóstolta, és igen kellemesnek találta az ánizzsal ízesített szeszt. A csirke ínycsiklandóan illatozott, de el sem tudta képzelni, hogyan ehetné meg, hiszen evőpálcikákat nem látott. Ittak még néhány pohárnyit, majd Mansur és Yau kézzel nekiláttak a csirkéknek, Chiao Tai meg követte a példájukat. Harapott egyet a combból, és nagyon finomnak találta. A csirke után nagy tál sáfrányos rizs következett, apróra vágott bárányhússal, mazsolával és mandulával. Chiao Tainak ez is ízlett; úgy ette, mint a többiek, kezével kis gombócokat gyúrt a rizsből. Miután megmosta kezét az illatos vízben, amit egy szolga nyújtott neki egy medencében, nekidőlt a párnának, és elégedett mosollyal így szólt:

– Ez kiváló volt! Igyunk még egyet! – Miután kiürítették poharukat, Mansurhoz fordult:

– Szinte szomszédok vagyunk! Az Öt Halhatatlan fogadóban szálltam meg. Mondja, minden honfitársa ebben a negyedben él?

– A legtöbben igen. Szeretünk Istenünk házának közelében lenni. Imádságainkat a minaret tetejéről kiáltják ki, és amikor egy hajónk a folyótorkolatba érkezik, jelzőtüzet gyújtunk ott és imádkozunk a sikeres kikötésért. – Ivott egyet, és így folytatta: – Ügy ötven évvel ezelőtt a Próféta – Allah békéje legyen vele! – egyik rokona ebbe a városba érkezett, és az északkeleti kapu előtti házában halt meg. Sok igazhitű telepedett le azon a szent helyen, hogy sírját gondozza. Ráadásul a matrózaink a hat nagy szálláson laknak, nem messze a vámháztól.

– Találkoztam egy kínai hajóskapitánnyal – jegyezte meg Chiao Tai –, aki beszéli a nyelvüket. Neenek hívják.

Mansur mérlegelő pillantást vetett rá. Közönyös hangon válaszolt:

– Nee apja kínai volt, az anyja azonban perzsa. A perzsák mihaszna népség. A mi bátor harcosaink, hatalmas kalifánk vezetésével, felaprították őket. Negyven éve történt, a nehaventi csatában.

Yau azt ajánlotta, igyanak még egyet, aztán megkérdezte:

– Igaz, hogy a kalifa birodalmától nyugatra fehér bőrű emberek élnek, akiknek sárga a haja és kék a szeme?

– Ilyen emberek nincsenek! – tiltakozott Chiao Tai. – Ezek vagy szellemek, vagy ördögök!

– Pedig vannak – mondta komolyan Mansur. – Ráadásul jó harcosok. Még írni is tudnak, de csak fordítva, balról jobbra.

– Íme, a bizonyíték! – mondta elégedetten Chiao Tai. – Biztosan szellemek! Az alvilágban minden éppen fordítva van, mint az emberek világában.

Mansur kiürítette poharát.

– Néhánynak vörös a haja – jegyezte meg.

Chiao Tai rámeredt. Ha ilyen elképesztő ostobaságokat beszél, akkor biztos nagyon részeg.

– Láthatnánk néhány arab táncot, Mansur? – kérdezte Yau széles vigyorral. Chiao Taitól meg ezt: – Látott már arab táncosnőket, ezredes?

– Soha! Vannak olyan jók, mint a mieink?

Mansur felült.

– Allahra! A kérdése elárulja tudatlanságát! – Tapsolt egyet, és arab nyelven parancsolt valamit a szolgának.

– Figyelje a függönyt! – suttogta izgatottan Yau. – Ha szerencsénk van, igazi csemegében lesz részünk!

A függöny résében egy nő tűnt föl. A közepesnél egy kicsit magasabb volt és a csípőjén körbefutó fekete, rojtos övét leszámítva anyaszült meztelen. Az öv olyan mélyen futott, hogy hasát teljesen szabadon hagyta, sima, gömbölyű felszínén meghökkentően csillogott a smaragd, amely köldökét díszítette. Karcsú dereka mellett kerek keble túl nagynak, formás combja túl vastagnak tűnt. Gyönyörű aranybarna bőre volt, de arca, noha kifejező, nem felelt meg a kínai szépségeszménynek. Feketével kihúzott szeme kerek volt, vörös ajka túlságosan telt, és fényes kékesfekete haja néhol csigákat vetett. Ezek a kínaitól eltérő vonások taszították, de ugyanakkor furcsa módon vonzották is Chiao Tait. Ahogy ott állt, és enyhén felhúzott szemöldökkel méregette a társaságot, a nő nagy, nedves szeme azét az őzét idézte hirtelen Chiao Tai eszébe, amit egyszer véletlenül ejtett el egy vadászaton, sok évvel azelőtt.

A nő belépett a terembe, arany bokaperecei halkan csilingeltek. Egyáltalán nem zavarta meztelensége, meghajolt Mansur előtt, mellét megérintve jobb kezével, majd meghajtotta a fejét Yau és Chiao Tai felé is. Letérdelt Mansur előtt, összeszorított térddel. Karcsú kezét összekulcsolta az ölében, Chiao Tai pedig elképedve fedezte fel, hogy tenyerét és körmét valami festékkel vörösre színezték.

Chiao Tai elismerő pillantását látva Mansur ajka elégedett vigyorra szaladt.

Mansur gondoskodik vendégei szórakoztatásáról

– Ő Zumurrud, a Smaragdtáncosnő – mondta halkan. – Most bemutatja hazám egyik táncát.

Megint tapsolt. Két bő köntösbe öltözött arab lépett elő a függöny mögül, és lekuporodott a legtávolabbi sarokban. Az egyik egy nagy fadobot kezdett verni, a másik felhangolta hegedűjét, ide-oda húzogatva a rattanból készült, hosszú, hajlott vonót a húrokon.

Mansur a nőre meredt nagy, izzó szemével. A nő futó pillantást vetett rá, majd félig megfordult a térdén, és szemtelen tekintettel méregette Chiao Tait és Yaut. Mikor Mansur észrevette, hogy Yauhoz készül szólni, odakiáltott valamit a zenészeknek.

A hegedűs halk, szomorú dallamba kezdett, Zumurrud összekulcsolta a kezét a feje mögött, és testét a dal lassú ritmusára kezdte ringatni. Közben hátrahajolt, egyre lejjebb és lejjebb ereszkedett, míg végül feje a földön, összekulcsolt kezén nyugodott. Melle fölágaskodott, bimbója merev volt, csigás haja formás karjára omlott. Lehunyta a szemét, pillái sima arcát seperték.

A hegedűs most gyorsabb ritmusra váltott; a dob tompa pufogása kiemelte a dallamot. Chiao Tai azt várta, hogy a táncosnő most feláll és elkezd táncolni, de a nő mozdulatlan maradt. Chiao Tai hirtelen arra lett figyelmes, hogy a nő pucér hasán a smaragd ide-oda lendül. ívbe hajló teste tökéletesen mozdulatlan volt, csak a hasa ringott, föl-le, jobbra-balra, furcsa, gyors mozdulatokkal. A dob egyre gyorsabban pergett: a smaragd köröket írt le, melyek fokozatosan egyre tágultak. Chiao Tai szeme a kőre tapadt, amely gonoszul csillogott a lámpafényben. Vére hevesen áramlott tagjaiban, torka összeszorult. Arcán ömlött az izzadság, de észre sem vette.

Akkor tért magához a révületből, mikor hirtelen abbamaradt a dobpergés. A hegedű is elhallgatott néhány éles futam után. A halotti csendben a táncosnő térdelő helyzetbe emelkedett egy

vadállat kecsével és néhány ügyes mozdulattal megigazította a haját. Keble zihált, vékony izzadságréteg fedte testét. Chiao Tai most vette észre, hogy milyen erős, pézsmaféle illatszert használ, amely különös, érzékelhető testszaggal vegyült. Bár Chiao Tai igyekezett meggyőzni magát, hogy a nő szaga taszító, ugyanakkor megbolygatott benne valami mélyen fészkelő érzést, emlékezetébe idézte a vadászatok állati illatait, az izzadó lovakat, a forró, vörös vért a csata sűrűjében.

– Masaliah! – kiáltott fel elismerően Mansur. Egy külföldi aranypénzt vett elő az övéből, és a földre tette a térdelő nő elé. Ő felkapta, és anélkül, hogy egy pillantást vetett volna rá, a termen keresztül a zenészek felé hajította. Aztán megfordult a térdén, és folyékony kínaisággal megkérdezte Chiao Tait:

– Messziről jött az idegen?

Chiao Tai nyelt egyet, mert kiszáradt a torka. Gyorsan belekortyolt a poharába, és igyekezett könnyedén válaszolni.

– A fővárosból jöttem. A nevem Chiao Tai.

A nő nagy, csillogó szemével jól megnézte.

Aztán a szomszédjához fordult, és szenvtelen hangon megjegyezte:

– Jó színben van, Yau úr.

A kereskedő szélesen elmosolyodott. Az arab szokást utánozva válaszolt:

– Jó az egészségem, hála legyen Allahnak! – A nő keblét bámulta, és vigyorogva azt mondta Mansurnak: – Ahogy egy kínai költő megfogalmazta: A fa meghajlik az érett gyümölcs súlya alatt!

Mansur arca elkomorult. Merőn figyelte Zumurrudot, mikor újratöltötte Yau és Chiao Tai poharát. Amint a nő odahajolt Chiao Taihoz, erős, szinte állati szagától a férfinak görcsbe rándult a belseje. Ökölbe szorította a kezét, hogy úrrá legyen forrongó vérén. A nő egészen közel hajtotta a fejét, lassú mosolya látni engedte tökéletes fogsorát, és halkan ezt mondta:

– A negyedik sor első hajóján lakom.

– Gyere ide! – kiáltott rá Mansur.

Ahogy a nő felé fordult, Mansur odasziszegett neki valamit arabul.

A nő felvonta a szemöldökét, és döiyfösen kínaiul válaszolt.

– Azzal beszélgetek, akivel akarok, ó, rengeteg hajó ura.

Mansur arca eltorzult a dühtől. Szeme fehére megvillant, mikor azt parancsolta:

– Hajolj meg, és kérj bocsánatot pimaszságodért!

A nő pontosan Mansur lába elé köpött.

Mansur elkáromkodta magát. Felugrott, megragadta a haját, és felrántotta. Másik kezével letépte derekáról a rojtos övét, vendégei felé fordította a nőt, és elfúló hangon ezt kiabálta:

– Jól nézzétek meg ezt a lotyót! Mindene eladó!

A nő megpróbált szabadulni, de Mansur újabb durva rántással maga felé fordította. Térdre kényszerítette, arcát a földhöz nyomta, és parancsolt valamit a zenészeknek. A hegedűs gyorsan felállt, és átadta neki a hosszú rattan-vonót.

Chiao Tai elfordította szemét a kuporgó nőről. Hidegen így szólt Mansurhoz:

– Jobb lenne, ha négyszemközt intézné el a nézeteltéréseit, Mansur. Zavarba hozza a vendégeit.

Mansur dühösen nézett rá. Már szóra nyitotta a száját, de aztán meggondolta magát. Ajkába harapva leeresztette a felemelt vonót, és elengedte a nő haját. Visszaült, és a bajsza alatt morgott valamit.

A táncosnő felállt. Felkapta az elszakadt övét, aztán Chiao Taihoz és Yauhoz fordulva ezt sziszegte lángoló szemmel:

– Jegyezzék meg, amit mondott. A legtöbbet ígérő megszerezhet!

Megrázta a haját, a függönyhöz ment és eltűnt. A két zenész sietősen követte.

– Tüzes nőcske! – mondta Yau vigyorogva Mansurnak. – Nem lehet könnyű megzabolázni! – Újratöltötte Mansur poharát, majd megemelte a sajátját. – Nagyon köszönjük ezt a nem mindennapi szórakozást!

Mansur némán meghajtotta a fejét. Yau felállt, Chiao Tai követte a példáját. Ő is köszönetet akart mondani, de meggondolta magát, mikor meglátta Mansur szemében az égő gyűlöletet. Házigazdájuk keresztülvezette őket az illatos kerten, és a kapunál néhány alig hallható szóval búcsút vett tőlük.

Yau hordszékvivői talpra ugrottak, de Chiao Tai nemet intett feléjük.

– Sétáljunk egy kicsit – mondta Yaunak. – Fülledt volt benn a levegő, és az a külföldi ital a fejembe szállt.

– Én ismert személyiség vagyok – mondta határozatlanul a kövér kereskedő. – Nem lenne szabad gyalog járnom.

– A testőrség ezredesének sem – mondta szárazon Chiao Tai. – Mivel az utcák néptelenek, senki sem veheti észre. Jöjjön!

A sarok felé sétáltak, a hordszékvivők néhány lépés távolságból követték őket.

– Az ennivaló jó volt – morgott Chiao Tai –, de azt a rémes jelenetet kihagyhatta volna a fickó.

– Mit lehet barbároktól várni? – vonta meg a vállát Yau. – Azért kár, hogy beleavatkozott. Az a táncosnő nagyon fenn hordja az orrát mostanság, és a fájó fenék jó lecke lett volna. Nem tiszta vérű arab, tudja. Az anyja tanka volt, a vízinép tagja, és ezért kétszer olyan vad. És nem is merte volna istenigazából megverni, hogy véres nyomot hagyjon rajta.

Megnyalta a száját. Chiao Tai undorral nézte. Eddigi kedvező véleményét megváltoztatta. Ebben a fickóban van egy csomó rosszindulat. Hűvösen ezt mondta:

– Pedig Mansur éppen arra készült. És miért ne merne nyomot hagyni rajta?

Yau szemmel láthatóan zavarba jött a kérdéstől. Némi tétovázás után válaszolt csak.

– Hát, Mansur nem a tulajdonosa; legalábbis így tudom. Az hiszem, van valahol egy hatalmas patrónusa. És noha ezek a férfiak nem bánják, ha a pártfogoltjuk egy kis tűpénzt keres azzal, hogy vendégségben táncol, azt nem szeretik, ha sérülten kapják vissza őket.

– De Mansur azt mondta, eladó!

– Csak szégyenbe akarta hozni. Nehogy ötleteket kapjon tőle, ezredes! Nem is ajánlanám azokat a fekete nőket. A viselkedésük nagyon durva, mondhatnám, állatias. Most viszont szeretnék beszállni a gyaloghintómba, ha nem bánja. Találkozóm van egy... izé... általam fenntartott házban.

– El ne mulassza! – mondta mogorván Chiao Tai. – Majd elboldogulok.

Yau gyanakodva nézett rá, úgy tűnt, észrevette vendége viselkedésének megváltozását.

Kövér kezét Chiao Tai karjára tette, és behízelgő mosollyal azt mondta:

– Egy másik este elviszem oda, ezredes! A hölgy, aki vezeti, nagyon diszkrét és a felhozatal... izé... egyedi. Én rendszeresen járok oda; csak a változatosság kedvéért, érti! Nem mintha otthon nem szolgálnának ki megfelelően. Nagyon is megfelelően, mondhatom. El is várom, amennyi pénzt a feleségeimre és az ágyasaimra költök. Ez a meghitt kis fészkem nagyon jó helyen van, nem messze a házamtól. A második utca sarkán a Kwang-Siao-templomtól délre, hogy pontos legyek. Már most is elvinném, de a hölgy, akivel ott találkozom, nagyon szégyenlős, tudja... Nem könnyű préda! Közös a hobbink, ez talán segít, legalábbis remélem, de ha azt látja, hogy egy idegennel érkezem, esetleg...

– Értem – vágott közbe Chiao Tai. – Ne várassa meg, még elszalad! – Továbbment, és azt morogta maga elé: – Ez lenne a legbölcsebb.

A következő sarkon leintett egy hordszéket, és azt parancsolta a hordozóknak, hogy vigyék a palotába. Ahogy az emberek megindultak, hátradőlt és megpróbált szundítani egy kicsit. De amint lecsukta a szemét, az arab táncosnő hajlékony testét látta, és megcsapta orrát az az érzéki illat.

VII.

Dee bíró és Tao Gan egy kis oldalkapun hagyták el a palotát, és most a fő utcán sétálgattak. Úgy néztek ki, mint két idős irodalmár. A bírón sötétkék pamutköntös volt, derekán fekete öv. Fején fekete selyemsapkát viselt. Tao Ganon fakó, barna köntös volt, és megszokott öreg bársonykalapja.

Miután elhagyták a városi közigazgatás épületeit, beléptek az első étterembe, amit megláttak. Dee bíró hátul választott egy asztalt, ahonnan jól látta a vendégek tarka seregét.

– Te rendelj! – mondta Tao Gannak. – Te beszéled a nyelvüket. Rendelj egy nagy tál levest gombóccal. Úgy hallom, ezt ebben a városban különösen jól készítik. És egy rákomlettet, a másik helyi specialitást.

– Kóstoljunk meg egy kancsó helyi bort is – javasolta Tao Gan.

– Eddig nem voltál iszákos – jegyezte meg mosolyogva a bíró. – Attól tartok, Chiao Tai rossz hatással van rád!

– Chiao Tai és én sok időt töltünk együtt – mondta Tao Gan. – Főleg, amióta vértestvére, Ma Joong olyan otthonülő lett!

– Ezért nem hoztam magammal Ma Joongot erre az útra. Örülök, hogy végre megállapodott, és családot alapított. Nem szeretném, ha megint kalandokba keveredne, amelyek arra csábíthatnák, hogy újrakezdje régi életét! Megtaláljuk mi hárman a cenzort.

– Van valami testi vagy viselkedésbeli jellegzetessége, uram? Olyasmi, amit megemlíthetünk, amikor majd a templomban tudakozódunk utána?

Dee bíró elgondolkozva simogatta barkóját.

– Hát, persze, jóképű fickó, és magabiztos, mint minden magas rangú hivatalnok, aki udvari körökben mozog. Aztán az általa beszélt nyelv is nyomra vezethet. Úgy beszél, mint egy

udvaronc, minden divatos manírral. Hahó, ennek a levesnek nagyon jó az illata! – Evőpálcikájával kiemelt egy gombócot a tálkából. – Fel a fejjel, nehezebb feladatot is megoldottunk mi már!

Tao Gan elvigyorodott, és nagy étvággyal enni kezdett. Mikor bekebelezték az egyszerű, ám kiadós ételeket, ittak egy csésze fukieni teát, fizettek és elindultak.

Kevesebben jártak már a sötét utcákon, mert itt volt az esti rizs ideje. Ám amikor a nyugati negyedbe értek, megint több embert láttak, és ahogy befordultak a Virágos Pagoda templomának utcájába, vidám tömeg közepén találták magukat, fiatalok és öregek között, mindenki legszebb ruhájában feszített, és mind egy irányba tartott. Dee bíró az ujjain számolgatott valamit, majd megszólalt:

– Ma van Kwan Yin, az Irgalom istenasszonya születésnapja. A templom zsúfolva lesz látogatókkal.

Ahogy beléptek a külső kapun, látták, hogy a templomudvar valóban egy éjszakai piachoz hasonlít. A kikövezett ösvényt, amely a hatalmas előcsarnok márványlépcsőjéhez vezetett, ideiglenes lámpaoszlopok határolták, közöttük színes lampionok füzére csüggött. Mindkét oldalon bódék sora kínálta áruit: szent könyveket és gyerekjátékokat, édességeket és rózsafüzéreket. Olajlepényárusok furakodtak át a tömegen, hangos szóval dicsérve portékájukat.

Dee bíró a nyüzsgő tömeget nézte.

– Micsoda balszerencse! – mondta rosszkedvűen. – Hogy lehet megtalálni valakit ennyi ember között? És hol van az a híres pagoda?

Tao Gan az égre mutatott. A főépület mögött emelkedett a Virágos Pagoda kilenc emelete, majdnem háromszáz láb magasságba. A csúcsát díszítő aranygomb világított a holdfényben. Dee bíró hallotta az ezüstcsengők halk csilingelősét, amelyek minden emelet ívelt tetőjének szélén himbálóztak.

Találkozás a templom előtt

– Szép épület! – mondta elégedetten a bíró. Ahogy továbbindult, futó pillantást vetett a jobb kézre eső teapavilonra a magas bambuszok ligetében. A pavilon üres volt; az emberek olyan lelkesen gyönyörködtek a látnivalókban, hogy nem maradt idejük egy békés csésze teára. A bejárat előtt két rikítóan öltözött nő álldogált, egy csúf vénasszony figyelte őket, miközben a fogát piszkálta az ajtó melletti oszlopnak dőlve. Dee bíró megtorpant.

– Menj előre, és nézz körül – mondta Tao Gannak –, én is mindjárt megyek.

Aztán odasétált a pavilonhoz. A kisebb lány fiatal volt és egész szemrevaló, a magasabb azonban volt vagy harmincéves, és az arcát vastagon fedő púder és rúzs sem tudta elkendőzni a foglalkozása okozta pusztítást. A vénasszony gyorsan félrelökte a lányokat, és bizalmaskodó vigyorral kantoni nyelven megszólította a bírót.

– Szeretnék egy kicsit beszélgetni a lányaival – mondta a bíró. – Értenek északi nyelven?

– Beszélni? Azt nem! Vagy üzletet kötünk, vagy menjen innen! – mondta szörnyű északisággal a banya. – Hatvan rézpénz. A ház a templom mögött van.

Az idősebb lány, aki eddig közönyösen figyelte a bírót, most odahívta magához, és tiszta északi nyelven ezt mondta:

– Kérem, uram, válasszon engem!

– Azt a madárijesztőt harmincért is megkaphatja! – mondta gúnyosan a banya. – De mért ne fizetne hatvanat, és vinné ezt a fiatal csibét?

A bíró kivett egy marék rézpénzt a köntöse ujjából, és odaadta a vénasszonynak.

– A magasabbikat kérem – mondta kurtán. – De előbb beszélni szeretnék vele. Kényes vagyok.

– Ezt a szót nem ismerem, de ennyi pénzért azt csinál vele, amit akar! Lassan ott tartunk, hogy többe kerül, mint amennyit keres!

A bíró intett a lánynak, hogy kövesse a pavilonba. Leültek egy kis asztalnál, és a bíró egy kanna teát és egy tányér szárított dinnyemagot és süteményt rendelt a pimaszul vigyorgó pincértől.

– Mit jelentsen mindez? – kérdezte gyanakodva a lány.

– Az anyanyelvemen akarok beszélni egy kicsit, a változatosság kedvéért. Mondd, hogy keveredtél ennyire délre?

– Úgysem érdekelné a történetem – mondta rosszkedvűen a lány.

– Ezt hadd döntsem el én. Tessék, igyál egy csésze teát.

A lány mohón ivott, belekóstolt a süteménybe is, aztán kedvetlenül belefogott.

– Ostoba voltam, meg balszerencsés is. Tíz évvel ezelőtt beleszerettem egy kiangsui utazó selyemügynökbe, aki mindig az apám tészta-kifőzdéjében evett, és megszöktem vele. Néhány évig nem is volt baj. Szeretek utazni, ő meg jól bánt velem. Aztán, amikor üzleti ügyei ide, Kantonba szólították, egy lányt szültem neki. Persze mérges volt, hogy nem fiú, és vízbe fojtotta. Aztán megtetszett neki egy helyi nő, és meg akart szabadulni tőlem. De egy semmihez sem értő északi nőt nehéz itt eladni. A nagyobb virághajók csak kantoni nőket foglalkoztatnak, vagy nagyon jól éneklő-táncoló északiakat. Úgyhogy végül fillérekért eladott a tankáknak.

– A tankáknak? Azok kik?

A lány gyorsan betömött a szájába egy egész süteményt és ezt motyogta:

– Úgy is szokták hívni őket, hogy a „vízinépek”, egész más emberek, tudja. A kantoniak megvetik őket. Azt mesélik, azoktól a vademberektől származnak, akik ezer évvel ezelőtt éltek itt, még mielőtt mi, kínaiak, délre jöttünk volna. A hajóikon kell maradniuk, amelyek a folyó torkolatában, a vámház környékén horgonyoznak. Ott születnek, szeretkeznek és halnak meg. Nem költözhetnek a szárazföldre, és nem házasodhatnak kínaival.

Dee bíró bólintott. Most már eszébe jutott, hogy a tankák érinthetetlenek, külön törvények vonatkoznak rájuk, amelyek korlátozzák szabad mozgásukat.

– Az egyik úszó bordélyban kellett dolgoznom – folytatta a lány, most már teljes nyugalommal. – A nyomorultaknak saját nyelvük van, úgy karattyolnak, mint a majmok. Hallania kéne egyszer! A nők meg folyton mindenféle rohadt kábítószerekkel meg mérgekkel pepecselnek. Rajtam vezették le a kínaiak iránt érzett összes dühüket, enni csak maradékot kaptam, ruha helyett egy koszos ágyékkötőt. Főleg idegen matrózok járnak oda, mert őket persze egyetlen kínai bordélyba sem engedik be. Elképzelheti, milyen életem volt ott! – Hüppögött egyet, és újabb süteményt vett.

– A tankák félnek a saját asszonyaiktól, mert minden második boszorkány közülük, de velem úgy bántak, mint a legutolsó rabszolgával. A részeg tivornyáikon anyaszült meztelenül kellett táncolnom az undorító táncaikat órákon keresztül, és egy evezővel vertek, ha pihenni akartam. Az asszonyok meg állandóan sértegettek, hogy minden kínai nő szajha, és a kínai férfiak jobban szeretik a tanka nőket. Legszívesebben azzal dicsekedtek, hogy nyolcvan éve egy híres kínai férfi titokban elvett egy tanka nőt, és a fiukból olyan híres harcos lett, hogy még a császárnak is azt mondhatta, bátyám. Mit szól hozzá? Az az igazság, hogy nagy megkönnyebbülés volt, amikor eladtak egy városi bordélynak, nem éppen elegáns, de legalább kínai! Öt éve ott dolgozom. De nem panaszkodom. Volt három boldog évem, és ezt nem minden nő mondhatja el magáról!

Dee bíró úgy vélte, most, hogy a lány már megbízik benne, felteheti neki azt a kérdést, amely az első perctől kezdve foglalkoztatta.

– Figyelj rám – mondta. – Bajban vagyok. Találkoznom kellett volna itt néhány napja egy szintén északi barátommal. De idefele úton feltartottak, és csak ma érkeztem meg. Nem tudom,

hol szállt meg, de nem lehet messze, mert ő javasolta, hogy ebben a templomban találkozzunk. Ha még nem hagyta el a várost, itt kell lennie valahol. Mivel a munkáddal jár, hogy megfigyeld a férfiakat, talán láttad is. Magas, jóképű férfi, harmincéves, fennhordja az orrát. Kis bajsza van, de szakálla vagy oldalszakálla nincs.

– Egy napot késett! – vágta rá a lány. – Tegnap éjjel itt volt, körülbelül ugyanebben az időben. Fel-alá járkált, mintha várna valakire.

– Beszéltél vele?

– De beszéltem ám! Mindig figyelek, találok-e északiakat. És jóképű fickó is, ahogy mondta. De meg kell mondanom, nagyon szegényesen volt öltözve. Azért odamentem hozzá. Féláron megkaphatott volna. De nem volt szerencsém, továbbment a templom felé, rám se nézett. Gőgös alak! Maga más, maga figyelmes. Rögtön tudtam, mikor...

– Láttad ma is? – szakította félbe a bíró.

– Nem, ma nem. Ezért mondtam, hogy elkésett. De itt vagyok helyette én! Menjünk most már a házunkba? Eltáncolhatok magának néhányat azok közül a tanka táncok közül, ha kíváncsi az ilyesmire.

– Nem, most nem. Szeretném megkeresni a templomban a barátomat. Mondd meg a neved és a címed, később talán meglátogatlak. Ez az előleg.

A lány boldog mosollyal mondta az utca nevét, ahol lakott. Dee bíró odament a pulthoz, kölcsönkért egy ecsetet a pincértől, és egy darab papírra feljegyezte a címet. Aztán fizetett, elbúcsúzott a lánytól, és a templomhoz sétált.

Épp föl akart menni a márványlépcsőn, amikor szembejött vele Tao Gan.

– Gyorsan körülkémleltem, uram – mondta letörtem – De nem láttam senkit, akire a cenzor személy leírása illett volna.

– Tegnap este járt itt – mondta a bíró. – Álruhában, mint amikor az ügynök látta őt és Soo doktort. Nézzünk be együtt!

Pillantása egy nagy gyaloghintóra esett a lépcső mellett, fél tucat csinos, egyenruhás hintóvivő guggolt mellette.

– Fontos ember jött látogatóba a templomba?

– Liang Foo úr. Egy szerzetes azt mondta nekem, hogy rendszeresen jár ide sakkozni az apáttal. Találkoztam Liang úrral a folyosón, és megpróbáltam elsurranni mellette, de éles szeme van. Azonnal felismert, és megkérdezte, segíthet-e bármiben. Azt válaszoltam, hogy csak nézelődöm.

– Értem. Akkor kétszer olyan elővigyázatosnak kell lennünk, Tao Gan. A cenzor bizonyára titkos nyomozást folytat, és nem szabad elárulnunk azzal, hogy nyíltan kérdezősködünk utána. – Elmesélte segédjének, mit mondott az örömlány. – Sétáljunk csak körűl, és próbáljuk meg mi magunk megtalálni.

Hamarosan rájöttek azonban, hogy a dolguk nehezebb, mint hitték. A templomegyüttes sok külön épületből és kápolnából állt, amelyeket szűk folyosók és ösvények kötöttek össze. Szerzetesek és novíciusok nyüzsögtek mindenhol, összekeveredve a vidékről érkezett szájtátiakkal, akik a hatalmas, aranyozott szobrokat meg a gyönyörű falfestményeket bámulták. Senkit sem láttak, aki a cenzor lehetett volna.

Miután megcsodálták az Irgalom istenasszonyának életnagyságánál nagyobb szobrát a főcsarnokban, a templomegyüttes hátsó részét akarták átvizsgálni. Egyszer csak egy nagy terembe értek, ahol éppen gyászistentiszteletet tartottak. Az áldozati ajándékokkal megrakott oltár előtt hat szerzetes ült kerek imapárnáján, és könyörgéseket mormolt. A bejárat mellett jól öltözött férfiak és nők kis csoportja térdelt, alighanem a halott rokonai. Mögöttük idős szerzetes állt, és unott arccal szemlélte az egészet.

Dee bíró úgy döntött, kénytelenek lesznek mégiscsak kérdezősködni a cenzorról. Már mindenhol keresték, kivéve a

pagodában, amely hermetikusan le volt zárva, mert egyszer valaki úgy lett öngyilkos, hogy leugrott a legfelső emeletről. Odasétált hát az idős szerzeteshez, és leírta neki a cenzort.

– Nem, uram, nem láttam. És szinte teljesen bizonyos vagyok benne, hogy ilyen külsejű ember nem járt ma este a templomban, mert amíg a szertartás el nem kezdődött itt, a kapunál voltam, és észrevettem volna egy ilyen feltűnő külsejű férfit. Kérem, bocsásson meg, de most már a gyászszertartást kell felügyelnem. Jó pénzt hoznak, tudja. – Gyorsan hozzátette: – A bevétel jelentős részét arra fordítjuk, hogy ünnepélyesen elégessük azoknak a halott koldusoknak és csavargóknak a tetemét, akiknek nincs rokonuk és nem tartoznak semmilyen céh tagjai közé. És ez csak egy a kegyes cselekedetek közül, amelyeket a templom vállal. Erről jut eszembe! Tegnap éjjel hoztak egy halott csavargót, aki pont úgy nézett ki, mint ahogy a barátját leírta! De biztos nem ő volt, hiszen rongyokba volt öltözve!

A bíró elképedten nézett Tao Ganra. A szerzetesre pedig ráförmedt:

– A bíróság tisztségviselője vagyok, és akivel találkoznom kellett volna, titkos ügynök, aki koldusnak is álcázhatta magát. Azonnal látni akarom a holttestet

A szerzetes megijedt. Azt dadogta:

– A halottasházban van, a nyugati szárnyban, uram. Éjfél után fogják elégetni. Nem a mai, szent napon. – Intett egy novíciusnak, és azt mondta: – Vidd ezt a két urat a halottasházhoz.

A fiatalember kicsiny, elhagyatott udvarba vezette őket. Túlsó oldalán alacsony, sötét épület állt, közel a templomkomplexum magas külső falához.

A novícius belökte a nehéz ajtót, és meggyújtotta az ablakpárkányon álló gyertyát. Kecskelábú deszkaasztalon két hulla hevert, olcsó vászonnal letakarva.

A novícius fintorogva beleszagolt a levegőbe.

– Szerencse, hogy ma éjjel elégetik őket! – morogta. – Ebben a hőségben...

Dee bíró nem is hallotta. Megemelte a vászon sarkát a hozzá közelebbi halotton. Egy felpüffedt, szakállas arc bukkant elő. Gyorsan letakarta, és felemelte a vásznat a másik halott arcáról. Megdermedt. Tao Gan elvette a gyertyát a novíciustól, odalépett az asztalhoz, és rávilágított a sima, sápadt arcra. A varkocs kibomlott, nyirkos haj vékony tincsei tapadtak a homlokára, de még halálában is nyugodt és gőgös volt az arc. Dee bíró a novíciushoz fordult és ráförmedt:

– Azonnal hívd ide az apátot és a házfőnököt! Ezt pedig add oda nekik!

Kotorászott a ruhaujjában, és az elképedt fiatalembernek nagy, vörös névjegyei egyikét nyomta a kezébe, amelyen teljes neve és rangja állt. A novícius elsietett. Dee bíró a halott feje fölé hajolt, és megvizsgálta a koponyáját. Felegyenesedett, és így szólt Tao Ganhoz:

– Nem találok sebet rajta, még csak véraláfutást sem. Átveszem a gyertyát. Te nézd meg a testét.

Tao Gan meglazította a vásznat, majd levette a halottról a rongyos zekét és az átabotában megfoltozott nadrágot. Ezeken kívül semmit sem viselt. Tao Gan figyelmesen megvizsgálta a sima, izmos testet. Dee bíró magasra tartott gyertyával a kezében csendben figyelte. Miután Tao Gan megfordította a hullát, és a hátát is megszemlélte, megrázta a fejét.

– Nem – mondta –, nincs rajta seb, se véraláfutás, se horzsolás. Átkutatom a ruháját is.

Miután letakarta a holttestet, belenyúlt a rongyos zeke ujjába.

– Mi van itt? – kérdezte. Előhúzott egy apró, háromszor három centis ezüstdrót ketrecet. Az oldala behorpadt, ajtaja lógott.

– Ebben a ketrecben tartotta a cenzor a tücskét – mondta rekedten a bíró. – Más nincs?

Tao Gan még egyszer belenyúlt a ruhaujjba.

– Semmi! – motyogta.

Kintről hangok hallatszottak. Az ajtót kinyitotta egy szerzetes, aki tisztelettel vezetett be egy testes, méltóságteljes, hosszú, sáfrányszín köntösbe öltözött férfit. Vállát bíbor stóla borította. Mikor meghajolt, a gyertya fénye megcsillant gömbölyű, borotvált koponyáján. A házfőnök letérdelt az apát mellé.

Dee bíró látta, hogy az ajtónál egy csapat szerzetes igyekszik bekukucskálni, ráförmedt hát az apátra:

– Azt mondtam, hogy te meg a házfőnök, igaz? Küldd el a többieket!

Az ijedt apát szóra nyitotta a száját, de csak tagolatlan hangok hagyták el. A házfőnök fordult hátra és kiáltott rá a szerzetesekre, hogy táguljanak.

– Csukjátok be az ajtót! – adta ki a parancsot Dee bíró. Majd rászólt az apátra: – Nyugodj meg! – Rámutatott a hullára. – Hogyan halt meg ez az ember?

Az apát összeszedte magát. Remegő hangon válaszolt:

– Fo... fogalmunk sincs a halál okáról, méltóságos uram! Ezeket a szegény embereket holtan hozzák ide, mi irgalomból elégetjük...

– Ismerned kell a törvényt – vágott közbe a bíró. – Nem égethettek el sem ingyen, sem pénzért, egyetlen halottat sem, amíg nem ellenőriztétek a halotti bizonyítványt és be nem nyújtottátok a bíróságnak felül bírálatra.

– De a bíróság küldte a halottat, méltóságos uram! – siránkozott a házfőnök. – Tegnap éjjel hozta két csendbiztos hordágyon. Azt mondták, ismeretlen csavargó. Én magam írtam alá az átvételi elismervényt!

– Az más – mondta a bíró. – Elmehettek mindketten. Maradjatok a szobáitokban, lehet, hogy ma éjjel még egyszer ki akarlak hallgatni titeket.

Miután feltápászkodtak és elmentek, a bíró Tao Ganhoz fordult.

– Tudnom kell, hol és hogyan találták meg a csendbiztosok, és a halottkém jelentése is kell. Furcsa, hogy a csendbiztosok a zekéje ujjában hagyták azt az ezüstketrecet, hiszen értékes, régi darab. Azonnal menj a bíróságra, Tao Gan, hallgasd ki az elöljárót, a halottkémet és az embereket, akik megtalálták a hullát. Szólítsd fel őket, hogy szállítsák a palotába a tetemet. Csak annyit mondj, hogy a halott fővárosi titkosügynök volt, aki az én parancsomra jött ide. Én is visszamegyek a palotába, miután még egyszer körülnéztem itt.

VIII.

Mikor Chiao Tai hordszékét letették a palota oldalbejáratánál, már éjfél előtt egy óra volt. Azt parancsolta a hordszékvivőknek, hogy a hosszabb úton hozzák, mert azt remélte, kitisztul a feje az éjszakai levegőn. Hiábavaló remény volt.

Dee bírót egyedül találta az íróasztalánál. Tenyerébe támasztott állal tanulmányozta a kiteregetett várostérképet. Chiao Tai köszönése után a bíró fáradtan szólalt meg:

– Ülj le! Megtaláltuk a cenzort. Meggyilkolták.

Elmesélte Chiao Tainak, miről beszélgetett Tao Gan a vak lánnyal és hogy az Aranyharang nyomán hogyan találták meg a cenzor holttestét *a* templomban. Félbeszakítva Chiao Tai izgatott kérdéseit, így folytatta:

– Miután a holttestet ide szállították, felboncoltattam a kormányzó orvosával. Arra jutott, hogy a cenzort megmérgezték egy olyan alattomos méreggel, melyet nem említenek orvosi könyveink. Elkészítésének titkát csak a tankák ismerik, akik a folyón horgonyzó hajókon élnek. Ha nagy adagot kap, az áldozat szinte azonnal meghal, a kis adag csak általános fáradtságot okoz, és a halál csak néhány hét múlva áll be. Csak úgy lehet felismerni, ha alaposan megvizsgálják belülről az áldozat torkát. Ha az orvos nem kezelt volna egy hasonló esetet pár hete a tankák között, soha nem ismeri fel a mérget, és a halál okaként szívrohamot állapított volna meg.

– Akkor már világos, miért tévedett a bíróság halottkéme! – mondta Chiao Tai.

– A halottkém nem is látta a hullát – mondta fáradtan a bíró. – Tao Gan egy órája járt itt az elöljáróval. Ketten kikérdezték a bíróság teljes személyzetét, de senki sem tudott semmit egy csavargóról, akinek a hulláját tegnap este küldték volna el a templomba.

– Szent ég! – kiáltott föl Chiao Tai. – Szóval a két csendbiztos, aki odavitte, szélhámos volt!

– Az bizony. Azonnal kérettem a házfőnököt, de nem tudott használható személyleírást adni róluk. Hétköznapi fickók voltak egyenruhában, bőrkabátban és feketére lakkozott sisakban. Minden rendben lévőnek látszott. Nem hibáztathatjuk a házfőnököt, hogy nem nézte meg őket jobban. – Felsóhajtott. – Az, hogy a cenzort halála estéjén a templomban látták, továbbá a tücsök megtalálása arra utal, hogy azon a környéken követték el a bűntettet. Mivel a csendbiztosok egyenruháját elő kellett készíteni, előre eltervezett gyilkosság volt. És mivel a cenzor testén nem látszott külsérelmi nyom és arca békés volt, olyan személy vagy személyek csalták tőrbe, akiket jól ismert. Ezek a tények.

– Annak a vak lánynak többet kell tudnia a dologról, uram! Azt mesélte Tao Gannak, hogy hosszan guggolt a fal mellett, mire meg tudta fogni a tücsköt, hallhatott közben valamit. A vakoknak nagyon éles a hallásuk.

– Sok fontos kérdést akarok föltenni annak a vak lánynak – mondta sötéten Dee bíró. – Jól megnéztem a hullaház melletti falat. Nemrég javították, egyetlen rés sincs a téglák között. Nagyon szeretnék azzal a lánnyal találkozni! Elküldtem a házához Tao Gant, hogy hozza ide. Bármelyik pillanatban itt lehetnek, mert már jó ideje, hogy elment. Te finomat vacsoráztál annak az arabnak a házában?

– Az étel és az ital rendben volt, uram, de be kell vallanom, nem tetszik nekem az a Mansur. Büszke, mint az ördög, és nem nagyon kedvel minket. Mikor az ital egy kicsit megoldotta a nyelvét, kérdezősködtem az arab kolóniáról, ahogy meghagyta. – Felállt, és az asztalon kiterített térkép fölé hajolt, az ujjával mutogatva folytatta: – Ez a mecset Mansur és a legtöbb muzulmán ezen a környéken lakik. A fogadó, ahol megszálltam, szintén itt van. Az északkeleti kapun kívül van egy kisebb

kolónia, egy szentjük sírja körül. Ezek az arabok már egy ideje letelepedtek errefelé. A hajósok, akik csak ideiglenesen vannak itt, míg a monszunt várják, a folyóparton laknak, ezekben a fogadókban.

Mikor Chiao Tai leült, a bíró mérgesen kifakadt:

– Nem tetszik ez nekem! Hogy tudnánk így szemmel tartani ezeket az idegeneket! Beszélek a kormányzóval. Ezeket az arabokat, perzsákat, mit tudom én kiket össze kell gyűjteni egy negyedbe, magas fallal körbekeríteni, és az egyetlen kaput napnyugta és napkelte között zárva tartani. Aztán kinevezünk egy arabot elöljárónak, ő felel mindenért, ami a negyedében történik. így ellenőrzés alatt tarthatjuk őket, ők meg nyugodtan hódolhatnak barbár szokásaiknak anélkül, hogy kínai polgártársaikat megbotránkoztatnák.

A terem túlsó végén kinyílt az ajtó, és belépett Tao Gan. Mikor leült az asztal előtt álló másik székre, a bíró ránézett ijedt arcára, és megkérdezte:

– Nem hoztad el a vak lányt?

– Csak az ég tudja, mi történik itt, uram – fakadt ki Tao Gan, és megtörölte izzadt homlokát. – Eltűnt! Az összes tücskével együtt!

– Igyál egy csésze teát, Tao Gan – mondta nyugodtan a bíró. – Aztán mesélj el mindent. Kezdd azzal, hogyan találkoztál vele.

Tao Gan felhörpintette a teát, amit Chiao Tai öntött neki, és belekezdett:

– Láttam, hogy két gazember molesztálja egy néptelen utcán, uram. A piactér közelében. Mikor elhessegettem őket, és láttam, hogy a lány vak, hazakísértem. Egy bérházban lakik a piac túlsó végén. Ittam egy csésze teát a szobájában, ő meg elmesélte, hogyan fogta meg az Aranyharangot. Egyedül él abban a szobában. Mikor most visszamentem, a tucatnyi ketrec, amelyekben a tücsköket tartotta, és amely egy rúdon lógtak, nem voltak sehol, sem a cserépedények a harci tücskökkel és a

teáskosara. Benéztem a paraván mögé, amely kettéosztja a szobát, és csak a csupasz ágyat láttam – az ágynemű is eltűnt! – Ivott még egy kortyot, és folytatta: – Kikérdeztem a vele egy emeleten lakó piaci árust. Találkozott egyszer-kétszer a lánnyal a lépcsőn, de még csak nem is beszélt vele soha. Aztán kimentem a piacra, és megnéztem a felügyelő nyilvántartását. Találtam több pultot benne, amelyet tücsökárusok bérelnek, de egy sincs köztük Lan-lee nevén. Akkor elmondta, hogy bizonyos embereknek szabad kis, ideiglenes pultot állítani ingyen, kerestem hát egy állandó tücsökárust. Ő azt mondta, hallott már róla, hogy egy vak lány tücsköket árul, de nem találkozott vele soha. Ennyi, amit megtudtam!

– Csalás volt az egész! – morogta Chiao Tai. – Az a lány becsapott, Tao testvér!

– Lehetetlen! – vágta rá Tao Gan. – A támadást nem lehetett volna megrendezni a kedvemért. Még ha követett is valaki, honnan tudta volna, hogy éppen abba a sikátorba fordulok be? Céltalanul járkáltam. Egy tucat másik sikátorba is mehettem volna!

– Azt hiszem – mondta a bíró –, hogy akkor figyeltek föl rád, amikor hazakísérted a lányt. Feltűnő páros lehettetek.

– Hát persze! – kiáltott fel Tao Gan. – Amíg beszélgettünk, hallottam, hogy megnyikordul a lépcső. Valaki kihallgatott minket. Mikor meghallották, hol fogta az Aranyharangot, úgy döntöttek, elrabolják!

– Ha nem saját szabad akaratából tűnt el – mondta szárazon a bíró. – Mert én egy szót sem hiszek a meséjéből, hogy hogyan szerezte a tücsköt. Természetesen akkor fogta meg, mikor a cenzort meggyilkolták. Másrészt viszont az, hogy a templomra irányította a figyelmünket, arra utal, hogy annak a csoportnak a tagja, akik ellenezték a cenzor meggyilkolását, akárcsak az a férfi, aki megfojtotta a Chiao Tai életére törő bérgyilkost. Mindenesetre undorító helyzetben vagyunk! Valaki

nyilvánvalóan pontosan tudja, mit csinálunk, míg nekünk fogalmunk sincs róla, kik ők és mi a céljuk! – Dühösen húzogatta a szakállát, majd nyugodtabb hangon folytatta: – Az örömlány, aki a templomban látta a cenzort, azt mondta nekem, hogy a tankák hajói a vámház környékén horgonyoznak, tehát nincsenek messze a muzulmán negyedtől a Kuei-te-városkapun belül. Lehetséges tehát, hogy a cenzor nem arab ügyek miatt járt arrafelé, hanem az úszó bordélyok népe miatt. És a két állítólagos csendbiztos, aki a templomba vitte a cenzor holttestét, kínai volt. Egy okkal több, hogy ne csak az araboknál keressük gondjaink megoldását.

– De Soo doktort egy arab gazember ölte meg – mondta Chiao Tai.

– A tanka örömlányokat főleg arabok látogatják, úgy hallom – válaszolt a bíró –, tehát a gazembert egy tanka bordélyban is fölbérelhették. Szeretnék többet tudni erről a vízinépről.

– Mansurnál ma este egy részben tanka származású arab táncosnő szórakoztatott minket – mondta lelkesen Chiao Tai. – Állítólag az egyik hajón él. Felkereshetem holnap, ő mindent el tud mesélni nekem a vízinépekről.

A bíró elgondolkozva nézett rá.

– Menj csak – mondta. – Ennek a táncosnőnek a meglátogatása ígéretesebbnek hangzik, mint tervezett beszélgetésed a hajóskapitánnyal!

– Hozzá is el kellene mennem, uram, már ha nincs más megbízatása a számomra. Úgy éreztem, Mansur gyűlöli Nee kapitányt. Nem lenne érdektelen meghallgatni, mit mond a kapitány Mansurról.

– Rendben. Jelentsd, mit végeztél a két látogatás után. Te, Tao Gan, reggeli után azonnal gyere ide. Meg kell fogalmaznunk együtt egy előzetes jelentést a Nagytanácsnak a cenzor haláláról. Futárral küldjük majd a fővárosba, mert a Tanácsot azonnal értesíteni kell a cenzor haláláról. Azt fogom javasolni, néhány

napig tartsák titokban, hogy a hatalom finom egyensúlyát az udvarnál ne borítsa fel, és maradjon időm felderíteni, mi áll e mögött az aljas gyilkosság mögött.

– Hogy fogadta a kormányzó a területén elkövetett második gyilkosság hírét, uram? – kérdezte Tao Gan.

– Nem tudom – válaszolt halvány mosollyal az ajkán Dee bíró. – Azt mondtam az orvosának, hogy a cenzor teteme egyik emberemé, aki bajba került egy tanka nőszemély miatt. Azonnal koporsóba tétettem a tetemet, hogy az első adandó alkalommal a fővárosba küldessem Soo doktor hullájával együtt. Mikor holnap találkozom a kormányzóval, neki is azt mondom majd, mint az orvosának a boncolás után. Vigyáznunk kell azzal az orvossal, éles eszű fickó! Azt mondta, ismerős neki a cenzor arca. Szerencsére csak akkor látta, mikor teljes udvari pompában hat héttel ezelőtt Kantonba érkezett. Mikor elkészültünk a tanácsnak szóló jelentéssel, Tao Gan, együtt felkeressük Liang Foo urat. Rendszeresen látogatja azt a nyomorult templomot, hogy sakkozzon az apáttal, és ránk férne némi információ arról a hatalmas szentélyről. Ugyanakkor *kifaggatom* Liangot arról, milyen bajt tudnának itt keverni az arabok. Csak maroknyian vannak e hatalmas város összes lakóihoz képest, de Chiao Tai éppen most mutatta meg nekem a térképen, milyen stratégiai fontosságú pontokon élnek. Könnyen zavart kelthetnének, önmagában jelentéktelent, de eltakarhatna valami gonoszságot itt vagy máshol. Megbízhatunk másik arab szakértőnkben, Yau Tai-kai úrban?

Chiao Tai összeráncolta a homlokát, és megfontoltan így szólt:

– Yau barátságos modora nem valódi, uram. Azt mondanám, nem olyan ember, akivel szívesen kötök ismeretséget. De hogy gyilkosságba keveredjen, vagy politikai összeesküvésekbe... nem, szerintem ez nem telik ki tőle.

– Értem. De itt van még a titokzatos vak lány. Meg kell találni, amilyen gyorsan csak lehet, úgy, hogy a helyi hatóságok ne is

tudjanak róla. Holnap, Tao Gan, első utad a bíróságra vezet. A csendbiztosok főnökének adj egy ezüstöt, és kérd meg, hogy személyes szívességként kerestesse az embereivel. Mondd azt, hogy az unokahúgod, aki ostobaságot csinált, és neked jelentsék, ha megtalálták. Így nem tesszük kockára a biztonságát. – Felállt, megigazította köntösét, és így folytatta: – Most pedig aludjunk egy jót! Azt tanácsolom mindkettőtöknek, hogy zárjátok be és barikádozzátok el az ajtótokat, mert mostanra bebizonyosodott, hogy figyelnek benneteket. Tao Gan, ha beszéltél a csendbiztosok vezetőjével, menj el az elöljáróhoz, és add oda neki ezt a papírt. Lejegyeztem annak a prostituáltnak a nevét és címét, akivel beszéltem a templom udvarán. Utasítsd Paót, hogy hívassa magához a tulajdonosával együtt, vásárolja meg a szabadságát, és az első északra tartó katonai transzporttal küldje haza szülőfalujába. Mondd meg neki, hogy adjon a nőnek egy fél aranyrudat, hogy férjet kaphasson, ha hazaér. Minden kiadást a személyes számlámra írassatok. Szegényke fontos információkkal szolgált, és megérdemli a jutalmat. Jó éjszakát!

IX.

Másnap Chiao Tai napkelte előtt ébredt Gyorsan megmosdott az egyetlen gyertya fényénél, amelyet a fogadó nyújtott, aztán felöltözött. Bele akart bújni láncingébe, aztán mégsem tette. Ledobta egy székre, és egy páncélmellényt vett helyette. – Biztosítás hirtelen hátfájás ellen! -morogta, és ráhúzta barna köntösét a mellényre. Miután derekára tekerte a hosszú, fekete övét és fejébe csapta a fekete sapkát, lement, és azt mondta az ásítozó fogadósnak, hogy ha hordszék érkezik érte, mondja meg a hordároknak, várják meg. Aztán kiment.

A félsötét utcán vett négy olajlepényt, még forrón a hordozható kályháról, melynek tüzét az árus lelkesen élesztgette. Elégedetten falatozva a Kuei-te-kapuhoz ballagott. Mikor megérkezett a rakpartra, látta, hogy a hajnal vörösre festi a horgonyzó hajók árbocait. Mansur hajója eltűnt.

Zöldségárusok csapata ment el mellette, mind hosszú rudat vitt a vállán, két kosár káposztával. Chiao Tai megszólította az utolsót, és némi bonyolult, jelbeszédben folytatott alkudozás után hetven rézpénzért megvette a két kosár káposztát rúddal együtt. A zöldségárus boldogan állt odébb egy kantoni nótát dúdolva, hiszen jól megvágott egy északi embert és megspórolta magának a hosszú utat a hajókra.

Chiao Tai vállára vette a rudat, és fellépett a rakpart mellett horgonyzó első hajó tatjára. Onnan továbbment a másodikra, a harmadikra. Óvatosnak kellett lennie, mert a harmattól csúszósak voltak a hajókat összekötő keskeny bürük, a hajólakók pedig ezeket tekintették a halpucolásra egyedül megfelelő helyeknek. Chiao Tai halkan káromkodott, mert sok hajón elhanyagolt külsejű asszonyok most borogatták ki az éjjeliedényeket a piszkos, barna folyóba, és a bűz orrfacsaró volt. Egyik-másik hajón rákiáltott a szakács, de ő ügyet sem vetett rá.

Először meg akarta találni a táncosnőt, utána majd szemügyre veszi a vízinépet. Torka furcsán összeszorult Zumurrud gondolatára.

Aránylag hűvös volt még, és terhe nem volt nehéz, de mivel nem volt szokva a cipekedésnek ehhez a módjához, hamarosan szakadt róla a verejték. Egy kis hajó tatján megállt és körülnézett. Már nem látta a városfalat, árboc- és cölöperdő közepén állt, halászhálók és mosott ruha lógott róluk. A hajókon mozgó emberek mintha másik fajhoz tartoztak volna. A férfiaknak rövid volt a lába, de hosszú és izmos a karja, és ez még észrevehetőbb volt gyors, lopakodó járásuk közben. Pofacsontjuk kidudorodott sötét arcukból, lapos orrukat tág cimpák tették még feltűnőbbé. Néhány fiatal nő közönséges módon csinos volt, kerek arcú, villogó szemű. A tanka hajók bürüin térdelve súlyos, kerek rudakkal csapkodták a mosnivalót, és ismeretlen, torokhangú nyelven beszélgettek.

Noha férfiak és nők gondosan ügyet sem vetettek Chiao Taira, az a kényelmetlen érzése támadt, hogy titokban figyelmesen vizsgálják. – Csak azért, mert kevés kínai jár erre! – motyogta. – Ezek a ronda törpék azonnal bámulni kezdenek, amint hátat fordítok nekik! – Örült, amikor végre nyílt vizet látott maga előtt. Bambuszhíd vezetett nagy, színesre festett kínai dzsunkák sorához, amelyek orral-tattal egymáshoz voltak erősítve. Az első sor mellett egy második, harmadik látszott, széles, korlátos pallók kötötték össze őket. A negyedik sor volt az utolsó, már szinte a folyó közepén. Chiao Tai felmászott a legközelebbi dzsunka tatjára és megpillantotta a széles Gyöngy folyót. Éppen csak ki tudta venni a túlparton lehorgonyzóit hajók árbocát. Számolni kezdett és rájött, hogy a negyedik sor harmadik hajóján van. A sor első hajója akkora volt, mint egy hadi dzsunka. Magas árbocait selyemlobogók díszítették, a kabinok eresze alatt színes lampionok füzére lógott, ide-oda lengve a friss reggeli szellőben.

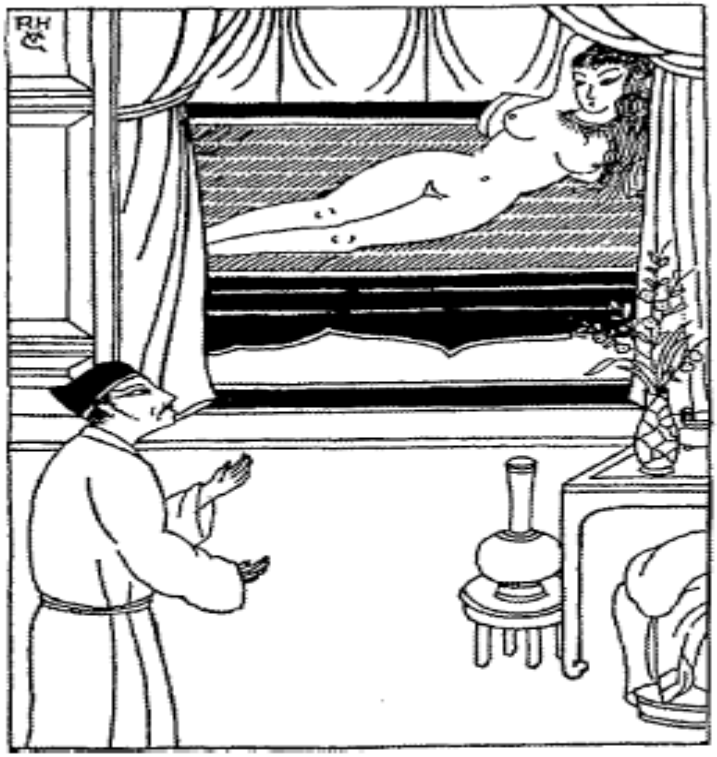

Chiao Tai meglátogatja a Smaragdtáncosnőt

A közbeeső hajó keskeny oldalfedélzetén végigsétálva odament, óvatosan egyensúlyozva kosaraival.

Három álmos szemű pincér ácsorgóit a lejárat mellett. Csak rápillantottak és folytatták a beszélgetést, ahogy elment mellettük és a sötét folyosóra lépett. Ócska ajtók sorát látta, a levegőben olcsó sütőzsiradék bűze terjengett. Senkit sem látott, letette hát a kosarakat, és a hátsó fedélzetre igyekezett.

Piszkos szoknyába öltözött, csúnya lány ült törökülésben a pádon, és a lábkörmét vágta. Unatkozó pillantást vetett rá, és

még a szoknyáját sem húzta lejjebb, ütött-kopott volt minden, de Chiao Tai jobb kedvre derült, mikor a hajó közepére érkezett. A tisztára sikált fedélzet túloldalán világosvörösre lakkozott, magas ajtót látott. Drága brokátból készült hálóköntösbe öltözött kövér férfi állt a korlátnál és a száját öblögette. Gyűrött, fehér ruhájú, rosszkedvű fiatal nő tartotta teástálkáját. A férfi hirtelen öklendezni és hányni kezdett, részben a folyóba, részben a fiatal nő ruhájára.

– Sose bánd, galambom – mondta Chiao Tai. – Gondolj a részesedésre, amit a tegnapi borszámlából kapsz!

Meg sem hallva a lány dühös visszavágását, besétált az ajtón. A folyosóra halvány fényt vetettek a lampionok, melyek az ívelt kereszt-gerendákról függtek. Chiao Tai elolvasta a lakkozott ajtókra írt neveket. „Tavaszi Álom”, „Fűzfagally”, „Jádevirág” – mind örömlányok neve, de egy sem lehet közülük Zumurrud nevének kínai fordítása. A folyosó végén az utolsó ajtón nem volt név, hanem virágok és madarak miniatűr képei díszítették. Megfogta a kilincset: az ajtó nem volt zárva. Benyitott és gyorsan belépett.

A félsötét szoba sokkal nagyobb volt, mint egy közönséges kabin, és fényűzően volt berendezve. A levegőben erős pézsmaillat terjengett.

– Ha már itt vagy, miért nem jössz közelebb? – kérdezte a táncosnő.

Chiao Tai szeme megszokta a félhomályt, észrevett hát a szoba mélyén egy nagy ágyat félig elhúzott vörös függönyökkel. Ott hevert Zumurrud, elnyúlva egy brokátpárnán. Nem volt kifestve, egyetlen ékszere aranyfiligránba foglalt kék köves nyaklánc volt,

Chiao Tai odalépett hozzá. Zavarba jött a nő észvesztő szépségétől, és megnémult. Végül kibökte:

– Hol a smaragd?

– Csak tánchoz hordom, buta fiú. Éppen most fürödtem. Rád is rád férne, csurom izzadság vagy. A kék függöny mögött keresd!

Chiao Tai óvatosan kerülgette a vastag szőnyegen álló székeket és asztalkákat. A kék függöny mögött kicsiny, elegáns fürdőszobát talált, sima, gyönyörűen erezett fával borított falakkal. Gyorsan levetkőzött, leguggolt a forró vizes kád mellé, és az odakészített kis vödör segítségével alaposan leöblítette magát. Köntöse belsejével megtörülközött és felfedezett egy dobozkát tele ánizsgallyal az öltözőasztalon. Fogott egyet, a megfelelő módon megrágcsálta a végét, és megsúrolta vele a fogát. Aztán a bambusz ruhafogasra akasztotta köntösét és mellényét, és visszament a szobába, csak buggyos nadrágba öltözve, izmos, sebhelyes felsőteste meztelen volt. Odahúzott egy széket az ágy mellé, és ezt dörmögte:

– Mint láthatod, eleget tettem tegnapi meghívásodnak.

– Hát nem vesztegetted az időt – mondta szárazon a táncosnő. – De okos dolog volt, hogy a kora reggelt választottad, mert csak ilyenkor fogadhatok látogatókat.

– Miért?

– Mert nem közönséges örömlány vagyok, barátom. Akármilyen undorító megjegyzéseket tegyen is az a patkány Mansur. Nem vagyok eladó, állandó pártfogóm van. Gazdag ember, mint mindebből láthatod. – Gömbölyű karja egy mozdulatával körbemutatott, aztán folytatta: – Nem szereti a vetélytársakat.

– Hivatalos ügyben vagyok itt – mondta mereven Chiao Tai. – Ki mondja, hogy vetélytárs lennék?

– Én. – A tánosnő feje alá tette a kezét, és nagyot nyújtózott. Ásított, aztán a férfira pillantott, és sértődötten megkérdezte: – Na mire vársz még? Te is azok közé az unalmas fickók közé tartozol, akiknek meg kell nézniük a naptárban, hogy kedvező-e az óra és a perc?

Chiao 'Tai felállt és átölelte karcsú derekát. Számos, változatos kalandja alatt sokféle szerelemmel találkozott már. Most életében először találkozott azonban olyannal, ami nem egyszerűen más

volt, hanem örök. Zumurrud valami meghatározhatatlan vágyódást elégített ki, aminek eddig nem is volt tudatában, de most hirtelen felismerte benne egész lényének forrását. Rájött, hogy nem tud élni e nélkül a nő nélkül, és még csak meg sem lepte a felismerés.

Utána gyorsan megfürödtek. A táncosnő vékony, kék gézből készült ruhát vett, majd segített Chiao Tainak felöltözni. Felvonta a szemöldökét a páncélmellény láttán, de nem szólt rá semmit. A kabinba visszatérve leültette a faragott rózsafa teázóasztal mellé, és könnyedén így szólt:

– Miután ezen túlestünk, mesélhetnél magadról valamit. Nincs sok időnk, mert mindjárt jön a szobalányom, aki a pártfogóm fizetett besúgója.

– Én inkább rólad szeretnék többet tudni! Alig tudok valamit az arabokról. Szerinted...

– Én nem vagyok arab – vágta rá a táncosnő. – Apám arab volt, de az anyám olcsó tanka lotyó. Most megbotránkoztattalak?

– Engem ugyan nem! Bordélyban dolgozni ugyanolyan foglalkozás, mint a többi, és mi gondom nekem fajra és bőrszínre? Előbb-utóbb úgyis mindenki kínai lesz. Ha barna, ha kék vagy fekete! Ha egy férfi jól harcol, ha egy nő jó az ágyban, az nekem elég.

– Hát ez is valami. Apám arab matróz volt. Mikor visszament a hazájába, állapotosan hagyta itt az anyámat. Velem. – Öntött egy csésze teát a férfinak, és folytatta: – Én tizenöt évesen kezdtem dolgozni. Ígéretes voltam, így az anyám egy nagyobb virághajóra tudott eladni. Vendégeket kellett fogadnom, meg a kínai kurtizánokat kiszolgálni. Engem kínozni, ez volt a szukák legfőbb szórakozása!

– De nem bántak veled túl rosszul – jegyezte meg rekedten Chiao Tai. – Nincs sebhely a gyönyörű testeden!

– Nem voltak olyan ostobák, hogy megkorbácsoljanak vagy megvesszőzzenek – mondta Zumurrud keserűen. – A főnök

megtiltotta, hogy megsebesítsenek, mert sok pénzt látott a jövőmben. Úgyhogy a szukák a hajamnál fogva akasztottak fel a keresztgerendára, és izzó tűvel szurkáltak, ha unatkoztak este. És ha tényleg nagyon unták magukat, akkor egy nagy százlábút dugtak a nadrágomba. Nem látszik a csípése, de állandóan azon jár az eszed, hol csíp meg legközelebb! Nem volt olyan, amit ki ne próbáltak volna rajtam. – Megvonta a vállát. – Mindegy, elmúlt, vége. Szereztem egy pártfogót, aki megvásárolt, és ezt a szép lakást kibérelte nekem. Csak táncolni szoktam vendégségben, és amit keresek vele, azt megtarthatom. Mansur felajánlotta, hogy magával visz a hazájába és első feleségévé tesz. De nem tetszik nekem, és nem tetszik drága édesapám hazája sem, annak alapján, amit hallottam róla. El tudsz képzelni a forró sivatagban egy sátorban ülve, szamarak és tevék között? Még mit nem!

– Szereted a pártfogód?

– Egyéb sem hiányzik! De gazdag és nagyvonalú. Viszont gonosz is. – Elgondolkozva vakarta meg a fülcimpáját. – Csak egy férfit szerettem, és ő is fülig szerelmes volt belém. De úgy viselkedtem, mint egy ostoba liba, és mindent elrontottam. – Hatalmas szeme szomorúan meredt a semmibe.

Chiao Tai átölelte a derekát. – Nagyon kedves voltál hozzám! – mondta reménykedve.

A táncosnő ellökte magától és ráripakodott: – Hagyj békén! Megkaptad azt, amire vágytál, igaz? Nyögtem és sóhajtoztam a megfelelő pillanatokban, és úgy ficánkoltam, mint egy angolna. Megkaptad tokkal-vonóval, ne várd azt, hogy most turbékolni is fogok! Ezenkívül nem vagy az esetem. Én a kifinomult urakat szeretem, nem a vagányokat.

– Hát – mondta bizonytalanul Chiao Tai –, lehet, hogy vagánynak látszom, de...

– Ne fáraszd magad! Megtanultam úgy elfogadni a férfiakat, amilyennek látszanak. Mit érdekel engem, minek tartják magukat? Ha hosszan, őszintén akarsz magadról beszélni, bérelj

társalkodónőt. Térjünk a tárgyra. Azért kellettél nekem, mert a császári testőrség ezredese vagy, és Mansur szerint a Fővárosi Bíróság elnökének jobbkeze. Tehát el tudod intézni, hogy kínai állampolgárságot kapjak. Arra, gondolom rájöttél, hogy hivatalosan pária vagyok? Tanka nő, aki nem mehet férjhez kínaihoz, mégcsak nem is lakhat kínai földön?

– Szóval ezért bérel a pártfogód ezen a hajón lakást!

– Micsoda csillogó elme! – gúnyolódott a nő. — Hát persze hogy nem vehet nekem a parton házat. Úszik a pénzben, de nincs hivatalos rangja. De te a fővárosból jöttél, és a főnököd az ország legmagasabb rangú bírója. Vigyél magaddal a fővárosba, intézd el, hogy kínai állampolgár lehessek, aztán mutass be néhány fontos embernek. A többit rám bízhatod. – Félig lehunyta a szemét, és mosolyogva folytatta: – Igazi kínai úrhölgy leszek, brokátruhában járok, kínai szolgálóim lesznek, saját kertem... – Közömbös hangon fűzte hozzá: – Addig is igyekszem kiszolgálni téged. És remélem, az előbbi, függöny mögötti szórakozás meggyőzött róla, hogy értem a dolgom. Megegyeztünk?

Hideg, világos beszéde szíven találta Chiao Tait. De sikerült szilárd hangon válaszolnia:

– Megegyeztünk!

Chiao Tai megfogadta magában, hogy eléri, hogy a nő beleszeressen. El kell érnie!

– Jó. Akkor hamarosan találkozunk megint, hogy megbeszéljük a részleteket. A pártfogómnak van egy kis háza, ahol néha eltölt velem egy-egy délutánt, amikor nincs ideje ide, a hajóra jönni. A Kwang-siao-templomtól délre van, a nyugati városrészben, üzenek érted, amikor tiszta a levegő. Nem szabad érintkezésbe lépned a pártfogómmal. Most még nem. Nem engedne el, a markában tart, tönkretehetne, ha akarna. Ha egyszer elszöktettél a fővárosba, akkor elárulom, hogy ki ő, és kifizetheted neki azt a pénzt, amit értem adott – ha ezt kívánja a lelkiismereted!

– Csak nem követtél el valami bűntényt? – kérdezte aggódva Chiao Tai.

– Szörnyű hibát követtem el egyszer. – A táncosnő fölállt, szorosabbra húzta magán a vékony ruhát, és azt mondta: – Most már tényleg menned kell, különben baj lesz. Hol érhetlek el?

Chiao Tai megmondta neki, melyik fogadóban szállt meg, megcsókolta és elment.

A fedélzetre érve látta, hogy a következő sor legnagyobb hajójának tatja éppen egyugrásnyira van. Átvetette magát, és végigevickélt a partra vezető hosszú úton.

A Kuei-te-kapun lépett be ismét a városba, és kényelmesen visszasétált az Öt Halhatatlan fogadójához. A bejárat előtt kis hordszék várakozott. Megkérdezte a hordároktól, Nee kapitány küldte-e őket. A hordszékvivők felpattantak, és egyszerre kiáltották, hogy igen. Chiao Tai beszállt, és azonnal útnak is indultak vele.

X.

Dee bíró rosszul aludt. Sokáig hánykolódott álmatlanul, míg sikerült elbólintania, és most, hogy a szaggatott alvásból felébredt, fájt a feje. Napkelte előtt volt még egy órával, de tudta, úgysem alszik már el, leszállt hát a széles ágyról. Hálóköntösében megállt a félköríves ablak előtt, és a szürke égre kirajzolódó palotatetőket nézte. Mélyet lélegzett a friss levegőből, és úgy döntött, reggeli előtt egy kis séta jót fog tenni.

Szürke pamutruhát, sapkát vett, és lement. Az előcsarnokban a háznagy éppen a napi teendőket osztotta ki fél tucat álmos szemű szolgának. Dee bíró ráparancsolt, hogy vezesse a parkba.

Félhomályos folyosókon sétáltak, amelyeken az éjjeli lámpást épp akkor oltották el, a kiterjedt palotaegyüttes túlsó végéig. A főépület mögött széles márványterasz húzódott, alatta gondosan tervezett tájkert kezdődött, virágos bokrai közt kikövezett ösvények kanyarogtak.

– Nem kell megvárnia – mondta a háznagynak. – Visszatalálok egyedül is.

Leereszkedett a harmatos lépcsőkön, és egy nagy, lótuszvirágos tó felé indult. A mozdulatlan víztükör fölött lebegő vékony ködfátyolon keresztül a bíró megpillantott a túloldalon egy kis pavilont, és arra sétált. Lassan megkerülte a tavat, gyönyörködött a kecses lótuszokban, amelyek éppen nyitogatták fehér és rózsaszín szirmaikat.

A pavilonhoz közeledve az ablakon keresztül észrevette az asztal fölé görnyedő magas férfit. Ismerős volt a hát, a kerek váll. Ahogy fellépdelt a lépcsőkön, látta, hogy férfi az asztalon előtte álló kis zöld porcelánedénybe bámul. Meghallhatta Dee bíró lépteit, mert továbbra is a porcelánedényt figyelve így szólt:

– Hát itt van végre! Nézze csak ezt a szálas fickót!

– Jó reggelt – mondta Dee bíró.

A kormányzó meglepett arccal nézett föl. Amikor rájött, ki áll előtte, felpattant, és szabadkozni kezdett:

– Bocsásson meg, uram! Én... én nem...

– Túl korán van még az udvariaskodáshoz – szakította félbe fáradtan a bíró. – Nem aludtam valami jól, és kijöttem sétálni egyet reggeli előtt. – Letelepedett a másik székre, és így szólt: – Kérem, foglaljon helyet! Mi van abban az edényben?

– A legjobb harcosom, uram! Látja, milyen izmos, erős a lába! Hát nem gyönyörű?

Dee bíró előrehajolt. Arra gondolt, hogy a nagy tücsök leginkább egy különösen undorító fekete pókra emlékezteti.

– Remek példány! – dicsérte meg, majd hátradőlt. – Be kell vallanom azonban, hogy én kívülálló vagyok. A császári cenzor, aki néhány hete Kantonban járt – ő igazi szakértő!

– Volt szerencsém megmutathatni a gyűjteményem – mondta büszkén a kormányzó. Aztán elborult az arca. Aggodalmas pillantást vetett Dee bíróra, és így szólt: – Később visszajött inkognitóban, tudja. Jelentettem a fővárosba, hogy látták itt, és arra utasítottak, hogy lépjek érintkezésbe vele. De nem sokkal azután, hogy kiküldtem az embereimet, hogy megkeressék, hirtelen visszavonták a parancsot. – Bizonytalan szünetet tartott, és idegesen húzgálta a bajszát. – Persze nem mernék a központi kormányzat dolgába beleszólni, de mivel Kanton az én területem, úgy érzem, hogy némi magyarázat... – Nem fejezte be a mondatot, és várakozón nézett Dee bíróra.

– Igaza van! – vágta rá Dee bíró. – A cenzor nem volt jelen a Nagytanács utolsó ülésén, amin részt vettem, mielőtt ide jöttem. Hát, ha arra utasították, hogy ne keresse tovább, akkor a cenzor biztosan visszatért a fővárosba, és eleget tesz kötelezettségeinek.

Hátradőlt a széken, és elgondolkozva simogatta hosszú szakállát. A kormányzó fogott egy kerek, fonott bambuszfedőt, és gondosan a zöld porcelánedényre tette. Aztán elkínzott mosollyal így szólt:

– Az orvosom azt mondta, tegnap újabb gyilkosságot fedezett föl. És az áldozat éppen az ön egyik embere! Remélem, az elöljáró nem túl Öreg ahhoz, hogy ellássa a munkáját. Nagy a város és...

– Nem számít – mondta barátságosan a bíró. – Mindkét ügy gyökere a fővárosban van, és az embereim ostoba hibákat követtek el. Nekem kellene bocsánatot kérnem!

– Nagyon belátó, uram. Remélem, elégedett a külkereskedelemre vonatkozó kutatásai előrehaladásával?

– Nagyon. De bonyolult kérdés ez. Azt hiszem, ki kellene dolgoznunk egy jobb módszert azoknak a külföldieknek az ellenőrzésére. Idővel ön elé tárok majd egy tervezetet, hogyan telepíthetnénk őket különleges negyedekbe. Csak most kezdtem foglalkozni arab ügyekkel. Aztán sort kerítek majd a többiekre is, például a perzsákra...

– Fölösleges! – vágott közbe a kormányzó. Az ajkába harapott, és így folytatta: – Azt akarom mondani, uram, hogy a perzsák... legfeljebb pár tucatnyian vannak. Kellemes, művelt ember valahány.

Dee bíró úgy látta, a kormányzó nagyon elsápadt. De lehet, hogy csak a félhomály játszott a szemével. Megfontoltan így válaszolt:

– A teljes képre kíváncsi vagyok, tudja.

– Hadd legyek a segítségére! – ajánlkozott a kormányzó. – Lám, itt van Pao is!

Pao Kwan elöljáró mélyen meghajolt a pavilon lépcsőjén, és másodszor is, még mélyebben, mikor belépett. Aggodalmas arccal fordult a kormányzóhoz:

– A bocsánatáért esedezem! Milyen arcátlan az a nőszemély! Nem jött el! El sem tudom képzelni, miért...

– Én sem tudom elképzelni – vágott közbe hidegen a kormányzó miért nem bizonyosodik meg róla, megbízható-e valaki, mielőtt be merné mutatni. Nos, mivel most nagyon elfoglalt vagyok Őméltóságával...

– Szavakat sem találok arra, mennyire sajnálom, uram – mondta a boldogtalan elöljáró, mentegetni igyekezvén magát. – De mivel tudom, mennyire érdeklik a tücskök, és mivel a feleségem azt mondta, ez a nő elképesztő módon ismeri őket…

Mielőtt a kormányzó elbocsáthatta volna az elöljárót, Dee bíró megszólalt:

– Nem is tudtam, hogy nők is foglalkoznak velük. Gondolom, ez a nő kereskedik is?

– Valóban, méltóságos uram – mondta az elöljáró hálásan a közbeszólásért. – A feleségem azt mondta, ennek a lánynak különlegesen jó szeme van a kiváló tücskökhöz. Bár rosszul mondom, hogy „szeme”, mert állítólag vak szegény. – A kormányzóhoz fordulva folytatta: – Mint tegnap beszámoltam róla, a feleségem megparancsolta neki, hogy jelenjen meg itt ma hajnalban, a reggeli fogadás előtt, hogy minél kevesebbet vegyen igénybe az ön becses idejéből…

– A címét szeretném tudni, Pao úr – szakította félbe Dee bíró. – Jó ötlet néhány tücsköt vinnem haza, kantoni ajándékként.

Ettől a kéréstől az elöljáró még idegesebb lett. Dadogni kezdett:

– Én… én kérdeztem a címét a feleségemtől, de az az ostoba asszony azt mondta, nem tudja… Csak egyszer találkozott vele, a piacon. Olyan mély benyomást gyakorolt rá, hogy a nő őszinte odaadással foglalkozik a tücskökkel, hogy…

Dee bíró észrevette, hogy a kormányzó elvörösödött, és készül szigorúan megdorgálni az elöljárót, a megmentésére sietett hát.

– Nem számít, igazán nem számít. Én most visszatérek a lakosztályomba. – Felállt és a szintén talpra ugró kormányzónak ezt mondta: – Nem, ne fáradjon! Pao úr majd mutatja nekem az utat.

Lement a kertbe, nyomában az izgatott elöljáróval.

Amikor a teraszra értek, a bíró mosolyogva így szóit:

– Ne bántsa a fölöttese rosszkedve, Pao úr! Én magam sem vagyok a legjobb kedvemben ilyen korán reggel! – Mikor az elöljáró hálásan rámosolygott, a bíró így folytatta: – A kormányzó nagyon kötelességtudónak tűnik feladata ellátásában. Feltételezem, gyakran körbejár álruhában a városban, hogy személyesen ismerje meg a helyzetet.

– Soha, uram! Fennhéjázó ember, lealacsonyodásnak tartaná. Nem könnyű megfelelni neki, méltóságos uram. És mivel én sokkal idősebb vagyok nála és nagyon tapasztalt is... öööö... nem nagyon kedvemre való a munka. Már öt éve szolgálok itt, uram. Ez előtt körzeti elöljáró voltam Santungban, a szülőföldemen. Ott elég jól megálltam a helyem, ezért léptettek elő és kerültem ide, Kantonba. Vettem a fáradságot, megtanultam a kantoni nyelvet, és tökéletesen átlátom a helyi ügyeket, ha bátorkod-hatom megjegyezni. A kormányzónak ki kellene kérnie a véleményem, mielőtt döntéseket hoz. De szőrszálhasogató ember, nem...

– Feletteseinket bírálni a hátuk mögött nem illendő hivatalos embertől – vágott közbe hidegen Dee bíró. – Ha kifogása van, juttassa el a Személyügyi Hivatalnak a megszokott csatornákon keresztül. Szeretném, ha elkísérne, amikor felkeresem Liang Foo urat. Szeretnék megbeszélni vele valamit. Álljon készen reggeli után egy órával.

Az elöljáró némán vezette a bírót az előszobájáig, és ott meghajolva elbúcsúzott tőle.

Dee bíró magánebédlőjében egyszerű reggelit evett, amit a háznagy szolgált fel, aztán ráérősen megivott egy csésze teát. A fejfájása elmúlt, de még mindig nehezére esett koncentrálni. üres szemmel nézte a hajnalpírtól vörösre színeződő papírablakokat, és a vak lányon járt az esze. Vajon a kormányzó még tényleg nem találkozott vele soha?

Sóhajtva letette csészéjét, és felment a hálószobájába. Felvette hivatali ruháját, magas, szárnyas kalapot tett, és a csarnokba ment. Ahogy leült íróasztalához, észrevett egy nagy, hivatalos

külsejű borítékot. Felhasította, és átfutotta a rövid üzenetet. Aztán elővett egy hosszú tekercs üres papírt a fiókból, megnedvesítette ecsetjét, és írni kezdett.

Még akkor is ezzel volt elfoglalva, amikor Tao Gan belépett és jó reggelt kívánt. A sovány férfi leült, és azt mondta:

– Éppen most jövök a bíróságról, uram. Az elöljáró még nem érkezett meg, így mindent elmagyaráztam a csendbiztosok parancsnokának, aki életrevaló fickónak tűnik. Túlságosan is életrevalónak szerintem – tette hozzá savanyúan. – Először arra utasítottam, hogy váltsa ki azt a prostituáltat, most meg arra, hogy diszkréten érdeklődjön a vak lány után, mire sokatmondóan rám vigyorgott, és tűrhetetlenül bizalmas modorban kezdett beszélni velem!

– Remek! – kiáltott föl Dee bíró. – Mivel a gazfickó azt hiszi, hogy egyszerűen csak kéjsóvár vagy, nem fog fecsegni az elöljárónak. És nagyon fontos, hogy se ő, se a kormányzó ne szerezzen tudomást arról, hogy érdekel minket a vak lány. – Elmesélte Tao Gannak a kerti lakban folytatott beszélgetést, majd hozzátette: – Az az érzésem, hogy a kormányzó már találkozott vele, csak nem akarja, hogy az elöljáró ezt megtudja. Csak találgatni tudjuk, miért nem jelent meg a találkozón a lány. El nem rabolhatták, mert akkor nem tudta volna magával vinni a tücskeit és egyéb ingóságait. Szerintem egyszerűen csak el akart tűnni. Reménykedjünk benne, hogy a csendbiztosok parancsnoka tényleg olyan életrevaló, mint véled, és felfedez valami jelet, amiből rájövünk, hol van. Beszélnünk kell vele. Különben éppen most fejezem be előzetes beszámolómat a Nagytanácsnak. Át is nézhetnénk közösen.

Tao Gan és Dee bíró

Tovább rótta jellegzetes, lendületes írásjeleit a papírtekercsre. Kis idő múlva hátradőlt a székében, és felolvasta, amit írt. Tao Gan bólogatott. Röviden, világosan foglalta össze a tényeket, ő nem tudott semmit sem hozzátenni. A bíró aláírta és lepecsételte, majd megkopogtatta az íróasztalán heverő borítékot, és így szólt:

– Ez a levél most jött a fővárosból, rendes futárral. A Kancellária jelzi benne, hogy különleges futár jön katonai rendőrök kíséretében a Nagytanácstól titkos levéllel, ma este kell megérkeznie. Reméljük, hogy ez azt jelenti, rájöttek, mi volt a

cenzor titkos kanton látogatásának célja. Őszintén be kell vallanom, én az egésznek nem látom semmi értelmét!

Belépett a háznagy, és jelentette, hogy Dee bíró gyaloghintója készen áll az első udvarban.

Pao elöljáró is ott várta őket. Mélyen meghajolt, míg egy tucat lovas rendőr tisztelgett a fegyverével. Húsz egyenruhás hordszékvivő állt vigyázzban a fejedelmi gyaloghintó mellett. Magasra emelkedő bíbor tetejét háromemeletes arany torony koronázta.

– Befér ez a batár Liang úr kapuján? – kérdezte savanyúan Dee bíró.

– Könnyedén, méltóságos uram! – válaszolt mosolyogva Pao. – A néhai tengernagy lakhelye valóságos palota, ősi mintára épült.

A bíró felhorkant. Felhágott a gyaloghintóba, az elöljáró és Tao Gan utána. A menet elindult a lovas rendőrök vezetésével.

XI.

Chiao Tai akkor ocsúdott fel zavaros gondolataiból, amikor a hordszékét zökkenve letették a földre. Kilépett. Keskeny, csöndes utcában volt, ahol szemlátomást visszavonult boltosok laktak. Borravalót adott a hordszékvivőknek, és bekopogott az egyszerű faajtón.

Görnyedt vénasszony nyitotta ki, fogatlan vigyorral üdvözölte. Kicsiny, ápolt virágoskerten át emeletes, fehérre meszelt házhoz vitte. Utána lihegve és érthetetlen szavakat mormolva felvezette egy keskeny falépcsőn. Tágas, szellős, idegenesen berendezett szobába jutottak.

A bal oldali falat a mennyezettől a padlóig érő hímzett selyemfüggöny fedte, ahhoz hasonló, amilyet előző nap Mansur házában látott. Két oldalán alacsony ébenfa állványon nagy alabástrom virágvázák álltak. A jobb oldali falon fatartón egytucatnyi idegen kard lógott. A bejárattal szemközti falon négy nyitott boltív szép keretet alkotott a széles ablakpárkányon álló, válogatott cserepes orchideák körül. Mögöttük a szomszéd utca házainak teteje látszott. A padlót tiszta, vastag, sásból szőtt szőnyeg fedte. A bútorzat két berakással díszített rózsafa karosszékből és egy alacsony teázóasztalkából állt. Senki sem volt a szobában.

Ahogy Chiao Tai a kardokhoz lépett, hogy megvizsgálja őket, szétnyílt a függöny, és két tizenhatéves-forma lány lépett be. Chiao Tai megdöbbent. A lányok meglepően hasonlítottak egymásra: mindkettőnek kerek, szemtelen arca volt, melyet kiemelt a hosszú arany fülbevaló, hullámos hajukat furcsa, idegen módon tűzték föl. Felsőtestük meztelen volt, látszott kemény, fiatal mellük és sima, világosbarna bőrük. Virágos muszlinbugyogót viseltek, a végét szorosan bokájuk köré

csavarták, és egyforma kék gyöngyös nyakláncot, melyről arany filigránrojt lógott.

Egyikük előlépett, komolyan végigmérte Chiao Tait, és tökéletes kínaisággal köszöntötte:

– Legyen üdvözölve Nee kapitány házában. A ház ura mindjárt megjelenik.

– És ti kik vagytok? – kérdezte Chiao Tai, aki még nem tért magához megrökönyödéséből.

– Dunyazad vagyok, ő pedig az ikertestvérem, Dananir. Nee kapitány belső termeiben szolgálunk.

– Értem.

– Csak hiszi, hogy érti – jegyezte meg szendén Dunyazad. – A kapitány körül szolgálunk, de nem lépett velünk testi kapcsolatba. Szüzek vagyunk – tette hozzá elegánsan.

– Mi a csuda! Pedig a kapitány tengerjáró férfi!

– A kapitány egy harmadik személy iránt kötelezte el magát – mondta komolyan Dananir. – Mivel makacs és rendkívül kényes ízlésű, irántunk a legcsekélyebb hajlandóságot sem árulja el. Pedig kár.

– A kapitány szempontjából is – jegyezte meg Dunyazad. – Nagy tehetségünk lenne a szenvedély terén.

– Bolondos kislányok, azt sem tudjátok, miről beszéltek! – mondta mérgesen Chiao Tai.

Dunyazad felvonta félhold alakú szemöldökét.

– Minden gyakorlati aspektussal tisztában vagyunk – mondta jegesen. – Mikor a kapitány négy éve megvásárolt Fang kereskedőtől minket, harmadik felesége szobalányai voltunk és rendszeres tanúi szerelmi csatározásaiknak.

– Amelyek persze nem voltak kifinomultak – tette hozzá Dananir. – A harmadik feleség legalábbis gyakran panaszkodott a változatosság „hiányára.

– Miért beszéltek ilyen rettenetes nyakatekert, szótárízű nyelven? – kérdezte elszörnyedve Chiao Tai. – És hol a pokolban tanultátok azt a sok érthetetlen szót?

– Tőlem. – Nee kapitány kellemes hangja hallatszott a háta mögül. – Sajnálom, hogy megvárattam, de egy kicsit elkésett. – Könnyű, piros szegélyű fehér gyapjúköntös volt rajta, piros öv és magas fejfedő, melyet színes selyemhímzés díszített.

Leült az alacsonyabbik karosszékbe, Dunyazad pedig megállt mellette. Testvére letérdelt, és kihívóan rámosolygott Chiao Taira. Ő összefonta a karját, és dühösen visszabámult.

– Üljön le, üljön le – mondta türelmetlenül Nee. Majd szigorúan az ikrekhez fordult: – Megfeledkeztek a jómodorról. Menjetek, és csináljatok nekünk egy kis finom reggeli teát! Ízesítsétek mentával, legyetek szívesek. – Mikor a két lány kiment, így folytatta: – Meglehetősen eszesek: tudnak kínaiul, perzsául és arabul. Szórakoztat, ha éjszaka kínai és idegen nyelvű szövegeket olvasok velük, ők pedig gyakran búvárkodnak a könyvtáramban. Nos, Chiao, örülök, hogy épségben látom. Ezek szerint nem keveredett bajba tegnap éjjel.

– Miből gondolta, hogy abba keveredem? – kérdezte óvatosan Chiao Tai.

– Van szemem, barátom! Láttam, hogy egy arab gazember és egy tanka fojtogató figyeli magukat az ajtó melletti stratégiai sarokból.

– Igen, én is észrevettem őket. De nem volt velünk semmi dolguk végül is. De mondja csak, miért vesztek össze a pincérrel?

– Hát, mert a fickó nem volt hajlandó kiszolgálni a tankát. Tudja, ezek a páriák mindent tisztátalanná tesznek, amihez csak hozzáérnek. Ezért törte Össze a pincér a tanka kupáját. De azt is láttam, hogy egy szakállas semmirekellő is szemmel tartotta egész idő alatt. A nyomába eredt, mikor kiment a csapszékből, mondtam is magamnak: az ezredes szorult helyzetbe kerülhet.

– Miért nevezett ki hirtelen ezredessé?

Chiao Tai Nee kapitánnyal beszélget

– Mert megpillantottam a jelvényét, ezredes. Ahogy a szakállas is. És hallottam, hogy a híres Dee bíró Kantonba érkezett két segédje kíséretében. Ha az ember ezek után két magas rangú északi hivatalnokkal találkozik, akik nagyon igyekeznek kishivatalnoknak látszani, akkor, hogy úgy mondjam, eltöpreng. – Mikor Chiao Tai nem reagált, a kapitány folytatta: - Tegnap azt beszélték a teaházban, hogy Dee bíró összehívott egy megbeszélést a palotába, a külkereskedelem megvitatására. Ezen szintén eltöprengtem, hiszen Dee bíró a bűnesetek kivizsgálásában jeleskedik, és a kereskedőket nem lehet bűnözőknek tekinteni, hiába szabnak magas árat. Amikor ezt összekapcsoltam azzal, hogy Dee bíró két segédje álruhában lebzsel a rakparton, feltettem magamnak a kérdést: milyen baj készül itt, Kantonban?

– Maga aztán tudja, hogyan kell összeadni kettőt meg kettőt! – vigyorgott Chiao Tai. – Igazából azért vagyunk itt, hogy az arab kereskedelmet ellenőrizzük. Ahol sok drága dolgot hoznak be, és a vámok magasak... – hagyta elhalni a hangját.

– Szóval a csempészetről van szó! – A kapitány végigsimított a bajszán. – Azok a gazember arabok még erre is képesek lehetnek.

– És mi van a velük üzletelő kínai kereskedőkkel? Yau Tai-kai úrral például. Gondolom, ismeri.

– Futólag, ügyes ember, kicsiben kezdte, de addig iparkodott, hogy most az egyik leggazdagabb ember a városban. De kéjsóvár, és az drága szórakozás. Van egy csomó felesége, ágyasa és futó szeretője, akiket luxuskörülmények között tart – ne kérdezze, mit kell elviselniük, ennek nincs jelentősége. De talán rászorul, hogy szabálytalan módszerekkel egészítse ki a jövedelmét. Mindenesetre ki kell jelentenem, hogy soha ilyen szóbeszédet nem hallottam. Pedig majdnem mindenkit ismerek hajóskörökben.

– És mi van az arab ügyek másik szakértőjével, Liang Foo úrral?

– Vele félrefogott, ezredesem! – mosolyodott el Nee$_t$ – Nem lehet egy napon említeni Vauval. Liang úr született úriember, hatalmas vagyonnal és szerény igényekkel. Liang úr mint csempész? Lehetetlen!

Az ikrek jelentek meg egy bronztálcával. Amíg felszolgálták a teát, Nee kapitány bocsánatkérő mosollyal így szólt:

– Sajnálom, hogy nem láthatom nagyvonalúbban vendégül, ezredes! Volt régen egy nagy házam a város déli részében. De néhány éve nagy összegű pénzbeli kötelezettségeim miatt el kellett adnom. Megszerettem a csendes életet a parton, és úgy döntöttem, maradok, amíg a megtakarításaimból futja. A tengeren volt időm elgondolkozni erről-arról, és érdeklődni kezdtem a miszticizmus iránt. Most időm nagy részét azzal töltöm, hogy erről olvasok. Ha testmozgásra vágyom, felkeresem a vívó- és bokszklubot. – Felemelkedett. – Hadd mutassam meg a kardjaimat.

Odasétáltak a tartóhoz, és a kapitány felhívta Chiao Tai figyelmét minden kard különleges jó tulajdonságaira, és részletesen elmagyarázta, hogyan kovácsolták az egyes pengéket. Mesélt néhány történetet, is híres kantoni vívómesterekről* Az ikrek lelkesen hallgatták, feketével kihúzott szemük tágra nyílt.

Váratlanul belépett az öregasszony, és Nee kezébe nyomott egy kis borítékot.

– Elnézést – mondta Nee. Odalépett az ablaknyíláshoz, és végigfutotta a levelet. Aztán köntöse ujjába gyűrte, elküldte a vénasszonyt, és azt mondta Chiao Tainak:

– Igyunk még egy csésze teát!

– Ízlik nekem ez a mentatea – jegyezte meg Chiao Tai. – Tegnap ánizslikőrt ittam Mansur házában. Az se volt rossz. Ismeri a fickót?

– Menjetek le, és locsoljátok meg a virágokat – mondta Nee az ikreknek. – Kezd nagyon meleg lenni. – Mikor az ikrek őszinte felháborodással az arcukon távoztak, a kapitány így folytatta: –

Szóval Mansur érdekli. Mesélek róla egy történetet. Négy évvel ezelőtt történt, akkoriban, amikor Mansur először kereste fel szép városunkat. Élt itt egy ifjú hölgy. Szülei elhunytak, így bátyja volt a ház feje. Hozzátenném, gazdag és előkelő házé. A hölgy szerelmes volt egy ifjúba a városban, de összevesztek, és az ifjú elutazott. Ezután a bátyja hozzáadta egy hivatalnokhoz, egy kiszáradt vén kóróhoz, aki majdnem kétszer olyan idős volt, mint ő. Nem sokkal ez után, a balsikerű házasság után a hölgy találkozott Mansurral és hevesen beleszeretett. Amolyan heves, kurta fellángolás volt, érti. Elég gyorsan megbánta, és azt mondta Mansurnak, hogy vége. Tudja, mit felelt Mansur? Neki megfelel, de a hölgy szíveskedjék egy szép kerek summát fizetni neki, mint mondta, a szolgálataiért.

– A mocskos zsaroló! Nem tudja, töri-e bármi aljasságon most a fejét? Szívesen nyakon csípném a gazembert!

Nee kapitány megsimította kurta szakállát. Rövid gondolkodás után így válaszolt:

– Nem, nem tudom. Sajnálom, mert nem vagyok az arabok nagy barátja. Ők igázták le anyám hazáját. Én pedig nagyon szerettem anyámat – perzsául Nizaminak hívták. Az ő emlékére változtattam meg a nevem Neere. – Rövid szünet után így folytatta: – Ez egy nagyváros, folyton kering benne valami szóbeszéd. De én elvből nem ismétlem meg a bizonytalan szóbeszédet, mert általában nem egyéb, mint rosszindulatú pletyka.

– Értem. Mellesleg Mansurnál találkoztam egy arab táncosnővel, Zumurrud a neve. Látta már?

Nee gyorsan végigmérte.

– Zumurrud? Nem, még nem találkoztam vele. De hallottam, hogy tehetséges és szépséges táncosnőnek tartják.

– Nem tudja, ki a pártfogója?

– Nem. Ha van neki, gazdag ember kell hogy legyen, mert mindig úgy hallottam, nagyon igényes nő.

Chiao Tai bólintott, és felhörpintette a teáját.

– Ha már szép nőkről beszélünk – mondta –, az ikrek, akik maga körül sertepertélnek, ugyancsak szemrevalóak! Mellesleg panaszkodtak a maga távolságtartó viselkedésére!

A kapitány halványan elmosolyodott.

– Már négy éve vannak nálam, láttam, ahogy gyermekből fiatal nővé cseperedtek. Olyan apás érzéseket ébresztett bennem.

– Nem lehet könnyű velük. Hol vette őket?

Nee nem válaszolt azonnal. Kutató pillantást vetett Chiao Taira, aztán azt mondta:

– Egy nagyon kedves fiatal lány törvénytelen gyermekei, anyjuk anyám távoli unokatestvére volt, akit elcsábított egy kínai hivatalnok. A gyerekeit egy ismerős kínai kereskedőnek adta, mert attól félt, hogy a szeretője elhagyja, ha tudomást szerez róluk. Amikor e nélkül is elhagyta, öngyilkos lett. Elég nagy port vert fel itt, de mivel a szeretőjének sikerült kimaradnia az ügyből, nem ártott a karrierjének.

– Kellemes ember lehet. Ismerte?

– Hallomásból. Nem volt kedvem személyesen találkozni vele. De figyelemmel követtem az ikrek sorsát. Jól bántak velük a kereskedő házában, de amikor tönkrement, – megvásároltam őket a vagyontárgyai kiárusításán. Igyekeztem annyira kiművelni őket, amennyire tudtam, most meg majd megfelelő férjet kell keresnem nekik.

– Én nem halogatnám a maga helyében – mondta megfontoltan Chiao Tai. Felemelkedett. – Indulnom kell.

– Jöjjön el egyszer, hogy bokszolhassunk – mondta a kapitány, míg lekísérte a lépcsőn. – Nehezebb ugyan nálam, de az én oldalamon van a fiatalság.

– Jó ötlet! Szükségem lenne gyakorlásra. Régebben rendszeresen öklöztem vértestvéremmel, Mával. De a gazember nős ma már, és pocakot eresztett!

Az aprócska kertben Dunyazad és Dananir picinyke kannákkal öntözgették a virágokat.

– Viszlát, kislányok! – kiáltott oda nekik Chiao Tai.

Az ikrek felhúzták az orrukat, és nem vettek tudomást róla.

– Meg vannak sértve, mert kiküldtem őket – mondta mosolyogva a kapitány. – Olyan kíváncsiak, mint két kismajom. És utálják, ha kislánynak nevezik őket.

– Bennem is apai érzések ébredtek – mondta szárazon Chiao Tai. – Köszönöm, hogy megmutatta a kardjait.

Mikor a kapitány becsukta mögötte a kaput, Chiao Tai fölfedezte, hogy az utcán már sokan járnak, az emberek siettek haza kora reggeli vásárlásuk után. Ahogy könyökével utat tört magának közöttük, beleütközött egy fiatal nőbe. Bocsánatot akart kérni, de a nő már elsietett mellette. Csak a hátát látta, ahogy eltűnt a tömegben.

XII.

Pao elöljáró és Tao Gan segített Dee bírónak leereszkedni a gyaloghintóból Liang Foo házának udvarán. A bíró megfigyelte, hogy az épületegyüttes méretei valóban kastélyszerűek. Az udvart faragott márványlapok burkolták, és hátul, a vasalt kétszárnyú kapuhoz vezető széles lépcsősor is ebből a drága anyagból készült. Liang úr lesietett a lépcsőn, mögötte egy ritkás ősz szakállú öregember lépkedett, nyilván a háznagy.

Liang Foo mélyen meghajolt, és köszöntötte a bírót. Aztán hosszú beszédbe fogott, amelyben kifejtette, mennyire méltatlan ő, hogy a fővárosból egy ilyen kiváló hivatalnokot fogadjon a város elöljárójával együtt. Dee bíró hagyta beszélni egy darabig, majd közbevágott:

– Tisztában vagyok vele, hogy látogatásom ellentétes a magas állású hivatalnokokra vonatkozó illemszabályokkal, Liang úr. De nagyon szerettem volna látni édesapja, a nagy nemzeti hős házát. És saját kereteik között szeretem látni az embereket – ez a szokásom még körzeti magisztrátus koromból maradt. Mutassa az utat!

Liang újra meghajolt.

– Engedje meg méltóságod, hogy néhai édesapám könyvtárába vezessem. Pontosan olyannak hagytam meg, mint életében volt.

Felvonultak a márványlépcsőn, és átsétáltak egy homályos csarnokon, melynek mindkét oldalát hatalmas oszlopok szegélyezték. Keresztülvágtak egy virágoskerten, majd beléptek egy emeletes épületbe, amely az előző háznál is nagyobb volt. Csak itt-ott állt benne néhány antik faragott ébenfa bútordarab. A falakra tengeri csaták képét festették, élénk színekkel. Egy vén szolgáló kivételével, aki azonnal elosont, amikor észrevette őket, nem találkoztak senkivel.

– Nincs szüksége szolgák hadára, hogy ezt a palotát fenntartsa? – kérdezte Dee bíró, miközben újabb udvaron vágtak át.

– Nincs, méltóságos uram, mert csak egy oldalszárnyát lakom. Igazából csak este jövök ide, napközben mindig városi irodámban vagyok. – Liang megállt, majd mosolyogva folytatta: – Eddig annyira elfoglalt az üzlet, hogy csak halogattam a nősülést és családalapítást. De jövőre, amikor betöltöm a harmincötöt, megteszem ezt a fontos lépést. Most értünk abba a részbe, ahol igazából lakom. Atyám könyvtára a végében van.

Az idős háznagy széles, fedett folyosóra vezette őket. Liang Foo követte Dee bíró és az elöljáró oldalán. Tao Gan a nyomukban sétált.

A folyosó először megkerült egy bambuszligetet. A magas fák susogó levelei hűs árnyékot vetettek. Aztán egy földszintes épülethez értek. A folyosó bal oldalán széles ablakok nyíltak egy sziklakertre, jobbra csukott szobák sorakoztak, előttük feketére lakkozott korláttal. A tolóablakokat friss fehér papír fedte.

Tao Gan hirtelen megrántotta Dee bíró köntöse ujját. Félrehúzta, és izgatottan súgta neki:

– Láttam a vak lányt! A második szobában, ami mellett eljöttünk. Egy könyvet olvas!

– Menj és fogd meg! – mondta röviden a bíró. Ahogy Tao Gan visszarohant, amerről jöttek, Dee bíró magyarázólag ezt mondta Liang úrnak: – A segédem emlékeztetett rá, hogy hátrahagytam a legyezőm. Várjunk itt egy kicsit. Milyen szép ez a sziklakért!

Dühös női hang csattant föl mögöttük.

– Mi ez? – kérdezte Liang. Visszasietett, Dee bíróval és az elöljáróval a nyomában.

Tao Gan a második szoba előtt markolta a korlátot. Az elképedéstől megnémulva bámult föl az elegánsan berendezett szobában álló szép fiatal nőre. A szobában tájképpel díszített paraván látszott. A nő dühösen kérdezte Liangtól:

Tao Gan megzavar egy olvasó hölgyet

– Ki ez a pimasz fickó? Éppen odébb toltam az ablakot, hogy jobban lássak, amikor hirtelen itt termett, és azt kiabálta, hogy túl akartam járni az eszén!

– Tévedtem – mondta Tao Gan Dee bírónak, majd halkan hozzátette: – Nem ő az, bár nagyon hasonlít rá.

– Ki ez a hölgy, Liang úr? – kérdezte a bíró.

– A húgom, méltóságos uram. Az elöljáró felesége.

– Amikor meghallotta, hogy méltóságoddal ide jövünk – magyarázta az elöljáró –, feleségem úgy döntött, ő is eljön, hogy vessen egy pillantást régi szobájára.

– Értem – mondta a bíró. Pao asszonyhoz fordult: – Elnézését kérem, asszonyom! A segédem összetévesztette valakivel. – Futó pillantást vetett az asztalon nyitva heverő könyvre, és megjegyezte: – Látom, hogy verseket olvas. Remek időtöltés. Fejleszti a stílust.

– Verseket? – kérdezte Pao, és meglepve nézett a feleségére. A nő gyorsan becsukta a könyvet, és kurtán odavetette:

– Éppen ez került a kezembe.

A bíró észrevette, hogy nagyon szép nő. Vonzó, érzékeny arca volt, ugyanolyan hosszú, ívelt szemöldöke, mint ami bátyjának enyhén nőies vonást adott. Pao asszony zavartan azt mondta:

– Kitüntető számomra, hogy méltóságoddal találkozhatom. Én...

– A férje azt mondta, ismer egy lányt, aki tücsköket árul – vágott a szavába Dee bíró. – Szeretnék találkozni vele.

– Szólok neki, ha legközelebb látom, uram. – Szemrehányó pillantást vetett az elöljáróra: – A férjem az imént leszidott, mert nem kérdeztem meg a címét. De az a lány azt mondta nekem, hogy szinte mindennap a piacon árul, ezért...

– Köszönöm, asszonyom! Isten önnel.

Ahogy továbbindultak, Dee bíró megkérdezte Liangot:

– Van még több öccse meg húga, Liang úr?

– Nincs, méltóságos uram, én vagyok az egyetlen fiú. Két húgom volt, de az idősebbik néhány éve meghalt.

– Nem sokkal a házasságkötésünk után történt a baleset – jegyezte meg száraz, precíz hangon Pao elöljáró. – Nagy megrázkódtatás volt ifjú hitvesemnek. Természetesen nekem is.

– Milyen baleset? – kérdezte Dee bíró.

– Egy éjjel, mikor aludt – magyarázta Liang – a szél az olajmécseshez fújta a függönyét, és az egész szoba lángra kapott.

Valószínűleg elvesztette az eszméletét a füstben. Csak elszenesedett maradványait találtuk meg.

A bíró együttérzését fejezte ki. Liang kitárt egy súlyos ajtót, és egy magas mennyezetű, hűvös szobába vezette be őket. Liang intésére a háznagy odacsoszogott az ablakhoz, és feltekerte a bambuszárnyékolókat. Dee bíró kíváncsian nézett körül. A falakat polcok borították, rajtuk könyvek és papírtekercsek. A kék szőnyeg közepén magányosan álló íróasztalon csak két ezüst gyertyatartó és íróeszközök voltak. Liang úr a sarokban álló teázóasztalhoz tessékelte őket, A mögötte terpeszkedő karosszékbe Dee bírót ültette, az elöljárónak és Tao Gannak két egyenes hátú széken mutatott helyet előtte. Ő maga oldalt egy alacsonyabb székre kucorodott, és megparancsolta a háznagynak, hogy készítsen teát.

Hosszú szakállát simogatva a bíró elégedetten jegyezte meg:

– Visszafogott eleganciát látok – ahogy várná is az ember egy olyan ember könyvtárában, aki a háború és a béke művészetében is jártas volt.

A teát kortyolva egy darabig a Déli-tenger leigázójának hadjáratairól beszélgettek, és Liang megmutatott nekik néhány értékes régi várostérképet az admirális gyűjteményéből. Az egyik térképet vizsgálva a bíró hirtelen rámutatott:

– Itt van a Virágos Pagoda temploma! Tegnap éjjel kénytelen voltam felkeresni.

– Városunk egyik történelmi nevezetessége, uram – mondta Liang. – Én legalább egyszer egy héten elmegyek, hogy sakkozzak az apáttal. Nagyon erős játékos! És nagy tudós. Éppen új könyvön dolgozik, a szent iratok keletkezésének kronológiáján.

– Mivel tudós férfiú – jegyezte meg a bíró –, biztos, a házfőnökre hagyja a templom hivatalos ügyeit, ugye?

– Dehogyis, uram! Az apát rendkívül lelkiismeretesen ellátja minden feladatát. Szükség is van a lelkiismeretességre, mert egy ilyen nagy templom, amely nyitva áll a nagyközönség előtt,

gondos felügyeletet kíván. Mindenféle gyanús alakok látogatják, akik az óvatlan híveket szeretnék kifosztani. Zsebtolvajokra, csalókra és hasonlókra gondolok.

– Hozzátehette volna a gyilkosokat is – jegyezte meg Dee bíró. – Egy kormányügynök hulláját fedeztem fel ott tegnap.

– Szóval erről beszéltek a szerzetesek! – kiáltott föl Liang. – Az apátot váratlanul elhívták sakkjátszmánk közben. Amikor nem jött vissza, a szerzetesektől érdeklődtem, ők meg valami gyilkosságról fecsegtek. Ki követte el, uram?

A bíró vállat vont.

– Gazfickók.

Liang megrázta a fejét. Ivott egy korty teát, majd sóhajtva megjegyezte:

– Ez a másik oldala gazdag városunknak, méltóságos uram. Ahol nagy a jólét, ott biztosan megtalálható a nagy ínség is. A látogató csak a városi élet csillogó felszínét veszi észre. Nem tudja, hogy alatta kegyetlen alvilág tenyészik, amelyben egyaránt megtalálható az idegen bűnöző és a kínai gazember.

– De szigorúan kézben tartjuk – mondta hidegen Pao elöljáró. – És szeretném hozzátenni, hogy bűnözői tevékenységüket saját körükben fejtik ki, a szennyben, amely minden nagyobb városban megtalálható.

– Nem kétlem – válaszolta Dee bíró. Kiitta teáját, és Lianghoz fordult. – Idegen bűnözőkről beszélt. A fülembe jutott Mansurról néhány kedvezőtlen híresztelés. Használhatna-e arab gazembereket bűnös célok elérésére?

Liang felegyenesedett ültében. Ritkás kecskeszakállát húzogatva hosszan gondolkozott, mielőtt válaszolt volna.

– Nem ismerem személyesen Mansurt, uram, de természetesen sokat hallottam róla, főleg barátomtól és kollégámtól, Yau úrtól. Mansur egyrészt tapasztalt hajóskapitány, ügyes és bátor, és jó kereskedő. Másrészt azonban ambiciózus arab, fanatikus híve népének és vallásának. Saját hazájában

előkelő férfi, a kalifa távoli unokaöccse, akinek zászlaja alatt sok csatát vívott más nyugati barbárok ellen. Az egyik meghódított terület katonai kormányzójává kellett volna kinevezni, de egyszer megsértette a kalifát egy óvatlan megjegyzéssel, és elűzték az udvarból. Ezért választotta a hajóskapitány kalandos pályáját. De soha nem adta föl a reményt, hogy visszaszerzi a kalifa kegyét, és semmitől sem riad vissza ennek érdekében.

Liang megállt, töprengett egy sort, majd óvatosan megválogatva szavait így folytatta;

– Eddig olyan tényeket említettem, amelyeket gondosan ellenőriztem. Amit most fogok mondani, az hallomáson alapul. Néhányan azt suttogják, hogy Mansur úgy véli, ha komoly felfordulást sikerülne rendeznie itt, Kantonban, kifoszthatná a várost és gazdag zsákmánnyal hajózhatna haza, akkor a kalifa egy ilyen látványos tettet az arab hírnév öregbítésének tartana, és jutalmul visszahelyezné régi posztjára Mansurt az udvarnál. Megismétlem azonban, hogy mindez csak szóbeszéd. Lehet, hogy alaptalanul vádolom Mansurt.

Dee bíró felvonta a szemöldökét.

– Mit tehetne egy maroknyi arab ezernyi harcedzett, jól felfegyverzett katonával szemben? Hogy a csendbiztosokról, a vámőrségről és másokról ne is beszéljünk?

– Mansur sok barbár város ostromában vett részt, uram. Feltételezhetjük tehát, hogy bőséges tapasztalata van ilyen dolgokban. Bizonyosan tisztában van vele, hogy Kantonban, a nagy északi városokkal ellentétben, sok a fából épült emeletes ház. Ha egy száraz, szeles napon néhány gondosan kiválasztott helyen tüzet lobbantanak fel, rettenetes tűzvész keletkezne. És az általános fejetlenségben elszánt emberek kis csapatai is sok mindent elérhetnének.

– Az égre, igaza van! – kiáltott föl az elöljáró.

– Ezenkívül – folytatta Liang –, bárki, aki felfordulást kelt a városban, lelkes segítőtársakra talál, amint elkezdődik a

fosztogatás. A tankák ezreire gondolok. Évszázadok óta haragot táplálnak irántunk.

– Némi joggal – sóhajtott föl Dee bíró. – De mit tudna csinálni az a vízinép? Nincsenek megszervezve, és nincsenek fegyvereik.

– Ami azt illeti – mondta Liang lassan –, bizonyos mértékig meg vannak szervezve. Úgy tudom, a fő varázslóik köré gyülekeznek. És bár nincsenek nehézfegyvereik, utcai harcban veszélyes ellenfelek. Nagyon jól bánnak hosszú késükkel, és ügyesen fojtják meg az embereket selyemsállal. Az igaz, hogy nem bíznak a kívülállókban, és maguknak valók, de mivel a nőiket főleg arab tengerészek látogatják, Mansurnak nem lenne nehéz jó kapcsolatba kerülni velük.

Dee bíró nem szólt erre semmit, elgondolkozott Liang szavain. Tao Gan szólalt meg:

– Liang úr, észrevettem, hogy a tanka fojtogatók hátrahagyják az ezüstpénzt, amit a sálba kötve nehezéknek használnak. Értékes darabok. Miért nem viszik magukkal a tett után, vagy használnak ólmot?

– Nagyon babonásak – vonta meg a vállát Liang. – Áldozatuk szellemének kiengesztelésére hagyják ott. Úgy gondolják, akkor nem kísérti őket.

Dee bíró felpillantott.

– Lássuk csak újra azt a várostérképet!

Mikor Liang kiteregette megint az asztalon, a bíró arra kérte Pao elöljárót, hogy mutassa meg neki azokat a negyedeket, amelyek házai főleg fából épültek. Mint kiderült, a legtöbb sűrűn lakott középosztálybeli és szegénynegyed közéjük tartozott, ráadásul csak sikátorok szabdalták őket.

– Igen – mondta komoran – egy tűzvész játszva megsemmisíthetné ennek a városnak a nagyobb részét. Olyan szörnyű pusztítást végezne emberéletben és javakban, hogy nem szabad félvállról vennünk a Mansurral kapcsolatos híreket.

Megfelelő óvintézkedéseket kell hoznunk azonnal. Fel fogom szólítani a kormányzót, hívjon össze titkos ülést a palotába ma délutánra, és magukon kívül hívja el rá Yau Tai-kai urat, a helyőrség parancsnokát és a vámőrség fejét. Dönthetünk az azonnali megelőző intézkedésekről, és megbeszélhetjük, mihez kezdjünk Mansurral.

– Méltóságos uram, kötelességem megismételni – mondta Liang idegesen –, hogy Mansur tökéletesen ártatlan lehet, ügyesen alkuszik, és a nagykereskedők között a városban éles a verseny. Néhányuk semmitől se riadna vissza, hogy tönkretegyen egy sikeres versenytársat. Mindez a szóbeszéd Mansurról lehet, hogy csak rosszindulatú pletyka.

– Reméljük, hogy igaza van – mondta szárazon a bíró. Kihörpintette teáját, és felállt.

Liang Foo ünnepélyesen átkísérte magas rangú vendégeit az összes folyosókon és kerteken, egészen az elülső udvarig, ahol számos mély meghajlással vett tőlük búcsút.

XIII.

Chiao Tai két órával előbb ért vissza a palotába, nem sokkal azután, hogy Dee bíró elindult Liang Foohoz. A háznagy bevezette Dee bíró szárnyának csarnokába.

Mivel ez az ünnepélyes szolga azt mondta Chiao Tainak, hogy a bírót nem várják vissza ebéd előtt, Chiao a szantálfa heverőhöz ment, lerúgta csizmáját, és a puha párnákra vetette magát. Kiadós szunyókálásra készült.

De akármilyen fáradt volt is, nem bírt elaludni. Egy darabig forgolódott, és egyre cudarabb lett a kedve. Nehogy már érzelgőssé válj a te korodban, te ostoba!, mondta dühösen magának. Még csak meg sem csipkedted azoknak a könnyűvérű ikerlányoknak a hátsóját, pedig nem bánták volna! És mi baja a bal fülemnek? Beledugta a kisujját és gondosan megforgatta, de továbbra is hangos csengést hallott. Aztán felfedezte a hang forrását. A bal ruhaujjából jött.

Odanyúlt és egy háromszor három centis csomagocskát húzott elő, amely csinosan vörös papírba volt csomagolva. Pókhálóvékony betűkkel azt írták rá: Tao úrnak, személyesen.

– Szóval ő küldi! – morogta. – Ezek szerint van egy barátnője, az a lotyó, aki nekem jött a kapitány háza előtt. A fürge kezű kis rima belecsúsztatta a ruhám ujjába. De honnan tudta, hogy Neenél leszek?

Felkelt, és a csarnok bejáratához ment. Letette a csomagot egy oldalsó asztalra, olyan messze Dee bíró dolgozóasztalától, amilyen messze csak tudta. Aztán visszament a szantálfa heverőhöz, és visszafeküdt. Most egyből elaludt.

Csak dél körül ébredt fel. Éppen felhúzta a csizmáját és kéjesen nyújtóztatta merev tagjait, mikor nyílt az ajtó, és a háznagy bevezette Dee bírót és Tao Gant.

Dee bíró azonnal a csarnok hátsó részében álló íróasztalához sétált. Mikor Chiao Tai és Tao Gan leültek megszokott helyükre, a bíró elővett a fiókból egy nagyméretű várostérképet és kiterítette maga elé. Aztán így szólt Chiao Taihoz:

– Hosszú beszélgetést folytattunk Liang Fooval. Úgy látszik, első feltevésünk volt a helyes. A cenzor biztosan azért jött vissza Kantonba, mert felfedezte, hogy az arabok felfordulást akarnak csinálni.

Chiao Tai figyelmesen hallgatott, míg a bíró összefoglalta a beszélgetést. Ezzel fejezte be:

– Liang megerősítette, amit a templomban az örömlány mondott nekem, hogy az arabok a tanka bordélyokat látogatják. Tehát sok lehetőség nyílik arra, hogy ez a két csoport szervezkedjen. Ez magyarázza, hogy a cenzort olyan méreggel ölték meg, ami ennek a gyanús vízinépnek a specialitása. És a törpe, akit a rakparti csapszékben láttatok az arab orgyilkossal, nyilván tanka volt. Na mármost az ismeretlen, aki a folyosón megfojtotta az orgyilkost, a tankák selyemsálját használta. Ebből arra következtethetünk, hogy az arab bajkeverőkkel szemben álló csoport is alkalmaz tankákat. Nagyon zavaros az egész. Mindenesetre nem kockáztatom meg, hogy azok az arabok bármit kirobbantsanak itt. Megmondtam a kormányzónak, hogy a tanácsterembe hívjon össze egy ülést két órára, hogy az óvintézkedésekről tárgyaljunk. És te mire jutottál, Chiao Tai?

– Megtaláltam a táncosnőt, uram. És valóban van benne tanka vér, az anyja oldaláról. Sajnos a pártfogója féltékeny, ezért nem mert hosszan beszélgetni velem a hajón, ahol a férfi elhelyezte. De azt mondta, néha a férfi kis házában is szoktak találkozni, a Kwang-siao-templomtól délre, és majd értesít, mikor találkozhatok vele újra ott. Csak nagy ritkán keresi föl, mert páriaként nem tartózkodhat a parton.

– Tudom – mondta ingerülten Dee bíró. – A páriák osztályát meg kell szüntetni, szégyenfolt ez a mi nagy nemzetünkön. Az a

kötelességünk, hogy kiműveljük ezeket az elmaradott szerencsétleneket, és aztán teljes jogú állampolgárrá tegyük őket. Nee kapitányt is felkerested?

– Igen, uram. Kellemes, jól értesült ember. Bőven volt mondanivalója Mansurról, ahogy vártam.

Miután meghallgatta a kapitány történetét, Dee bíró megjegyezte:

– Jó lesz óvatosnak lenni azzal a kapitánnyal, Chiao Tai. Én nem hiszem el ezt a mesét. Nem egyezik azzal, amit Liang Foo mondott. Mansur gazdag hercegfi, miért alacsonyodna le a zsaroláshoz? És honnan vette ezt a történetet Nee egyáltalán? Lássuk csak, azt mondta neked, hogy a parton szándékozott maradni néhány évig, mert szereti a nyugodt életet, és a miszticizmus tanulmányozásának akarta szentelni magát. Ez nem hangzik túl meggyőzően! Tengerész, és egy tengerésznek ennél nyomosabb okra van szüksége, hogy távol maradjon a tengertől! Szerintem Nee maga volt szerelmes abba az asszonyba, akit a családja férjhez adott egyszer, míg ő a tengeren járt. Nee azért él itt, mert azt reméli, előbb-utóbb meghal az öreg férj, és elveheti régi szerelmét. Természetes, hogy Nee gyűlöli Mansurt, mert viszonyt folytatott szívszerelmével, és ezért találta ki a zsarolás meséjét. Ehhez mit szólsz?

– Igen – mondta lassan Chiao Tai –, ez igaz lehet. Szépen illik ahhoz, amit a két rabszolgalány mesélt nekem; szerintük Nee mélyen érez valami asszony iránt.

– Két rabszolgalány? – kérdezte a bíró. – Szóval ezért mondta tegnap az elöljáró, hogy Nee kicsapongó életet él.

– Nem, uram. Az a két lány – mellesleg ikrek – határozottan állította, hogy a kapitány még csak nem is próbálkozott velük.

– Akkor minek tartja őket? Dísznek? – kérdezte Tao Gan.

– Az anyjuk iránt érzett tiszteletből, aki távoli rokona volt. Szomorú történet. – Részletesen elmesélte, mit hallott Nee kapitánytól és hozzátette: – Az a kínai gazember, aki elcsábította

a fiatal lányt, kisstílű alak lehetett. Utálom azokat a férfiakat, akik azt hiszik, bármit megtehetnek egy idegen nővel, csak azért, mert nem kínai.

A bíró kutató pillantást vetett rá. Sokáig csendben ült, elgondolkozva simogatta oldalszakállát. Végül megszólalt:

– Hát, fontosabb dolgokkal kell foglalkoznunk, mint egy tengerészkapitány magánélete. Elmehettek, és megehetitek a déli rizseteket. De legyetek itt két óra előtt, a tanácskozás miatt.

Mikor a két barát elköszönt a bírótól és kifelé tartott a csarnokból, Chiao Tai felkapta az asztalkáról a csomagot. Tao Gannak adta, és halkan ezt mondta:

– Ezt a ruhaujjamba csempészte egy lány az utcán. Akarattal nekem jött, amikor kiléptem Nee házából. Mivel az van ráírva, hogy személyes, nem akartam megmutatni a bírónak, amíg te nem láttad.

Tao Gan gyorsan kibontotta. Egy tojás alakú tárgy volt benne, egy öreg, látszólag üres borítékba csomagolva. Elefántcsontból faragott gyönyörű tücsökketrec volt.

Tao Gan a füléhez tartotta, és egy pillanatig hallgatta a belőle jövő halk ciripelést.

– Valóban tőle származik – motyogta. Aztán felkiáltott: – Nézd csak! Mi ez?

A borítékon látható négyszögletű pecsétre mutatott: „Lew császári cenzor személyes pecsétje” volt ráírva.

– Azonnal meg kell mutatnunk a bírónak – mondta izgatottan.

Visszamentek a csarnok belsejébe. Mikor Dee bíró meglepődve felnézett a térképről, amit tanulmányozott, Tao Gan egy szó nélkül a kezébe nyomta a ketrecet és a borítékot. Chiao Tai néhány szóval elmesélte, hogyan került hozzá. A bíró félretette a ketrecet, megvizsgálta a pecsétet, majd felhasította a borítékot, és kihúzott belőle egy vékony papírlapot. Apró betűs

folyóírás látszott rajta. Kisimította íróasztalán a lapot, és gondosan végigolvasta. Végül felnézett, és komoran ezt mondta:

– Ez néhány jegyzet, melyet a cenzor magának vetett papírra. Három arabot emleget benne, akik fizettek neki a tőle kapott javakért. Nem írja, milyen javakért. Mansuré mellett még két nevet említ, melyeket Ahmete és Ahsise formában ír át.

– Szentséges ég! – kiáltott fel Chiao Tai. – Akkor a cenzor áruló volt! Vagy hamisítvány az egész?

– Nem, biztosan eredeti – mondta lassan a bíró. – A pecsét rendben van, több százszor láttam a kancellárián. Ami a kézírást illeti, ismerem a cenzor hivatalos írásmódját a Tanácsnak készített bizalmas jelentéseiből, amelyeket saját kezűleg vetett papírra, de nem ismerem a folyóírását, amellyel az ilyen jegyzeteket szokás írni. De ezt az emlékeztetőt olyan jellegzetes írással írták, amelyet csak nagy tudósok alakítanak ki maguknak.

Hátradőlt a székében, és sokáig gondolataiba merült. Két segédje idegesen figyelte. Végül felnézett,

– Megmondom, mit jelent ez! – mondta határozottan. – Valaki pontosan tudja, mi célból érkeztünk Kantonba! És mivel ez hétpecsétes államtitok, az ismeretlen magas rangú hivatalnok lehet a fővárosban, aki részese a Nagytanács minden titkos vitájának. Bizonyos, hogy a cenzorral szemben álló politikai tömörülés tagja. Ő és a cinkosai idecsalták Kantonba a cenzort, hogy belekeverjék Mansur összeesküvésébe, felségárulással vádolják meg és így eltávolítsák a politika porondjáról. De a cenzor természetesen átlátott ügyetlen tervükön. Úgy tett, mintha hajlandó lenne együttműködni az arabokkal, mint ez a jegyzet is bizonyítja. Csak azért tette ezt, hogy kiderítse, pontosan kik állnak a terv hátterében. De az ellenfelei nyilván rájöttek, hogy a cenzor átlátott a cselszövésükön. És megmérgeztették. – Tao Gan szemébe nézve ezt mondta: – Az a tény, hogy a vak lány elküldte neked a borítékot, azt bizonyítja, hogy jót akar, de azt is, hogy jelen volt, mikor a cenzor meghalt. Mert egy vak nem tud

felvenni egy levelet, amely az utcán vagy egy asztalon hever. Akkor találta meg, mikor átkutatta érzékeny ujjaival a cenzor ruhaujját, és elcsente a borítékot anélkül, hogy a gyilkos észrevette volna. Az Aranyharangot is a cenzor holttestén találta. Amit neked mesélt, hogy hallotta a tücsök hangját, mikor elment a templom mellett, merő hazugság.

– Később biztos megkért valakit, akiben megbízott, hogy nézze meg a borítékot – jegyezte meg Tao Gan. – Mikor megtudta, hogy a cenzor pecsétje van rajta, eltette. És amikor azt hallotta attól a személytől vagy személyektől, akik az én távozásom után meglátogatták a szobájában, hogy én a cenzor eltűnésének ügyében nyomozok, elküldte nekem a borítékot – és a tücsköt, hogy tudjam, tőle érkezett.

A bíró csak fél füllel hallgatta. Dühösen kifakadt:

– Az ellenfeleink pontosan tudják, mikor mit csinálunk! Lehetetlen helyzet! És az a tengerészkapitány a cinkosuk, Chiao Tai! Nem lehet véletlen egybeesés, hogy az ismeretlen lány éppen az ő háza előtt dugta a ruhád ujjába a csomagot. Azonnal menj vissza Nee kapitányhoz, és szigorúan vallasd ki! Diszkréten kezdd, de ha tagadja, hogy ismeri a vak lányt, fogd fülön és hozd ide. A privát ebédlőmben találsz.

XIV.

Chiao Tai óvatosságból egy utcával előbb szállt ki a hordszékből, mint ahol Nee kapitány lakott, és gyalog sétált oda. Mielőtt kopogott volna, mindkét irányban végigpillantott az utcán. Csak néhány utcai árust látott, a legtöbb ember déli rizsét ette vagy szundikálni készült.

A vénasszony nyitott kaput. Azonnal hosszú lamentálásba fogott, alighanem perzsául, mint Chiao Tai megállapította. Egy darabig hallgatta, hogy kimutassa jóakaratát, aztán félretolta és besétált.

Az emeleten csend honolt. Benyitott a fogadószoba ajtaján. Senki sem volt benn. Arra gondolt, hogy a kapitány és a két bájos rabszolgalány már biztosan befejezték ebédjüket és éppen szieszt̀áznak. Külön-külön, mint Dunyazad mondta volna!, gondolta morcosan. Akkor vár egy kicsit, talán a vénasszonynak van annyi esze, hogy felkeltse a kapitányt. Ha nem jön senki, majd maga járja végig a házat.

Odalépett a kardállványhoz, és ismét megcsodálta rajta a pengéket. Annyira elmerült benne, hogy nem hallotta a két mezítlábas férfit, akik felmásztak a szoba előtti lapos tetőre. Hangtalanul belopóztak a szobába, óvatosan átlépve a párkányon a cserepes orchideákat. A magas, sovány ember hosszú, keskeny pengéjű kést vett elő, az alacsony és kövér jól megmarkolta bunkóját, Chiao Tai háta mögé lopózott és gyorsan hatalmasat csapott a fejére. Chiao Tai egy pillanatig még mereven állt, majd hangos döndüléssel elvágódott.

– Sok jó penge közül lehet választani, Aziz – jegyezte meg a sovány arab, és odafordult a kardállványhoz. – Gyorsan letudjuk Mansur dolgát.

– Allah dicső! – mondta egy ezüstösen csengő hang arabul. – Megszabadultam a kéjsóvár hitetlentől!

Dananir váratlan vendégeket fogad

A két gazember megpördült, és elképedten bámult a lányra, aki a függöny mögül előjött. Anyaszült meztelen volt, leszámítva egy kék gyöngysort és a fehér szaténcipőt.

– Egy huri egyenesen a Paradicsomból! – mondta a kövér áhítatosan. Hitetlenkedő gyönyörűséggel bámulta a tökéletes fiatal testet.

– Nevezz minden igazhívő jutalmának – mondta Dananir. Chiao Taira mutatott, és így szóit: — Ez az ember megtámadott. Épp egy kardot akart elvenni, hogy kényszerítsen undorító kéjvágya elviselésére, ezért bújtam a függöny mögé. Az anyja egy szamártól fogant.

– Adj nekünk néhány pillanatot, hogy végezhessünk vele – mondta lelkesen a sovány. – Aztán nyugodtan élvezhetjük a társaságod! Az én nevem Ahmed. A barátom pedig Aziz.

– Ahmed vagy Aziz, ez az én gondom – mondta Dananir kihívó mosollyal, és tetőtől talpig végigmustrálta őket. – Mindketten jókötésű fiatal harcosok vagytok. Na lássuk csak! – Odasietett hozzájuk, megfogta mindkettő ruhaujját, és egymás mellé állította őket, háttal a függönynek.

– Allahra! – kiáltotta türelmetlenül a kövér. – Miért kéne törnöd a szép fejecskéd? Először majd...

Hirtelen elhalt a hangja. Melléhez kapta a kezét, a padlóra esett, eltorzult szájából vér buggyant.

Dananir ijedt kiáltással kapaszkodott a másikba.

– Allah legyen irgalmas hozzánk! – siránkozott. – Mi volt...

Egy nagy alabástromváza csapódott a férfi fejéhez. Dananir elengedte, mire a gyékény szőnyegre csuklott.

Dunyazad előlépett a függöny mögül. Kábán nézte a két mozdulatlan arabot.

– Nagyon jól csináltad – dicsérte meg Dananir. – De mért nem szúrtad le a másikat is? A kapitány szerette azt a vázát, tudod jól.

– Furcsán dudorodott a válla, úgy láttam, és attól féltem, páncéling van rajta. – Dunyazad igyekezett természetes hangon beszélni, de ajka remegett. Nagyon sápadt volt, homlokán veríték csillogott. Hirtelen a szoba túlsó sarkába szaladt, és a padlóra hányt. Mikor megfordult és csapzott haját kisimította arcából, azt motyogta:

– Biztos a hal, amit ebédre ettem. Gyere, vedd fel a nadrágod, és segíts magához téríteni.

Leguggolt Chiao Tai mellé, és dörgölni kezdte a nyakát és a vállát. Dananir fogott egy kancsót, és vizet öntött a fejére.

Chiao Tai nagy nehezen visszanyerte eszméletét. Kábán bámult a két arcra. – A szörnyű ikrek! – motyogta, és gyorsan lehunyta megint a szemét.

Egy darabig mozdulatlanul feküdt. Aztán nagy nehezen felült, és megtapogatta tarkóján a jókora dudort. Újra felkötötte a haját, és óvatosan feltette a kalapját, gondosan előredöntve. Dühösen bámult az ikrekre, és felmordult:

– Az égre mondom, kiverem a kis feneketeket ezért az ostoba tréfáért!

– Lenne szíves egy pillantást vetni a két emberre, akik megtámadták, uram? A soványat Ahmednek hívják, a kövéret Aziznak – mondta nyugodtan Dunyazad.

Chiao Tai felült. Rábámult a függöny előtt heverő arabokra, és a szőnyegen a késre meg a bunkóra.

– A testvérem elvonta a figyelmüket, én meg leszúrtam a kövéret – magyarázta Dunyazad. – A másikat csak leütöttem, hogy ki tudja vallatni, ha kívánja. Azt mondta, Mansur küldte őket.

Chiao Tai lassan felállt. Gyengének és émelygősnek érezte magát, de sikerült elvigyorodnia, amikor kimondta: – Ügyes kislányok vagytok!

– Igazából hánynia kéne most – nézett Dananir együtt érzőn falfehér arcára. – Ez a természetes reakció egy fejet érő erős ütésre.

– Úgy nézek ki, mint egy anyámasszony katonája? – kérdezte felháborodottan Chiao Tai.

– Segít, ha azt képzeli, hogy egy nagydarab báránfaggyút próbál lenyelni, ami már kissé avas – tanácsolta Dananir. Mikor Chiao Tai öklendezni kezdett, gyorsan hozzátette: – Ne a szőnyegre! Inkább oda, a sarokba!

Chiao Tai odabotorkált, ahova mutatták, és hányt. Be kellett vallania, hogy komolyan megkönnyebbült. Nagyot húzott a vizeskancsóból, kiköpte az íves ablaknyíláson, majd odament a két mozdulatlan férfihoz. Kihúzta Dunyazad vékony pengéjű tőrét a kövér arab hátából. Beletörölte a halott ruhájába, és kelletlen elismeréssel azt mondta:

– Ügyes kezed van! – Miután megvizsgálta a másik arab koponyáját, felnézett. – Túlságosan is, ami azt illeti. Ez is meghalt. – Mikor Dunyazadból az iszony halk kiáltása szakadt ki, hozzátette: – Az a fekete valami, amit a szemedre kensz, folyik. Szörnyen nézel ki.

Dunyazad megfordult, és berohant a függöny mögé.

– Semmi baj – mondta Dananir. – Túlságosan érzékeny.

Chiao Tai gondosan átkutatta a két hulla ruháját. De még csak egy szeletke papír sem volt náluk. Az ezredes felállt, és elgondolkozva simogatta a bajuszát. Mikor Dunyazad frissen festve visszatért, Chiao Tai megjegyezte:

– Vajon miben sántikáltak ezek ketten? Miért nem szúrtak le azonnal? Az a hosszú tőr alkalmas fegyver lett volna.

– Hát nem megmondtam? – fordult a testvéréhez Dunyazad. – Jóképű, de nem túl okos.

– Hé! Miért mondod rám, hoy nem vagyok túl okos, te pimasz nőszemély? – kiáltotta Chiao Tai.

– Mert nem képes logikus gondolkozásra – válaszolta nyugodtan a lány. – Nem érti, hogy az volt a céljuk, hogy a kapitány egyik fegyverével végezzenek magával? Hogy úgy nézzen ki, mintha ő ölte volna meg? Ha nem tud követni, szívesen elmagyarázom még egyszer.

– Az égre! Igazad van! Hol a kapitány?

– Elment, közvetlenül a déli rizs elfogyasztása után. Hallottuk, hogy a vénasszony megpróbálja elmagyarázni, de maga nem értette és feljött. Szerintünk szemtelenség volt.

– És mi a búbánatért nem jöttetek elő, amikor beléptem?

– Minden szerelmi kézikönyv azt mondja – válaszolta komolyan Dunyazad –, hogy a legjobban úgy lehet megítélni egy férfi jellemét, ha megfigyeljük, amikor azt hiszi, egyedül van. Mivel érdekel minket, megfigyeltük. Onnan a függöny mögül.

– Ezt álmomban sem hittem volna! Azért kedves tőletek.

– Nem gondolja, ezredes úr – folytatta hivatalos hangon Dunyazad hogy ez az esemény nyomós okot képez arra, hogy megvásároljon és feleségül vegyen minket?

– Még csak az kéne! – kiáltott fel elszörnyedve Chiao Tai.

– Az kéne, bizony! – mondta a lány határozottan. Csípőre tette a kezét, és megkérdezte: – Mit gondol, miért mentettük meg az életét, úgy mégis?

Dananir elgondolkozva vizsgálgatta Chiao Tait. Most lassan ezt mondta:

– Ne legyünk elhamarkodottak, húgom. Megegyeztünk, hogy jóformán egyszerre kell megesnie velünk a dolognak, ugye? Egészen bizonyos vagy benne, hogy ez a férfi elég jó erőben van ehhez?

Dunyazad is végigmérte.

– Nagy kérdés. Ősz szálakat látok a bajszában. Alighanem megvan már negyven is!

– Szörnyű lenne, ha egyikünknek csalódnia kéne – folytatta a testvére. – Mindig úgy gondoltuk, hogy az első alkalom a gyönyörteli megadás közös emléke lesz, nemde?

– Szemérmetlen perszónák! – fakadt ki dühösen Chiao Tai. – A vak barátnőtöket is ebben a bordában szőtték?

Dunyazad értetlenül nézett rá. Aztán undorodva a testvéréhez fordult:

– Vak lányt akar! Ami azt illeti, ilyenre van szerintem egyedül esélye!

Chiao Tai rájött, hogy nem bír velük. Fásultan azt mondta Dunyazadnak:

– Szólj a vénasszonynak, hívjon két hordszéket, hogy a hullákat a főnököm hivatalába vitethessem. Amíg megjönnek, segítek nektek takarítani itt. De csak egy feltétellel, ha befogjátok a rózsás kis szátokat!

XV.

Eközben Dee bíró elköltötte déli rizsét a lakosztályában Tao Gan társaságában. Lassan iszogatták teájukat Chiao Taira várva. Amikor már majdnem két óra volt, és Chiao Tai még mindig nem bukkant föl, a bíró fölállt az asztaltól, és azt mondta a háznagynak, vezesse őket a tanácsterembe.

A kormányzó és Pao elöljáró a terem ajtajában várta őket, mellettük egy szakállas ember fényes páncélban. A kormányzó mint a helyőrség parancsnokát mutatta be, és a másik, fiatalabb tisztet, mint a vámparancsnokot. Miután Liang Foo úr és Yau Tai-kai úr is üdvözölte a bírót, a kormányzó a csarnok közepén előkészített tárgyalóasztal főhelyéhez vezette.

Beletelt némi időbe, míg a sok előkelő urat a megfelelő sorrendben leültették. Végül, miután az írnokok is elfoglalták helyüket két alacsonyabb, oldalt álló asztalnál, és megnedvesítették ecsetjüket, hogy lejegyezzék az elhangzókat, Dee bíró megnyitotta a megbeszélést. Miután röviden vázolta az előttük álló problémát, felkérte a helyőrség parancsnokát, ismertesse röviden a stratégiai helyzetet.

A parancsnok elismerésre méltó tömörséggel tett eleget a kérésnek. Fél órán belül részletesen leírta a város szerkezetét és a helyőrség csapatainak elhelyezkedését. Csak egyszer szakították félbe, mikor bejött egy hivatalnok, és egy levelet adott át Pao elöljárónak. Az elöljáró átfutotta, és megkérte a bírót, engedje el egy rövid időre.

Dee bíró éppen azt kérdezte volna a parancsnoktól, milyen biztonsági óvintézkedéseket javasol, mikor felemelkedett a kormányzó, és beszédbe fogott, amelyben, mint rámutatott, a város főbb jellegzetességeinek szélesebb, közigazgatási szempontú összefoglalását kívánta adni. Míg beszélt, visszatért Pao elöljáró, és leült. A kormányzó több mint fél óráig beszélt,

sok fölösleges részletet érintve. Dee bíró már kezdett türelmetlenül fészkelődni a székében, amikor belépett egy segédtiszt. Suttogva megkérdezte a bírót, bevezetheti-e Chiao ezredest, aki sürgősen beszélni akar vele. Dee bírónak kapóra jött a lehetőség, hogy megmozgathatja a lábát, úgy döntött hát, hogy fittyet hány a hivatalos viselkedésmódra, kimegy, és kint beszél vele. Felállt, és elnézést kért a társaságtól néhány percre.

Az előszobában Chiao Tai gyorsan elmesélte neki, mi történt Nee kapitány házában.

– Menj az arab negyedbe, és azonnal vedd őrizetbe Mansurt! – mondta haragosan a bíró. – Ez az első bizonyíték a gazember ellen! És Ahmed meg Aziz volt az, akiket a cenzor a jegyzetében emlegetett. Vidd magaddal a négy ügynököm. – Ahogy Chiao Tai elégedett mosollyal távozni készült, a bíró hozzátette: – Igyekezz elkapni Nee kapitányt is. Ha még nem ért haza, parancsold meg a csendbiztosoknak, hogy adjanak ki ellene elfogatóparancsot, és küldjék meg minden körzeti felügyelőnek. El szeretnék beszélgetni azzal a tengerészkapitánnyal. Még hogy a misztikát tanulmányozza!

Miután újból elfoglalta helyét a tárgyalóasztalnál, komolyan így szólt:

– Megbeszélésünk egyik napirendi pontja, hogy milyen intézkedéseket foganatosítsunk Mansur, a helyi arab közösség vezetője ellen. Éppen most kaptam bizonyos értesüléseket, amelyeknek nyomán kénytelen voltam azonnali elfogatóparancsot kiadni. – Miközben ezt mondta, gyorsan szemügyre vette az asztal körül ülők arcát.

Mindannyian egyetértőn bólogattak Yau úr kivételével, akinek szemmel láthatóan kétségei voltak.

– Én is hallottam pletykákat egy közelgő arab felkelésről – mondta. – De megalapozatlan híresztelésnek tekintettem. Ami Mansurt illeti, elmondhatom, hogy jól ismerem. Lobbanékony,

büszke férfi, de biztos vagyok benne, hogy nem is álmodna ilyen áruló cselekedet pártolásáról.

A bíró hidegen pillantott rá.

– Be kell vallanom – mondta nyugodtan –, hogy nincs kézzelfogható bizonyítékom Mansur ellen – még nincs. De mivel ő az arab közösség vezetője, személyesen ő felel nekünk mindenért, ami honfitársai között történik. Most meglesz minden lehetősége, hogy bebizonyítsa ártatlanságát. Természetesen, mivel számításba kell vennünk, hogy esetleg mégsem Mansur a banda feje, elfogatása nem teszi szükségtelenné az óvintézkedéseket. Felkérem a helyőrség parancsnokát, foglalja össze ezen intézkedéseket.

Miután a parancsnok szokott szűkszavúságával ezt megtette, a vámparancsnok is hozzáfűzött néhány javaslatot az arab hajók mozgásának korlátozásáról a kikötőben. Miután megszületett a javaslatokról a megegyezés, Dee bíró utasította Pao elöljárót, fogalmazza meg a szükséges parancsok és kiáltványok szövegét. Sok időbe telt, míg minden fogalmazvány elkészült és elfogadtatott, de végül Dee bíró aláírhatta és lepecsételhette az iratokat. Éppen berekesztette volna a tanácskozást, amikor a kormányzó vaskos iratcsomót húzott elő kebeléből, és letette az asztalra. Fontoskodva megköszörülte a torkát, és így szólt:

– Mélyen fájlalom, hogy ezek a váratlanul fölmerülő arab ügyek méltóságos uram drága idejéből ennyit igénybe vettek. Mivel nem feledkeztem meg róla, hogy az ön itteni látogatásának célja a külkereskedelem állapotának felmérése, a kikötői hivatallal írattam egy jelentést, amely minden fontosabb árucikk kivitelének és behozatalának részleteit tartalmazza. Ha méltóságos uram megengedi, most, ezeknek a dokumentumoknak az alapján, röviden összefoglalnám az általános helyzetet.

Dee bíró majdnem rávágta, hogy van ennél fontosabb dolga is, de időben visszafogta magát. Kénytelen fenntartani a látszatot!

És a kormányzó dicséretes buzgalmat árult el. Bólintott tehát, és rezignáltan hátradőlt a székében.

Míg a kormányzó hangja dünnyögött, a bíró elgondolkozott azon, amit Chiao Tai mondott neki Nee kapitányról. Az a tény, hogy Mansur terve szerint Neet gyanúsították volna Chiao Tai meggyilkolásával, azt látszott bizonyítani, hogy a kapitány mégsem vesz részt az aljas tervben. Vajon a vak lánnyal dolgozik együtt? Amikor Chiao Tai nála volt, a kapitány üzenetet kapott, és amikor Chiao Tai távozott, a vak lány csomagját belecsempészték a ruhaujjába. A bíró szeretett volna odasúgni valamit Tao Gannak, de látta, hogy segédje feszülten figyeli a kormányzó beszédét. A bíró felsóhajtott. Tao Gant mindig is nagyon érdekelték a pénzügyi kérdések.

A kormányzó beszéde több mint egy óráig tartott. Mikor végre befejezte, jöttek a szolgák, hogy meggyújtsák a nagy ezüst gyertyatartókban a gyertyákat. Most Liang Foo emelkedett fel, és elkezdte magyarázni a kormányzó adatait. Dee bíró örömmel vette, mikor ismét bejött a segédtiszt. Aggódó arccal mondta a bírónak:

– Az északkeleti negyed felügyelője van itt, méltóságos uram, fontos üzenetet hozott az elöljárónak.

Pao kérdőn nézett a bíróra. Mikor bólintott, az elöljáró sietősen felállt, és követte a segédtisztet az ajtón kívülre.

Dee bíró éppen gratulált a kormányzónak és Liang úrnak mesteri beszédjükhöz, amikor berohant halálsápadt arccal Pao elöljáró.

– A feleségemet meggyilkolták! – nyögte elfúló hangon. – Nekem...

Elakadt a hangja, mikor Chiao Tai belépett. Chiao odasietett a bíróhoz, és bűnbánóan azt mondta:

– Mansur eltűnt, uram. Akárcsak Nee kapitány. Nem értem, hogyan...

Dee bíró felemelte a kezét. Megparancsolta a kormányzónak:

– Küldje el az embereit, hogy fogják el Mansurt. És a tengerészkapitányt, Neet. Most rögtön! – *Ezután elmondta* Chiao Tainak, *hogy Pao* asszonyt meggyilkolták. Az elöljáróhoz fordult: – Fogadja őszinte részvétem, Pao úr. Hazakísérem magát a két segédemmel. Ez az új bűntény...

– Nem nálunk történt, uram! – kiáltott fel az elöljáró. – A Kwang-Siao-templomtól délre gyilkolták meg egy házban, amelynek a címét sem hallottam még soha! A második utca déli sarkán!

Yau úr ajkát fojtott kiáltás hagyta el. Nyitott szájjal bámult az elöljáróra, dülledt szeme kimeredt a félelemtől.

– Ismeri ezt a helyet, Yau úr? – kérdezte szigorúan a bíró.

– Igen, ismerem. Én... szóval az én tulajdonomban van a ház. Üzleti partnereimet szoktam ott vendégül látni.

– *Azonnal magyarázza meg* nekem, hogyan... – kezdte az elöljáró, de Dee bíró a szavába vágott.

– Yau úr is elkísér minket a bűntett helyszínére. Ott majd magyarázattal szolgál.

Felemelkedett, utasította a kormányzót, hogy azonnal léptesse életbe a rendszabályokat, amikben megállapodtak, majd elhagyta a tanácstermet, sarkában két segédjével, Pao elöljáróval és Yau Tai-kai úrral. Az elülső udvaron az őrök már a lámpásokat gyújtogatták. Míg a bíró a gyaloghintójára várt, megkérdezte Paótól:

– Hogyan ölték meg?

– Hátulról fojtották meg egy selyemsállal, uram – válaszolta gépiesen Pao.

Dee bíró jelentőségteljesen ránézett két segédjére, de nem szólt semmit. Ahogy a gyaloghintó lépcsőit leengedték, azt mondta az elöljárónak:

– Jöjjön velem, Pao úr, bőven van hely. Felügyelő, te vidd Yau urat a gyaloghintódban.

Maga mellé ültette Pao urat, Chiao Tai és Tao Gan velük szemben foglalt helyet. Mikor a hordszékvivők széles vállukra emelték a hordozórudakat, Chiao Tai türelmetlenül ezt mondta:

– Yau tegnap este említette nekem ezt a címet, uram! Úgy tűnik, néhány kellemes lányt tart ott. Egy nő felügyeletére van bízva és...

– Most már tudom, gyalázatos asszonyom miért ment oda! – fakadt ki az elöljáró. – Azért, hogy azzal a kéjsóvár Nee kapitánnyal találkozzon! Szerelmesek voltak egymásba, mielőtt én, vén bolond, elvettem volna. Sokszor gyanakodtam, hogy a hátam mögött folytatják szégyenteljes viszonyukat. Olcsó házasságtörés! És Yau segített nekik. Követelem, hogy tartóztassák le Yaut és Neet, és...

Dee bíró feltartotta a kezét.

– Nyugodjon meg, Pao úr! Még ha a felesége azért is ment oda, hogy a kapitánnyal találkozzon, ez nem bizonyítja, hogy Nee gyilkolta meg.

– Megmondom önnek pontosan, mi történt! A feleségem tudta, hogy egész délután a palotában leszek a tanácskozáson, ezért találkozót beszélt meg a szeretőjével. De bár könnyűvérű és néha ostobácska is, alapjában tisztességes asszony... Én vagyok a hibás, uram. Elhanyagoltam. Kénytelen voltam, a kormányzó annyi feladattal lát el mindig, nem maradt időm... – Elhalkult a hangja. Megrázta a fejét, kezét végighúzta az arcán. Aztán összeszedte magát, és halkan folytatta, mintha csak magának beszélne: – A feleségem most nyilván azt mondta Neenek, véget akar vetni a bűnös viszonynak egyszer s mindenkorra. Nee feldühödött és meggyilkolta. így kellett történnie.

– Az a tény, hogy Nee elrejtőzött, valóban a bűnösségére utalhat – jegyezte meg Dee bíró. – De ne vonjunk le elhamarkodott következtetéseket, Pao úr.

XVI.

Négy csendbiztos állt az emeletes ház előtt, kettő közülük papírlámpást lengetett, amelyen három vörös írásjegy „A kantoni bíróság” nevét mutatta. Vigyázzba álltak, mikor a hordszékvivők letették terhüket. Dee bíró kiszállt, mögötte Pao elöljáró és a két segéd. A bíró megvárta, míg a felügyelő és Yau úr kiszáll gyaloghintójából, majd megkérdezte az előbbit:

– Melyik szobában követték el a gyilkosságot?

– A teázószobában, a bejárati csarnoktól balra, méltóságos uram – válaszolt a felügyelő. – Hadd mutassam az utat.

Meglehetősen tágas csarnokba vezette őket, melyet fehér selyemlampionok világítottak meg két szépen faragott állványról. Egy csendbiztos állt a bal oldali ajtó előtt; jobbra egy konzolasztal és egy nagy karosszék terpeszkedett. A csarnok hátuljában holdajtó nyílt; egy kerek ajtónyílás félig elhúzott kék gyöngyfüggönnyel. Halkan kocogott, mintha egy fehér kéz most húzta volna el.

– Üljön le oda és várjon! – parancsolta a bíró Yau úrnak, a jobb oldali karosszékre mutatva. Aztán megkérdezte a felügyelőt: – Ugye, semmihez sem nyúltak a bűntett helyszínén?

– Nem, uram. Csak egyszer mentem be, vittem az asztalra két égő gyertyát, és megbizonyosodtam róla, hogy az asszony tényleg meghalt Az a nő, aki a házat igazgatja, Wang kisasszonyként ismerte. De találtam a ruhaujjában egy brokát irattartót névjegyekkel, amikből világosan kiderült, hogy az elöljáró felesége. Mindent úgy hagytam, ahogy volt, uram.

A csendbiztos kinyitotta az ajtót. Kis teázószobát láttak. Közepén rózsafa asztal állt három székkel, balra konzolasztal, hervadó virágokkal teli vázával. A falat makulátlan fehér vakolat borította, és néhány válogatott függőkép díszítette, melyek madarakat és virágokat ábrázoltak. Az egyetlen ablak előtt egy

asszony feküdt egyszerű barna köntösben, arccal a padlón. Mellette felfordulva a negyedik szék. Szemmel láthatóan ez állt előzőleg az asztal ablak felőli oldalán.

Dee bíró felvette az asztalról az egyik gyertyát, és jelt adott Tao Gannak. Segédje letérdelt, és a hátára fordította a halott asszonyt. Az elöljáró gyorsan másfelé nézett. Chiao Tai odalépett közé és a holttest közé. Az asszony arca rettenetesen eltorzult, dagadt nyelve kitüremkedett. Némi nehézség árán Tao Gan meglazította a selyemsálat, amelyet vad erővel húztak meg a nyaka körül. Némán mutatta a sarkába csomózott ezüstpénzt a bírónak.

Dee bíró intett Chiao Tainak, hogy takarja el a halott arcát, aztán megfordult, és az ajtó előtt ácsorgó felügyelőtől megkérdezte:

– Hogyan fedezték fel a gyilkosságot?

– Körülbelül fél órával azután, hogy az asszony megérkezett, a legfiatalabb szobalány bement, hogy felszolgálja a teát, mert arra gondolt, hogy a férfi, akivel itt szokott találkozni, bizonyosan szintén megérkezett már. Amikor meglátta a halottat, torka szakadtából elkezdett sikoltozni. Az utcán erre járó emberek meghallották. Az ablak nyitva volt, ahogy most is. Egy sikátorra nyílik, amely ezen ház és a szomszéd között húzódik. Szóval két férfi, akik a sikátor bejáratánál mentek éppen el, meghallották a szobalány sikoltozását, és azonnal a hivatalomba szaladtak, hogy riasszanak engem. Én pedig idesiettem, hogy megnézzem, mi a baj.

– Értem – mondta Dee bíró. Megparancsolta Chiao Tainak és Tao Gannak, kutassák át a szobát bűnjelek után, aztán pedig vitessék a holttestet a bíróságra. Pao elöljáróhoz így szólt: – Most kikérdezem a házra felügyelő asszonyt önnel együtt, Pao úr. Felügyelő, hova gyűjtötted a ház lakóit?

– A házra felügyelő asszonyt, aki amolyan házvezetőnőféle, a bejárati csarnok mögötti fogadószobába küldtem. A négy fiatal

lány, akik itt élnek, parancsomra a szobájukban maradtak az emeleten. A szolgálólányoknak a konyhában kellett maradniuk.

– Helyes! Jöjjön, Pao úr!

Ahogy keresztülment a csarnokon a holdajtóhoz, Yau úr felugrott a karosszékből, de Dee bíró feltűnően nem vett róla tudomást. Az elöljáró mentében szigorú pillantást vetett rá, mire a gondterhelt Yau úr gyorsan visszaült a székbe.

A kis fogadószobában csak egy fekete fából faragott teázóasztal volt, két hasonló székkel és egy magas szekrénnyel. Az egyszerűen öltözött, középkorú asszony, aki a szekrény előtt állt, mélyen meghajolt. Dee bíró leült a teázóasztal mellé, és intett az elöljárónak, hogy foglalja el a másik széket. A felügyelő térdelő helyzetbe nyomta az asszonyt, és mögé állt, karját összefonta a mellén.

Dee bíró az asszony nevével és korával kezdte a kihallgatást. A nő kereste a szavakat az északi nyelven, de ügyes kérdésekkel a bíró kiderítette, hogy Yau úr öt évvel azelőtt vette a házat, és őt fogadta fel négy lány felügyeletére. Közülük kettő hajdani kurtizán volt, akiket Yau úr kivásárolt, a többi színésznő. Mindannyian bőséges fizetést kaptak. Yau úr rendszerint kétszer jelent meg hetente, hol egyedül, hol két-három baráttal.

– Hol ismerkedett meg Pao asszonnyal? – kérdezte Dee bíró.

– Esküszöm, fogalmam sem volt róla, hogy az elöljáró úr felesége! – siránkozott az asszony. – Akkor soha nem egyezem bele, hogy Nee kapitány idehozza. Azt...

– Nem megmondtam? – kiabálta Pao elöljáró. – A kéjsóvár gaz...

– Hagyja ezt rám, Pao úr – vágott közbe a bíró. Ránézett a házvezetőnőre. – Folytassa.

– Szóval a kapitány idejött vagy két éve, ahogy mondtam, és Wang kisasszonyként mutatta be. Kaphat-e egy szobát néha délután, hogy beszélgessen vele?, kérdezte. A kapitány közismert ember, és mivel jó pénzt ígért a teáért és a süteményekért, én...

– Tudott erről Yau úr? – kérdezte a bíró.

Az asszony elvörösödött. Dadogni kezdett:

– Mivel a kapitány mindig délután jött, uram... és csak egy csésze teára, én... nem tartottam szükségesnek, hogy beszéljek Yau úrral és...

– És zsebre vágta a kapitány pénzét – fejezte be hideg hangon a bíró. – Természetesen tisztában van vele, hogy a kapitány nemi kapcsolatot folytatott a nővel. Ez azt jelenti, hogy magát meg fogják korbácsolni, mert megfelelő engedély nélkül tartott fenn nyilvánosházat.

A nő többször a földhöz verte homlokát, és felkiáltott:

– Megesküszöm, hogy a kapitány még a kezét sem fogta meg, uram! És még csak heverő vagy pad sincs abban a szobában! Kérem, kérdezze ki a szobalányokat is, uram! Ki-bejártak egész idő alatt, vitték a teát, az édességeket meg mindent. Megmondják majd, hogy csak ültek és beszélgettek. Néha játszottak egy parti sakkot – ez minden! – Az asszony könnyekben tört ki.

– Hagyja a sírás-rívást, és álljon fel. Felügyelő, ellenőrizd az állításait a szobalányoknál. – Aztán megint megkérdezte az asszonyt: – Mindig szólt előre a kapitány, ha idejött Pao asszonnyal?

– Nem, uram. – A nő megtörölte arcát a ruhaujja csücskével. – Miért szólt volna? Tudta, hogy Yau úr soha nem jön délután. A kapitány meg az asszony mindig külön érkeztek, néha a férfi, néha a nő volt itt előbb. Ma a nő. A szobalány bevezette a szobába, ahol mindig ültek, mert arra gondolt, előbb-utóbb befut a kapitány is. De ma nem jött.

– De bizony hogy jött! – kiáltotta dühösen az elöljáró. – De te, ostoba némber, nem láttad! Az ablakon keresztül jött és...

Dee bíró felemelte a kezét. Az asszonyhoz fordult:

– Szóval nem látta a kapitányt. Jött más látogató Pao asszony érkezése előtt vagy után nem sokkal?

– Nem, uram. Vagyis igen… persze itt járt az a szegény lány, nem sokkal Pao asszony előtt jött. Mivel vak volt, én…

– Azt mondja, egy vak lány? – kérdezte szigorúan a bíró.

– Igen, uram. Egyszerű barna ruha volt rajta, elég régi, de nagyon udvariasan beszélt. Azt mondta, azért jött, hogy bocsánatot kérjen, mert nem jelent meg a Yau úrral megbeszélt találkozón előző este. Megkérdeztem tőle, ő-e az a lány, aki tücsköket szokott eladni Yau úrnak, és azt válaszolta, hogy ő.

A házvezetőnő ijedten elhallgatott, és aggodalmas pillantást vetett a válla fölött a holdajtó irányába.

– Gyerünk, meséljen el nekem mindent, amit a lányról tud! – parancsolta a bíró.

– Szóval ekkor eszembe jutott, hogy Yau úr tényleg várta, uram. Azt mondta nekem, hogy eddig a házához ment a lány, ha volt eladni való jó tücske, de mostantól ide fog jönni. Yau úr arra is utasított, készítsek elő egy szobát az emeleten. Noha vak, csinos lány az, uram, és igen művelt. És mivel Yau úr szereti a változatosságot… – Megvonta a vállát. – Egyszóval nem bukkant fel azon az estén, és Yau úr az egyik itteni lánnyal töltötte az éjszakát.

– Értem. A vak lány azonnal elment, amikor megmondta neki, hogy Yau úr nincs itt?

– Nem, uram. Egy darabig ott álltunk az ajtónál, és beszélgettünk. Azt mondta, azon kívül, hogy Yau úrral kellett volna találkoznia, meg akarta keresni egy barátnőjét, aki valami privát házba lépett be nemrég. Nem messze innen, a Virágos Pagoda mögött, így tudta. Megmondtam neki, hogy téved, mert én nem tudok ilyen házról a környéken. „Próbáld meg a nyilvánosházat mögöttünk, kedveském”, mondtam neki. Mert a lányok, amikor ezt a foglalkozást választják, gyakran azt mondják a barátnőiknek, hogy egy privát házhoz szerződtek, tudja, ez jobban hangzik. Szóval egyenesen odavittem a hátsó ajtónkhoz, és elmagyaráztam neki, hogyan jut el a nyilvánosházhoz.

A gyöngyfüggönyt hirtelen félrehúzták, és bejött a felügyelő, mögötte két csendbiztos között Nee kapitány. Pao elöljáró fel akart pattanni, de a bíró a karjára tette a kezét.

– Hol fogták el a kapitányt, felügyelő?

– Idejött egy hordszékben, uram, két barátjával! Egyszerűen besétált, miközben elfogatóparancsot adtak ki ellene!

– Miért jött ide, Nee úr? – kérdezte nyugodtan a bíró.

– Találkozóm volt egy ismerősömmel, uram. Már rég itt kellene lennem, de útközben betértem egy barátomhoz, és ott találtam egy tengerészkapitányt, akit hajdanán ismertem. Ittunk néhány pohárkával, beszélgettünk a régi időkről, és mire észrevettem, már késő́re járt. Ezért hordszéket fogadtam, és a két barátom elkísért, mert azt remélték, az út lehűti a fejüket. Aztán csendbiztosokat láttam az ajtónál. Baleset történt, uram?

Mielőtt válaszolt volna Neenek, a bíró a felügyelőnek azt mondta:

– Kérdezd ki erről a két másik urat! – Aztán megkérdezte Neetől: – Ki volt az ismerőse, akivel találkozni készült itt?

– Inkább nem mondanám meg, uram. Yau egyik nője, tudja. Elég jól ismertem, mielőtt Yau…

– Ezek a hazugságok fölöslegesek, kapitány – szakította félbe a magyarázkodást a bíró. – Meggyilkolták. A teázószobában, ahol mindig találkoztak.

Nee elsápadt. Kérdezni akart valamit, rápillantott az elöljáróra, és meggondolta magát. Hosszú, kínos csend következett. Az elöljáró dühösen méregette Neet. Most mondani akart valamit, de bejött a felügyelő, és Dee bíróhoz fordult:

– A két úr megerősítette a kapitány szavait, uram. A szolgálók meg azt vallották, hogy amit ez a nő mondott a találkozókról, az mind igaz.

– Rendben van, felügyelő. Vidd a kapitányt Chiao ezredeshez, ő majd elmagyaráz neki mindent. Visszatérhettek az őrszolgálatotokhoz odakint, csendbiztosok!

Mikor kimentek, Pao elöljáró ököllel rácsapott az asztalra, és összefüggéstelen tiltakozásban tört ki. De Dee bíró félbeszakította:

– A feleségét tévedésből gyilkolták meg, Pao úr.

– Tévedésből? – kérdezte Pao értetlenül.

– Igen. Az érkezése előtt nem sokkal jött a vak lány. Őt követte idáig valaki, vagy valakik, akik meg akarták ölni. Amikor látták, hogy belép ebbe a házba, utat-módot kezdtek keresni, hogy észrevétlenül bejussanak. Eközben a vak lányt kiengedték a hátsó ajtón, a feleségét meg beengedte elöl a szobalány. A felesége nagyjából úgy volt öltözve, mint a vak lány. Mikor az orgyilkosok belestek a teázószoba ablakán, és látták a feleségét, aki ott ült háttal az ablaknak, összetévesztették a vak lánnyal, bebújtak az ablakon, és megfojtották hátulról.

Az elöljáró teljesen összezavarodva hallgatta a bírót. Most lassan bólintott.

– A feleségem találkozott azzal a tücsökárussal! – buggyant ki belőle hirtelen. – Az a vak lány a gyilkosok cinkosa! Azért jött ide, hogy elvonja a házvezetőnő figyelmét, és szabad kezet biztosítson azoknak az alávaló gazembereknek!

– Ez is egy lehetséges magyarázat, észben fogom tartani – mondta a bíró. – Jobban tenné, ha hazamenne, Pao úr. Mostanra felfoghatta, hogy a felesége soha nem csalta meg önt. Az, hogy fenntartotta az ismeretséget Nee kapitánnyal, ifjúkori barátjával, meggondolatlanság volt. De nem hozott szégyent a házára. Viszontlátásra!

– Halott. Nincs többé – mondta megdermedve az elöljáró. – Pedig olyan fiatal volt még... – Elcsuklott a hangja. Gyorsan felállt és kisietett.

Dee bíró a meggörnyedt alak után nézett, és úgy döntött, tesz róla, hogy Pao soha ne szerezzen tudomást felesége rövid arab kalandjáról. Futólag eltöprengett azon, hogy egy előkelő kínai hölgy hogy szerethet bele egyáltalán egy arabba, majd

összeszedte magát, és az asszonyhoz fordult, aki még mindig ott állt. Szigorúan rászólt:

– Halljuk! Milyen más idegen nők jártak ide? Beleértve az arabokat is!

– Senki, uram! Esküszöm! Yau úr időnként változtatott az állandó alkalmazottakon, de...

– Rendben, ezt vele is ellenőrzőm. Ami pedig azokat a férfiakat illeti, akiket ide hordott, látott köztük valaha is egy magas, jóképű északit? – Rövid személyleírást adott a cenzorról. De a nő a fejét rázta, és azt mondta, Yau úr minden barátja kantoni.

A bíró felemelkedett. Mikor Yau úr látta, hogy kilép a holdajtón, megint felállt a karosszékből.

– Várjon meg odakint, a gyaloghintómban – utasította kurtán a bíró, majd továbbment a teázószobába.

Nee kapitány ott beszélgetett Chiao Taijal és Tao Gannai. A holttestet már elszállították. Tao Gan lelkesen így szólt:

– A gyilkos a tetőről jött, uram! E mellett az ablak mellett áll egy magas fa, amely az emeleti ereszig felnyúlik. Láttam, hogy néhány ága frissen van letörve.

– Akkor ez biztosan így volt – mondta a bíró. Neehez fordult: – Pao asszonyt rablók ölték meg. A vele való kapcsolata tragikus véget ért, ahogy ez várható is volt előbb vagy utóbb. Semmi haszna megpróbálni életben tartani a barátságot egy férjes asszonnyal, kapitány.

– Ez más volt, uram – mondta halkan a kapitány. – A férje elhanyagolta, és nem voltak gyermekeik. Nem volt senkije, akivel beszélgethetett volna.

– Csak a vak barátnője – jegyezte meg szárazon a bíró.

Nee kapitány értetlenül nézett rá. Aztán megrázta a fejét.

– Nem, soha nem említett vak lányt, uram. De abban igaza van, hogy én tehetek mindenről. Mert néhány évvel ezelőtt egy buta veszekedés után itt hagytam. Útnak indultam, arra

számítva, hogy néhány hónapon belül itthon leszek. De rossz időnk volt, hajótörést szenvedtünk, és egy déltengeri szigetre vetődtem, és több mint egy évbe telt, amíg hazavergődtem. Ő már lemondott rólam, és hozzáment Paóhoz. Aztán meghalt a nővére, és ez, meg boldogtalan házassága könnyű prédává tették Mansur számára. Beszélni akart velem, és én úgy gondoltam, Yau magánbordélya a legbiztonságosabb hely a találkozásra. Mansur zsarolta, és...

– Egy olyan gazdag ember, mint Mansur, miért zsarolna bárkit is? – vágott közbe a bíró.

– Akkoriban éppen híján volt a pénznek, uram. A kalifa elkobozta minden vagyonát. Mikor Mansur rájött, hogy én fizetek igazából, többet akart, mert tudja, hogy részben perzsa vagyok, és gyűlöli a perzsákat.

– Ha már perzsákról beszélünk, ki az apja a két rabszolga lányának?

Nee gyors, kutató pillantást vetett a bíróra, aztán megvonta a vállát.

– Nem tudom, uram. Régebben kideríthettem volna, de ettől az anyjuk nem támad föl, és igazi apjuk se lett volna tőle. – Egy darabig az ablak előtt, a padlón az üres helyet nézte, és merengve szólalt meg: – Furcsa asszony volt. Ideges és nagyon érzékeny. Azt gondoltam, sokat jelentenék neki a beszélgetéseink, mert... – Elhallgatott, kétségbe esve igyekezett úrrá lenni remegő ajkán.

Dee bíró két segédjéhez fordult.

– Visszamegyek a palotába – mondta. – Ott beszélek Yau úrral, aztán megvacsorázom. Miután megettétek esti rizseteket, gyertek egyenesen a palotába. Sok megbeszélnivalónk van.

Miután Chiao Tai és Tao Gan kikísérték a bírót a gyaloghintójához, visszamentek a szobába.

– Hajnalban reggeliztem két olajlepényt – mondta mordan Chiao Tai a kapitánynak. – Aztán déli rizs helyett kaptam egy nagyot a fejemre. Sürgős szükségem van egy kiadós étkezésre és

egy nagy kancsó jó borra. Csatlakozzon hozzánk, kapitány, de van egy feltételem: a legrövidebb úton vezessen el a legközelebbi étterembe!

A kapitány hálásan bólintott.

XVII.

Dee bíró mélyen elmerült gondolataiban a palotába vezető út alatt. Szótlansága egyre idegesebbé tette Yau urat. Nyugtalan pillantást vetett időről időre a bíróra, de nem tudta összeszedni a bátorságát, hogy megszólítsa.

A palotába érve a bíró azonnal a csarnokba vitte, amelyet dolgozószobának használt. Yaut szemmel láthatóan lenyűgözte a helyiség nagysága. Dee bíró leült méretes íróasztala mögé, és intett, hogy Yau foglaljon helyet vele szemben. Miután a háznagy felszolgálta a teát és kiment, a bíró lassan kiitta csészéjét, és közben komoran bámulta Yaut. Mikor letette a csészét, hirtelen megkérdezte:

– Hogyan ismerte meg a vak tücsökárus-lányt?

Yau meglepődve nézett rá.

– Ahogy szokás, uram! A piacon találkoztam vele. A tücsökharc a hobbijaim egyike, tudja. Azonnal észrevettem, hogy rengeteget tud a dologról. Rendszerint eljött a családom házába, ha talált egy különösen jó harcost. De nemrég úgy döntöttem... öööö... hogy praktikusabb, ha... öööö... a saját házamba hívom.

– Értem. Hol lakik?

– Soha nem kérdeztem meg tőle, uram! Nem is volt szükség rá. Mint mondtam, mindig eljött, ha...

– Hallottam. Hogy hívják?

– A keresztneve Lan-lee, azt mondta, uram. A családnevét nem tudom.

– Azt akarja bemesélni nekem – mondta hidegen a bíró –, hogy semmit sem tud a szeretőiről, csak a keresztnevüket?

– De hát nem a szeretőm! – kiáltott fel felháborodva Yau. Néhány pillanatig gondolkozott, majd bocsánatkérőn folytatta: – Bevallom, hogy egyszer-kétszer eljátszottam a gondolattal.

Meglepően művelt lány, az igaz. Jó külsejű is, és mivel a vaksága miatt különleges, én... öööö...

– Világos – felelte szárazon a bíró. – Merő véletlenségből kapcsolatba került egy bűnüggyel, amit nemrég követtek itt el. – Felemelte a kezét, hogy félbeszakítsa Yau izgatott kérdéseit. – Már kerestetem, mert Pao asszony meggyilkolásába is belekeveredett. Amint elfogták, ellenőrizni fogom az állításait, Yau úr. Most pedig írja le a magánbordélyában lévő lányok nevét és személyes adatait. Ebben az esetben valamivel többet tud, mint a nevüket, gondolom?

– Természetesen, uram! – válaszolta készségesen Yau. Kiválasztott egy íróecsetet.

– Remek. Mindjárt visszajövök.

Dee bíró felállt és kiment. Az előszobában utasította a háznagyot:

– Mondja meg a négy ügynökömnek, kövessék Yau urat, amikor elhagyja a palotát. Ha a Virágos Pagoda környékén egy találkahelyként szolgáló magánházba megy, jöjjenek, és azonnal értesítsenek engem. Ha elmegy, és egy vak lánnyal találkozik, tartóztassák le mindkettőjüket, és hozzák ide. Akárhová megy, figyeljék.

Az emberek meg azonnal számoljanak be nekem, amint megtudnak valamit.

Visszament a csarnokba, átfutotta, amit Yau papírra vetett, és azt mondta neki, távozhat. A kövér kereskedő elment, szemmel láthatóan megkönnyebbülve.

Dee bíró sóhajtott. Hívta a háznagyot, és utasította, szolgálja fel az esti rizst.

Mikor Chiao Tai és Tao Gan beléptek a csarnokba, a bírót az ablak előtt állva találták, ahol lengett némi szellő. Miután két segédje üdvözölte, a bíró íróasztala mögé telepedett, és tárgyilagosan ezt mondta:

– Ahogy Pao elöljárónak már elmagyaráztam, a feleségét tévedésből ölték meg. A kiszemelt áldozat a vak lány volt. – ügyet sem vetve Tao Gan meglepett kiáltására, gyorsan elmesélte nekik, mit tudott meg Yau szerelmi fészkében. – A vak lány, úgy látszik, önálló nyomozást folytat. Mint már mondtam, ott kellett lennie, mikor a cenzor meghalt. De azt nem tudja pontosan, hol történt. Arra gyanakszik, egy rossz hírű házban történt a Virágos Pagoda környékén, ezért faggatta ki Yau kerítőnőjét. A társai rájöttek, hogy a nyomukban van, és úgy döntöttek, elhallgattatják. Az orgyilkos, akit felbéreltek, tanka volt, mert ismét sálat használtak, a sarkában egy ezüstpénzzel. Ami Yau Tai-kai urat illeti, hamarosan megtudjuk, igazat mondott-e a vak lánnyal való kapcsolatáról, mert megparancsoltam, hogy kövessék, amikor elment vacsora előtt. Szokatlanul agyafúrt alak, de azt hiszem, ráijesztettem annyira, hogy megpróbáljon azonnal kapcsolatba lépni valamelyik cinkosával. Yau tudja, hogy szeretnénk a vak lány nyomára bukkanni, ha tehát bűnös, lehet, hogy megint megpróbálja eltetetni láb alól. Tudom, hogy a vak lány igyekszik segíteni nekünk, de olyan komoly dolgokról van szó, hogy nem hagyhatjuk, hogy a lány iránti aggodalmunk – akiről mellesleg szinte semmit nem tudunk – akadályozza a nyomozásunkat. – Szünetet tartott, és elgondolkozva húzogatta a bajszát. – Ami a téged ért gyilkos támadást illeti, Chiao Tai, nem értem, honnan tudhatta Mansur, hogy visszatérsz Nee házába. Én parancsoltam neked a pillanat hatására. Még ha az a két arab követett is, amikor innen elmentél, hogyan volt idejük jelenteni Mansurnak, megkapni az utasítását, és visszatérni Nee kapitány házához? És mi volt az indíték? Tudjuk, hogy Mansur gyűlöli Neet, de a támadás elsősorban ellened irányult. A gyilkosság túl erősnek tűnik személyes ellentétek rendezésére. Attól tartok, több van emögött, mint amit most látunk. – Kutatón nézett Chiao Taira. – Meg kell hogy mondjam, merész fiatal hölgyek

azok. Mivel nekik köszönheted az életed, Chiao Tai, föl kellene keresned őket valami megfelelő ajándékkal.

Chiao Tai zavarban volt. Motyogott valamit, hogy előbb megbeszéli Nee kapitánnyal, majd sietősen folytatta:

– Ha ma estére már nincs feladata a számunkra, uram, Tao Gannal körülnézhetnénk, hol van Mansur. Akkora púp van a fejemen, mint egy tojás, szeretném a kezem közé kapni a bujkáló gazemberét! Ugyanakkor megpróbálhatnánk rábukkanni a vak lányra is. Igaz, hogy a csendbiztosok is keresik őket, de nekem személyes okom van elkapni Mansurt, és Tao bátya pontosan tudja, hogy néz ki a lány.

– Rendben. De akár elértek valamit, akár nem, mindketten jöjjetek ide vissza, mielőtt lefeküdtök. Még mindig remélem, hogy Nagytanács által küldött titkos levél megérkezik az éjjel, és lehet, hogy a tartalma azonnali intézkedést kíván.

A két barát meghajolt és távozott.

Mikor már az utcán álltak üres hordszékre várva, Chiao Tai megszólalt:

– A szerencsénkre hagyatkozunk, amíg Mansurt keressük. Semmi értelme még egyszer körülnézni az arab negyedben; mostanra tudják, milyen vagyok, nem beszéljük a förtelmes nyelvüket, és különben sem hiszem, hogy ott rejtőzne el. Esetleg felmehetnénk a kikötőben az arab hajókra, és kereshetnénk rajtuk. Van bármi ötleted, merre kutassunk a lány után?

– Hát, neki nemcsak a csendbiztosok elől kell elrejtőznie, hanem a cinkosai elől is, akik meg akarják ölni. Ezért kiesnek a fogadók és a szálláshelyek. Azt hiszem, egy elhagyatott házban bújna el. Mivel azt mondta nekem, hogy a piaci negyedet töviről hegyire ismeri, kezdhetnénk ott. Aztán leszűkíthetjük, ha kiderítjük, a környéken mely helyeken van sok tücsök, mert persze ezeket a helyeket ismeri a legjobban.

– Jó – mondta Chiao Tai. – Először menjünk a piacra. – intett egy arra haladó hordszéknek, de foglalt volt. Apró bajszát

morzsolva folytatta: – Hosszan beszélgettél a némberrel, Tao bátya. Ugyan semmit sem tudsz a nőkről, de legalább nagy általánosságban el tudod mondani nekem, miféle nő.

– Bajkeverő fajta – mondta mérgesen Tao Gan magának is, másnak is. Ostoba fajta – nem kéne engedni, hogy szabadon sétálgasson! Azt hiszi, mindenki kedves, mindenki jót akar, igazán – ha hiszed, ha nem! Az ég őrizzen meg az ilyen jószívű fajtától! Most is mit művel, isten tudja, milyen bajba keveri magát, hogy a cenzor gyilkosaival trafikál! Nyilván azt gondolja, csak kedveskedésből mérgezték meg a cenzort, hogy kigyógyítsák állandó másnaposságából! Az égre mondom! Egy vernyákoló tücsköt küld nekem, ahelyett hogy ő jönne el, és elmondaná, miről is van szó. Ha megtaláljuk – tette hozzá gyilkos hangulatban —, azonnal börtönbe csukatom, csak hogy ne keveredhessen más bajba is.

– Micsoda szónoklat, Tao bátya! – mondta Chiao Tai. – Itt jön egy hordszék!

XVIII.

A piac nyugati bejáratát jelentő díszes kapu előtt szálltak ki. A kapun belül még nem fogyott a tömeg, és minden átjárót olajlámpások és színes lampionok világítottak meg.

A tömeg feje fölött elnézve Chiao Tai észrevett egy póznát, amelyről apró ketrecek lógtak. Megállt, és így szólt:

– Ott van előttünk egy tücsökárus. Kérdezzük meg tőle, hol van a környéken olyan hely, ahol tücsköt lehet fogni.

– Csak nem képzeled, hogy elárulja nekünk a szakmai titkait? Azt fogja mondani, hogy a hegyek között fogja őket, harminc mérföldre innen a folyón felfelé, és csakis a fogyó hold harmadik napján! Inkább vágjunk át a piacon, menjünk ki a déli kapun, és nézzük meg azt az elhagyatott területet, ahol éppen a régi házakat bontják. Én is ott találkoztam vele.

Ahogy elmentek a tücsökárus pultja mellett, heves átkozódást hallottak, majd szívszaggató sikolyokat. Könyökkel félrelökdösték a bámészkodókat, és azt látták, hogy az árus egy tizenötéves-forma fiút rángat a fülénél fogva. Aztán jókora pofont kent le neki, és kiabálni kezdett:

– Most menj, és hozd el a ketreceket, amiket elfelejtettél, te naplopó! — Egy jól irányzott rúgással útnak indította a fiút.

– Utána! – sziszegte Tao Gan.

A következő átjáróban Tao Gan utolérte a fiút, aki kezét a fülére szorítva botorkált. A vállára tette a kezét, és megszólította:

– A főnököd egy gazember, múlt héten becsapott egy ezüstpénzzel. – A fiú megtörölte könnyes arcát, Tao Gan pedig folytatta: – A barátommal arra gondoltunk, fognánk néhány jó harci tücsköt ma éjjel. Mint szakértő, melyik helyet ajánlanád?

– Jó harci tücsköt fogni nem amatőrnek való feladat – jelentette ki fontoskodva a fiú. – Gyakran változtatják a helyüket, tudják. Néhány nappal ezelőttig jó esélyük lett volna rá a

Hadisten temploma mellett. Sokan még mindig oda járnak. De hiába! Mi hozzáértők tudjuk. Most a vizsgázók csarnokához kell menni!

– Nagyon szépen köszönjük! Tegyél holnap reggel egy százlábút a főnököd csizmájába. Mindig kellemes meglepetést szerez.

Tao Gan a piac keleti kapujához vezette Chiao Tait, és szégyenkezve azt mondta:

– Gondolhattam volna rá. A vizsgázók csarnoka kétutcányira van keletre, és egy egész háztömböt foglal el. Sok száz cellából áll, mert az őszi irodalmi vizsgára jelentkezők az egész tartományból ide, Kantonba gyűlnek. Az évnek ebben a szakában a csarnok üres – ideális hely, ha valaki el akar bújni! És néhány jó tücsköt is foghat ráadásnak!

– De nincs őrség a csarnok körül?

– Biztosan van egy gondnok, de az nemigen figyel! Egy hajléktalan vagy koldus sem merne ott meghúzódni. Nem tudod, hogy a vizsgázók csarnokai mindig kísértet járta helyek?

– Te jó ég, tényleg! – kiáltott fel Chiao Tai. Eszébe jutott, hogy minden évben, az egész birodalomban megtartott nyilvános irodalmi vizsgák ideje alatt sok szegény tanuló követ el öngyilkosságot. Éjjel-nappal a klasszikusok fölött kell görnyedniük, elzálogosítják mindenüket, vagy szörnyű uzsorakamatra kölcsönt vesznek föl, hogy folytatni tudják a tanulmányaikat. Ha leteszik a vizsgát, azonnal hivatali állást kapnak, és minden gondjuknak vége. A bukás azonban legjobb esetben még egy év kimerítő munkát jelent, de gyakran anyagi tönkremenetelt és néha elviselhetetlen szégyent is. Ezért aztán, ha a diák, egész napra a cellájába zárva, úgy látta, hogy a vizsga túlságosan nehéz neki, kétségbeesésében gyakran öngyilkos lett. Chiao Tai öntudatlanul lelassított. Megállt egy pultnál, és vett egy kis lámpást. – Koromsötét lesz benn! – motyogta Tao Gannak.

A keleti kapun keresztül hagyták el a piacot. Nem kellett sokat gyalogolniuk, már meg is érkeztek a vizsgázók csarnokához.

A sötét, elhagyott utca teljes hosszában végigfutott a csarnokot körülvevő fal. A sarkon túl magas, vörös kapu jelezte az egyetlen bejáratot. A kétszárnyú kapu csukva volt, de a keskeny mellékajtó nyitva állt. Mikor Chiao Tai és Tao Gan beléptek, fényt láttak a gondnok házacskájának ablakában. Elsurrantak a házikó mellett, és sietősen rátértek a kikövezett útra, amely észak-déli irányban kettészelte az épületegyüttest.

Az út, amelyet csak a bizonytalan holdfény világított meg, nyílegyenesen haladt, ameddig szemük ellátott. Mindkét oldalán végeérhetetlenül egyforma ajtók sorakoztak. Mindegyik cellában volt egy íróasztal és egy szék. A vizsga reggelén mindegyikbe bezártak egy vizsgázót az ebéddobozával. Miután gondosan megmotozták, nem rejteget-e miniatűr szótárt vagy egyéb segédanyagot, megkapta a vizsgafeladatokat, és az ajtót lepecsételték. Csak napszálltakor nyitották ki újra, amikor összegyűjtötték az elkészült feladatokat. Ősszel, vizsga idején, méhkasként nyüzsgött a csarnok. Most azonban csendes volt, mint a sír.

– Hány átkozott cellát kell átkutatnunk? – kérdezte nyűgösen Chiao Tai. Nem tetszett neki a kísérteties légkör.

– Pár százat! – felelte vidáman Tao Gan. – De először nézzünk körül egy kicsit, és térképezzük fel a helyet.

Az elhagyatott átjárókon sétálva, a cellák ajtajain látszó számokat silabizálva gyorsan rájöttek, hogy a cellák sorai egy kikövezett tér köré épültek. A téren impozáns, emeletes épület állt, a vizsgázók csarnoka, ahol a vizsgáztatók gyülekeztek, hogy tanulmányozzák és osztályozzák a beadott vizsgafeladatokat.

Tao Gan megtorpant. Oda mutatott az épületre, és így szólt:

– Ez még alkalmasabb hely, ha valaki el akar bújni, mint azok a szűk cellák! Van benne számtalan asztal, heverő, szék, akármi!

Chiao Tai nem válaszolt. Az emelet keleti sarkán kiugró erkélyt figyelte meredten. Ezt suttogta:

– Csitt! Ott fenn valami mozgást láttam!

Mindketten az erkélyt figyelték egy darabig.

Bonyolult fafaragás rejtette, csak egy apró ablak nyílt rajta. A tető íves vége tisztán kirajzolódott a csillagos égre. De semmi sem mozdult.

Gyorsan átvágtak a téren, felmentek a márványlépcsőn, és megálltak az ajtó mellett, ahol a kiugró eresz elrejtette őket a fölülről vizsgálódó szemek elől. Mikor Tao Gan felfedezte, hogy az ajtó nincs bezárva, óvatosan belökte, és beléptek a koromsötét csarnokba.

– Meggyújtom a lámpást – suttogta Chiao Tai. – A fény nem árul el minket; ennek a lánynak a hallása veszélyes.

A lámpás fényében látták, hogy a csarnok nyolcszögletű. A hátsó falánál állt a magas, trónushoz hasonló emelvény, ahonnan a fő vizsgabiztos kihirdette az eredményeket. Fölötte hatalmas, vörösre lakkozott tábla lógott, rajta faragott felirat: „Aki megbirkózik az árral, eléri a Jáde-kaput" – vagyis az a diák lesz sikeres, aki olyan erős és kitartó, mint a ponty, amely minden évben felúszik a folyón. A csarnok mindkét oldalán két lépcsősor indult. A jobb oldalin mentek föl, úgy számították, ez vezet az emelet keleti sarkához.

Az emeleti kerek csarnok azonban nem követte a földszint szimmetrikus elrendezését. Nem kevesebb, mint nyolc keskeny ajtónyílást láttak. Tao Gan betájolta magát, aztán belépett jobbra a másodikon, maga után húzva Chiao Tait. De a folyosó végén csak két üres, poros hivatali szobát találtak. Hangtalanul kiszaladtak, és be a következő folyosóra. Mikor Tao Gan lassan kitárta a végén az ajtót, egy kis erkélyen találta magát, amely három oldalról nyitott volt. Jobbra tőle volt a zárt erkély, amelyet lentről láttak. A köztük lévő távolság vagy három méter volt; Tao

Gan egy ülő női alakot pillantott meg, aki az asztal fölé hajolt. Mintha olvasott volna.

– Ő az! – súgta Tao Gan Chiao Tai fülébe. – Megismerem az arcélét!

Chiao Tai motyogott valamit. Lemutatott a cellák hosszú sorára és a fehérre kövezett átjárókra, amelyek elválasztották őket.

– Valami kicsi és fekete mászott végig a bal oldali cellák előtt az előbb – suttogta reszelős hangon. – Aztán egy másik. Nincs lábuk, csak hosszú, pókszerű kezük! – Megmarkolta Tao Gan karját, és folytatta: – Hirtelen eltűntek az árnyékban. Én mondom neked, nem emberiek!

– Becsapott a holdfény – súgta vissza Tao Gan. – Menjünk, kapjuk el a lányt, ő biztosan emberi!

Megfordult. Ugyanebben a pillanatban hangos csattanás hallatszott. Ruhája szegélye beleakadt egy cserepes rózsa tüskés ágába, amely karcsú virágállványon állt az erkély sarkában.

Beszaladtak, és egy pillanatra megálltak a kerek csarnokban. Nem láttak és hallottak semmit, besiettek hát a következő folyosóra. Kis olvasószobába vezetett. Dühösen káromkodva visszaszaladtak, és a harmadik folyosóra tértek. Ez végre a zárt erkélyre vitte őket. De a lány már nem volt ott.

Chiao Tai visszafutott a csarnokba és le a lépcsőn, azt remélve, utoléri a szökevényt. Tao Gan gyorsan végigvizslatta a szobát. Keskeny bambuszheverőt látott, rajta szépen összehajtott, bélelt takaró. Az asztalon egy apró ezüst-filigrán ketrec állt. Amint Tao Gan fölemelte, ciripelni kezdett benne a tücsök. Letette, és felvett két összehajtott papírlapot. Az ablakhoz vitte őket, és látta, hogy térképek. Az egyik a Gyöngy folyó torkolatát ábrázolta, a másik az arab negyedet a mecset körül. Chiao Tai fogadója az Öt Halhatatlanhoz piros pöttyel volt megjelölve.

Köntöse ujjába rejtette a ketrecet és a térképeket, és visszasétált a csarnokba. Chiao Tai lihegve közeledett a lépcsőn.

– Jól becsapott minket az a lány, bátya! – mondta dühösen. – A hátsó ajtó tárva-nyitva. Hogyan tud ilyen gyorsan kereket oldani egy vak?

Tao Gan némán megmutatta neki a térképeket.

– Hogyan tud egy vak eligazodni a térképen? – kérdezte. – Mindenesetre nézzünk gyorsan körül odalenn.

– Jó. A lányt nem fogjuk megtalálni, de szeretnék egy pillantást vetni azokra a furcsa sötét valamikre, amik kinn mászkáltak. Csak hogy biztos legyek benne, hogy a szememnek nincs baja!

Lementek a lépcsőn, ki a kövezett udvarra. Aztán végigsétáltak a cellák sora előtt az épületegyüttes keleti felében, találomra ki-kinyitva egy ajtót. De semmi sem volt a kicsi, sötét szobákban, csak a szék és az asztal. Hirtelen fojtott kiáltást hallottak.

– A következő sorban! – súgta Chiao Tai.

Olyan gyorsan futottak végig az átjárón, amilyen gyorsan csak tudtak. Chiao Tai előbb ért a sarokra, mint Tao Gan, és villámgyorsan befordult. A cellasor közepén nyitva állt egy ajtó. Hallotta egy székláb csikordulását, majd egy nő éles sikolyát. Mikor Chiao Tai odaért az ajtóhoz, a sikolyok elhallgattak. Ahogy be akart lépni, érezte, hogy sima selyem fonódik a torka köré.

Ösztönösen a mellkasához szorította az állát, és megfeszítette vastag nyakizmait. Azonnal előrevetődött, kezét a földre téve, és szaltózott egyet, miközben támadója a hátán kapaszkodott. Ez a gyilkos ellentámadás egy hátulról jövő fojtás ellen. Ahogy egész súlyával rázuhant alákerült támadójára, égő fájdalmat érzett a torkában. De ebben a pillanatban reccsenő csontok undorító hangját hallotta, és a torka köré simuló selyem meglazult.

Azonnal talpra ugrott, és letépte nyakáról a selyemsálat. A szemközti cellából egy másik alacsony, tömzsi ember pattant elő. Chiao Tai megpróbálta elkapni, de elhibázta. Ahogy utána vetette magát, hirtelen hatalmas rántást érzett a jobb karján. Viaszos

kötélből font hurok fogta meg. Ahogy kétségbeesetten próbálta letépni, a kis, sötét árny eltűnt az átjáró túlsó végén.

– Bocsánat! – lihegte mögötte Tao Gan. – Annak az embernek a fejét céloztam meg a hurokkal!

– Kijöttél a gyakorlatból, Tao bátya! – förmedt rá Chiao Tai. – Az a kutya elmenekült. – Savanyúan nézte a sálat, és kitapogatta a sarkában az ezüstpénzt. Aztán köntöse ujjába dugta a selymet.

A cellából karcsú alak lépett ki, és Chiao Tai érezte, hogy két vékony, puha kar fonódik a nyaka köré, mellére göndör fürtű fej bújik. Aztán a mögötte lévő cellából egy másik lány lépett ki, szakadt nadrágját markolva.

– Szentséges ég! – kiáltott föl Chiao Tai. – A szörnyű ikrek!

Dunyazad elengedte, Tao Gan fölemelte a lámpát. A fény megvilágította az ikrek sápadt arcát és meztelen felsőtestét, amelyet kék foltok és mély, vérző karmolások borítottak.

– Azok az ördögök meg akartak erőszakolni! – sírta Dunyazad.

– Ráadásul külön-külön! – mondta vigyorogva Chiao Tai. – Nem lehetett volna közös emlék! Na, beszélj, mondd el, hogy kerültök ide?

Dananir megtörölte az arcát.

– Az ő hibája! – kiáltott föl. – Azt mondta, nem merem megcsinálni! – Gyilkos pillantást vetett zokogó testvérére, és gyorsan folytatta: – A kapitány nem ért haza vacsorára, ezért úgy határoztunk, a piacon eszünk egy tál tésztát. Aztán ő azt mondta, hogy ebben a csarnokban kísértetek vannak, én azt mondtam, hogy nincsenek, ő azt mondta, hogy de vannak, és úgyse merek bemenni. Aztán idejöttünk, belopóztunk a gondnok háza mellett, és gyors pillantást vetettünk az első átjáróra. Éppen, amikor el akartunk szaladni erről az ijesztő helyről, az a két szörnyű kis ember előbukkant a semmiből, és üldözőbe vett minket. Úgy futottunk, mint a nyulak, be ebbe a cellába, de kifeszítették az ajtót. Az egyik a szemközti cellába vonszolta a testvérem, a másik

lenyomott az asztalra, és rángatni kezdte a nadrágom. – Magához szorította a szakadt ruhadarabot, és elégedetten azt mondta: – Amikor megpróbált megcsókolni, majdnem kinyomtam a bal szemét.

– Valami rémes nyelven motyogtak és hörögtek egész idő alatt – sírta Dunyazad. – Nem is emberek!

– Hát ez elég emberi volt ahhoz, hogy eltörjön a gerince – jegyezte meg Tao Gan. Mostanáig a kövön fekvő testet vizsgálta. Chiao Tai megismerte a ráncos arcot: a magas pofacsontokat, lapos orrot és alacsony, gyűrött homlokot.

– A vízinépből való – mondta Tao Gannak. – Megint a vak lány nyomában voltak. El is intézték volna ott az erkélyen. De a kéjsóvárságuk mindent elrontott. Na, vigyük haza ezt a két vakmerő nőszemélyt!

A két lány bement a cellába. Mikor előkerültek, egész elfogadhatóan néztek ki virágos kabátkájukban és nadrágjukban. Szendén követték Chiao Tait és Tao Gant a gondnok házáig.

Többszöri kopogtatásra a gondnok kidugta álomtól elnehezült fejét az ajtón. Chiao Tai megmondta neki, kik ők, és megparancsolta, zárja be mögöttük az ajtót, aztán várjon, amíg megjönnek a csendbiztosok egy hulláért. – Nem rólad van szó! – tette hozzá gonoszul.

A délnek vivő utcára fordultak. Rövid séta után elértek Nee kapitány házához.

Maga a kapitány nyitott ajtót. Ahogy meglátta az ikreket, megkönnyebbülve így szólt:

– Hála az égnek! Már megint mibe keveredtetek?

Az ikrek a karjába vetették magukat, és izgatottan karattyolni kezdtek egy ismeretlen nyelven, Chiao Tai úgy gondolta, perzsául.

– Dugja ágyba őket, kapitány! – vágott közbe. — Majdnem elveszítették azt, amit valószínűleg leányságuk díszének

neveznek. Jó lenne, ha ma éjjel személyesen gondoskodna róla, hogy ez a veszély soha többé ne fenyegesse őket!

– Nem is rossz ötlet! – mondta Nee, és rámosolygott a lányokra.

– Sok szerencsét! De az égre, ne hagyja, hogy visszaéljenek új helyzetükkel, kapitány! Legrégebbi barátom, a vértestvérem, ikreket vett feleségül. A házassága előtt jó ökölvívó volt, remek nőcsábász és borissza. És mi lett belőle, ugye, Tao Gan?

Tao Gan szomorúan összehúzta a száját, és megrázta a fejét.

– Mi lett belőle? – kérdezte kíváncsian a kapitány.

– Sokat romlott az állapota – mondta sötéten Chiao Tai. – Viszlát!

XIX.

Dee bírót asztala mögött találták, két hatalmas, ezüst gyertyatartó fényében jegyzetelt. Letette az ecsetjét, jól megnézte zilált ruházatukat, és megkérdezte:

– Mit műveltetek ti ketten?

Chiao Tai és Tao Gan leült, és beszámolt róla, mi történt a vizsgázók csarnokában. Amikor befejezték, a bíró ököllel az asztalra csapott.

– Tanka fojtogatok, arab gazemberek, ezek a gyilkosok, úgy látszik, szabadon kószálhatnak ebben a városban! Az égre, mivel vannak elfoglalva a kormányzó emberei? – Összeszedte magát, és nyugodtabban folytatta: – Mutasd azokat a térképeket, Tao Gan!

Tao Gan óvatosan kivette köntöse ujjából a tücsökketrecet, és letette az asztal végére. Aztán előhúzta a térképeket, és kihajtogatta őket. A tücsök átható, cirregő hangot hallatott.

Dee bíró undorral meredt a ketrecre, aztán a térképeket kezdte tanulmányozni, oldalszakállát simogatva. Felnézett, és így szólt:

– Ezek a térképek régiek; az arab negyedet ábrázoló harminc évvel ezelőttre van datálva, amikor elkezdtek jönni az arab hajók. De meglehetősen pontos, amennyire meg tudom ítélni. Azt a piros pöttyöt, ami Chiao Tai fogadóját jelzi, nemrég festették rá. Az a lány csak annyira vak, mint én, vagy ti, barátaim! Nem tudod elhallgattatni azt a zajos rovart, Tao Gan?

Tao Gan visszatette a köntöse ujjába a ketrecet. Aztán megkérdezte:

– Visszajöttek már azok az emberek, akik Yau Tai-kait követték, uram?

– Nem – mondta szűkszavúan a bíró. – A fővárosi levél sem érkezett meg. És mindjárt éjfél!

Morózus hallgatásba burkolózott. Tao Gan felállt, és friss teát töltött. Miután ittak egy csészével, bejött a háznagy egy egyszerű kék ruhába öltözött, sovány férfival, aki apró sapkát viselt a feje búbján. Bajsza ősz volt, de széles válla és egyenes tartása katonára vallott. Miután a háznagy kiment, száraz hangon kezdte a beszámolóját.

– Yau úr egyenesen hazament, és egyedül fogyasztotta el esti rizsét a kerti pavilonban: Aztán visszavonult belső termeibe. Amikor később kikérdeztük a szolgálókat, kiderült, hogy hívatta négy feleségét, és leszidta őket, hogy lusták és semmire sem jók. Első feleségét azzal vádolta, hogy ő a felelős ezért, lehúzatta a nadrágját a szolgálókkal, és lefogatta velük, míg ő személyesen megvesszőzte. Aztán hívatta hat ágyasát, és közölte velük, hogy járandóságukat felére csökkenti. Végül visszavonult a könyvtárába, és teljesen lerészegedett. Amikor az intéző azt mondta, Yau úr mélyen alszik, idejöttem, hogy jelentést tegyek méltóságodnak.

– Van valami hír Mansurról? – kérdezte a bíró.

– Nincs, uram. Valószínűleg a városfalon kívül bújt el valahol, mert átkutattuk az arab negyedet, és a csendbiztosok felkerestek minden rossz hírű fogadót

– Rendben van, elmehetsz.

Mikor az ügynök elment, Chiao Tai kifakadt:

– Micsoda kicsinyes alak ez a Yau!

– Nem nagyon kellemes egyéniség – értett egyet Dee bíró. – És elég ravasz ahhoz, hogy rájöjjön, küldök valakit, hogy kövesse. – Meghúzkodta a bajuszát, és váratlanul megkérdezte Chiao Tait: – Nee két rabszolgalánya rendben van?

– Természetesen, szerencsére megúszták egy kis ijedelemmel! – Vigyorogva tette hozzá: – Mostanra szerintem már nem rabszolgák, és nem is lányok – ha jól láttam a helyzetet. Az volt a határozott benyomásom, uram, hogy a kapitány, miután kissé magához tért a régi szerelme meggyilkolása fölötti

megrázkódtatásából, hirtelen rájött, hogy tiszta, távoli kapcsolatuk az évek során egy kicsit megkopott – még egy hozzá hasonló misztikus számára is! És most, amikor, hogy úgy mondjam, ismét szabad ember lett, jobban teszi, ha a két nevelt lánya iránti atyai viselkedését felülvizsgálja. Főleg, hogy az a két szemtelen kis nőszemély is erre vágyik!

Tao Gan kérdő pillantást vetett a bíróra, amikor az az ikrek után érdeklődött. Most megkérdezte:

– Az ikreknek van köze a cenzor ügyéhez, uram?

– Közvetlenül nincs.

– Milyen közük lehetne ezeknek a... – kezdte elképedve Chiao Tai. Dee bíró azonban felemelte a kezét, és az ajtóra mutatott. A háznagy éppen két teljes harci díszbe öltözött tisztet vezetett be. Csúcsos sisak volt rajtuk, bronzszegélyű páncél, amiből látszott, hogy a katonai lovas rendőrség századosai. Miután mereven szalutáltak a bírónak, az idősebb elővett egy nagy, többszörösen lepecsételt levelet a csizmaszárából. Letette az asztalra, és tisztelettudóan így szóit:

– Ezt a levelet a Nagytanács parancsára hoztuk ide, különleges lovas védőkísérettel.

Dee bíró aláírta és lepecsételte az átvételi elismervényt, köszönetet mondott a századosoknak, és utasította a háznagyot, lásson utána, hogy a kíséret minden tagjának jusson étel és megfelelő szállás.

Felhasította a borítékot, és lassan elolvasta a hosszú levelet. Két segédje aggódva figyelte elboruló arcát. A bíró végül fölnézett, és azt mondta:

– Rossz hírek. Nagyon rossz hírek. Őcsászári felségének betegsége rosszabbra fordult. Az őt kezelő orvosok attól tartanak, a Nagy Halál küszöbön áll. A császárné hatalmas politikai szövetséget szervez, amely a régensséget fogja pártolni, minden végrehajtó hatalmat az özvegy császárné kezébe adva. A tanács ragaszkodik hozzá, hogy a cenzor eltűnését hivatalosan be kell

jelenteni, és azonnal kinevezni valakit a helyére, máskülönben a császárhű csoport nem tud ki mögé felsorakozni. Mivel minden késlekedésnek rettenetes következménye lenne, a tanács azt parancsolja, hagyjak fel az eltűnt cenzor keresésével, és amint tudok, induljak vissza a fővárosba.

A bíró az asztalra hajította a levelet, felugrott, fel-aíá járkált és dühösen rázta köntöse hosszú ujját.

Chiao Tai és Tao Gan boldogtalan pillantást váltottak. Nem tudták, mit mondjanak.

Dee bíró váratlanul megtorpant előttük.

– Csak egy dolgot tehetünk – mondta határozottan. – Elkeseredett ötlet, de annyira kevés az időnk, hogy meg kell próbálni. – Visszaült az asztalhoz. Rákönyökölt, előrehajolt, és folytatta: – Menj el egy buddhista szobrász műhelyébe, Tao Gan, és vegyél egy levágott emberfejet ábrázoló faszobrot. Még ma éjjel ki kell szögezni a bíróság kapujára, jó magasra, hogy lentről ne látsszon, hogy nem igazi. Alatta egy plakáton hivatalos bejelentést kell elhelyezni, amit most fogok megfogalmazni.

Két segédje elképedt kérdéseivel nem is törődve megnedvesítette íróecsetét, és gyorsan papírra vetett egy rövid szöveget. Aztán hátradőlt a székében, és felolvasta:

A Fővárosi Bíróság elnöke, Dee, aki most ellenőrző körúton jár Kantonban, rátalált itt egy fontos hivatalnok holttestére, aki felségárulás miatt szökött meg a fővárosból, vérdíjjal a fején. Miután a boncolás bebizonyította, hogy az illető mérgezés következtében hunyt el, a holttestet utólag felnégyelték, és a fejet most három napig közszemlére teszik a törvény szerint. Akárki okozta is ez aljas áruló halálát, felszólíttatik, hogy jelenjen meg a fent említett elnök előtt, hogy megkaphassa ötszáz arany jutalmát. Akármilyen bűnt vagy kihágást követett el eddig, a főbenjáró bűnök kivételével, azok elévülnek.

A bíró az asztalra hajította a papírt, és így szólt: – A fő gonosztevőt persze nem fogja ez becsapni. Kínai segítőtársaira számítok; például arra a két emberre, aki csendbiztosnak öltözve elvitte a cenzor holttestét a Virágos Pagoda templomába. Ha a fejet közszemlére tesszük, és a városban mindenhol kiragasztjuk ezt a hirdetményt, van rá esély, hogy valaki holnap korán reggel elolvassa, és azonnal iderohan, még mielőtt a főnökének ideje lenne figyelmeztetni, hogy ez csak becsapás.

Chiao Tai kétkedőnek tűnt, de Tao Gan lelkesen bólogatott, és azt mondta:

– Csak így lehet gyors eredményt elérni! A fő gonosztevőnek legalább egy tucat bérence van, és ötszáz aranyat ötszáz év alatt sem keresnének! Futva fognak jönni, nehogy a másik megelőzze őket a jutalom bezsebelésében!

– Reméljük – mondta fáradtan Dee bíró. – Ennél jobb ötletem nincs sajnos. Lássatok munkához!

XX.

Chiao Tai hajnalban a muzulmán pap zengő hangjára ébredt. A minaret tetejéről szólította reggeli imára az igazhitűeket. Chiao Tai megdörgölte a szemét. Rosszul aludt, a háta is megfájdult. Ujjával óvatosan végigsimított dagadt torkán, és ezt morogta:

– Egy késői lefekvés és egy kis verekedés nem kéne, hogy számítson egy jókötésű negyvenöt évesnek, testvér! – Úgy, ahogy volt, pucéran fölkelt, és kitárta az ablakot.

Húzott egy jót a bélelt kosárban álló teáskanna csőréből, gargarizált, és kiköpte a langyos teát a porcelán köpőcsészébe. Nyögve visszafeküdt a priccsére. Arra gondolt, engedélyez magának egy kis szunyókálást még, mielőtt fölkel és elkészül rá, hogy a palotába menjen.

Éppen elbóbiskolt, amikor kopogtatás verte föl.

– Menj innen! – kiáltott ki dühösen.

– Én vagyok! Gyorsan engedj be!

Chiao Tai fölismerte Zumurrud hangját. Boldog vigyorral felpattant, és felkapta a nadrágját. Félrehúzta a reteszt.

Zumurrud besurrant, és bereteszelte maga mögött az ajtót. Teljesen beleburkolózott egy nagy, csuklyás kék pamutköpenybe. Szeme csillogott, Chiao Tai úgy gondolta, még szebb, mint azelőtt. Feléje tolta az egyetlen széket, ő pedig leült az ágy szélére.

– Kérsz egy csésze teát? – kérdezte feszengve.

A nő megrázta a fejét, odébb rúgta a széket, és türelmetlenül így szólt:

– Ide figyelj, minden gondom megoldódott! Nem kell már, hogy elvigyél a fővárosba. Csak a főnöködhöz vigyél be. Most azonnal!

– A főnökömhöz? Miért?

– A főnököd jutalmat ígért, sok pénzt, azért! Hallottam, hogy a halászok az én hajómon lakóknak mesélték a hírt. Látták a

hirdetményt, amit a vámház kapujára kitettek. Nem tudtam, hogy a cenzor politikai bajba keveredett, azt hittem, csak miattam jött Kantonba. De ez már nem számít. Csak az számít, hogy kérhetem a jutalmat. Mert én mérgeztem meg,

– Te? – kiáltott fel elszörnyedve Chiao Tai. – Hogyan tudtad...

– Elmagyarázom! – vágott a szavába a nő. – Csak hogy megértsd, miért kell azonnal a főnöködhöz vinned. És szólhatnál egy jó szót az érdekemben. – Levette a kék köpenyt, és egyszerűen lehajította a padlóra. Alatta csak egy átlátszó selyemruha volt, amely tökéletes testének minden részletét megmutatta. – Úgy hat héttel ezelőtt – folytatta – a templom közelében álló házban töltöttem az éjszakát a pártfogómmal. Amikor indulni készültem reggel, azt mondta, ünnep van a Virágos Pagodában, és jó lenne, ha útban a folyó felé bemennék és imádkoznék érte – a kurafi! Én azért bementem, és füstölőt gyújtottam az Irgalom istennőjének nagy szobra előtt. Egyszer csak észrevettem, hogy egy ott ácsorgó férfi bámul. Magas volt és jóképű, és hiába volt egyszerűen öltözve, lerített róla, hogy fontos ember. Megkérdezte tőlem, hogy arab létemre miért könyörgök kínai istennőhöz. Azt válaszoltam, hogy egy nő rászorul minden istennő segítségére. Elnevette magát, és hosszú beszélgetésbe kezdtünk. Azonnal tudtam, hogy ezzel a férfival akartam találkozni egész életemben. Ráadásul úgy bánt velem, mintha igazi hölgy lennék! Beleszerettem első látásra, mint egy taknyos tizenhat éves! Mivel úgy éreztem, ő is kedvel, meghívtam egy csésze teára a házba. Nagyon közel van a templom hátsó kapujához, tudod, és biztos voltam benne, hogy a pártfogóm már elment. Elképzelheted, mi következett. Utána elmesélte, hogy nőtlen és még soha nem volt asszonnyal. De ez már nem számít, mondta, mert találkozott velem. Még sok ilyen szépet mondott, aztán hozzátette, hogy császári cenzor! Amikor elmeséltem neki a gondomat, megígérte, hogy kínai állampolgárságot szerez nekem, és kifizeti a pártfogóm minden költségét. Néhány nap múlva el

kell hagynia Kantont, de visszajön értem, és magával visz a fővárosba.

Megigazgatta a haját, és elmélázó mosollyal folytatta;

– Életem legboldogabb éjszakáit és nappalait töltöttük együtt, én mondom neked! Képzeld el, hogy én, aki isten tudja, hány ezer férfival háltam már, úgy éreztem magam, mint egy kislány az első szerelem lázában! Annyira belebolondultam, hogy csúnyán féltékeny lettem, amikor visszaindult a fővárosba. És igazi hülye módjára viselkedtem, saját kezűleg tettem tönkre mindent! – Abbahagyta, megtörülte verejtékező homlokát ruhája ujjával. Megragadta a teáskannát, ivott egyet a csőréből, és egykedvűen folytatta: – Tudnod kell, hogy mi, vízinépek, mindenféle furcsa szereket készítünk, szerelmi bájitalokat, néhány hatásos orvosságot, de néhány mérget is. A receptek anyáról lányára szállnak köztünk, tanka nők között. Van egy bizonyos mérgünk, amit a nők a szeretőjüknek adnak, ha arra gyanakszanak, hogy el akarja hagyni őket, mikor utazásra hivatkozik. Ha a férfi visszatér, beadják neki az ellenmérget, és fogalma sincs arról, mi történt vele. Megkérdeztem a cenzortól, mikor jön vissza Kantonba értem, és azt mondta, két hét múlva biztosan, utolsó találkozásunkkor beletettem a mérget a teájába, akkora adagot, ami veszélytelen, ha három héten belül megkapja az ellenszert. De ha becsapott, és nem jön vissza, azt akartam, az életével fizessen érte.

– Eltelt két hét, aztán még egy. Az a harmadik hét szörnyű volt... Alig tudtam enni, és az éjszakák... Miután eltelt a három hét, önkívületben éltem, gépiesen számoltam a napokat... Az ötödik napon megérkezett. Eljött a hajóra, hogy találkozzon velem, hajnalban. Azt mondta, sürgős ügy tartóztatta a fővárosban. Két nappal azelőtt érkezett Kantonba, a legnagyobb titokban, barátja, Soo doktor kíséretében. Halasztgatta, hogy meglátogasson, mert fel kellett keresnie néhány arab ismerősét, és azért is, mert nem érezte jól magát, és pihenni akart egy

keveset. De rosszabbodott az állapota, úgyhogy eljött betegen, és azt remélte, az én társaságom meggyógyítja. Pánikba estem, mert nem volt nálam az ellenszer, a templom melletti házban rejtettem el. Rábeszéltem, hogy azonnal menjünk oda. Ahogy beléptünk, elájult. Leerőltettem a torkán az ellenmérget, de már késő volt. Fél órával később meghalt.

Az ajkába harapott, és kibámult az ablakon a szemközti házak tetejére. Chiao Tai megdermedve nézte. Arca halálsápadtra vált. Zumurrud folytatta:

– Senki sem volt a házban, akihez fordulhattam volna, mert a pártfogóm még egy szolgálót sem tartott ott. Hozzá futottam hát, és elmondtam neki, mi történt. Csak mosolygott, és azt mondta, ő majd mindent elintéz. A kurafi tudta, hogy teljesen a hatalmában tart, mert én, nyomorult pária, meggyilkoltam egy császári cenzort. Ha beárul, élve felnégyelnek! Mondtam neki, hogy Soo doktor aggódni fog, ha a cenzor nem tér vissza a fogadóba aznap este. A pártfogóm megkérdezte, tudott-e Soo doktor rólam és a cenzorról. Mikor megmondtam, hogy nem, azt mondta, gondja lesz rá, hogy Soo ne csinálhasson bajt.

Mély levegőt vett. Szeme sarkából rápillantott Chiao Taira, és így folytatta:

– Ha elvittél volna a fővárosba, megkockáztattam volna, hogy a pártfogóm csöndben marad. Nem számít ő semmit a fővárosban, te meg a császári testőrség ezredese vagy. És ha beszélt volna, el tudtál volna rejteni olyan helyen, ahol soha nem találnak meg. De most minden jóra fordult. A főnököd kihirdette, hogy a cenzor áruló volt, ami azt jelenti, hogy nem bűnténytkövettem el, hanem nagy szívességet tettem az államnak. Megmondom neki, hogy megtarthatja a fele aranyat, ha állampolgárságot szerez nekem és egy szép kis házat a fővárosban. Öltözz, és vigyél oda hozzá!

Chiao Tai teljes elszörnyedéssel nézte az asszonyt, aki most mondta ki magára a halálos ítéletet. Ahogy rámeredt az ablaknak

háttal álló nőre, akinek csodálatos testét kirajzolta a vörös hajnali fény, lelki szemei előtt ijesztően világosan jelent meg a vesztőhely – ez a karcsú, tökéletes test, melyet megcsonkít a hóhér kése, majd a tagjait széttépik... Erős alakja megremegett. Lassan felállt. A győzelmi mámorban úszó asszony elé állva agyában valami mód után keresgélt, amivel megmenthetné, amivel...

A nő hirtelen felkiáltott és olyan hevesen vetette magát a karjába, hogy majdnem fellökte. Karcsú derekát átölelve Chiao Tai lehajtotta a fejét, hogy megcsókolja telt, piros ajkát. De akkor meglátta, hogy nagy szeme elveszti fényét; ajka megremeg, állára vér csordul. Megérezte, hogy meleg cseppek záporoznak két kezére, melyek a nő csípője köré fonódtak. Zavartan ragadta meg a vállát. Keze rácsukódott egy fanyélre.

Mozdulatlanul állt, a haldokló nő kerek keble mellkasának nyomódott, meleg combja az övéhez feszült. Érezte, hogy megrebben a nő szíve, ahogy megrebbent, amikor a hajón a karjában tartotta. Aztán megállt.

Chiao Tai lefektette az ágyra, és kihúzta hátából a dárdát. Aztán gyengéden lezárta a szemét, és letörölte az arcát. Agya megbénult. Vakon meredt a szemközti arab házak lapos tetejére. Ahogy ott állt az ablak előtt, a nő könnyű célpont volt egy képzett dárdavetőnek.

Hirtelen rájött, hogy ott áll az egyetlen asszony hullája mellett, akit igazán szeretett, egész szívével. Térdre borult az ágy előtt, a hosszú, hullámos tincsekbe temette arcát, és különös, hangtalan zokogásban tört ki.

Hosszú idő után felemelkedett. Megfogta kék köntösét, és betakarta vele.

– Nekünk kettőnknek a szerelem halált jelentett – suttogta. – Tudtam, amikor először megláttalak. Harcmezőt láttam, a friss vér részegítő illatát éreztem, láttam vörös patakját...

Hosszan nézte a mozdulatlan alakot, majd bezárta a szobát és lement. Egészen a palotáig sétált, végig a szürke utcákon, ahol még csak kevés ember járt a korai órán.

A háznagy tudatta vele, hogy Dee bíró még a hálószobájában van. Chiao Tai fölment az emeletre, és leült egy kanapéra az előszobában. A bíró meghallotta érkezését. Födetlen fővel, még mindig hálóruhában elhúzta az ajtófüggönyt. Kezében fésűt tartott, éppen bajszát és szakállát igazgatta. Mikor észrevette Chiao Tai boldogtalan arcát, gyorsan odament, s elképedve kérdezte:

– Az égre, Chiao Tai, mi történt? Nem, ne állj fel! Beteg vagy? – Leült a másik kanapéra, és aggódva nézte segédjét.

Egyenesen maga elé meredve Chiao Tai elmesélte Zumurrud egész történetét. Amikor befejezte, színtelen hangon hozzátette, a bíró szemébe nézve: – Végiggondoltam idefelé jövet, uram. Akár így, akár úgy, mindketten el voltunk veszve. Ha az orgyilkos nem öli meg, én magam gyilkolom meg, ott azonnal. Az életét a cenzor életéért, életet életért, ezt megértette volna. A vérében volt, akárcsak az enyémben. Aztán megöltem volna magam. De úgy alakult, hogy még élek. De amint ennek az ügynek vége, könyörgöm, oldjon fel az önnek tett esküm alól, uram. Szeretnék csatlakozni északi hadseregünkhöz, amely a határon túl a tatárok ellen harcol.

Hosszú csend következett. Végül Dee bíró halkan megszólalt:

– Soha nem találkoztam vele, de megértelek. Boldog asszonyként halt meg, boldogan, mert azt hitte, egyetlen álma valóra válik. De meghalt, még mielőtt meggyilkolták, Chiao Tai. Mert csak egy álma maradt, pedig az embernek sok álomra van szüksége ahhoz, hogy éljen. – Megigazította köntösét, felnézett, és merengve hozzáfűzte: – Pontosan tudom, mit érzel, Chiao Tai. Négy évvel ezelőtt, Peichow-ban, amikor a szöges gyilkosságokat oldottam meg, ugyanez történt velem. És nekem meg kellett

hoznom a döntést, amit Zumurrud gyilkosa kivett a te kezedből. Ráadásul az a nő megmentette az életemet és a karrieremet.

– Kivégezték, uram? – kérdezte mereven Chiao Tai.

– Nem. Ettől meg akart kímélni. Öngyilkos lett. – Lassan simogatta hosszú szakállát, és folytatta: – Mindent fel akartam adni. Vissza akartam vonulni, mert a világ hirtelen szürke és élettelen lett, halott. – Megállt, majd Chiao Tai karjára tette a kezét. – Senki sem tud segíteni rajtad, senki sem adhat tanácsot. Neked kell eldöntened, mit fogsz cselekedni. De akármi legyen is döntésed, Chiao Tai, soha nem fog megváltozni az irántad érzett barátságom és csodálatom. – Felállt, és szomorú mosollyal folytatta: – Fel kell öltöznöm; alighanem úgy nézek ki, mint egy madárijesztő! Te pedig parancsold meg a négy ügynökömnek, hogy azonnal menjenek a hajójára, fogják el a szolgálót, aki a pártfogója kéme volt, és kérdezzék ki a személyzetet. Mert meg kell tudnunk, ki volt a pártfogója. Aztán menj vissza a fogadódhoz egy tucat csendbiztossal, hozd el a holttestet, és indítsd el a rutinvizsgálatot a gyilkos felkutatására.

Sarkon fordult, és eltűnt az ajtófüggöny mögött.

Chiao Tai felállt, és lement a földszintre.

Nem sokkal azután, hogy Dee bíró leült reggelizni, belépett Tao Gan. Jó reggelt kívánt a bírónak, és izgatottan megkérdezte, felbukkant-e valaki a jutalomért. A bíró megrázta a fejét, és intett neki, hogy üljön le. Némán megette rizskásáját. Miután letette evőpálcikáit, hátradőlt a székében, és bő köntösujjába dugta a kezét. Aztán mindent elmesélt Tao Gannak a hamis hirdetmény váratlan eredményéről.

– Szóval szerelmi viszony hozta vissza a cenzort Kantonba! – kiáltott föl Tao Gan.

– Részben. Ugyanakkor ki akarta vizsgálni Mansur összeesküvését. Zumurrudnak világosan megmondta, hogy találkoznia kellett néhány arabbal.

– De miért tartott mindent titokban, uram? Miért nem tárta a Nagytanács elé, amikor első útja után visszatért a fővárosba és…

– Lehet, hogy a nőkről keveset tudott, Tao Gan, de annál többet az államügyekről. Arra gyanakodott, hogy udvari ellenségei vannak az összeesküvés mögött. Ezért nem bízhatott meg senkiben, amíg nem volt bizonyítéka; az ellenségei magas rangú udvaroncok, könnyen meglehet, hogy vannak kémeik a kancellárián, akik jelentenek nekik a Tanács titkos megbeszéléseiről. Hogy ezt a bizonyítékot megszerezze, a cenzor visszajött Kantonba. És itt tévedésből megölte az az asszony, akit szeretett.

– Egy olyan kifinomult úriember, mint a cenzor, hogyan veszíthette el a fejét egy közönséges arab táncosnő miatt, uram?

– Hát, először is, nagyon különbözött az elegáns, művelt kínai hölgyektől, akikkel a cenzor a fővárosban találkozott. És valószínűleg ő volt az első arab nő, akit valaha látott. Kantonnal ellentétben a fővárosban az ember szinte soha nem találkozik arabokkal, főleg nem arab lányokkal. Úgy képzelem, a tapasztalat újszerűsége tetszett neki eleinte. Aztán a nő erős szexuális vonzereje felébresztette régóta elfojtott vágyait. Ilyen izzó szenvedély áthidal minden faji, társadalmi és műveltségbeli különbséget. Chiao Tai is nagyon kedvelte, Tao Gan. Jobb lenne, ha nem beszélnél róla előtte; a tragédia nagyon megrázta.

Tao Gan bölcsen bólintott.

– Chiao öcskösnek soha nem volt szerencséje a nőkkel – jegyezte meg. – Ki gyilkolhatta meg, uram?

– Chiao Tai szerint Mansur. Azt mondja, Mansur is szerelmes volt bele, és amikor Mansurnál bemutatták Chiao Tainak, az arab nagyon rossz néven vette érdeklődését Chiao Tai iránt. Lehet, hogy Mansur követte, amikor Chiao Tai fogadójához ment, és fölmászott a szomszéd ház tetejére, hogy megfigyelje őket. Amikor együtt látta őket, félig öltözötten, azt hitte, szerelmi

légyott, és féltékenységében megölte. Lehetséges, de nem meggyőző elmélet.

Dee bíró ivott egy korty teát, és folytatta:

– Akárhogy történt is, ez a tragédia most már mellékes. Az a legfontosabb, hogy kiderítsük, ki volt a pártfogója. Ő akarta belekeverni a cenzort az arab összeesküvésbe, ő akarta eltitkolni a cenzor halálát, ő a felelős Soo doktor és Pao asszony meggyilkolásáért. Be kell fejeznünk a feladatot, amit a cenzor félbehagyott, meg kell szereznünk a bizonyítékot, amellyel leleplezhetjük ellenségeit, a hitvány udvari árulókat. Mivel ők alkalmazták Zumurrud pártfogóját, neki kell elárulnia kilétüket. Nem tudtuk volna megakadályozni, hogy a cenzort meggyilkolják, de az a kötelességünk, hogy elejét vegyük annak, hogy ellenségei learassák aljas tetteik termését. Pedig már elkezdték, bizonyítja ezt a rossz hír, ami a Nagytanácstól érkezett a titkos levélben. Ezért meg kell találnom ezt az embert, mielőtt még ma visszatérek a fővárosba. Az ügynökeim már faggatják a szolgálóját és a hajó személyzetét, de ettől a rutinellenőrzéstől nem várok sokat. Az az alak tett róla, hogy senki se legyen tisztában valódi kilétével.

– Akkor mit tehetünk, uram? – kérdezte aggodalmasan Tao Gan.

– Miután Chiao Tai elment – válaszolta a bíró –, újra átgondoltam mindent, ami az elmúlt két napban történt. Megpróbáltam többé-kevésbé logikus rendszerbe foglalni az ismert tényeket, és kidolgoztam egy elméletet. Ennek az elméletnek az alapján fogok cselekedni még ma reggel. – Kiitta teáját, és oldalszakállát húzogatva folytatta:

– Van néhány árulkodó nyom a táncosnő pártfogójának kilétéről. Érdekes lehetőségeket vetnek föl. – Egy papírlapot tolt Tao Gan elé. – Jó lenne, ha lejegyeznéd a nyomok listáját, mert hivatkozni fogok rájuk, amikor kifejtem az elképzelésem.

– No lássuk. *Először is,* az emberünk elég fontos helyet tölt be itt Kantonban, különben a cenzor udvari ellenségei nem őt választották volna itteni ügynököknek. Ezek az árulók nem ostobák, sosem választanának közönséges gonosztevőt, aki eladja őket a legtöbbet ígérőnek. Másodszor, ebből következően az emberünk indítéka a mérhetetlen ambíció. Hiszen kockára teszi a helyzetét és az életét. Jutalmul alighanem magas hivatali állást, talán a központi kormányzat egyik posztját kínálták fel neki. *Harmadszor,* barátai vagy rokonai vannak a fővárosban, mert az udvar nemigen törődik ezzel a távoli, déli vidékkel, és őt a fővárosban kellett valakinek ajánlania. *Negyedszer,* itt a palotában kell élnie, vagy szoros kapcsolatban kell állnia az itteni ügyekkel, mert minden lépésről tud, amit teszünk. Ennek a pontnak az a jelentősége, hogy elég azokra gyanakodnunk, akikkel rendszeres kapcsolatban állunk itt. *Ötödször,* jó kapcsolata kell legyen az alvilággal, ezt bizonyítja, hogy arab gazembereket és tanka fojtogatókat egyaránt felhasznál. Írd oda, Tao Gan, hogy ezeket a kapcsolatokat csatlósokon keresztül tartja; ilyen például Mansur. Erre még visszatérek. *Hatodszor,* különleges oka kell legyen Chiao Tai meggyilkolására; ezenkívül gyűlöli Nee kapitányt, hiszen azt akarta, őt gyanúsítsák Chiao Tai megölésével. *Hetedszer,* érdeklik a tücskök. *Nyolcadszor,* szoros kapcsolata kell legyen a vak lánnyal. De ez nem akadályozza abban, hogy legalább kétszer ne próbálja megöletni, amint tudomást szerez róla, hogy a vak lány ellene fordult. A vak lány indirekt módon próbál segíteni nekünk. Nem tudja rászánni magát, hogy nyíltan megvádolja előttünk. Írd oda a kérdést: talán a lánya, vagy a szeretője? *Kilencedszer,* természetesen alkalmasnak kell lennie Zumurrud pártfogójának szerepére. Megvan?

– Igen, uram. – Tao Gan végigfutotta a jegyzeteit, és megkérdezte: – Nem kellene hozzátennünk, hogy nincs hivatalos pozíciója? Hiszen Zumurrud világosan megmondta Chiao

Tainak, hogy a pártfogója ugyan nagyon gazdag, de nincs hivatala, és ezért nem tud kínai állampolgárságot szerezni neki.

– Nem feltétlenül, Tao Gan. Az első pont, amely szerint fontos ember errefelé, azt jelenti, hogy biztosan álruhában találkozott vele. Arab táncosnőket természetesen soha nem hívnak meg kínai ünnepségekre. Akkor kellett megismerkednie vele, amikor felkereste a virághajót, ahol a lány alkalmazásban volt, és azóta is rejtette előle valódi kilétét. Nem állt fenn a veszélye, hogy a lány rájön, mert társaságban soha nem találkozhattak. – Tao Gan bólintott, Dee bíró meg folytatta: – A listánk elején a kormányzó áll. A látszat szerint hűséges, szorgalmas, kicsit fontoskodó hivatalnok; de lehet, hogy ugyanakkor tehetséges színész. Természetesen sok barátja van a fővárosban, akik ajánlhatták a cenzor ellenségeinek, amikor azok igyekeztek valami isten háta mögötti helyen a cenzort kompromittáló helyzetbe keverni. Hogy megfelel a negyedik pontomnak, az nyilvánvaló. Ami az indítékát illeti, emésztő becsvágy gyötri, és lehet, hogy megígérték neki a Főváros Kormányzójának a posztját, amire vágyik. Arab kapcsolataival Mansuron keresztül érintkezik, aki amolyan csatlósa.

Tao Gan felnézett, és ezt mondta:

– A kormányzó hogyan állhatott Mansur terve mellé, uram, hogy felprédálja Kantont? Ekkora felfordulás itt tönkretenné a karrierjét, akárki támogatja is az udvarnál!

– Természetesen nem akarja, hogy ez a terv valóra váljon. Csak azért volt szüksége rá, hogy romlásba döntse a cenzort. Ha ezt a célt elérte, nyilván elteszi Mansurt láb alól. A legegyszerűbb lenne megvádolni Mansurt és kivégeztetni, mint lázadót. Ki hinne egy nyomorult arab bűnözőnek, ha a bíróság előtt azt állítaná, hogy maga a kormányzó támogatta azt a tervet, hogy városát felégessék és kifosszák? Ha a kormányzó a mi emberünk, akkor ő gondoskodott arról, hogy az arab terv kiszivárogjon, alighanem egy másik csatlóson keresztül, aki kínai, és a kínai

alvilággal tartja számára a kapcsolatot. Hogy a kormányzó miért akarta megöletni Chiao Tait, arra megfelelő magyarázat Chiao Tai találkája Zumurruddal; Chiao Tai keresztülment a tanka hajókon az ő dzsunkájához, és tanka kémek jelentették ezt a látogatást. A kormányzó gyűlöli Chiao Tait, mint szerelmi vetélytársát, ugyanakkor fél attól, hogy Zumurrud megszegi „a virágok és fűzfák világának" vastörvényét, amely szerint egy lánynak tilos a vendégeiről beszélnie, és elárul róla valamit Chiao Tainak, amiből rájövünk személyazonosságára. Ami a kormányzónak Nee kapitány iránti gyűlöletét illeti, van egy teóriám, ami hihető magyarázattal szolgál; egyszerű megbizonyosodni róla, de most nem szívesen mennék bele. A hetedik pontot illetően tudjuk, hogy a kormányzó szereti a tücsköket, a nyolcadik ponttal kapcsolatban pedig már elmondtam neked, hogy biztos vagyok benne, ismeri a vak lányt. Írd oda a kérdést, Tao Gan: lehet, hogy a kormányzó törvénytelen lánya? Rendben, elértünk az utolsó ponthoz: alkalmas-e Zumurrud szeretőjének szerepére? Állítólag boldog a családi élete, de a tapasztalat újszerűsége vonzhatta – ahogy a cenzort is –, és okom van hinni, hogy nem irtózik az idegen nőktől. Ráadásul nem bánná, hogy pária, mert a kormányzó északról származik. Kantonban kell születni és felnőni ahhoz, hogy kialakuljon valakiben az az irtózás a pária któl. Végül úgy tűnik, a cenzor nem bízott meg benne.

Tao Gan letette az ecsetet.

– Igen – mondta elgondolkozva –, elég megalapozott a vád a kormányzó ellen. De hogy lehetne bizonyítani?

– Nem kell úgy sietni! Vannak még mások is a listán a kormányzón kívül. Vegyük például Pao elöljárót. Az az ember érzelmi zűrzavarban van, mert a kormányzó keménykezű feljebbvaló, és ráadásul azt hitte, fiatal felesége megcsalja Nee kapitánnyal. Csalódásában fordulhatott Zumurrudhoz; a lány lenéző megjegyzései a pártfogójáról idősebb emberre utalnak.

Mivel santungi származású, nem lenne előítélete a nő származása és társadalmi helyzete miatt. És lehet, hogy megszédítették a cenzor udvari ellenségeinek ígéretei, akik magas fővárosi posztot ajánlottak jutalmul. Ez lehetőséget adna Paónak, hogy törlesszen a kormányzónak, és ugyanakkor megadja Zumurrudnak, amire a legjobban vágyik, az állampolgárságot. Mint hivatásos tisztviselőnek, az elöljárónak természetesen rengeteg ismerőse van a fővárosban, akik ajánlhatták az udvari klikknek. Ezenkívül szoros és állandó kapcsolatban áll velünk. Nem amatőr tücsökkedvelő, de a felesége ismerte a vak lányt – talán jobban, mint mutatta. A vak lány gyanakszik Paóra, de Pao asszony iránti tiszteletből nem akar a nyilvánosság elé lépni és megvádolni. Az elöljáró természetesen gyűlöli Neet, és Chiao Tait is, ugyanazokból az okokból, amiket a kormányzó elleni feltételes vádunkban kijelentettünk.

A bíró szünetet tartott, míg megitta teáját. Ahogy Tao Gan újra megtöltötte a csészéjét, folytatta:

– Ha tényleg Pao elöljáró az emberünk, akkor persze fel kell adnom azt az elképzelésemet, hogy Pao asszonyt tévedésből ölték meg. Dühösen amiatt, hogy a két arab orgyilkos nem tudta megölni Chiao Tait Nee házában, az elöljáró tanka fojtogatókat küld Yau Tai-kai házához ugyanaznap délután, hogy meggyilkolják házasságtörő feleségét Nee kapitánnyal együtt. Pao asszonyt valóban megfojtják, de a kapitány nem jelenik meg. Nem vetted észre, hogy Pao kapott egy feljegyzést a megbeszélésünk alatt tegnap? Az a hír lehetett benne, hogy a Nee házában végrehajtott támadás meghiúsult.

Tao Gan kétkedőnek tűnt. Egy idő után megszólalt:

– Ebben az esetben, uram, Paónak feltűnően nagy és jól szervezett titkosügynök-hálózata van.

– És miért ne lehetne? Ő a városi közigazgatás feje, ami lehetőséget ad neki arra, hogy titokban kapcsolatban álljon nemcsak Mansur-ral, hanem kínai gazemberekkel is. Végül

pedig, neki és a kormányzónak is megvan a műveltsége, tapasztalata és képessége, hogy megszervezzen egy bonyolult összeesküvést, felügyelje a végrehajtását Mansurhoz hasonló csatlósokon keresztül, míg ő a háttérben marad és a bábukat mozgatja.

– Műveltség, tapasztalat és képesség megvan a harmadik gyanúsítottunk esetében is, Liang Foonál. Liang mellesleg éppen olyan, amilyennek Zumurrud a pártfogóját leírta: gazdag ember, de nincs hivatalos rangja. Az, hogy a Virágos Pagodába jár az apáttal sakkozni, lehet, hogy csak arról vonja el a figyelmet, hogy felkeresi Zumurrudot a templom mögötti házban. Ezek a pontok azonban nem lényegesek – mint el is magyarázom majd. Ami Liang indítékát illeti, igaz, hogy előkelő helyet foglal el ebben a városban, és határtalan a vagyona, de lehet, hogy bántja egyszerű kereskedői helyzete, és olyan fontos hivatalra vágyik, mint a néhai tengernagyé, kiváló atyjáé volt a fővárosban. Mivel ebben a városban született és nevelkedett, és jól ismeri az arab ügyeket, könnyű lenne titkos kapcsolatot létesítenie Mansurral. Az a tény, hogy igyekezett felhívni a figyelmünket Mansur áruló tervére, azt jelentheti, hogy bűnbaknak akarja megtenni, ahogy a kormányzóval kapcsolatban már magyaráztam. Nem érdeklik a tücskök, és nincs kapcsolatban a vak lánnyal, de erre a két kifogásra mindjárt visszatérek. Mert van egy harmadik, sokkal lényegesebb bökkenő. Az márpedig, hogy egy olyan, előkelő származású kantoni, mint Liang Foo, aki gyerekkorától szívja magába a helyi előítéleteket, nem alacsonyodna le odáig, hogy egy pária származású arab táncosnővel kapcsolatba kerüljön. Hogy ezt a nehézséget megoldjuk, fel kell tételeznünk, akárcsak a kormányzó esetében, hogy két csatlósa van. Az egyik Mansur, a másik egy kínai. Ez a második csatlós bizonyosan az arab ügyek másik szakértője, Yau Tai-kai úr. Minden nyom, amelyik nem vezet Lianghoz, őhozzá elvezet.

Yau nem lehet a fő bűnöző. Önerejéből felemelkedett ember, helyben jól ismerik, de nincsenek kapcsolatai a fővárosban, akik az udvari árulók figyelmébe ajánlanák. Ezenkívül ravasz üzletember, de nem lenne képes bonyolult politikai összeesküvést szőni. Ugyanakkor undorító élvhajhász, és alantas ízlése a szerelmi változatosság terén könnyen legyőzhette előítéletét egy páriával szemben. Yau is pontosan megfelel Zumurrud leírásának. Gyűlöli Chiao Tait, mert kapcsolatba került Zumurruddal, Neet pedig, mert a kapitány Yau saját házában találkozik Pao asszonnyal, egy vonzó, előkelő nővel, akit Yau soha nem tudna szeretőjévé tenni. A vak lány után is vágyakozik, de amikor rájön, hogy a lány a nyomában van, és elárulhatná őt is meg a főnökét, Liang Foot is, úgy dönt, hogy megöleti. Amikor saját házában kudarcot vall a terv, tanka fojtogatóit a vizsgázók csarnokába küldi utána. Csak olyan ember tudhatta, hogy ott szokott bujkálni, aki jól ismeri.

Tao Gan lassan csontos mutatóujjára tekerte a három szőrszálat, ami bal orcájából nőtt.

– Yau valóban tökéletes lenne mint Zumurrud pártfogója – mondta.

Dee bíró bólintott, és folytatta:

– Végül visszaérkezünk a ma reggeli bűntetthez. Mansur bujkál; nem merné követni Zumurrudot, vagy kémkedni utána. Szerintem vagy a pártfogója, vagy annak a csatlósa küldte a dárdahajítót, hogy ölje meg. Mert attól félt, hogy Zumurrud elárulja a kilétét, és saját biztonságáért fel kellett áldoznia őt.

– Most pedig elmondom, milyen gyakorlati lépések következnek ebből a sok gondolkozásból. A rendelkezésünkre álló tények alapján nem tudunk eljárni a kormányzó, az elöljáró vagy Liang úr ellen, mert a látszat szerint egyikük sincs kapcsolatban semmilyen módon sem az itt elkövetett bűnökkel. Ezért akárki legyen is a tettes, a csatlósain keresztül támadhatjuk meg. Mansur eltűnt, de itt van még nekünk Yau. Azonnal

intézkedem, hogy tartóztassák le, azzal a váddal, hogy köze van Pao asszony meggyilkolásához. A letartóztatás teljes titokban zajlik majd, a négy ügynököm intézi. Titeket kettőtöket valami hamis indokkal elküldelek, hogy a bűnös figyelmét eltereljem, mert minden mozdulatunkat lesi. Amikor Yau már rács mögött van, átkutatom a házát, és...

Az ajtó felpattant, és Chiao Tai rontott be lihegve.

– Eltűnt a holttest! – kiáltotta.

Dee bíró felkapta a fejét.

– Eltűnt? – kérdezte értetlenül.

– Igen, uram. Amikor kulccsal kinyitottam az ajtót, csak az üres ágyat láttuk. Néhány vércsepp volt a földön az ágy és az ablak között, és egy nagy vérfolt az ablakpárkányon. Ott mászhatott be valaki. Elvitte a holttestet a háztetőkön át az arab negyedbe. Végigjártunk minden házat, és kikérdeztünk mindenkit, de senki sem látott, hallott semmit. Egyszerűen...

– Mi van a szobalányával és a hajó személyzetével? – vágott közbe a bíró. – Ők tudták, ki volt a pártfogója?

– A szolgálólány hullája a folyóban lebegett, uram, Megfojtották. És a hajósok szinte soha nem látták a pártfogóját; mindig éjjel jött és ment, nyakravalójával eltakarva az arcát. Azok a disznók... – elcsuklott a hangja.

A bíró hátradőlt a székében. – Ez egyszerűen abszurd – morogta.

Chiao Tai lehuppant, és megdörgölte nedves arcát köntöse ujjával. Tao Gan elgondolkozva nézte. Mondani akart valamit, de meggondolta magát, és Dee bíróra nézett. Mikor a bíró sem szólt semmit, Tao Gan öntött egy csésze teát Chiao Tainak. A barátja felhörpintette, aztán csak meredt maga elé semmit sem látó szemmel. Idegesítő csend lett.

Végül a bíró felállt, előjött az íróasztala mögül, és fel-alá kezdett járni, bozontos szemöldökét összehúzva.

Tao Gan aggódva figyelte a bíró arcát, ahányszor elhaladt mellette, de ő tudomást sem vett két segédjéről. Végül megállt a legközelebbi ablak előtt, és ott is maradt, hátul összekulcsolt kézzel bámult ki a palota udvarára, amely izzott az erős reggeli napsütésben. Tao Gan meghúzta Chiao Tai köntösének ujját. Suttogva elmondta neki, hogy nemsokára letartóztatják Yau Tai-kait. Chiao Tai oda sem figyelve bólintott.

Dee bíró hirtelen megfordult, odament hozzájuk, és gyorsan ennyit mondott:

– A holttest ellopása a bűnös első hibája. Végzetes hiba. Most már értem ferde jellemét. Részben igazam volt, de a legfontosabb szempont elkerülte a figyelmem. Most már tisztán látok mindent, ami itt történt. Azonnal szembesítem azt az embert alávaló bűneivel, és teszek róla, hogy elmondja, kik állnak mögötte! – Szünetet tartott, és szemöldökráncolva folytatta: – Nem tartóztathatom le azonnal, mert ravasz és elszánt ember, és esetleg megöli magát, mintsem elárulja nekem, amit tud, és amire nekem rettenetes szükségem van. Másrészt viszont talán vele vannak a csatlósai, óvintézkedéseket kell hát tennem. Tao Gan, te velem jössz. Chiao Tai, hívd a négy ügynökömet és a palotaőrség kapitányát!

XXII.

Dee bíró gyaloghintó-hordozóinak vezetője hosszan kopogott, mire kinyílt a nagy kétszárnyú ajtó. Megjelent az öreg háznagy hajlott alakja. Fáradt szemével hitetlenkedve nézte a két vendéget.

– Kérem, jelentsen be uránál – mondta kedvesen a bíró. – Mondja, hogy teljesen informális a látogatásom, csak néhány percre tartanám föl.

A háznagy a második csarnokba vezette Dee bírót és Tao Gant, és megkérte őket, foglaljanak helyet az egyik hatalmas faragott ébenfa pádon. Elcsoszogott.

Dee bíró némán bámulta az óriási falfestményeket, és lassan simogatta hosszú szakállát. Tao Gan idegesen pillantgatott hol a bíróra, hol az ajtóra.

Előbb, mint Dee bíró várta volna, visszatért a háznagy.

– Erre jöjjenek, kérem – zihálta.

Az épületegyüttes nyugati részének egyik folyosóján egy olyan szárnyba vezette őket, amely teljesen lakatlannak tűnt. Senkivel sem találkoztak egyik üres udvaron sem, amelyeknek fehér kövezete szinte izzott a napsütésben. A harmadik udvar végében az öregember egy hűvös, félsötét folyosóra tért, A kortól megfeketedett, széles falépcsők sorához vezetett.

A lépcső tetején a háznagy megállt egy pillanatra, hogy lélegzethez jusson, aztán még két lépcsősoron vezette föl őket, egyik keskenyebb volt, mint a másik. Tágas pihenőre érkeztek. Enyhe szellő fújt a magas ablakok áttört rácsán. Úgy tűnt, egy torony legfelső emeletén vannak. A padlót nem borította szőnyeg, csak egy teázóasztal és két magas támlájú szék állt rajta. A hátsó falon nyíló kétszárnyú ajtó fölött hatalmas fatábla lógott, négy faragott írásjegyei: „A Liang család őseinek csarnoka”, az előző császár jellegzetes kalligráfiájával.

– Az úr benn várja önt, méltóságos uram – mondta a háznagy, és kinyitotta az ajtót.

Dee bíró jelt adott Tao Gannak, aki leült a teázóasztal mellett az egyik székre. A bíró belépett.

Indiai füstölő átható szaga fogadta. A csarnok hátsó falánál álló magas oltár nagy bronz-serpenyojéből szállt föl, melyre két gyertyatartó vetett halvány fényt. Az oltár előtt csodálatos antik áldozati asztal állt, megemlékezésre terítve. Liang Foo alacsony asztalnál ült előtte, ünnepi sötétzöld brokátköntösben és irodalmi végzettségét mutató magas kalapban.

Gyorsan fölállt, és a bíró elé sietett.

– Remélem, nem fáradt el a lépcsőkön, uram! – mondta udvarias mosollyal.

– Egyáltalán nem! – nyugtatta meg a bíró. Egy pillantást vetett a szemközti falon függő arcképre, amely Liang tengernagyot ábrázolta teljes fegyverzetben, és így folytatta: – Nagyon sajnálom, hogy a néhai édesapja tiszteletére rendezett szertartás közben zavarom.

– Méltóságodat mindig örömmel látom -mondta nyugodtan Liang. – És néhai édesapám nem bánja a zavarást; a hivatalos ügyeket mindig a család érdekei elé helyezte – gyermekei nagy bánatára. Kérem, foglaljon helyet.

Vendégét az asztal jobb oldalán álló székhez vezette. Az asztalon egy sakktábla hevert, néhány fehér és fekete bábuval, úgy látszott, egy játszma végjátéka lehet. A sakktábla mellett két réztál állt, egyikben a leütött fehér, másikban a fekete bábuk. Liang szemlátomást egy sakkfeladványt tanulmányozott. Dee bíró leült, megigazította köntösét, és így szólt:

– Szerettem volna megbeszélni önnel néhány új tényt, amik most kerültek napvilágra, Liang úr. – Megvárta, míg vendéglátója helyet foglal az asztal másik oldalán, majd folytatta: – Elsősorban egy nő holttestének az ellopását.

Liang felhúzta ívelt szemöldökét.

Dee bíró egy sakkfeladványról értekezik

– Milyen különös dolog, hogy ellopják! Mondjon el róla mindent. De először igyunk egy csésze teát!

Felállt, és a sarokban álló teázóasztalhoz ment.

A bíró gyorsan körülnézett. A gyertyák villódzó fénye a hímzett brokátterítővel fedett áldozati asztalon heverő felajánlásokra esett. Aranytálakon rizstallérok és gyümölcsök garmadája, mellettük két szép antik váza friss virággal. Az áldozati asztal fölött a falmélyedést, ahol az ősök lélektábláit

helyezik el, vörös függöny takarta. A füstölő erős illata sem tudta elnyomni az idegen fűszerek furcsa szagát, amely mintha a vörös függöny mögül szivárgott volna. Felemelte a fejét, és látta, hogy a szoba nagyon magas, a füstölő szürke füstje a megfeketedett gerendák alatt gomolygott. A csupasz padlót széles deszkák alkották, melyek sötéten, selymesen fényíettek. Hirtelen felállt. Székét áthúzta az asztal bal oldalára, és könnyedén így szólt Lianghoz, aki feléje tartott:

– Inkább itt ülnék, ha lehet. A gyertyák fénye zavar.

– Természetesen! – Liang megfordította a saját székét, hogy szembekerüljön a bíróval. Leült. – Innen jobban látjuk az arcképet.

A bíró figyelte, ahogy teát tölt két kis kék porceláncsészébe. Egyiket a bíró elé helyezte, a másikat két kezébe fogta. A bíró észrevette, hogy a hosszú, vékony ujjak között egy repedés látszik a finom mázon. Liang elgondolkozva nézte a képet.

– Kiváló portré – mondta –, nagy festő műve. Látja, milyen gondosan festett meg minden apró részletet? – Letette a csészéjét, felállt, és odasétált a festményhez. A bírónak háttal mutogatta a tengernagy térdén fekvő kard részleteit.

Dee bíró megcserélte a teáscsészéket. Liangét gyorsan beleöntötte a felé eső sakkfigurás tálba, majd felállt, és odament vendéglátójához az üres csészével a kezében.

– Megvan még az a kard, remélem – fordult hozzá. Liang bólintott, a bíró meg folytatta: – Nekem is van egy híres kardom, amelyet az őseimtől örököltem. „Esősárkány” a neve.

– Esősárkány? Milyen furcsa név!

– Majd egy más alkalommal elmesélem a történetét. Kaphatnék még egy csésze teát, Liang úr?

– Természetesen!

Mikor újra leültek, Liang újratöltötte Dee bíró csészéjét, majd kiitta a sajátját. Köntöse ujjába dugta a kezét és mosolyogva így szólt:

– Halljuk az ellopott holttest történetét!

– Mielőtt elmesélem – mondta élénken Dee bíró – szeretnék röviden beszélni az ügy hátteréről, hogy úgy mondjam. – Liang lelkesen bólintott, a bíró kivette köntöse ujjából a legyezőjét és hátradőlt. Lassan legyezgetve magát belefogott:

– Mikor tegnapelőtt Kantonba érkeztem, hogy megkeressem az eltűnt cenzort, csak annyit tudtam, hogy ami idehozta, valami módon kapcsolatban van az itteni arabokkal. Vizsgálódásaim során rájöttem, hogy van egy ellenfelem, aki nemcsak teljesen tisztában van látogatásom valódi céljával, hanem minden mozdulatunkat figyeli is. Amikor megtaláltam a cenzort, akit tanka méreg ölt meg, arra következtettem, hogy a cenzor egyik udvari ellensége felfogadott egy helyi ügynököt, hogy csalja Kantonba a cenzort és ölesse meg itt arab tettestársaival. De más erőket is észrevettem, amelyek mintha a gonosz terv meghiúsításán dolgoztak volna. Ahogy folyt a vizsgálódásom, egyre bonyolultabbak lettek a dolgok. Arab gazemberek és tanka fojtogatók tűntek fel mindenhol, és egy titokzatos vak lány bukkant fel hol itt, hol ott. Csak ma reggel sikerült határozott bizonyítékra lelnem. Zumurrud ugyanis elmondta Chiao ezredesnek, hogy ő mérgezte meg a cenzort, és a pártfogója tudott mindenről. Megtartotta a „virágok és fűzfák világának” törvényeit, amelyek szerint egy lány nem árulhatja el kliensének a nevét. Gyanakodtam a kormányzóra, az elöljáróra, és futólag ön is megfordult a fejemben. Sehová nem jutottam.

Összecsattintotta a legyezőjét, és visszatette a köntöse ujjába. Liang közönyösen udvarias kíváncsisággal hallgatta. Dee bíró kiegyenesedett, és így folytatta:

– Megpróbálkoztam hát egy másik megközelítéssel, igyekeztem képet alkotni elmémben az ellenfelemről. Ekkor jöttem rá, hogy igazi sakkjátékos aggyal állok szemben. Olyan valaki, aki mindig a háttérben marad, másokkal végeztet mindent maga helyett, úgy tologatva őket, mint figurákat a sakktáblán. Én

és a segédeim is a bábui voltunk, játszmája fontos része. Ez a gondolat nagy lépés volt előre. Mert egy bűnügy félig már megoldódott, ha megértettük a bűnös gondolkozásmódját.

– Milyen igaz!

– Ekkor újra önre gondoltam, a komoly sakkjátékosra – folytatta a bíró. – Önben megvan a kifinomult intellektus, amely kidolgoz egy bonyolult tervet és ellenőrzi a végrehajtását. Megfelelő indítékot is el tudtam képzelni, azt, hogy nyomasztotta, hogy nem tud kiváló édesapja nyomdokaiba lépni. Másrészt azonban ön nem az a fajta, aki beleszeret egy részben pária származású arab táncosnőbe. Arra jutottam, hogy ha ön a mi emberünk, akkor egyik csatlósa a táncosnő szeretője. Mivel Yau Tai-kai úr tökéletesen megfelel ennek a szerepnek, le akartam tartóztatni. Ekkor azonban jelentették nekem a táncosnő holttestének ellopását. Emiatt egyenesen önhöz jöttem.

– Miért pont hozzám? – kérdezte nyugodtan Liang.

– Mert amikor elkezdtem gondolkozni a halott táncosnőn, a tankákon és heves érzelmeiken, hirtelen eszembe jutott egy megjegyzés, amit egy szegény kínai örömlány tett, aki a tankák rabszolgája volt. Részeg orgiáikon a tankák azzal dicsekedtek neki, hogy úgy nyolcvan évvel ezelőtt egy előkelő kínai férfi titokban feleségül vett közülük egy lányt és a fiuk híres harcos lett. Ekkor megképzett előttem a Déli-tenger leigázójának különös arca. – A falon függő képre mutatott. – Nézze csak a magas arccsontokat, lapos orrot és alacsony homlokot. „Vén majompofa”, ahogy a tengerészei hívták szeretett tengernagyukat.

Liang lassan bólintott.

– Szóval rájött féltve őrzött családi titkunkra! Igen, nagyanyám valóban tanka volt. Nagyapám törvénysértést követett el, amikor elvette! – Elvigyorodott. Rosszindulatú fény csillant a szemében, amikor folytatta: – Képzelje, a híres

tengernagy, akinek vérét páriák öröksége szennyezi! Nem volt olyan finom úriember, mint amilyennek tartották, mi?

Tudomást sem véve a gúnyos megjegyzésről, Dee bíró tovább beszélt:

– Rájöttem, hogy nem a megfelelő sakkjátékra gondoltam eddig. A mi kínai irodalmi sakkunk járt az eszemben, amit egyforma értékű bábukkal játszanak, vagy a katonai, amely két tábornok csatája. Hirtelen rájöttem, hogy arra a játékra kellene figyelnem, amit állítólag Indiában játszanak. Abban a király és a királynő a két legfontosabb bábu. És abban a sakkjátszmában, amit maga játszott, nem a fővárosi magas pozíció volt a pályadíj, hanem a királynő megszerzése.

– Milyen jól mondja! – jegyezte meg halvány mosollyal Liang. – Megtudhatnám, hogy áll most a játszma?

– Vesztésre. A királynak vége, mert a királynő halott.

– Igen, halott – mondta nyugodtan Liang. – De pompásan fel van ravatalozva, ahogy egy királynőhöz illik. Az élet játékának királynőjéhez. Lelke őrködik ezek fölött az ünnepélyes halotti rítusok fölött, örvendezik a gazdag ajándékokon, a friss virágokon. Nézze, milyen szépen mosolyog... – Felállt, és gyorsan elhúzta az oltár mögött a függönyt.

Dee bíró felhördült ettől a szörnyű, kimondhatatlan gyalázattól. Itt, a Liang család szent, ősi csarnokában, a néhai tengernagy arcképével szemben, a falmélyedésben, ahol a holtak lélektábláinak van a helye, Zumurrud mezítelen teste feküdt kinyújtóztatva az aranyszínűre lakkozott oltár tetején. Hanyatt feküdt, karja a feje fölött összekulcsolva, telt ajka csúfondáros mosolyra húzódott.

– Még csak előzetes kezelést kapott – mondta Liang könnyedén, és behúzta a függönyt. – Ma este folytatják a munkát. Muszáj, ebben a meleg időben.

Visszaült a székére. A bíró mostanra ismét ura volt önmagának. Hidegen megkérdezte:

– Felidézzük együtt a játszmát lépésről lépésre?

– Örömömre szolgálna – válaszolta komolyan Liang. – A játszmák elemzése mindig nagy gyönyörűségemre szolgált.

– Akkor tehát a pályadíj Zumurrud volt. Maga megvette, tehát a teste a magáé volt. De csak ennyi. Azt gondolta, megszerzi a szerelmét is, ha valóra tudja váltani egyetlen, uralkodó vágyát, mert páriából mindenáron elegáns, kínai hölgy szeretett volna lenni. Mivel erre csak a legmagasabb polcon álló fővárosi hivatalnok lett volna képes, maga úgy döntött, közéjük kerül. Elhatározását gyorsan kellett a tettnek követni, mert rögeszmésen félt attól, hogy elveszíti vagy egy olyan férfival szemben, akibe beleszeret, vagy egy olyannal, aki valóra tudja váltani ambícióját. Mansur beleszeretett. Zumurrud látszólag fütyült rá, de maga attól félt, hogy előbb vagy utóbb megszólal arab vére, ezért Mansurtól gyorsan meg kellett szabadulnia. Aztán azt hallotta egyik fővárosi barátjától, hogy az udvar egyik hatalmas személyisége, aki a császárnőhöz és klikkjéhez közel áll, módot keres arra, hogy tönkretegye Lew császári cenzort, és hajlandó bőkezűen megjutalmazni bárkit, aki segíti célja elérésében. Itt volt a lehetőség! Maga azonnal elkezdett kidolgozni egy tervet, gondosan kiszámítva a lépéseket, amelyekkel megszerezheti a királynőt. Ravasz javaslatot nyújtott be ennek az udvari embernek. Maga…

– Legyen már minden világos és egyértelmű! – vágott közbe idegesen Liang. – Az az ember Wang, a császári hárem főeunuchja. Egy közös barátunk, egy gazdag borkereskedő, aki az udvarnak is szállít, hozott össze bennünket.

Dee bíró elsápadt. A császár halálos beteg; a császárnét perverz vágyai gyötrik; a főeunuch ijesztő, kétlaki személye… hirtelen világossá vált előtte az egész szörnyű szövevény.

– Mit gondol, milyen hivatalt kínált fel nekem? Az önét! A császárné támogatásával még feljebb is emelkedem! Apám a Déli-tenger leigázója volt, én a birodalom leigázója leszek!

– Értem – mondta fáradtan Dee bíró. – Maga azt javasolta, Kantonba csalja a cenzort azzal, hogy az arabok felkelést terveznek egy meg nem nevezett személy támogatásával az udvarból. Legyezgeti Mansur ostoba vágyait, úgyhogy amikor a cenzor ide érkezik, valóban erjedést talál. Aztán maga meggyilkoltatja őt, és megvádolja vele Mansurt. Amikor Mansurt kínvallatásnak vetik alá, majd bevallja, hogy a cenzor támogatta a felkelés tervét, ügyes megoldás! Mansur eltűnt az útból, a cenzor halott, hírneve befeketítve, maga meg a fővárosba megy Zumurruddal.

– A játék úgy indult, ahogy tervezte. A cenzor inkognitóban jött ide, hogy ellenőrizze az arabok közti békétlenségről szóló híreszteléseket. Nem merte a látogatásáról tudósítani a hivatalos szerveket, mert azt sugallták neki, hogy a tervbe belekeveredett valaki az udvartól, ő pedig természetesen szerette volna kideríteni, ki az. Azonban volt egy másik oka a látogatásra, amiről maga akkor nem tudott. Első kantoni látogatásakor a cenzor találkozott Zumurruddal, és beleszerettek egymásba.

– Hogy láthattam volna előre, hogy találkoznak abban az átkozott templomban? – motyogta Liang. – Zumurrud...

– Ebben különbözik az élet a sakktól, Liang úr – vágott a szavába Dee bíró. – A való életben ismeretlen tényezőkkel is számolni kell. Nos, miután a cenzor Soo doktorral együtt tanulmányozta a helyzetet, arra gyanakodott, csapdába akarják csalni. Találkozott Mansurral, és úgy tett, mintha egyetértene lázadó terveivel. Valószínűleg segített Mansurnak és két társának, hogy fegyvereket csempésszenek a városba. Mikor Mansur jelentette ezt magának, maga ráébredt, hogy a terv még jobban alakul, mint gondolta: ha Mansurt bíróság elé állítják, csak az igazat kell vallania! De mivel arra is rájött, hogy a cenzor becsapja Mansurt, úgy döntött, sietteti a halálát. És ekkor Zumurrud megmérgezte a cenzort. Mindent el kellett mondania magának, és...

– Kellett, azt mondja? – kiáltott fel váratlanul Liang. – Mindig ragaszkodott hozzá, hogy elmondja! Minden egyes alkalommal, rögtön, miután valamelyik közönséges, futó szeretőjével hált! Azzal kínzott, hogy minden alantas, undorító részletet elmesélt, aztán kinevetett! – Kezébe temette arcát, és felzokogott. – Ez volt a bosszúja, és én... én nem tehettem semmit. Erősebb volt nálam. Tüzes vér lüktetett ereiben, míg az enyém híg volt, két generáció alatt felhígult... – Felnézett, arca elkínzott volt. Erőt vett magán, rekedten folytatta: – Jól van, addig nem beszélt nekem a cenzorról, mert az el akarta vinni. Folytassa! Fogytán az idő.

– Éppen ekkor érkeztem meg két segédemmel – jelentette ki nyugodtan a bíró. – Állítólag azért, hogy a külkereskedelmet vizsgáljuk. Maga arra gyanakodott, hogy azért jöttem, hogy a cenzor eltűnését felderítsem. Figyeltette a segédeimet, és gyanúja megerősítést nyert, amikor az arabok után kezdtek érdeklődni. Úgy döntött, szépen beleülünk a tervébe. Mert ki leplezhetné le hatásosabban Mansur áruló tervét, mint a Fővárosi Bíróság elnöke? Egyetlen gondja Soo doktor volt. Zumurrud azt mondta, Soo doktor nem tudott a cenzorral ápolt kapcsolatáról, de magának meg kellett erről bizonyosodnia. Soo doktor alighanem ideges lett, amikor a cenzor aznap este nem tért vissza a fogadójukba, és másnap, azaz tegnapelőtt reggel, a folyóparton sétált és kereste. Mansur egyik arab orgyilkosa követte a maga parancsára, és a maga egyik tanka fojtogatója. Délután azt jelentették, hogy Soo doktor alighanem ismeri Chiao ezredest, és követte, amikor segédem elhagyta a csapszéket. Maga megparancsolta a tankának, segítsen az arabnak megölni Soo doktort, de fojtsa meg, mielőtt Chiao Tait is meggyilkolhatná. Meg akarta kímélni Chiao ezredes életét, hogy az ki tudja nyomozni Soo doktor meggyilkolását, mert ez szintén alátámasztja idővel a Mansur elleni gyanút.

– Ekkor azonban balszerencse érte. A segédem, Tao Gan, véletlenül találkozott a vak lánnyal. Nem lehet más, mint a maga húga, akiről azt mondta, meghalt egy balesetben. Tao Gan ugyanis összetévesztette vele Pao asszonyt, akárcsak a tanka orgyilkosok, akiket Yau házához küldött. Szerette volna megóvni magát attól, hogy bajba kerüljön és...

– Az álszent kis hülye! – csattant fel Liang. – Ő az oka minden bajomnak, mert készakarva eldobta a csodás jövőt, ami az én oldalamon várt volna rá. Ő meg én örököltük apánk képességeit; húgunk buta nőszemély volt, akit nevetséges kis szenvedélyek mozgattak. De Lan-lee! Mikor öreg házitanítónk a klasszikusokat olvasta velünk, a legnehezebb részeket is azonnal megértette! És gyönyörű volt. Legénykeként őt tartottam a tökéletes nőnek. Gyakran meglestem, amikor fürdött... – Hirtelen elhallgatott. Nyelt néhányat, mielőtt folytatta: – Amikor felnőttünk és meghaltak a szüleink, beszéltem neki ősi mítoszainkról, birodalmunk alapító szentjeiről, akik lánytestvéreiket vették feleségül. De ő, ő visszautasított, szörnyű, rettenetes dolgokat mondott nekem, azt mondta, elhagy, és soha nem jön vissza. Ezért aztán forró olajat öntöttem a szemébe, amikor aludt. Hogyan engedhettem volna, hogy egy nő, aki engem megvetni merészelt, valaha is egy másik férfira nézhessen? De ahelyett, hogy átkozott volna, szánakozott rajtam a kis álszent! Dühömben felgyújtottam a szobáját, azt akartam... azt akartam... – Elfulladt a hangja, tehetetlen dühében eltorzult az arca. Kis idő múltán nyugodtabban folytatta: – Azt mondta, soha nem jön vissza, de mostanában itt szaglászott a házamban a szuka. Hallottam, hogy találkozott azzal a két emberemmel, akik a cenzor holttestét hozták ide, mielőtt a templomba vitték volna, és ellopta azt az átkozott tücsköt. Noha semmit sem tudott a tervemről, elég okos volt hozzá, hogy ezt-azt kikövetkeztessen. Szerencsére az embereim észrevették, mikor a maga segédje hazakísérte, és kihallgatták a beszélgetésüket. A nyomorult szuka a nyomomra

próbálta önt vezetni, amikor azt mondta, annál a templomnál találta a tücsköt, ahol a cenzor holtteste volt. Idehozattam hát, és bezártam. De másnap reggel reggeli után megszökött. Hogyan volt rá képes, arról...

– Valóban a tücsök vezetett el a templomba – mondta Dee bíró. – Az, hogy felfedeztem a cenzor hulláját, váratlan kudarc volt magának; azt akarta, hogy a hulla eltűnjön és a tanka mérget ne lehessen azonosítani. Később tett volna róla, hogy Mansur bevallja, a tengerbe dobta a hullát, gondolom. De sikerült előnyt kovácsolnia ebből is. Amikor meglátogattam magát, ravaszul azt említette, hogy az arabok szoros kapcsolatban vannak a tankákkal, ezzel azt sugallva, hogy Mansur könnyen szert tehetett a méregre. Minden a lehető legjobban alakult. Aztán az emberi tényező másodszor zavart bele gyönyörű játszmájába. Chiao ezredes találkozott Zumurruddal, és beleszeretett. Kémei jelentették magának, hogy meglátogatta a hajón tegnap reggel, és nyilván szeretkezett vele. Mi van, ha Zumurrud rábeszélte, vigye magával a fővárosba? Mi van, ha akaratlanul a maga kilétének nyomára vezette? Chiao Tainak meg kellett halnia. Nee házában kellett meggyilkolni. – A bíró elgondolkozva vendéglátójára nézett, és megkérdezte: – Mellesleg honnan tudta, hogy Chiao Tai másodszor is odamegy?

Liang Foo megvonta keskeny vállát.

– Két emberem megfigyelőállást foglalt el a Nee háza mögötti épületben közvetlen azután, hogy Chiao először meglátogatta Neet. Mansur is ott bujkált. Amikor látta, hogy az ön segédje odamegy, elküldte az embereit a háztetőkön át, hogy öljék meg a kapitány egyik kardjával. Úgy véltem, ez jó ötlet volt Mansurtól, mert Nee megérdemelte, hogy akasztófán végezze gyilkosként. A kéjsóvár gazember megbecstelenítette a húgomat.

– Nem becsteíenítette meg. De ne térjünk el a tárgytól, foglalkozzunk a sakkjátszmával, a végjátékkal. A bábui önállósították magukat Tervem a cenzor fejének közszemlére

tételével bevált. Ma kora reggel Zumurrud elment Chiao ezredes fogadójába, és arra kérte, vezesse hozzám, hogy megkapja a jutalmat. Ezután meggyilkolták. A királynő meghalt, maga elvesztette a játékot.

– Meg kellett öletnem – motyogta Liang. – El akart hagyni, el akart árulni. A legjobb dárdavetőt bíztam meg, akit csak ismerek. Nem szenvedett. – A semmibe meredt, gépiesen simogatta hosszú bajszát. Hirtelen felnézett. – Soha ne azzal mérje egy ember gazdagságát, amije van, Dee. Mérje azzal, amit nem sikerült megszereznie. Zumurrud megvetett, mert tudta, milyen is vagyok valójában, gyáva alak, félek másoktól, félek magamtól. És ezért el akart hagyni. De most, bebalzsamozva, a szépsége itt marad velem örökké. Beszélni fogok hozzá, beszélni minden éjjel a szerelmemről. Senki sem állhat immár közénk. – Felegyenesedett, és vadul így szólt: – Ön a legkevésbé, Dee! Mert a halálán van!

– Mintha segíthetne magán, hogy megöl – mondta lenézően a bíró. – Azt hiszi, olyan ostoba vagyok, hogy idejövök, és szembesítem magát a bűneivel anélkül, hogy a kormányzóval és a segédeimmel megosztottam volna minden adatot, amit maga ellen gyűjtöttem?

– Igen, pontosan ezt hiszem! – válaszolta önelégülten Liang. – Amint megtudtam, hogy ön lesz az ellenfelem, gondosan elemeztem a személyiségét. Ön híres ember, Dee. A sok elképesztő bűnügy, amit az elmúlt húsz évben megoldott, immár közismert, újra és újra mesélik őket a teaházakban és a csapszékekben az egész birodalomban. Pontosan tudom, hogy dolgozik! Logikus agya van, ritka megérzőképessége és meglepő tehetsége, hogy látszólag egymástól független eseményeket összekapcsoljon. Kiválasztja a gyanúsítottját, elsősorban alapos emberismerete alapján, nagyrészt megérzéseire hagyatkozva. Aztán ráveti magát személyisége teljes súlyával – ami, legyünk őszinték, nem csekély. Egy látványos, briliáns húzással arra

kényszeríti az emberét, hogy valljon – és aztán ön mindent elmagyaráz. Ez a tipikus módszere. Soha nem vesződik azzal, hogy teljes vádat építsen fel, türelmesen haladva lépésről lépésre, amíg megvan a döntő bizonyíték, megosztva ismereteit a segédeivel, ahogy más detektívek teszik. Ez ellenkezne a jellemével. Ezért aztán bizonyos vagyok benne, hogy egy szót sem szólt a kormányzónak. A két segédjének se mondott sokat. És ezért, kedves bíróm, itt fog meghalni. – Lenéző pillantást vetett a bíróra, és nyugodtan folytatta: – Kedves húgom is itt fog meghalni. Tanka fojtogatóim kétszer nem tudták megölni, először Yau házában, aztán a vizsgázók csarnokában, de most tudom, hogy itt van a házban, és elkapom végre. Vele eltűnik az utolsó tanú, aki ellenem vallhatott volna. Mert az ostoba tankák, akiket felfogadtam, nem tudnak semmit, és egy másik világban élnek, ahol soha nem találják meg őket. Mansur gyanakszik, de az a ravasz gazember már a nyílt tengeren jár, egy arab hajón tart hazafelé. A cenzor esetét úgy jegyzik majd föl, ahogy történt: szerelmi gyilkosság, amelyet egy szerencsétlen pária asszony követett el, akit féltékeny arab szeretője gyilkolt meg és ellopta a holttestét. Világos ügy! – Sóhajtott egyet. – Mindenki sajnálni fogja, hogy ön olyan lelkesedéssel vetette bele magát az ügy megoldásába, hogy túlerőltette magát, és meghalt szívrohamban, amikor éppen engem látogatott meg megbeszélni az esetet. Mindenki tudja, hogy túlságosan keményen dolgozik már évek óta, és az emberi erő véges. A méreg, amit használok, pontosan olyan tüneteket produkál, mint a szívelégtelenség, és nem lehet kimutatni. A receptjét Zumurrudtól kaptam. Nos, hogy egy ilyen híres ember az én házamban vesz búcsút az élettől, azt kitüntető kegynek tartom! Majd idővel behívom az emberét, Tao Gant, és segítségemre lesz abban, hogy a palotába szállíttassuk az ön tetemét. Remélem, a kormányzó elvégzi majd a rutinteendőket. Az ön két segédje ügyes és értelmes – soha nem nézem le az ellenfeleimet és valószínűleg gyanakodni fognak. De mire

meggyőzik a kormányzót, hogy vizsgáltassa ki alaposabban az ügyeimet, addigra eltűnik minden nyoma annak, ami valójában történt. És ne felejtse, hogy nemsokára kineveznek az ön helyére! Azokkal az emberekkel kapcsolatban, akiket oly gondosan elhelyezett házam első udvarában, meg az őrökről, akik a házamat körülveszik, elmondom majd, hogy ön azt várta, gyilkos támadást intéznek ellenem arab gazemberek. Lehetővé teszem az embereinek, hogy felfedezzenek egy arab gonosztevőt itt, őt majd ki is végzik. Hát, ennyi.

– Értem – mondta Dee bíró. – Tehát a tea volt. Be kell vallanom, ravaszabb támadást vártam. Titkos csapóajtó vagy a plafonról aláhulló valami, ilyesmit. Bizonyosan észrevette, hogy ellenlépésként helyet váltottam a székemmel.

– De nem felejtette el a mérgezett tea régi módszerét sem – mondta Liang elnéző mosollyal. – Megcserélte a csészéinket, ahogy vártam is, amikor hátat fordítottam önnek; természetesen ez merő rutin egy önhöz hasonló tapasztalt detektívnek. A méreg az én csészém belsejében volt, tudja. Az ön csészéjében ártalmatlan tea volt. így hát megitta a mérget, ami nemsokára hatni kezd, az adagot gondosan kimértem. Nem, ne mozduljon meg! Ha föláll, a méreg azonnal hat. Ugye, érzi a tompa fájdalmat a szíve körül?

– Nem, nem érzem – mondta szárazon Dee bíró. – És nem is fogom. Nem megmondtam, hogy tudom, hogy maga sakkjátékosként gondolkozik? Azaz összekapcsolódó lépések sorozatában. Tudtam, hogy ha mérget választ fegyverül, soha nem lenne olyan földhözragadt, hogy az én csészémbe teszi. Ez be is bizonyosodott, amikor észrevettem, hogy a maga csészéje repedt, mert ez azt jelentette, bizonyos akar lenni abban, hogy megtettem az elvárt lépést, és elcseréltem a csészéket. Hát én tettem még egy lépést. Nemcsak a csészéket cseréltem el, hanem a tartalmukat is. A mérgezett teát beleöntöttem ebbe a sakkfigurákat tartalmazó tálba, az ártalmatlan teát pedig a repedt

csészébe. Aztán a mérgezett teát a tálból az én csészémbe öntöttem, ami már a maga csészéje volt. Nézze csak meg. – Felemelte a sakkfigurás tálat, és megmutatta Liangnak, hogy a bábuk nedvesek.

Liang felugrott. Odament az áldozati asztalhoz, de félúton megtorpant. Megingott, kezét mellkasára szorította.

– A királynő! Látni akarom. Látni... – lihegte.

Előrebukdácsolt, és sikerült megragadnia az áldozati asztal szélét. Aztán levegőért kezdett kapkodni; göthös alakja megrázkódott. Elesett, magával rántva az asztalterítőt. Az áldozati edények nagy csörömpöléssel a földre zuhantak.

XXIII.

Felpattant az ajtó, és berontott Tao Gan. Megtorpant, amikor észrevette, hogy Dee bíró Liang mozdulatlan teste fölé hajók A bíró kitapintotta Liang szívét. Liang halott volt. A bíró elkezdte átkutatni a hullát, Tao Gan pedig suttogva megkérdezte:

– Hogyan halt meg, uram?

– Elhitte, amikor azt mondtam neki, hogy ő itta ki a nekem szánt mérget, és az ijedelem szívrohamot okozott. Nagyon jó, hogy így történt, mert olyan államtitkokat tudott, amiknek nem szabad napvilágra kerülniük. – Röviden elmesélte Tao Gannak a csészék cseréjét. – A mérget abba a sakkfigurás tálba öntöttem, félig van bábukkal. Liang látta, hogy nedvesek, de azt nem, hogy a tálban igazából benne van a repedt csésze teljes tartalma. Vidd magaddal ezt a tálat. – A Liang ruhaujjában talált bőr-hüvelyből kihúzott egy hosszú, éles pengét, és hozzátette: – Vidd ezt is. Légy nagyon óvatos, valami barna folt van a hegyén.

Tao Gan egy olajos papírlapot vett elő a köntöse ujjából. Míg belecsomagolta a tálat és a tőrt, így szólt:

– Hagynia kellett volna, hogy megigya a saját undorító mérgét, uram! Mi lett volna, ha nem hisz önnek? Akkor megölte volna a mérgezett pengével. Egy karcolás elég lett volna!

Dee bíró megvonta a vállát.

– Amíg azt hitte, hogy megittam a teát, vigyáztam, hogy kartávolságon kívül maradjak. – Majd hozzátette: – Ahogy öregszik az ember, már nem olyan biztos magában. Az élet-halál kérdéseket egyre inkább hajlamos a Legfőbb Bíró ítéletére bízni. – Megfordult, és elhagyta a csarnokot segédjével együtt.

A pihenőn karcsú fiatal nő állt, egyszerű barna ruhában. Világtalan szeme előremeredt.

– Éppen most érkezett, uram – magyarázta gyorsan Tao Gan. – Hogy figyelmeztessen minket.

– A bátyja halott, Liang kisasszony – mondta Dee bíró. – Szívrohamot kapott.

A vak lány bólintott

– Az utóbbi években szívpanaszokkal küzdött – mondta. Kis szünet után megkérdezte: – Ő ölte meg a cenzort?

– Nem, Zumurrud.

– Veszélyes nő volt – mondta elgondolkozva a lány. – Mindig attól tartottam, a bátyám vesztét az iránta érzett imádat okozza majd. Amikor hallottam, hogy az emberei idehozták egy fontos hivatalnok hulláját, aki Zumurrud szeretője volt, arra gondoltam, biztos a bátyám ölte meg. Megtaláltam a szobát, ahová a holttestet vitték, és amíg a két ember csendbiztosnak álcázta magát, átkutattam a köntöse ujját, és kiszabadítottam az Aranyharangot összetört ketrecéből. Elvettem egy borítéknak tűnő tárgyat is, mert ez volt az egyetlen papír, ami a halottnál volt, tehát fontosnak kellett lennie.

– Gondolom, a húga, Pao asszony csempészte azt a borítékot Chiao ezredes köntöse ujjába tegnap kora reggel?

– Igen, uram. Régi barátja Nee kapitánynak, és éppen akkor vitt egy levelet neki, hogy találkozzon vele délután Yau úr házában. Az volt a terve, hogy az én csomagomat Tao úrnak címezve ott hagyja a bíróságon, de amikor észrevette Tao úr barátját, azt gondolta, nagyobb biztonságban lesz, ha neki adja. – Megállt, és hátra simította a homlokából a haját. így folytatta: – Rendszeresen találkoztunk, titokban persze. Mert a bátyám is meg én is azt akartuk, azt higgyék, hogy meghaltam. De nem tudtam elviselni, hogy az egyetlen húgom bánkódik miattam, és egy év elteltével elmentem hozzá, és megmondtam neki, hogy élek. Mindig aggódott miattam, pedig megnyugtattam, hogy mindenem megvan, ami kell. Ragaszkodott hozzá, hogy mindenféle embereknek bemutasson, akik tücsköt vehettek tőlem. Tegnap reggel, miután megszöktem innen, elmondtam neki, attól félek, hogy bátyánk bajba kerül. Az én kérésemre

kutatta át hálószobájában az íróasztalát, amikor önök itt jártak látogatóban a férjével. Elvett két térképet, és később elmagyarázta nekem, hogy az egyiken megjelölték Chiao úr fogadóját. Azt reméltem, találkozom vele délután Yau úr házában, de elkerültük egymást. Ki gyilkolta meg, uram? Nem volt ellensége, bátyánk megvetette őt, de nem gyűlölte, mint engem.

– Félreértés miatt ölték meg – válaszolta Dee bíró, majd hozzátette: – Nagyon hálás vagyok a segítségért, amelyet nekünk nyújtott, Liang kisasszony!

A lány reménytelen mozdulattal emelte föl a kezét.

– Szerettem volna, ha megtalálják a cenzor gyilkosát, uram, mielőtt a bátyám még jobban belebonyolódik.

– Hogy tudott ilyen alaposan elrejtőzni? – kérdezte kíváncsian a bíró.

– Úgy, hogy ragaszkodtam azokhoz a helyekhez, amelyeket jól ismerek – válaszolta halvány mosollyal a lány. – Ezt az öreg házat persze úgy ismerem, mint a tenyerem! Az összes rejtett szobát, és sokkal több titkos folyosót és vészkijáratot, mint ahányról a bátyám tudott. A vizsgázók csarnoka is megszokott hely nekem, az volt a kedvenc búvóhelyem. Mikor Tao úr és a barátja észrevették, kiosontam a hátsó kijáraton, és elbújtam a raktárban, ahol a gyaloghintókat tárolják. Később hallottam, hogy valaki sikít. Mi történt, uram?

– Két segédem belefutott egy gazemberbe, aki egy nőt támadott meg – válaszolta a bíró. – Nos, a bátyja ebbe a házba hozatta Zumurrud tetemét, Liang kisasszony. Azonnal elvitetem a bíróságra. Tehetek önért valamit? Mostantól önnek kell intéznie ennek a háznak és a bátyjának az ügyeit, tudja.

– Megkeresem anyám idős nagybátyját. Ő majd intézkedik bátyám temetéséről, és... – Boldogtalanul megrázta a fejét. Kis idő múlva alig hallható hangon folytatta: – Az én hibám. Nem kellett volna elhagynom, egyedül hagynom a sok szörnyű

gondolattal, ami kínozta. Akkor még csak gyerek volt! Mindennap a kert sarkában játszott a játék katonáival, elképzelte a csatákat, amiket majd vív... Aztán megtudta, hogy nem alkalmas katonának. És miután én elhagytam, rájött, hogy nem képes nőt ölelni. Ez a második csapás megtörte, öngyilkos akart lenni. De találkozott Zumurruddal és... és rájött, hogy ő az első és egyetlen nő, akit magáévá tud tenni. Csak érte élt; de Zumurrudot nem érdekelte, gonosz, megalázó szavakkal mondta meg neki... Az én hibám – finomabban kellett volna visszautasítanom, fel kellett volna keltenem az érdeklődését egy másik nő iránt, egy kedves nő iránt, aki... De fiatal voltam, nem fogtam fel. Nem fogtam fel...

Kezébe temette arcát. Dee bíró intett Tao Gannak. Lementek a lépcsőn.

Chiao Tai a nagy csarnokban várta őket a négy ügynökkel és egy tucat csendbiztossal. Dee bíró azt mondta nekik, hogy rablók bújtak meg a házban, és Liang úr szívrohamot kapott, mikor hirtelen szembe találta magát az egyikkel. Megparancsolta, Chiao Tai vezetésével alaposan kutassák át a házat, és tartóztassanak le mindenkit, akit találnak. Ezután félrevonta a legidősebb ügynököt, és elmondta, hogy Mansur a Gyöngy-folyó torkolatában horgonyzó egyik arab hajóra menekült. Az ügynök menjen azonnal a kikötőparancsnokhoz, és utasítsa, hogy küldjön négy gyors hadi dzsunkát, érjék utol és fogják el Mansurt. Mikor az ügynök elsietett, Dee bíró megparancsolta az öreg háznagynak, vezesse őt és Tao Gant Liang úr hálószobájába.

Tao Gan felfedezett egy titkos széfet az ágy feje mögött a falban. Sikerült kinyitnia a zárját, de a széfben csak szerződéseket és Liang rutin üzleti ügyeivel kapcsolatos fontos iratokat találtak. A bíró nem is várta, hogy terhelő dokumentumokra bukkan, mert Liang okosabb volt annál, semhogy ezeket magánál tartsa. Azt remélte, a fővárosban megtalál minden szükséges írásos bizonyítékot, amikor a főeunuch házát átkutatják az emberei.

Utasította Tao Gant, intézkedjen, hogy Zumurrud testét titokban a bíróságra szállítsák, majd beszállt gyaloghintójába, és a palotába vitette magát.

Egy segédtiszttel rögtön a kormányzó privát dolgozószobájába vezettette magát a főépület második emeletén.

Kicsiny, elegánsan berendezett szoba volt. Az íves ablakok a palota kertjére és a lótuszos tóra nyíltak. Tojáshéj porcelán teáskészlet és fehér rózsákat tartalmazó jádetálka állt a teázóasztalon az ajtótól balra, a jobb oldali falat teljesen elfoglalta egy ébenfa könyvespolc. A kormányzó magas íróasztal mögött ült a szoba belsejében. Utasításokat adott egy öreg hivatalnoknak, aki a széke mellett állt.

Mikor a kormányzó észrevette Dee bírót, gyorsan felállt, és előresietett az asztala mögül, hogy üdvözölje. Arra kérte a bírót, foglaljon helyet egy kényelmes karosszékben a teázóasztal mellett, ő pedig leült vele szemben. Miután az öreg hivatalnok kitöltötte a teát, a kormányzó elbocsátotta. Térdére támaszkodva előrehajolt, és idegesen megkérdezte:

– Mi történik, méltóságos uram? Olvastam a hirdetményt, amit kibocsátott. Ki az a magas rangú hivatalnok?

Dee bíró mohón belekortyolt a teájába. Most vette csak észre, mennyire fáradt. Letette a csészéjét, meglazította köntöse nyakát, és nyugodtan válaszolt.

– Rendkívül sajnálatos tragédia történt. Lew cenzort meggyilkolták, tudja. A Virágos Pagoda templomában talált holttest az övé volt. Most megosztom önnel a történet hivatalos verzióját. A cenzor azért jött Kantonba, mert szerelmi viszonya volt egy helyi lánnyal. A lánynak már volt szeretője, és az a gazember megmérgezte a cenzort. A hirdetményem csapda volt. A gyilkos egyik barátja is olvasta, jelentkezett nálam és rávallott. Már le is tartóztatták, és éppen most szállítják a fővárosba titkos tárgyalásra. Ön természetesen tisztában van vele, hogy még ezt a rövid hivatalos magyarázatot sem szabad nyilvánosságra hozni. A

központi kormány nem szereti, ha magas állású hivatalnokok ballépéseiről fecsegnek.

– Értem – mondta lassan a kormányzó.

– Pontosan tudom, milyen kellemetlen helyzetbe került – mondta együtt érzőn Dee bíró. – Élénken emlékszem rá, milyen volt, amikor főhivatalnokok látogatták meg a területemet körzeti bíró koromban. De ezen nem lehet segíteni, ez együtt jár kormányzati rendszerünkkel.

A kormányzó hálásan nézett rá. Aztán megkérdezte:

-- El tudná mondani nekem, miért vette körül katonai őrség Liang úr házát?

– Azt a hírt kaptam, hogy tanka rablók hatoltak be a házba. Odamentem, hogy figyelmeztessem, de addigra szembetalálkozott egyikükkel, és szívrohamban elhunyt. A segédeim most fogdossák össze a rablókat. Ezt az ügyet is nagy diszkrécióval keli kezelni. Liang úr fontos személy volt, és ha Kanton lakói tudomást szereznek róla, hogy a tankák okozták a halálát, zavargások törhetnének ki. Ezt az ügyet bízza rá két segédemre. – ívott egy korty teát. – Az arab kérdést illetően elrendeltem Mansur, a főkolompos letartóztatását. Miután rács mögé kerül, a nyugalom fenntartása érdekében hozott átmeneti intézkedéseket fel lehet oldani. A Nagytanács elé fogom terjeszteni a javaslatom, amelyet tegnap ismertettem önnel, a barbárok elkülönítéséről. így elejét lehet venni a jövőbeni zavargásoknak.

– Értem – mondta ismét a kormányzó. Kis szünet után bátortalanul folytatta: – Remélem, hogy az itt előfordult... öööö... gondokat nem a tehetetlen igazgatás számlájára írják, uram. Ha a fővárosi hatóságok arra a következtetésre jutnak, hogy én... öööö... hanyagul láttam el a feladatom, akkor... – Ideges pillantást lövellt vendégére.

De Dee bíró nem hallotta meg a célzást. Halkan így folytatta:

– Nyomozásom során néhány olyan részletre bukkantam, amelyek mellékesek, de mégsem jelentéktelenek. Először is, Pao asszony halálának körülményei. Az elöjjáró vizsgálja már őket, és szeretném, ha ráhagyná ennek a tragikus esetnek a felgöngyölítését. Másodszor, hallottam egy másik tragédiáról, amely sok évvel ezelőtt történt itt. Egy bizonyos perzsa hölgyé, aki öngyilkosságot követett el. – Gyors pillantást vetett vendéglátójára. A kormányzó arca hirtelen elsápadt. A bíró folytatta: – Amikor tegnap reggel a kerti pavilonban találkoztunk, ön nagyon igyekezett a perzsa közösség ellenőrzését kivenni a kezemből. Mivel szemmel láthatóan alaposan megismerkedett ügyeikkel, talán tud néhány részlettel szolgálni erről a tragédiáról.

A kormányzó elfordult. Kibámult az ablakon a palota zöld tetőire. Dee bíró kiemelt egy fehér rózsát a tálból, és beszívta finom illatát. A kormányzó kényszeredett hangon beszélni kezdett:

– Sok évvel ezelőtt történt, amikor gyakornoknak neveztek ki az itteni bíróságra. Ez volt az első állásom. Fiatal voltam és fogékony, és az idegen közösségek különös sajátosságai megragadták a képzeletem. Gyakran jártam egy perzsa kereskedő házába, és megismerkedtem a leányával. Beleszerettünk egymásba. Művelt, gyönyörű lány volt. Nem vettem észre, hogy nagyon érzékeny, rendkívül ideges természet. – Megfordult, a bíró szemébe nézett, és folytatta: – Annyira szerettem, hogy úgy döntöttem, feladom a karrierem, és elveszem feleségül. Egy nap azt mondta, nem találkozhat többé velem. Ostoba fiatalember voltam még, nem gyanítottam semmit, azt hittem, véget akar vetni kapcsolatunknak. Kétségbeesésemben egy kínai kurtizánhoz kezdtem járni. A lány néhány hónap múlva üzenetet küldött nekem. Találkozni akart velem aznap alkonyatkor a Virágos Pagoda templomában. A teázópavilonban találtam, ott üldögélt magányosan. – Lesütötte a szemét, szorosan

összekulcsolt kezét nézte. – Hosszú, sáfrányszín köntöst viselt, apró feje körül vékony selyemkendőt. Meg akartam szólalni, de nem hagyta. Azt mondta, vigyem fel a pagoda tetejére. Csendben másztunk föl, egyre följebb a meredek lépcsőn, amíg el nem értük a kilencedik, legfelsőbb emelet keskeny erkélyét. A korláthoz lépett. A leszálló nap sugarai vörös fényben fürösztötték alattunk a háztetők tengerét. Rám se nézett, furcsa, személytelen hangon azt mondta, ikerlányokat szült tőlem. Mivel elhagytam, vízbe fojtotta őket. Míg megkövülten álltam, hirtelen átlépett a korláton. Én... én...

Eddig nagy nehézségek árán uralkodott a hangján, de most összeomlott. Kezébe temette az arcát. Dee bíró elkapott néhány foszlányt abból, amit motyogott: – Az ég legyen a tanúm, hogy jót akartam! Ő viszont... Csak arról volt szó... túl fiatalok voltunk. Fiatalok...

A bíró megvárta, míg a kormányzó visszanyeri önuralmát. Lassan forgatta kezében a rózsát, figyelte, hogyan hullanak a fényes, fekete asztalra egyenként a szirmai. Mikor a kormányzó végre felemelte a fejét, a bíró vissza-tette a virágot a tálba, és így szóit:

– Nagyon szerethette önt, különben nem élt volna benne ekkora vágy, hogy fájdalmat okozzon önnek. Ezért megölte magát, és azt hazudta önnek, hogy megölte két kislányukat. – A kormányzó majdnem felugrott, de Dee bíró felemelte a kezét. – Igen, hazudott. Egy kínai barátjának adta a lányokat. Mikor ő csődbe ment, egy perzsa származású kínai, aki ismerte az édesanyjukat, magához vette őket, és gondoskodott róluk. Bájos ifjú lányokká cseperedtek, úgy hallom.

– Hol vannak? Ki az az ember? – tört ki a kormányzó.

– Neenek hívják, az a tengerészkapitány, akit említettem önnek egyszer. Misztika iránt érdeklődő ember, mondhatni furcsa, de erényes, ezt el kell ismernem. Noha azt hallotta, hogy ön megrontott egy fiatal perzsa hölgyet, inkább hallgatott, mert

úgy gondolta, senkinek sem jó, ha elővesszik ezt a régi ügyet, legkevésbé a lányoknak. Elmehetne egyszer meglátogatni, talán álnéven. A kapitány mostanra, ha pontosak az információim, gyakorlatilag a veje lett. – A bíró felállt. Megigazította a köntösét, és hozzátette: – Itt és most azonnal elfelejtem, amit nekem mesélt.

A kormányzó, aki annyira meghatott volt, hogy szólni sem bírt, az ajtóhoz vezette, Dee bíró pedig megjegyezte:

– Mielőtt a perzsa hölgy esetét felhoztam, ön arra utalt, hogy aggódik, milyen véleménnyel vannak önről a fővárosban. Most elárulhatom, hogy kötelességemnek fogom érezni jelenteni a Nagytanácsnak, hogy ön kiváló hivatalnok és rendkívül lelkiismeretes. – Végig sem hallgatva a kormányzó zavaros hálálkodását kijelentette: – Arra utasítottak, hogy késlekedés nélkül térjek vissza a fővárosba, így délután elhagyom Kantont. Kérem, gondoskodjon róla, hogy a lovas kíséret álljon készenlétben. Köszönöm a vendéglátást! Isten önnel!

XXIV.

Dee bíró későn ebédelt magánebédlőjében Chiao Taijal és Tao Gannal. Segédei két tankát és három kínait fogtak el a Liang-házban, meg egy arab orgyilkost. Mind a hármukat a bíróság fogdájába zárták.

Ebéd közben Dee bíró részletesen beszámolt arról, mi történt valójában. Csak a kormányzóval folytatott beszélgetését hagyta ki. Miután vázolta a cenzor ügyének hivatalos verzióját, így szólt:

– A feladatot, amelyre a cenzor készült, és amely az életébe került, elvégeztük. A főeunuch megkapja, ami jár neki, és politikai pártja összeomlik. A trónörököst nem fosztják meg jogos pozíciójától, a császárné klikkje háttérbe vonul – egyelőre. – A bíró elhallgatott. A császárnéra gondolt, aki szép, tetterős, rendkívül ügyes, de könyörtelen, furcsa szenvedélyek játékszere és végtelenül nagyravágyó saját maga és családja érdekében. Ebben az első, indirekt csörtében legyőzte. De hirtelen sötét megérzés kerítette hatalmába, elkövetkezendő, szemtől szembeni csörtéké, és vérontásé, sok fölösleges vérontásé. A halál szellemének vérfagyasztó jelenlétét érzékelte.

Chiao Tai aggódva nézte Dee bíró eikínzott arcát. Szeme alatt fekete karika, sovány arcán mély ráncok. A bíró nagy erőfeszítéssel összeszedte magát. Megszólalt:

– A cenzor meggyilkolása volt valószínűleg az utolsó bűnügyem. Mostantól csak és kizárólag a politikai problémáknak szentelem magam. Ha egyiknek-másiknak, mint most a cenzorénak, bűnügyi vonatkozása is lesz, másokat fogok megbízni a kivizsgálásukkal. Liang Foo megjegyzései bűnügyi nyomozási módszereimről nagyon fején találták a szöget. Segítségükkel felismertem, hogy itt az ideje lezárni nyomozói pályafutásomat. Módszereim túl széles körben ismertek, és okos bűnözők kihasználhatják ezt a tudást a maguk javára.

Módszereim jellememből erednek, és már túl öreg vagyok megváltozni. Fiatalabb és rátermettebb férfiak folytatják majd, ahol én abbahagytam. Különleges kísérettel visszatérek a fővárosba ma délután, amikor elmúlt a legnagyobb forróság. Gyertek utánam, amilyen gyorsan csak tudtok, ha lezártátok a cenzor ügyét. Szigorúan a hivatalos változathoz tartsátok magatokat, és gondotok legyen rá, hogy semmi se szivárogjon ki abból, ami valójában történt itt Kantonban. Mansur miatt nem kell aggódnotok; egy arab hajóra szökött, de gyors katonai dzsunkákat küldtem a torkolathoz, hogy utolérjék. Titokban fogják kivégezni, mert olyan államtitkokról van tudomása, amikről a kalifának nem szabad értesülnie. – Felállt, és így szólt: – Szükségünk van legalább egyórányi pihenésre! Nem kell visszatérnetek ócska szállásaitokra a városba. Dőljetek le az öltözőszobámban, van ott két heverő. Szieszta után elbúcsúzhattok tőlem, aztán dologhoz láthattok. Remélem, holnap elhagyhatjátok Kantont.

Miközben az ajtóhoz sétáltak, Tao Gan reménytelen hangon megjegyezte:

– Csak két napja vagyunk itt, de úgy érzem, többet látni sem akarom Kantont!

– Én se! – vágta rá Chiao Tai. Aztán minden érzelem nélkül ezt mondta: – Alig várom, hogy folytathassam a munkám a fővárosban, uram.

Dee bíró gyors pillantást vetett segédje nyúzott, sápadt arcára. Arra gondolt, hogy egész életünkben tanulunk – de milyen áron! Melegen segédeire mosolygott, és így válaszolt:

– Örömmel hallom, Chiao Tai.

Együtt mentek fel a széles lépcsőn, amely Dee bíró lakosztályához vezetett az emeleten. Mikor Chiao Tai szemügyre vette a két kényelmes, függönyös ágyat az öltözőszobában, savanyú vigyorral azt mondta Tao Gannak:

– Válaszd azt, amelyik jobban tetszik, vagy mindkettőt! – A bíróhoz meg így szólt: – Szívesebben szunyókálok a hálószobája ajtaja előtt a sásszőnyegen, uram! Főleg ebben a melegben!

A bíró bólintott. Elhúzta az ajtófüggönyt, és belépett a szobájába. Fülledt hőség fogadta. A széles, íves ablakhoz lépett, és felhúzta a bambuszrolót. De gyorsan le is engedte, mert a déli nap tüze, visszaverődve a szomszédos palotaépületek cseréptetőiről, egyenesen a szemébe vágott.

Hátrament a szoba belsejébe, és kalapját az ágy melletti asztalkára tette. A tőre is ott hevert a teáskanna mögött. Míg megtapogatta a kannát, hogy ellenőrizze, meleg-e a tea, szeme megpihent kardján, az Esősárkányon, amely a falon függött. Nagy becsben tartott kardjának látványa hirtelen eszébe juttatta a Déli-tenger leigázójának kardját, a Liangok ősi csarnokában látott képen. Igen, a tengernagyban tanka vér folyt. De benne a primitív vadságot megfékezte nemes elméje, az elementáris szenvedélyt pedig majdnem emberfeletti bátorsággá sikerült változtatnia. Elnyomott egy sóhajt, és levette nehéz brokátköntösét. Fehér selyem alsóruhájában kinyújtózott a heverőn.

A magas mennyezetet szemlélve a segédeire gondolt. Részben ő volt a felelős Chiao Tai tragikus kalandjáért. Már régen tennie kellett volna róla, hogy Chiao Tai lehorgonyozzon a családi életben – ez az ember egyik kötelessége a híveivel szemben. Ma Joong elvette a bábszínész két kedves lányát. Chiao Tainak is el kellett volna rendeznie egy megfelelő házasságot. Majd utánanéz, ha visszaért a fővárosba. Nem lesz egyszerű. Chiao Tai kiemelkedő katonacsaládból származik, amely századokkal ezelőtt telepedett le északon. Kemény férfiak voltak, egyszerű, hűséges jellemek, akik a harcért, a vadászatért és az ivászatért éltek, és a hasonlóan erős, önálló asszonyokat szerették. Ilyen szempontból Tao Gan nem jelent gondot, szerencsére, hiszen ő javíthatatlan nőgyűlölő.

Aztán a komoly döntésekre gondolt, amelyeket a fővárosban meg kell hoznia. Tudta, hogy a császárhű párt megkeresi majd azzal a kéréssel, hogy vegye át a halott cenzor politikai tevékenységét. De nem lenne jobb egy ilyen lépéssel megvárni a császár halálát? Megpróbálta végiggondolni az összes lehetséges fejleményeket, de nehezére esett a gondolkozás. Chiao Tai és Tao Gan halk hangja, amely az ajtófüggönyön szűrődött be, elálmosította. Mikor elhalt a mormolás, a bíró elaludt.

Nagy csönd volt a palotának ebben a félreeső szárnyában. A külső kapuk őreinek kivételével mindenki bóbiskolt.

A bambuszroló halk surrogással félrecsúszott. Mansur nesztelenül belépett az ablakpárkányon. Csak egy fehér ágyékkötő volt rajta, ráncaiba szúrva egy görbe tőr. Nagy turbánja helyett egy darab textilt csavart szorosan a feje köré. Sötét, izmos teste izzadságtól fénylett, mert a tetőkön mászott át, hogy célját elérje. Az ablak előtt állva várt egy kicsit, hogy lihegése alábbhagyjon. Elégedetten látta, hogy Dee bíró mélyen alszik. Selyem alsóruhája szétnyílt, látszott széles mellkasa.

Mansur egy prédáját cserkésző párduc kecsességével ment oda a heverőhöz. Tőre markolatára tette a kezét, de el is vette róla, mikor meglátta a falon függő kardot. Szép lenne azt jelenteni a kalifának, hogy a saját kardjával ölte meg a hitetlen kutyát.

Leemelte a kardot, és egyetlen mozdulattal kirántotta. De nem ismerte a kínai kardokat. A különálló keresztvas lerepült, és csörömpölve a kőpadlóra esett.

Dee bíró nyugtalanul megmozdult, és kinyitotta a szemét. Mansur elkáromkodta magát. Felemelte a kardot, hogy a bíró mellébe döfje, de megpördült, mikor hangos ordítást hallott maga mögül. Chiao Tai rontott be, csak egy buggyos nadrág volt rajta. Az arabra vetette magát, de Mansur döfött a karddal, és az belefúródott Chiao Tai mellébe. Ahogy Chiao Tai hátratántorodott, magával húzva Mansurt, a bíró felpattant a

heverőről, és felkapta tőrét a teázóasztalról. Mansur a válla fölött rápillantott, nem tudta, a karddal védje-e magát, vagy hagyja és a saját, megszokott, görbe tőre után nyúljon. Ez a pillanatnyi bizonytalanság végzetes volt. A bíró rávetette magát, és olyan erővel döfte a tőrt a nyakába, hogy vére szökőkútként spriccelt a levegőbe. A bíró félrelökte a halott arabot, és Chiao Tai mellé térdelt.

A borotvaéles Esősárkány mélyen behatolt Chiao Tai mellkasába. A férfi arca falfehér volt, szeme lecsukódott. Szájából vékony csíkban szivárgott a vér.

Tao Gan berohant.

– Hívd a kormányzó orvosát, és riaszd az őrséget! – reccsent rá Dee bíró.

Karját Chiao Tai feje alá csúsztatta. Nem merte kihúzni a kardot. Zavaros emlékek sora vonult el a szeme előtt: első találkozásuk az erdőben, amikor Chiao Taijal harcolt ugyanezzel a karddal; a sok veszély, amivel vállvetve néztek szembe; a számos alkalom, amikor megmentették egymás életét.

Soha nem tudta meg, mennyi ideig térdelt ott, a mozdulatlan arcot nézve. Hirtelen észrevette, hogy sokan állják körül. A kormányzó orvosa megvizsgálta a sebesültet. Mikor óvatosan kihúzta a kardot, és elállította a vérzést, Dee bíró rekedten megkérdezte:

– Odavihetjük az ágyra?

Az orvos bólintott. Komolyan nézett a bíróra, és odasúgta neki:

– Csak hihetetlen ereje miatt van még életben.

Tao Gan és az őrség kapitánya segítségével felemelték Chiao Tait, és lefektették Dee bíró heverőjére. A bíró megfogta a kardot, és odaszólt a kapitánynak:

– Szóljon az embereinek, vigyék el ezt a halott arabot.

Chiao Tai kinyitotta a szemét. Meglátta Dee bíró kezében a kardot, és halvány mosollyal ezt mondta:

A harcos halála

– Ennek a kardnak hála találkoztunk, és most miatta válunk el.

A bíró gyorsan hüvelyébe csúsztatta a kardot. Ráfektette Chiao Tai napbarnította, sebhelyes mellkasára, és halkan ezt mondta:

– Az Esősárkány veled marad, Chiao Tai. Nem tudnék olyan kardot viselni, amelyet legjobb barátom vére szennyezett be.

Chiao Tai boldog mosollyal kulcsolta Össze nagy kezét a kardon. Hosszan nézte Dee bírót. Aztán hártya borította be a szemét.

Tao Gan bal karjában dajkálta Chiao Tai fejét. Hosszú, sovány arcán peregtek a könnyek.

– Utasítsam az őrséget, hogy a Halotti indulót verjék, uram? – kérdezte súgva a kapitány.

Dee bíró megrázta a fejét.

– Ne. A Diadalmas bevonulást verjék. Most azonnal!

Intett az orvosnak és az őrségnek, hogy hagyják őket magukra. Tao Gannal a heverő fölé hajoltak, és barátjuk arcát figyelték, ami most mozdulatlan volt. Szemét lehunyta. Miután jó darab ideig nézték, észrevették, hogy arca kipirul. Nemsokára izzott a láztól; a haldokló homlokáról patakzott az izzadság. Hörögve vette a levegőt, eltorzult szájából újabb vérpatak tört elő.

– Bal hadoszlop... előre! – nyögte ki.

A kinti csendet hirtelen megtörte a palota őrtornyaiban elhelyezett nagy bőrdobok moraja. A ritmus felgyorsult, majd fülsiketítőén megszólaltak a hosszú trombiták, jelezve a győztes hadak hazatértét.

Chiao Tai kinyitotta a szemét, amely már elhomályosult. Elmélyülten figyelt, majd véres ajka boldog mosolyra húzódott.

– A csatát megnyertük! – mondta hirtelen teljesen tisztán.

Torkából hörgés tört elő; hosszú teste megvonaglott. Mosolya megdermedt.

XXV.

Már leszállt az éj, mire Tao Gan a négy ügynökkel együtt lezárta a cenzor halálának ügyét. Csendes hatékonysággal eltüntette minden nyomát annak, ami valójában történt. Az arab táncosnő hulláját titokban a bíróságra vitették, majd nyíltan a Virágos Pagoda templomába, hogy elhamvasszák. Liang cinkosait elvitte a katonai rendőrség anélkül, hogy kivallatták volna őket. Megszabadulnak majd tőlük, amint a konvoj eléri a folyó felső folyásánál a hegyeket. Tao Gan halálosan fáradt volt, amikor végre minden szükséges okiratot aláírt és lepecsételt Dee bíró nevében. A bíró ugyanis azonnal elhagyta Kantont, amint személyesen intézkedett arról, hogy Chiao Tai holttestét a fővárosba szállítsák. Különleges lovas kísérettel ment. Katonai rendőrök szakasza lovagolt előtte, hogy szabaddá tegye az utat. Vitték a vörös szegélyű zászlót, amely mutatta, hogy joguk van új lovakat rekvirálni minden állomáson, amelyet érintenek. Megerőltető lovaglás lesz, de így lehet leggyorsabban elérni a fővárost.

Tao Gan elhagyta a bíróságot, és azt mondta a hordszékvivőknek, vigyék a Liang-házhoz. A főcsarnokot olajlámpások és fáklyák világították meg. Liang úr teste csodálatos, baldachinos ravatalon feküdt Sorban vonultak el előtte az emberek. Füstölőt égettek, és az utolsó tiszteletet adták meg a halottnak. Méltóságteljes öregúr fogadta a vendégeket, akit Tao Gan a nagybácsinak vélt, az öreg háznaggyal együtt.

Tao Gan savanyú képpel figyelte az emelkedett szertartást, mikor hirtelen Yau Tai-kai úr termett mellette.

– Szomorú, nagyon szomorú nap ez Kantonnak! – mondta Yau úr. De bánatos hangját meghazudtolta arca ravasz kifejezése. Nyilvánvalóan elégedetten számolgatta, a halott milyen üzleteit tudja átvenni. – Hallom, elment a főnöke – folytatta. – Úgy tűnt,

gyanúsít valamivel, mert egyszer alaposan kivallatott. De most, hogy visszament a fővárosba anélkül, hogy hívatott volna, azt hiszem, minden rendben van velem.

Tao Gan vészjósló tekintetet vetett rá.

– Hát – mondta megfontoltan – nekem nem szabad hivatalos ügyekről beszélnem idegenekkel, tudja. De mivel kedvelem, adok egy tanácsot, még hasznát veheti. Amikor az embert kínpadra vonják, nem szabad elfelejtenie azt kérni a hóhér segédjétől, tegyen fapecket a fogai közé. Elég gyakran megesik, ugye, hogy az emberek fájdalmukban leharapják a nyelvüket. De a maga helyében én nem aggódnék túlságosan, Yau úr! Az aggódás még soha senkit sem mentett meg. Jó szerencsét!

Megfordult és elsétált, Yau úr pedig ott maradt, ökörszemében a páni félelemmel.

Ez a találkozás felvidította Tao Gant. Elbocsátotta a hordszéket, és gyalog ment a piacra. Fájt a háta és a Iába, de úgy érezte, időre van szüksége rendezni a gondolatait. A piacon csak úgy nyüzsgött a lármás tömeg, és a sötét mellékutca, amelybe befordult, még elhagyatottabbnak tűnt, mint azelőtt.

Mikor fölmászott a keskeny lépcsőn, egy pillanatra megállt az ajtó előtt, és hallgatózott. Hallotta, hogy halkan cirreg valami. Helyesen következtetett.

Kopogott és belépett. Az ereszről lógó apró ketrecek az esti ég hátterére rajzolódtak, és a félsötétben látta a teáskosarat az asztalon.

– Én vagyok az – mondta, amikor a lány előjött a bambuszrács mögül. Tao Gan megfogta a ruhaujját és a padhoz vezette. Leültek egymás mellé.

– Tudtam, hogy itt találom – kezdte. – Holnap kora reggel indulok a fővárosba, és nem akartam úgy elmenni, hogy nem köszöntem el. A sors lesújtott, rám is és magára is. Maga elvesztette a bátyját és a húgát, én a legjobb barátomat. –

Röviden elmesélte neki Chiao Tai halálát. Aztán aggódva megkérdezte: – Hogy fog most egyedül boldogulni?

– Nagyon kedves öntől, hogy bánatában sem feledkezett meg rólam – mondta halkan a lány. – De ne aggódjon miattam. Mielőtt elhagytam a palotánkat, írattam egy okiratot a bácsikámmal, amelyben lemondtam néhai bátyám minden birtokáról. Nincs szükségem semmire. Megvannak a tücskeim, és velük jól elleszek. Velük nem leszek magányos.

Tao Gan hosszan hallgatta a ciripelést.

– Gondosan megőriztem a két tücskét, tudja – mondta végül. – Azt, amit küldött nekem, és a másikat, amit a vizsgázók csarnokában a szobájában találtam. Kezdem megkedvelni a hangjukat. Olyan békés. És én öregnek és meggyötörtnek érzem magam, Lan-lee; csak békére vágyom.

Gyors pillantást vetett a lány nyugodt arcára. Kezét könnyedén a karjára tette, és szégyenlősen mondta:

– Nagyon hálás lennék, ha egyszer eljönne hozzám a fővárosba. A tücskeivel.

A lány nem húzta el a karját.

– Ha első felesége nem ellenzi – mondta –, szívesen meggondolom.

– Egyedül vagyok. Nincs első feleségem. – Aztán hozzátette: – De lesz. Amikor akarod.

A lány felemelte világtalan arcát, és feszülten figyelt. Egy hang elnyomta a többi tücsök hangját, egy tiszta, kitartó hang.

– Ez az Aranyharangí – mondta elégedett mosollyal. – Ha odafigyel, megérti, hogy a hangja többet jelent, mint békét. Boldogságot.

UTÓHANG

Az időszámításunk szerinti hetedik században a két világhatalom keleten a kínai Tang-dinasztia volt, nyugaton pedig az arab kalifák iszlám birodalma, amely a teljes Közép-Keletet, Észak-Afrikát és Dél-Európát meghódította. Furcsa módon azonban ez a két kulturális és katonai óriás nem nagyon tudott egymás létezéséről; befolyási körük csak néhány elszórt kereskedelmi állomáson érintkezett. Itt kemény kínai és arab hajóskapitányok találkoztak, de hazájukban beszámolóikat a csodákról, amiket láttak, csak tengerészek hazugságainak tartották. Mivel ebben a regényben teljesen új miliőben akartam bemutatni a bírót, Kantonba helyeztem a cselekményt, abba a kikötővárosba, amely a kínai és arab világ egyik legfontosabb találkozási pontja volt.

A regényben elbeszélt történet teljes egészében a képzelet terméke, de lazán kapcsolódik történeti eseményekhez, amennyiben a félelmetes Wu császárné valóban megpróbálta megragadni a kormányzás gyeplőjét akkoriban. Néhány évvel később sikerült is neki, miután özvegy császárné lett. Akkor szemtől szemben megütközött Dee bíróval, akinek karrierje legnagyobb sikere volt, hogy meg tudta akadályozni a császárnét abban, hogy a törvényes örököst félreállítsa. Dee bíró életének erről a szakaszáról Lin Yutang történelmi regényét ajánlom az olvasóknak: *Lady Wu, a True Story* (London, 1959, Dee bíró nevét ott Di Jenjiay-nak írják).

A hamis hirdetményt a könyv XIX. fejezetében az egyik legrégebbi kínai bűnügyi történetből kölcsönöztem. Ezt a cselt alkalmazta a kínai Machiavelli, a félig legendabeli államférfi, Su Chin az időszámításunk előtti negyedik században, hogy bosszút álljon politikai ellenfelein, akik sikertelenül próbálták meggyilkolni. A halálos ágyán arra kérte a királyt, hogy hulláját

négyeltesse föl a piactéren, és hirdesse ki, hogy áruló volt. Ekkor előléptek Su Chin ellenségei, és kérték jutalmukat az előző gyilkossági kísérletekért, mire a király kivégeztette őket (lásd *Tang-yin-pi-shih*, *Párhuzamos esetek a körtefa alatt*, egy 13. századi bírói és nyomozói kézikönyv, R. van Gulik, Leyden, 1956).

A Zumurrud által használt mérget leírják a *Nan-cha-yeh-shih* című történelmi munka lapjain, a délnyugat-kínai ti-yang-kuei hegyi törzsről szóló fejezetben (*Histoire Particuliére du Nan-tchao*, francia fordítása Camille Sainsoné, Párizs, 1904; 172 o.).

Hadd hívjam fel ismét a figyelmet arra, hogy Dee bíró idejében a kínaiak nem hordtak copfot. Ezt a szokást 1644 után kényszerítették rájuk, amikor a mandzsuk elfoglalták Kínát. A férfiak összefogták a hajukat, és sapkát hordtak házon belül és kívül egyaránt. Nem dohányoztak, a dohány és az ópium jóval Dee bíró ideje után bukkant fel Kínában.

Robert van Gulik